

Saarijärvi

TILINPÄÄTÖS 2025

Saarijärven kaupunki

y-tunnus 0176975-1

Kaupunginhallitus 23.3.2026
Kaupunginvaltuusto 8.6.2026

Sisällysluettelo

1.	Toimintakertomus	1
1.1.	Tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevat säännökset.....	1
1.2.	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	2
1.2.1.	Kaupunginjohtajan katsaus.....	2
1.2.2.	Kaupungin hallinto	4
1.2.3.	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	9
1.2.4.	Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	14
1.2.5.	Kaupungin henkilöstö	26
1.2.6.	Ympäristöasiat	26
1.2.7.	Muut ei taloudelliset asiat	27
1.2.8.	Arvio yleisestä ja kaupungin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	27
1.2.9.	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	29
1.3.	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen	31
1.4.	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	36
1.4.1.	Tilikauden tuloksen muodostuminen	36
1.4.2.	Toiminnan rahoitus.....	38
1.5.	Rahoitusasema ja sen muutokset.....	40
1.6.	Kokonaistulot ja –menot.....	42
1.7.	Kuntakonsernin toiminta ja talous	43
1.7.1.	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä.....	43
1.7.2.	Konsernin toiminnan ohjaus ja selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	43
1.7.3.	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja tavoitteiden toteutuminen	45
1.7.4.	Arvio konsernin tulevasta kehityksestä	48
1.7.5.	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	50
1.8.	Tilikauden tuloksen käsittely	53
2.	Talousarvion toteutuminen	54
2.1.	Tavoitteiden toteutuminen hallintokunnittain ja vastuuryhmittäin	54
2.1.1.	Valtuustostrategian toimeenpano-ohjelma	54
2.1.2.	Tarkastuslautakunta	59
2.1.3.	Konsernipalvelut	60
2.1.4.	Sivistystoimi	90
2.1.5.	Tekninen toimi	107

2.2.	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	116
2.2.1.	Käyttötalouden toteutuminen.....	116
2.2.2.	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	117
2.2.3.	Investointien toteutuminen.....	119
2.2.4.	Rahoitusosan toteutuminen	123
2.2.5.	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	124
2.2.6.	Poikkeamat vuoden 2025 talousarvioon	124
3.	Tilinpäätöslaskelmat	127
3.1.	Tuloslaskelma.....	127
3.2.	Rahoituslaskelma	128
3.3.	Tase	129
3.4.	Konsernilaskelmat.....	131
4.	Tilinpäätöksen liitetiedot	134
4.1.	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot 31.12.2025	134
4.2.	Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot 31.12.2025	134
4.3.	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot 31.12.2025	135
4.4.	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot 31.12.2025.....	136
4.5.	Taseen vastaavia ja vastattavia koskevat liitetiedot 31.12.2025	138
4.6.	Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot 31.12.2025	143
4.7.	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot 31.12.2025	144
5.	Eriytetyn liiketoiminnan tilinpäätöslaskelmat	146
5.1.	Muun taseyksikön tuloslaskelma 31.12.2025.....	146
5.2.	Muun taseyksikön rahoituslaskelma 31.12.2025	147
5.3.	Muun taseyksikön tase 31.12.2025	148
5.4.	Eriytetty tuloslaskelma, asunto- ja toimitilavuokraus 31.12.2025	149
6.	Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	150
7.	Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilintarkastusmerkintä.....	151

1. Toimintakertomus

1.1. Tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevat säännökset

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kunnan kirjanpitovelvollisuudesta, kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä on sen lisäksi mitä kuntalaissa säädetään, soveltuvin osin voimassa, mitä kirjanpitolaissa säädetään.

1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.2.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2025 oli kaupungin taloudessa vahva. Saarijärven kaupungin tilikauden tulos oli noin 1,7 miljoonaa euroa ja tilikauden ylijäämä oli noin 1,4 miljoonaa euroa. Kumulatiivinen ylijäämä taseessa oli 9,4 milj. euroa. Myös koko konsernin talous säilyi edelleen vahvana, taseen kertynyt ylijäämä oli noin 14,6 milj. euroa. Vahva talous ja tarkka taloudenhoito jatkossakin luovat hyvän pohjan kohdata tulevaisuuden haasteita, joita aiheuttavat maailman tilanteen epävakaus, julkisen talouden kestävyysvaje ja väestörakenteen muutokset.

Verotulot olivat yhteensä 19,8 milj. euroa. Verotulot toteutuivat ennakoitua parempina 0,3 milj. euroa. Kunnallisverotulot olivat yhteensä 14,5 milj. euroa, kiinteistöverotulot 3,4 milj. euroa ja osuus yhteisöveron tuotosta noin 1,9 milj. euroa. Vuonna 2025 Saarijärven kaupungin valtionosuudet olivat yhteensä 8,46 milj. euroa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus oli 6,56 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet 0,6 miljoonaa euroa.

Saarijärven kaupungin palvelut olivat edelleen hyvällä tasolla vuonna 2025. Hallintokunnissa toteutettiin strategian mukaisesti kehittämistoimia ja talouden tasapainottamisohjelman mukaisia suunnitelmia. Saarijärven kaupungin toimintamenot toteutuivat pääosin talousarvion mukaisesti, sillä kokonaistoimintamenot olivat 35,5 miljoonaa euroa ja vastasivat 98,8 % muutetusta talousarviosta.

Vuonna 2025 Saarijärven kaupungin investoinnit toteutuivat taloudellisesti hallitusti, investointimenojen ollessa yhteensä 1,85 miljoonaa euroa. Investointiohjelmat pysyivät budjetissa, ja rahoitus onnistui pääosin kassavaroin ilman uutta lainaa. Merkittävimpiä yksittäisiä investointeja olivat uimahallin suodatinremontti ja kuntosalilaitteiden uusiminen, katujen ja kunnallistekniikan peruskorjaukset, sekä uuden Saarilammen jätevedenpuhdistamon suunnittelu, joka on tulevien vuosien suurin hanke. Lisäksi toteutettiin useita vapaa-aikapalveluiden kohteita ja muita pienempiä hankkeita.

Kaupungin päätöksenteon osalta merkittävä muutos oli, kun uusi valtuusto aloitti toimikautensa kesäkuussa 2025. Luottamus henkilöille järjestettiin useita koulutustilaisuuksia ja iltakouluja kuntien toiminnasta sekä kaupungin taloudesta ja toiminnasta vuoden 2025 aikana.

Toiminnallisista muutoksista merkittävin oli työ- ja elinkeinopalveluiden siirto kunnille vuoden 1.1.2025 alusta alkaen. Saarijärven kaupunki tuli osaksi Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysaluetta, jossa vastuukuntana toimii Äänekosken kaupunki. Lakimuutosten myötä myös kotouttamispalvelut siirtyivät kunnan järjestämisvastuulle. Työttömyysaste koko Suomessa ja Keski-Suomessa kasvoi edelleen. Myös Saarijärvellä työttömien määrä kasvoi ja työttömien osuus työvoimasta oli keskimäärin 15,6 %.

Vuodesta 2025 alkaen ympäristösuojelun viranomaistehtävien tehtävien osalta järjestäminen siirtyi Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimen yhteistoimintaorganisaation toiminnaksi ja Viitasaaren kaupungin järjestämisvastuulle.

Saarijärven kaupunginvaltuusto teki päätöksen myös neljän sote-kiinteistön yhtiöittämisestä. Kiinteistöt siirtyvät kaupungin omistamiin tytäryhtiöihin 1.1.2026: Ara-kohteet Heralan serviisi ja Einarintien asuntola siirtyvät Kiinteistö Oy Saarijärven Kotikonnun Oy:lle, ja vapaarahoitteiset Pylkönmäen paloasema sekä Einarintien Toimintakeskus SSYP Kiinteistöt Oy:lle. Saarijärven terveysasema jäi Saarijärven kaupungin omaan omistukseen.

Vuonna 2025 Saarijärven kaupungin asukasluku laski 95 asukkaalla ollen vuoden lopussa yhteensä 8763 asukasta. Kokonaisnettomuutto lisäsi asukasmäärää 1 henkilöllä. Väkiluvun negatiiviset muutokset johtuvat luonnollisesta väestönmuutoksesta, joka oli – 96 henkeä. Lapsia syntyi 38.

Yrityselämässä oli nähtävissä myös positiivisia merkkejä talouden orastavasta elpymisestä. Saarijärvelle perustettiin uusia yrityksiä 51 kpl ja Saarijärveläiset pk-yritykset saivat maaseuturahaston yritystukia eniten Keski-Suomessa, yli 860 000 euroa.

Valtakunnallisesta ja globaalista talouden alavireisyydestä sekä maailmantilanteen epävakaudesta huolimatta Saarijärven kaupungin talous ja toiminta kokonaisuudessaan säilyivät vahvoina ja myönteisinä vuonna 2025.

Kaupunkikonsernin koko henkilöstö ja päättäjät ansaitsevat kiitokset kaupunkilaisten ja yhteisten tavoitteiden eteen tehdystä työstä – Hyvä syntyy meistä.

Satu Autiosalo

Kaupunginjohtaja

1.2.2. Kaupungin hallinto

Perustietoa Saarijärven kaupungista

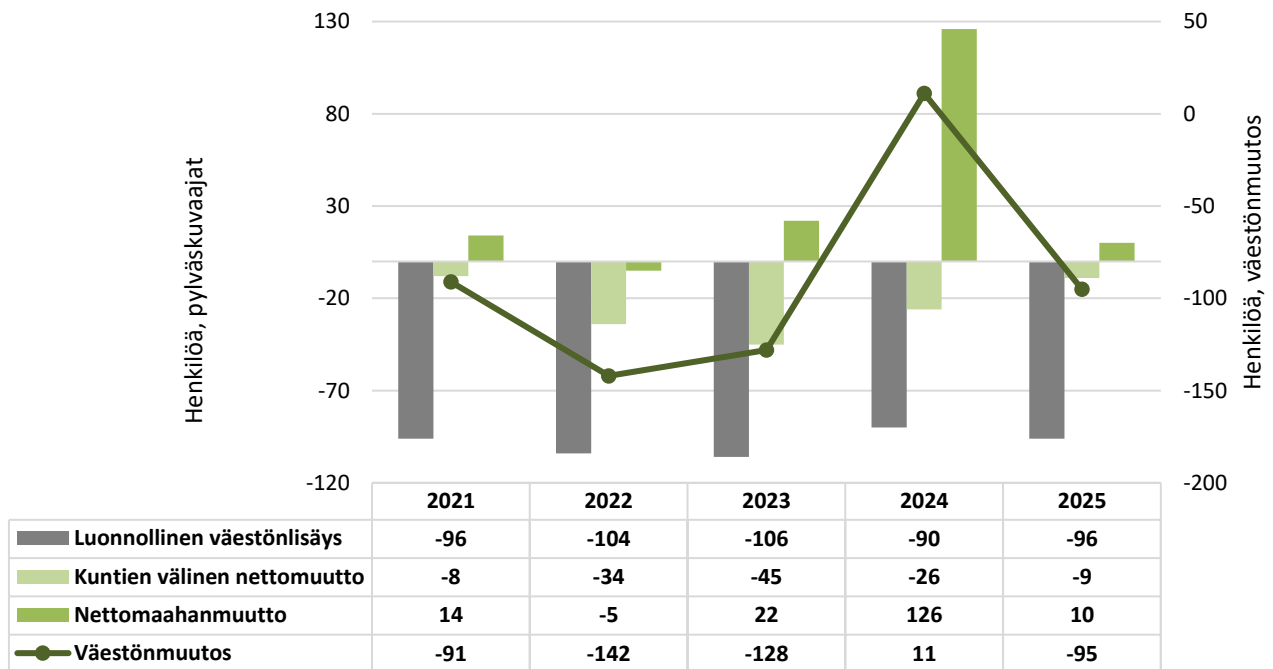
Saarijärven kunta perustettiin vuonna 1866 ja kaupunkioikeudet myönnettiin vuonna 1986. Saarijärvi on luonnonkaunis ja elinvoimainen kaupunki pohjoisessa Keski-Suomessa. Se on tunnettu kauniista luonnostaan ja luontokohteistaan, mutta myös monipuolisesta kulttuurielämästään. Keskusta-alue on rakentunut kolmen järven Saarijärven, Lumperoisen ja Herajärven väliselle saarekkeelle.

Kaupungin pinta-ala

- kokonaispinta-ala 1 422 km²
- maapinta-ala 1 255 km²
- vesipinta-ala 167 km²

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuoden 2025 lopussa asukasluku oli 8 763 henkilöä.

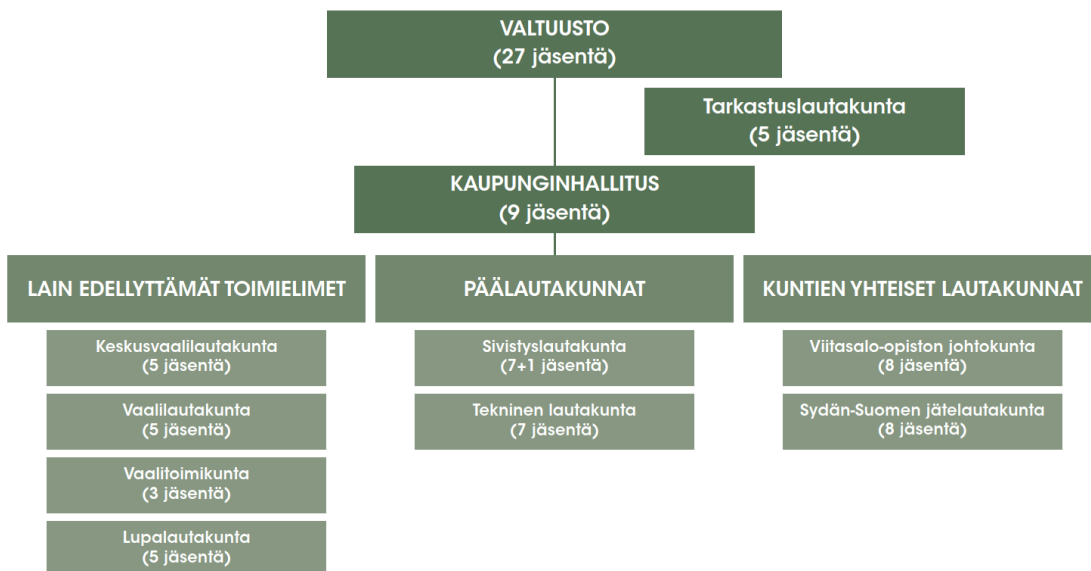
Väestömuutokset v. 2021-2025, ennakkotieto v. 2025

LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO JA PALVELURAKENNE

Hallintosäännön mukainen luottamushenkilöorganisaatio on seuraava:

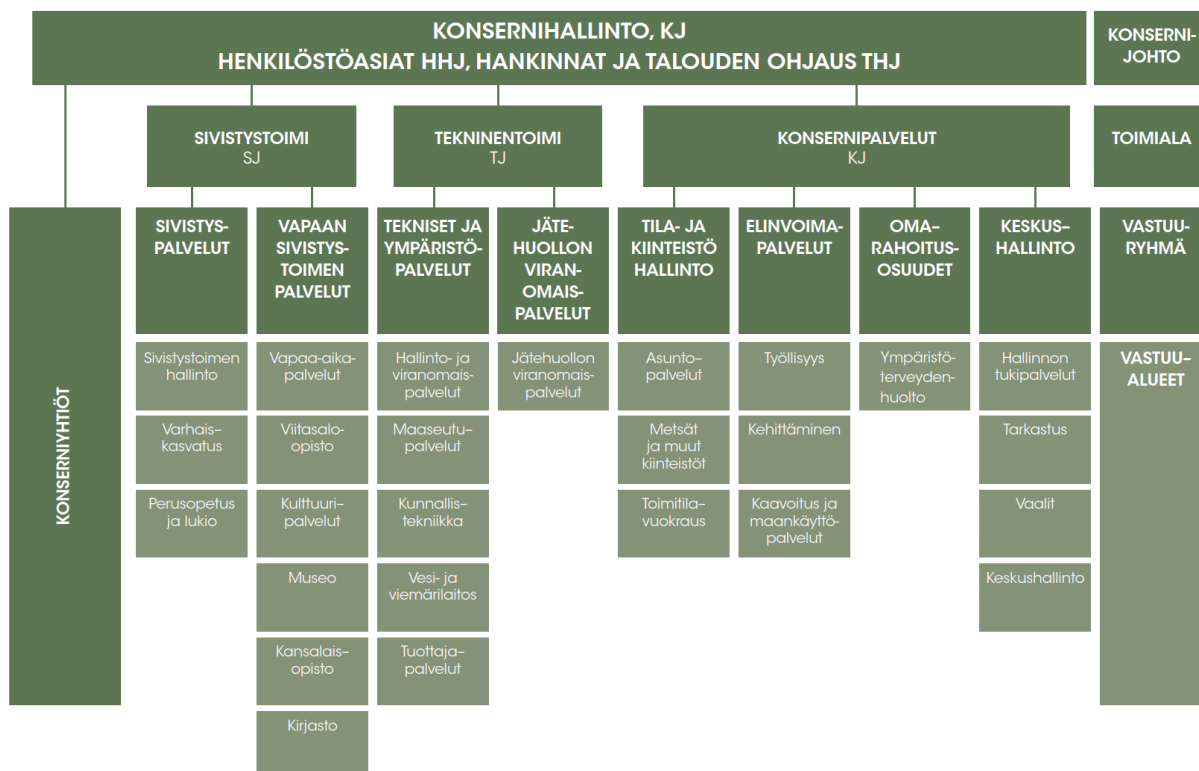
SAARIJÄRVEN KAUPUNGIN LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO

Kaupungin palveluorganisaatio on kuvattu seuraavassa kuvassa:

PALVELUORGANISAATIO

TILIVELVOLLISET

Kuntalain 125 §:n mukaiset tilivelvolliset tilikaudella 2025:

Vastuuryhmä/vastuualue		Tilivelvollinen
Kaupunginhallitus, kaupungin lautakunnat ja johtokunnat		Jäsenet
KONSERNIPALVELUT: Elinvoimapalvelut	Työllisyys Kehittäminen Kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut	kaupunginjohtaja työllisyyspäälikkö elinkeinojohtaja kaavoitusjohtaja
Tila- ja kiinteistöhallinto	Asuntopalvelut Metsät ja muut kiinteistöt Toimitilavuokraus	kaupunginjohtaja isännöitsijä maankäyttöpäälikkö talousjohtaja
Omarahoitusosuudet	Ympäristöterveydenhuolto	talousjohtaja talousjohtaja
Keskushallinto	Hallinnon tukipalvelut Tarkastus Vaalit Keskushallinto	hallinto- ja henkilöstöjohtaja hallinto- ja henkilöstöjohtaja talousjohtaja hallinto- ja henkilöstöjohtaja hallinto- ja henkilöstöjohtaja
SIVISTYSTOIMI: Sivistyspalvelut	Sivistystoimen hallinto Varhaiskasvatus Perusopetus ja lukio	sivistysjohtaja sivistysjohtaja varhaiskasvatusjohtaja sivistysjohtaja
Viitasalo-opisto	Viitasalo-opisto	opiston rehtori
Vapaan sivistystoimen palvelut	Vapaa-aikapalvelut Kulttuuripalvelut Museo Kansalaisopisto Kirjasto	sivistysjohtaja vapaa-aikapäälikkö sivistysjohtaja museotoimen johtaja opiston rehtori kirjastotoimenjohtaja
TEKNINEN TOIMI: Tekniset ja ympäristöpalvelut	Hallinto- ja viranomaispalvelut Maaseutupalvelut Kunnallistekniikka Vesi- ja viemärlaitos Tuottajapalvelut	tekninen johtaja tekninen johtaja maaseutupäälikkö yhdyskuntatekniikan päälikkö yhdyskuntatekniikan päälikkö tekninen johtaja
Jätehuollon viranomais-palvelut	Jätehuollon viranomaispalvelut	Johtava jätehuoltosuunnittelija

KAUPUNGINVALTUUSTO

Saarijärven kaupungin ylintä päätösvaltaa käyttää kaupunginvaltuusto. Valtuusto päättää kaupungin taloudesta ja toiminnasta. Kuntavaalit järjestettiin 13.4.2025. Päättäneen valtuustokauden kaupunginvaltuusto kokoontui toukokuun loppuun mennessä 3 kertaa ja käsitteli yhteensä 36 asiaa. Uusi valtuusto kokoontui 4 kertaa ja käsitteli yhteensä 69 asiaa. Toimikautensa päättäneen kaupunginvaltuuston puheenjohtajistoon kuuluivat puheenjohtaja Sami Tuominen (SDP), I varapuheenjohtaja Pirjo Leppämäki (KESK) ja II varapuheenjohtaja Ville Rautiainen (SDP). Kaupunginvaltuusto valitsi kokouksessaan 9.6.2025 uuden puheenjohtajiston seuraavasti: puheenjohtaja Riitta Pirttiniemi (KESK), I varapuheenjohtaja Ville Rautiainen (SDP) ja II varapuheenjohtaja Jouni Vuori (PS).

Kaupunginvaltuustossa on yhteensä 27 jäsentä ja sen kokoonpano 31.12.2025 on seuraava:

 Keskusta Petri Honkonen	 Keskusta puheenjohtaja Riitta Pirttiniemi	 Keskusta Katja Honkonen	 Keskusta Onni Moisio	 Keskusta Miikkael Reiman
 Keskusta Teppo Haapakoski	 Keskusta Suvi Ahola	 Keskusta Niina Vuori	 Keskusta Minttu Lehtonen	 Keskusta Pirjo Leppämäki
 Keskusta Arttu Harju	 Keskusta Marjatta Suomäki	 SDP Sosialidemokraatit Kati Hänninen	 SDP Sosialidemokraatit Kirsi Siekkinen	 SDP Sosialidemokraatit Ilkka Lintunen
 SDP Sosialidemokraatit I varapuheenjohtaja Ville Rautiainen	 SDP Sosialidemokraatit Jarmo Nyrönen	 SDP Sosialidemokraatit Kimmo Kinnunen	 Perus S Harri Tollola	 Perus S II varapuheenjohtaja Jouni Vuori
 Perus S Kari Salokivi	 Perus S Petra Virtanen	 KOKOOMUS Harri Lehtinen	 KOKOOMUS Timo Leppäaho	 Kristillisdemokraatit ARVOSTASI POLITTIKKAA. Jukka Oittinen
 vasemmisto Marjut Pollari	 Vihreät Jaakko Tarvainen			

KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunginhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta siten kuin kuntalain 39 §:ssä on säädetty. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa, käyttää sen puhevaltaa, edustaa kuntaa työnantajana ja vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta, vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Vuonna 2025 toimikautensa päättänyt kaupunginhallitus kokoontui toukokuun loppuun mennessä yhdeksän kertaa ja käsitteli 147 asiaa. Uusi kaupunginhallitus kokoontui kymmenen kertaa ja käsitteli 174 asiaa. Toimikautensa päättäneen kaupunginhallituksen puheenjohtaja oli Teppo Haapakoski (KESK), I varapuheenjohtaja Harri Tollola (PS) ja II varapuheenjohtaja Riitta Pirttiniemi (KESK).

9.6.2025 valitun kaupunginhallituksen puheenjohtaja on Suvi Ahola (KESK), I varapuheenjohtaja Onni Moisio (KESK) ja II varapuheenjohtaja Kirsi Siekkinen (SDP).

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimii kaupunginjohtaja. Kaupunginhallituksessa on 9 jäsentä.

Kaupunginhallituksen kokoonpano 31.12.2025 on seuraava:

 puheenjohtaja Suvi Ahola	 I varapuheenjohtaja Onni Moisio	 Katja Honkonen	 Miikkael Reiman	 Sosialidemokraatit II varapuheenjohtaja Kirsi Siekkinen
 Sosialidemokraatit Kati Hänninen	 Harri Tollola	 Kari Salokivi	 Timo Leppäaho	

1.2.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Maailman- ja kansantalouden kehitys vuonna 2025

Suomen talouden toipuminen viivästyi vuonna 2025 ja bruttokansantuotteen kasvu jäi 0,2 prosenttiin. Kasvua jarrutti kotimaisen kysynnän puute: tulojen kasvusta huolimatta kotitalouksien kulutus ei kasvanut, ja rakentamisen toipuminen odotti asuntomarkkinoiden selkeämpää piristymistä. Epävarmuus taloudessa ja maailmalla on osaltaan lykännyt hankintapäätöksiä ja lisännyt säästämistä. Ulkoinen kysyntä oli sen sijaan hieman odotettua vahvempaa, ja maailmantalouden sekä maailmankaupan kohtuullinen kasvu heijastui myös vientiin. Talouden ennustetaan vahvistuvan myöhemmin vuosina: BKT:n kasvuksi arvioidaan 1,1 prosenttia vuonna 2026, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia vuonna 2028.

Maailmantalous on kasvanut ennakoitua nopeammin, vaikka epävarmuustekijöitä on edelleen runsaasti. Kauppa- ja geopolitiikka kytkeytyvät tiiviisti toisiinsa, ja maailmantalouden näkymiä varjostavat edelleen kauppapoliittiset jännitteet sekä geopolitiittinen epävarmuus. Vaikka Yhdysvaltojen tullipoliitikassa on nähty tasaantumista, tilanne on monelta osin avoin ja uudet yllätykset ovat mahdollisia. Merkittävän negatiivisen riskin maailmantaloudelle muodostaa Venäjän hyökkäyssodan pitkittyminen. Euroalueen talous on toipumassa, vaikka maiden väliset erot kasvussa ja talousnäkymissä ovat suuria. Kysynnän asteittainen elpyminen euroalueella on vahvistanut maailmankauppaa ja tukenut Suomen vientiä. Maailmankaupan näkymät ovat kokonaisuutena melko myönteiset epävarmuudesta huolimatta, ja tavaravienti on kasvanut vuonna 2025. Nettoviennin vaikutus talouskasvuun on kuitenkin ennustejaksolla rajallinen, sillä investoinnit ja puolustushankinnat lisäävät myös tuontia.

Kuluttajahintojen nousu hidastui vuonna 2025 ja jäi alle euroalueen keskiarvon, kun kulutusverojen korotusten vaikutus hintojen muutokseen oli pääosin ohi. Inflaatiota hillitsivät energian ja tuontihintojen lasku, vaikka palveluiden hinnat nousivat edelleen, vuonna 2025 erityisesti terveystalouden maksujen vuoksi. Inflaation arvioidaan nousevan asteittain 1,9 prosenttiin vuoteen 2028 mennessä. Maltillinen inflatiokehitys tukee kotitalouksien ostovoimaa ennustejakson edetessä.

Investoinneissa arvioidaan pohjan olevan ohitettu ja käänteen varovaiseen kasvuun alkaneen. Vuonna 2025 investoinnit kasvoivat vajaat 2 prosenttia, ja kasvun ennakoitaan nopeutuvan vuodesta 2026 alkaen. Investointeja tukevat erityisesti energiasiirtymään liittyvät hankkeet, puolustushankinnat sekä asuntomarkkinoiden asteittainen elpyminen. Asuntorakentamisen toipuminen on kuitenkin hidasta, vaikka pidemmällä aikavälillä kysyntää arvioidaan olevan selvästi nykyistä suuremmalle rakentamisen määrälle.

Kotitalouksien ostovoiman kasvu oli vuonna 2025 hidasta heikon työllisyystilanteen, sosiaalietuuksien leikkausten ja kulutusverojen korotusten vuoksi. Käytettävissä olevan reaalitulon ennakoitaan kasvavan noin puoli prosenttia, ja ostovoimaa tukee lähinnä keskiansioiden nousu. Kulutuksen heikko kehitys ei selity yksinomaan tulojen hitaalla kasvulla, vaan myös pitkäkestoisella epävarmuudella, joka on lisännyt säästämistä. Yksityisen kulutuksen ennakoitaan kääntyvän kasvuun vuonna 2026 työllisyyden ja reaalitulojen kohentuessa.

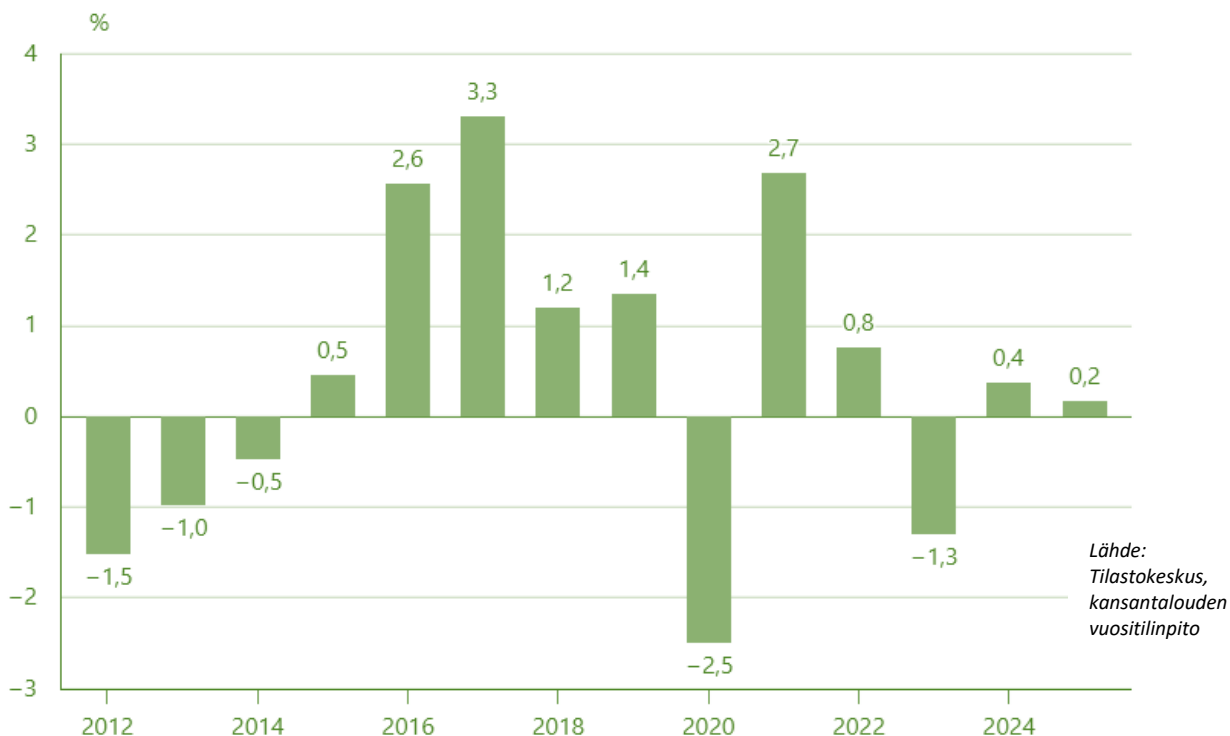
Työmarkkinoiden tilanne pysyi heikkona vuonna 2025, ja työttömyysaste nousi 9,6 prosenttiin. Työttömyyden nopea kasvu on kuitenkin selittynyt ensisijaisesti työvoiman määrän kasvulla eikä työllisyyden vähenemisellä. Hallituksen työllisyystoimet ja maahanmuutto ovat lisänneet työvoiman tarjontaa, mutta työvoiman kysyntä ei ole vielä riittänyt työllisyyden selvään kasvuun. Työllisyyden ennakoitaan kääntyvän kasvuun vuodesta 2026 alkaen talouskasvun vahvistuessa, ja työttömyysasteen arvioidaan laskevan 8,5 prosenttiin vuoteen 2028 mennessä.

Suomen talouden tuotannon taso on edelleen selvästi alle potentiaalisen tuotannon, minkä vuoksi talouden ennakoitaan kasvavan myös vuosina 2029–2030 keskimääräistä nopeammin. Kasvua tukevat erityisesti energia- ja teknologiasiirtymän yksityiset investoinnit sekä puolustusmenojen lisäykset.

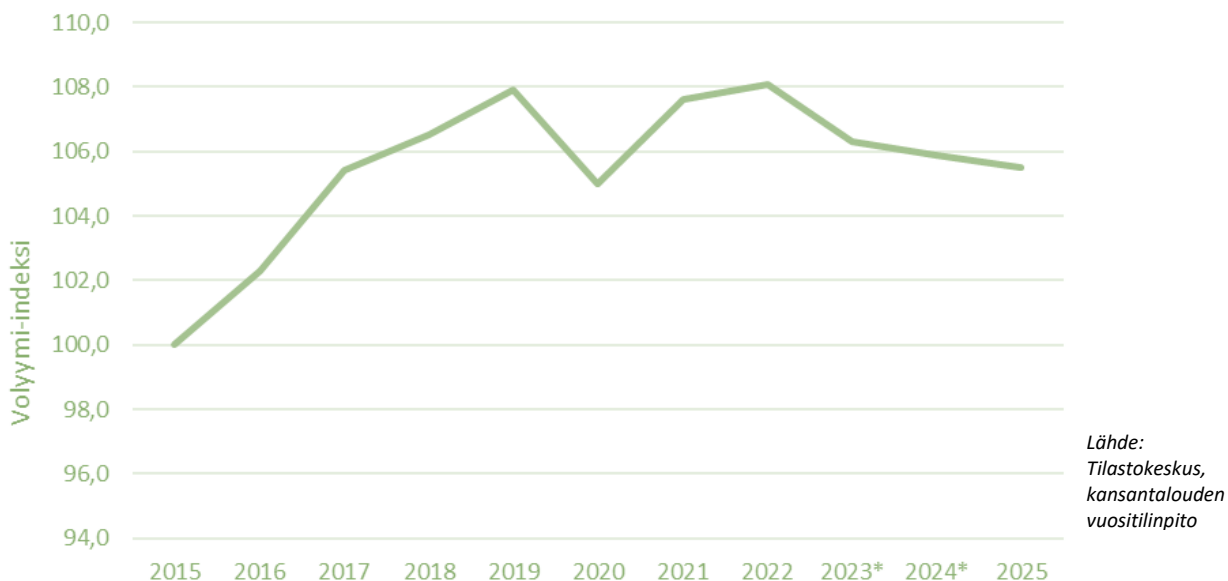
Potentiaalisen tuotannon kasvun arvioidaan olevan vuosina 2025–2030 keskimäärin 0,8 prosenttia vuodessa. Kokonaistuottavuuden kasvu vahvistuu ennustejakson loppua kohden.

Seuraavissa kuvissa on esitetty bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos (prosenttia) 2012–2025 ja bruttokansantuote henkeä kohden vuosina 2015–2025.

Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos

Bruttokansantuote markkinahintaan henkeä kohden vuosina 2015–2025:

Lähteet: Euro ja talous- talouden ennuste, 19.12.2025; VM taloudellinen katsaus talvi 2025; kansantalouden vuositilinpito 2025 ennakkotiedot 13.3.2026 Tilastokeskus.

Saarijärvi

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet

<https://sign.visma.net/fi/document-check/5206e524-7867-4028-b208-1c98f8ed3587da>

Julkisyhteisöjen ja kuntatalouden kehitys

Kuntatalouden kokonaistilanne heikkeni vuodesta 2024. Kuntahallinnon alijäämän arvioidaan edelleen syvenevän, mikä johtuu kulutusmenojen ja investointien kasvusta, palkankorotusten vaikutuksesta sekä TE-palveluiden uudistuksen kunnille aiheuttamista lisäkustannuksista. Samanaikaisesti kuntien verotulojen kasvu jää edelleen vaimeaksi heikon suhdannetilanteen vuoksi, ja kuntien rahoitusasemaa heikentävät myös valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset.

Keskipitkällä aikavälillä kuntatalouden näkymiä rasittavat määräaikaiset valtionosuusleikkaukset sekä kustannustason nousu. Kuntahallinnon alijäämän ennustetaan syvenevän vuosina 2025–2027 noin 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen, vaikka kuntien verotulojen kasvun ennakoidaan kiihtyvän talouden asteittaisen elpymisen myötä. Sopimuskorotukset ja palvelutarpeiden kasvu ylläpitävät kuitenkin menojen kasvupainetta, mikä rajoittaa rahoitusaseman paranemista.

Ennustejakson loppupuolella kuntatalouden kehitystä tukee määräaikaisten valtionosuusleikkausten päätyminen, mikä vahvistaa kuntien tulopohjaa. Tästä huolimatta kuntatalouden tasapaino pysyy hauraana, ja rahoitusasema säilyy lievästi alijäämäisenä. Kuntatalouden sopeutustarve jatkuu, ja talouden hallinta edellyttää jatkossakin menokurin säilyttämistä, investointien priorisointia sekä veropohjan kehityksen tarkkaa seurantaa.

Kuntatalouden toimintaympäristöön vaikuttavat epäsuorasti myös koko julkisen talouden kehitysnäkymät. Valtiontalouden alijäämäisyys ja julkisen velan kasvu lisäävät painetta julkisen talouden sopeutustoimiin, mikä voi jatkossa heijastua kuntien rahoitukseen valtionosuusjärjestelmän kautta. Pitkällä aikavälillä julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino sekä väestörakenteen muutos korostavat kuntatalouden kestävyysaasteita.

Kuntatalouden vuoden 2025 ennakkollisen tilinpäätösanalyysin perusteella kuntataloudessa oli toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna yli 800 miljoonan euron alijäämä ja kuntien lainakanta kasvoi edelleen. Velkamäärä kasvoi 700 miljoonaa euroa, eli +3,4 prosenttia vuodesta 2024.

Kuntatalouden tila vuonna 2025 toteutui reilun miljardin euroa vahvempana suhteessa vuoden takaisiin ennusteisiin, mutta odotetusti suhteessa syksyn 2025 ennusteeseen. Tilikauden tulos oli 0,7 miljardia euroa kertaluonteisten erien, kuten energiayhtiöiden osuuksien myyntien sekä yhtiöittämisten parantaessa tulosta.

Toimintakate heikkeni edellisvuodesta 7,8 prosenttia. Toimintakulut kasvoivat 5,3 prosenttia (+1 100 miljoonaa euroa) vuonna 2025. TE-uudistuksen myötä työllisyyden hoito siirtyi kuntien vastuulle ja kuntien kulut kasvoivatkin lähes pelkästään työllisyyden hoidon aiheuttamien lisäkulujen vuoksi. Ennakkotietojen mukaan työttömyysturvan kuntaosuus ylittää kompensoidun tason noin 110 miljoonalla ja TE-palvelut siirtyivät Kuntaliiton arvion mukaan noin 100 miljoonaa aliresursoituna. Kokonaisuutena on arvioitu, että TE-tehtävät eivät siirtyneet kuntiin kustannusneutraalisti, vaan uudistuksen loppulasku kunnille on noin 200-300 miljoonaa euroa. Kunnat kuitenkin onnistuivat omilla toimillaan rahoittamaan työllisyyden hoidosta syntyneitä lisäkustannuksia. Kuntien menoja kasvattivat lisäksi kotoutumisen edistäminen, oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistaminen ja kuntien sopimuskorotusten vaikutukset palkkakustannuksiin. Menokasvua hillitsi osaltaan korkokulujen kääntyminen laskuun vuonna 2025.

Toimintatuotot kasvoivat 0,5 prosenttia, noin 37 miljoonaa euroa. Kunnat saivat laajeneviin tehtäviin valtionavustuksia erityisesti OKM:n ja TEM:n hallinnonaloilla, mutta kokonaisuudessaan valtionavustukset olivat edelliseen vuoteen nähden noin -230 miljoonaa euroa pienemmät. Kuntien laskennallisiin kotoutumiskorvauksiin tehtiin -58 milj. euron leikkaus.

Vuonna 2025 kunnallisverotulot toteutuivat kaikkiaan noin -0,2 %, eli 21 miljoonaa euroa edellisvuoteen nähden pienempinä. Verovuoden 2024 kunnallisveroa oikaistiin yhteensä reilulla -150 miljoonalla eurolla. Lisäksi muutokseen vaikutti muun muassa veroperustemuutokset, joiden nettovaikutus oli noin +307 miljoonaa euroa. Arvio sisältää muun muassa kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen poiston,

ansiotuloverotuksen inflaatiotarkistuksen sekä eläketulovähennyksen pienentämisen. Vakuutusmaksujen muutokset lisäsivät kunnallisverotuloja noin 90 miljoonaa euroa. Kunnallisveroa nosti 68 kuntaa ja laski 4 kuntaa. Kuntien yhteisöverotulot laskivat 4,4 %, noin -75 miljoonaa euroa. Kuntien osuus yhteisöverosta oli 23,65 %. Kiinteistöverot puolestaan kasvoivat 2,1 %, noin +50 miljoonaa euroa.

Valtionosuudet laskivat noin 19 prosenttia, eli noin 660 miljoonaa euroa edellisvuoteen nähden. Valtionosuutta lisääviä tekijöitä olivat erityisesti työvoimapalveluiden ja kotoutumislain uudistus (607 miljoonaa euroa), työttömyysturvan rahoitusvastuun siirto (216 miljoonaa euroa), tehtävämuutokset kuten oppimisen tuen uudistus ja kolmen vuosiviikkotunnin lisääminen perusopetukseen (5 miljoonaa euroa) sekä valtion ja kuntien välisen kustannusjaon tarkistus (64,5 miljoonaa euroa). Valtionosuuksia vähentäsivät puolestaan erityisesti sotesiirtolaskelman mukaiset vähennykset (-455 miljoonaa euroa, joka sisältää -501 miljoonan euron pysyvän vähennyksen, valtionosuuden kompensoinnin +277 milj. euroa ja jälkikätesperinnän vuosilta 2023 sekä 2024 yhteensä -231 miljoonaa euroa), verotulomenetysten korvausten vähennykset -338 miljoonaa euroa (johtuen kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen poistumisesta, jolloin kuntien verotulot kasvoivat samalla summalla), peruspalvelujen valtionosuuden indeksijarru (-25 miljoonaa euroa) ja vähennys valtion norminpurkuun liittyen -22,7 miljoonaa euroa.

Kuntatyypeittäin tarkasteltuna tilikauden tulos eroaa toisistaan. Yli sadalla kunnalla talous oli viime vuonna alijäämäinen tilikauden tuloksella mitattuna. Tulokseltaan alijäämäisissä kunnissa asui noin 44 % Manner-Suomen väestöstä. Isojen kaupunkien taloustilanne heikkeni muita kuntakokoluokkia enemmän. Kaupunkimaisissa kunnissa keskimääräinen tulos on +65 €/asukas (ilman kertaluonteisia myyntivoittoeria), taajaan asutuissa kunnissa +96 €/asukas ja maaseutumaisissa kunnissa +93 €/asukas. Kunnittain tarkasteltuna tuloksen muodostumisessa on keskimääräisiä tunnuslukuja selvästi suurempia eroja.

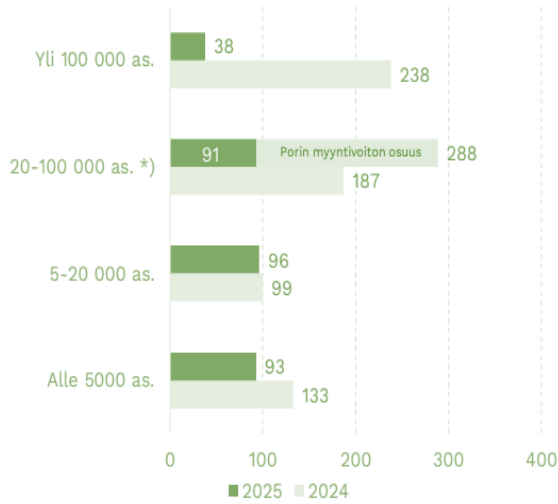
Tilikauden tulos oli paras 5–20 000 asukkaan kunnissa, ja kaikissa kuntakokoryhmissä tilikauden tulos heikkeni vuoteen 2024 verrattuna. Tulos oli negatiivinen 107 kunnassa.

Investoinnit näkyvät rahavirrassa. Yli 100 tuhannen asukkaan kaupunkien vuosikate oli enää hieman muita vahvempi, mutta isojen kaupunkien investointitaso oli silti erityisen korkea. Heikentynyt vuosikate vaikuttaa rahavirran alijäämäisyyteen ja siten lainanottoon. Alle 5 000 ja 20 000 asukkaan kunnissa oli paras rahavirta. Vaikka näissä kunnissa vuosikate on heikoin, alhaisten investointimenojen seurauksena rahavirta jää ylijäämäiseksi.

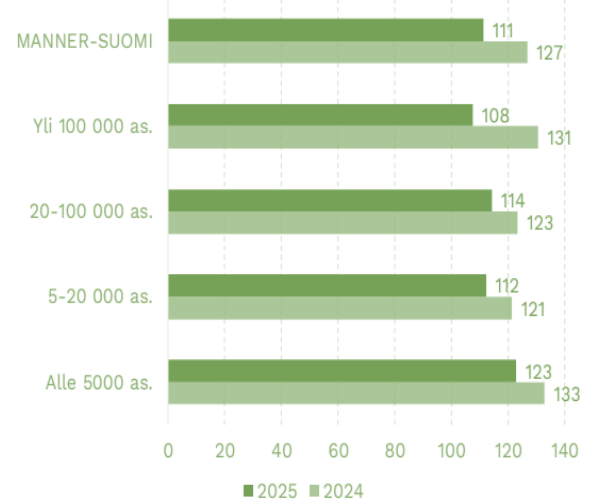
Kertynyttä alijäämää taseessa ennakoidaan vuoden 2025 tilinpäätöksessä olevan 14 kunnalla.

Kuntien taloudellisen tilanteen muutosta kuntakoon mukaan ja maakunnittain kuvaavat seuraavat Kuntaliiton tilinpäätösten ennakkotietojen perusteella laatimat grafiikat:

Tilikauden tulos €/asukas

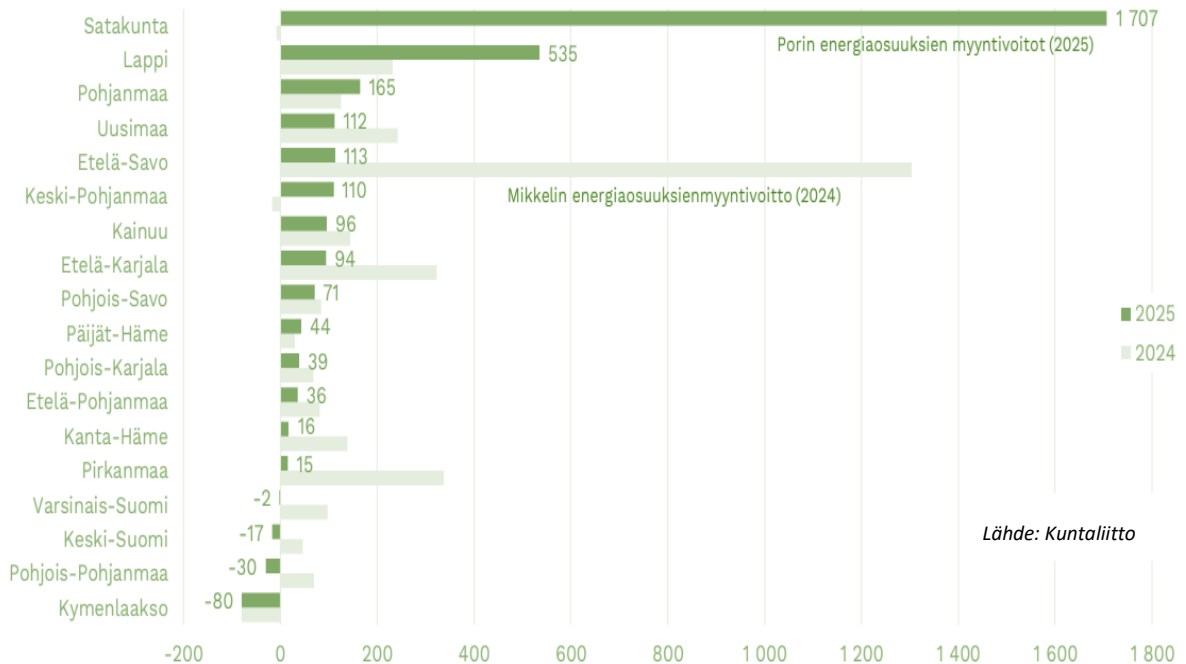

Vuosikate % poistoista

Lähde: Kuntaliitto

Tilikauden tulos (€/as)

Lähde: Kuntaliitto

Lähteet: VM taloudellinen katsaus talvi 2025; Kuntaliitto tiedote tilinpäätösennusteista 3.2.2026, Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvioiden yhteenvedot Kuntaliitto ja Valtiovarainministeriö

1.2.4. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Toiminnan strategiset tavoitteet

Vuoden 2024 talousarvion tavoitteet perustuivat strategiakauden 2023–2027 kaupunkistrategiaan ja sen toimenpideohjelmaan:

Strategian visio

- ❖ Uudistuva ja elinvoimainen Saarijärvi – Palveluiden ja biotalouden kasvukeskus

Strategian arvot

- ❖ Avoimuus
- ❖ Oikeudenmukaisuus
- ❖ Yhteisöllisyys

Strategisista arvoista *avoimuus* viittaa muun muassa toiminnan läpinäkyvyyteen ja avoimuuteen erilaisille ajatuksille. *Oikeudenmukaisuus* pitää sisällään rehellisyyden, laillisuuden ja yhdenvertaisuuden. *Yhteisöllisyys* viittaa hyvään Saarijärven henkeen, yhdessä tekemiseen ja toisista välittämiseen.

Strategiset painopistealueet

- ❖ Saarijärvi tunnetaan laadukkaista kasvatuksesta, koulutuksesta, kulttuurista ja liikuntapalveluistaan
- ❖ Saarijärvi on haluttu asuinpaikka ja muuttovoittokaupunki. Kaupunki on viihtyisä ja elinvoimainen.
- ❖ Saarijärvi kehittää monipuolisesti yritystoimintaa ja teollisuutta
- ❖ Saarijärvi on arvostettu kestävä biotalouden osaamis- ja yrityskeskittymä
- ❖ Saarijärven kaupunki on aktiivinen työllisyystoimija ja tavoittelee korkeaa työllisyysastetta
- ❖ Saarijärvi on kehittyvä alueellinen kaupan ja palveluiden keskus
- ❖ Saarijärvellä on vahva ja uudistuva maa- ja metsätaloussektori

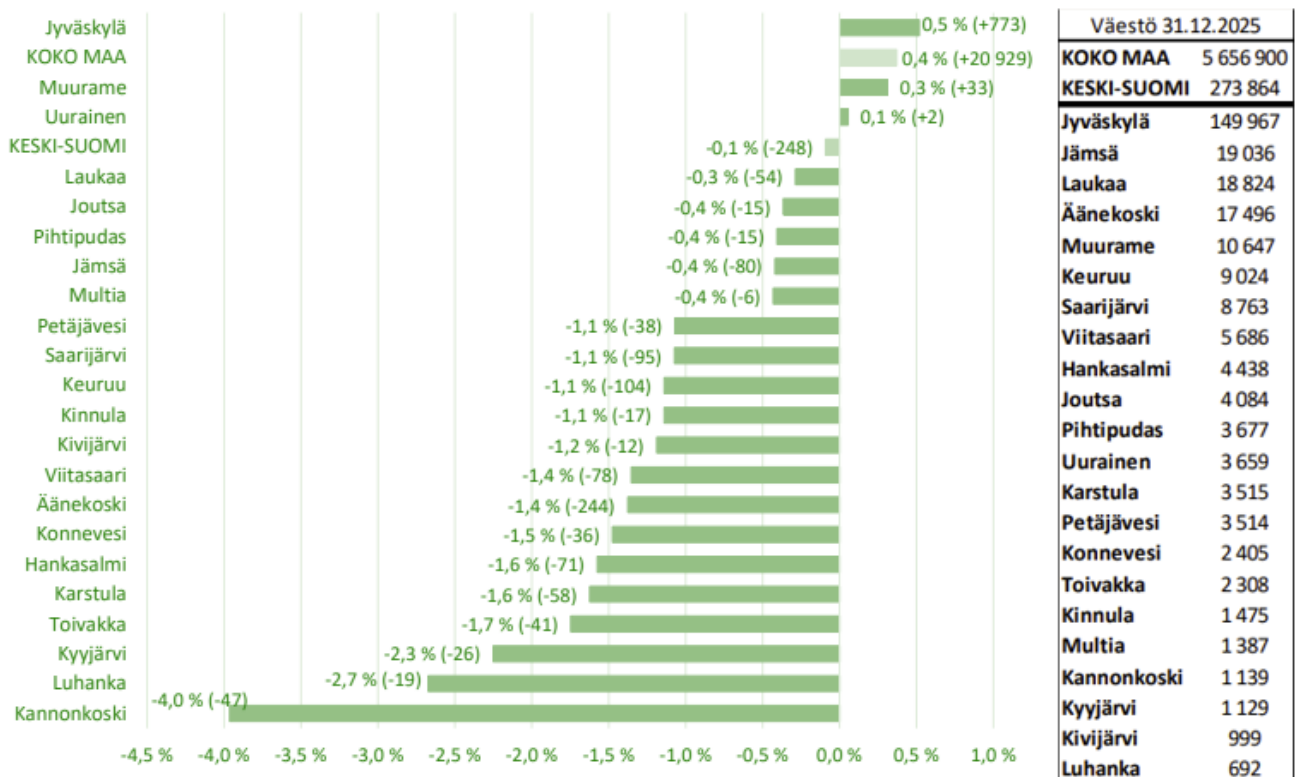
Toimintaympäristö

Väestö

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan koko maan väestö kasvoi valtakunnallisesti 0,4 % (+20 929 henkilöä). Väestökasvu on Keski-Suomessa hiljalleen hiipunut vuodesta 2017 alkaen ja samalla kasvavien kuntien määrä on vähentynyt. Keski-Suomessa väestön vuosimuutos vuonna 2025 oli -248 henkilöä ja asukkaita vuoden lopussa yhteensä 273 864. Vain kolme keski-suomalaiskuntaa kasvatti väestöään: Jyväskylä (+773), Muurame (+33) ja Uurainen (+2). Matala syntyvyys näkyy lapsi-ikäluokkien määrässä. Keski-Suomessa alle 15-vuotiaiden lasten määrä on laskenut yhtäjaksoisesti vuoden 2014 jälkeen ja lapsia on nyt 7 100 vähemmän. Vuonna 2025 lasten määrä ei kasvanut yhdessäkään keski-suomalaiskunnassa. Työikäisten (15–64 v.) määrä väheni hienoisesti Keski-Suomessa vuonna 2025, kun taas yli 64-vuotiaiden määrä maakunnassa on kasvanut 11 600:lla viimeisten kymmenen vuoden aikana.

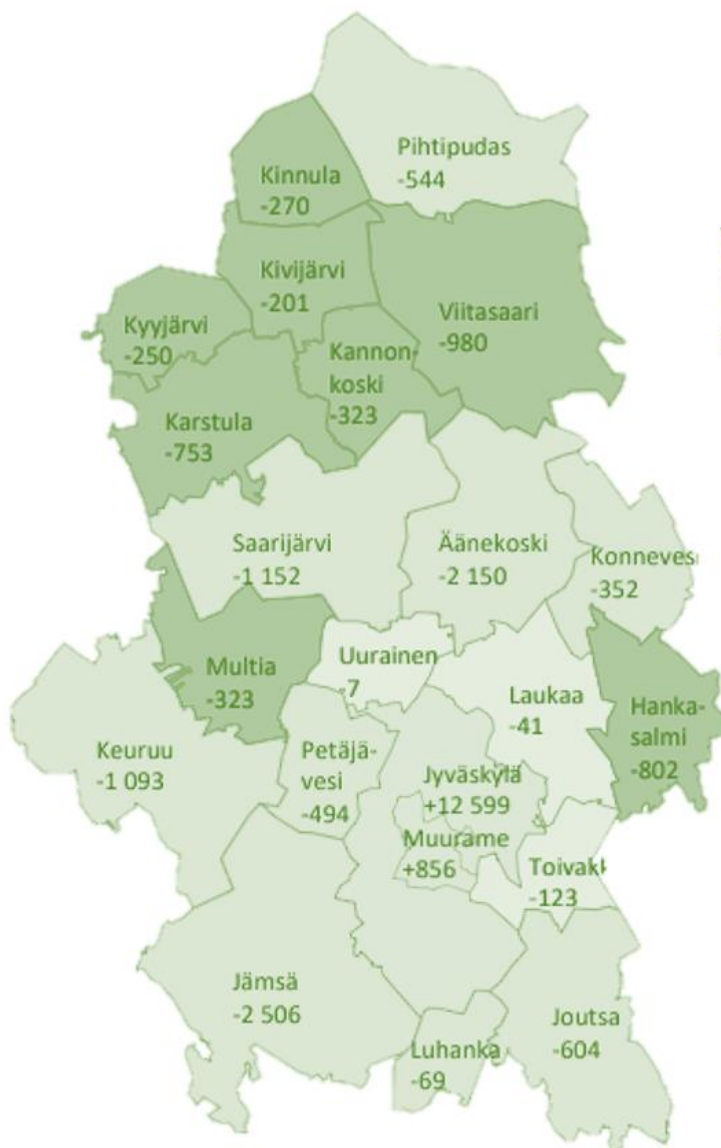
Keski-Suomen väestömäärän vuosimuutos kunnittain, %

Vertailu vuoteen 2024

Väestö 31.12.2025	
KOKO MAA	5 656 900
KESKI-SUOMI	273 864
Jyväskylä	149 967
Jämsä	19 036
Laukaa	18 824
Äänekoski	17 496
Muurame	10 647
Keuruu	9 024
Saarijärvi	8 763
Viitasaari	5 686
Hankasalmi	4 438
Joutsa	4 084
Pihtipudas	3 677
Uurainen	3 659
Karstula	3 515
Petäjävesi	3 514
Konnevesi	2 405
Toivakka	2 308
Kinnula	1 475
Multia	1 387
Kannonkoski	1 139
Kyyjärvi	1 129
Kivijärvi	999
Luhanka	692

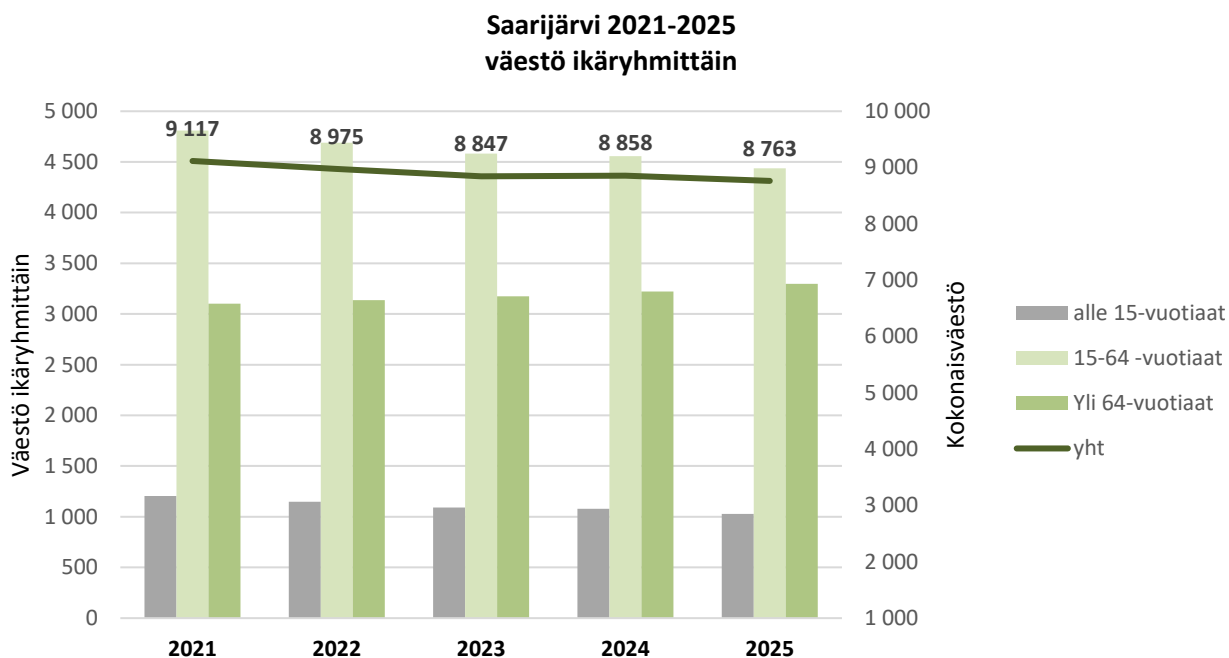
Seuraavassa kuvassa on esitetty väestömäärän pitkän aikavälin (v 2015–2025) muutokset Keski-Suomessa.

Väestömuutos Keski-Suomessa 2015–2025

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Saarijärvellä oli vuoden 2025 lopussa yhteensä 8 763 asukasta, edelliseen vuoteen verrattuna muutosta on -1,1 % eli -95 asukasta. Kuntien välinen nettomuutto oli -9 henkeä, mutta maan rajat ylittävä nettomaahanmuutto +10 henkeä. Väkiluvun muutokset edelliseen vuoteen verrattuna johtui suurimmaksi osaksi luonnollisesta väestömuutoksesta, joka oli -96 henkeä.

Seuraavassa kuvassa on esitetty Saarijärven vuosimuutokset ikäryhmittäin.

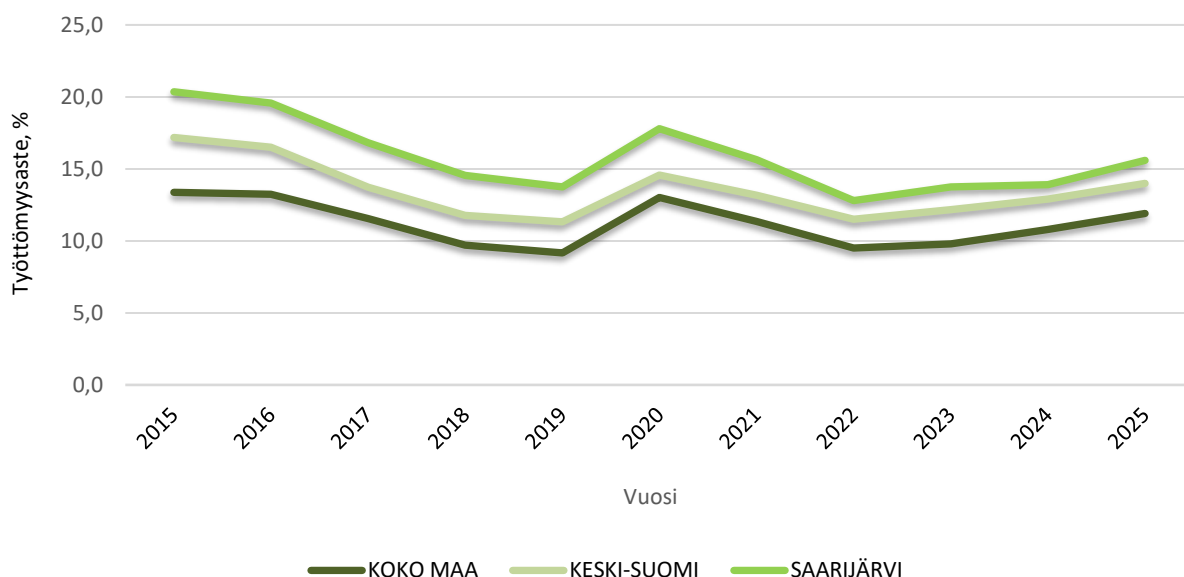

Lähde: Tilastokeskus, väestörakenteen ennakkotiedot alueittain 2025M01-2025M12; Keski-suomen liitto- Keski-suomen-aluekehitys 29.1.2026

Työllisyystilanne

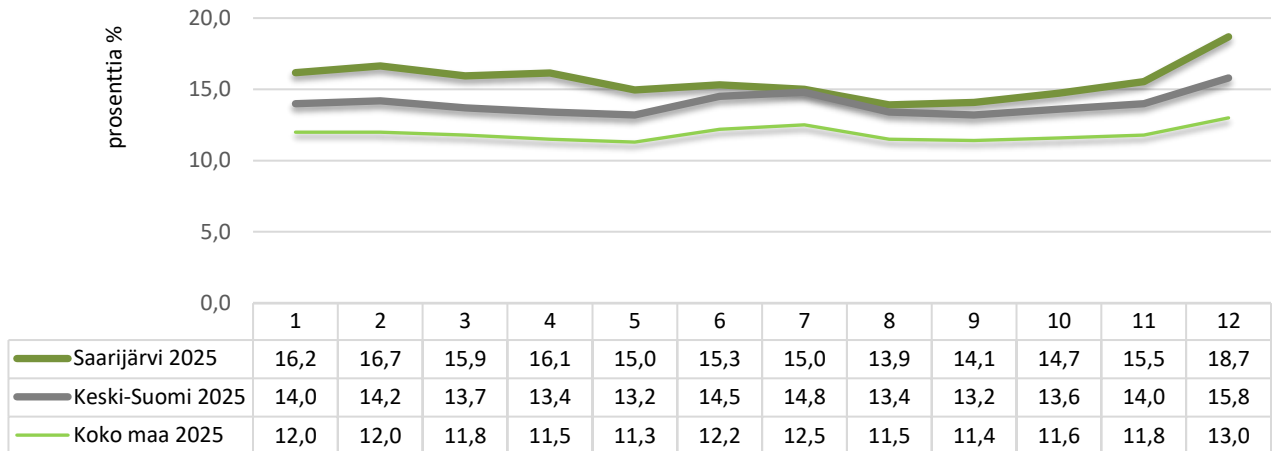
Keskimääräinen työttömyysaste oli vuonna 2025 Saarijärvellä 15,6 %, kun Keski-Suomessa keskimääräinen työttömyysaste oli 14,0 % ja koko maassa 11,9 %.

TYÖTTÖMYYSASTE VUOSINA 2015-2025

Keski-Suomessa oli joulukuun 2025 lopussa yhteensä 20 043 työttöntä työnhakijaa, joka on 10,2 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömien työnhakijoiden osuus maakunnan työvoimasta oli vuoden 2025 lopussa 15,8 prosenttia, eikä mikään kunta päässyt alle 10 prosentin työttömyysasteeseen. Saarijärvellä työttömiä työnhakijoita oli joulukuun 2025 lopussa 661, noin 12 % edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa enemmän. Seuraavassa kaaviossa on esitetty Saarijärven ja Keski-Suomen työttömyysasteen muutokset kuukausittain vuonna 2025.

Työttömyysprosentti kuukausittain 2025

Taloudellinen huoltosuhde kuvaa työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien määrää sataa työllistä kohden. Tämä suhdeluku on ollut jo pidempään kasvusuuntainen ja suhteen odotetaan jatkavan kasvua. Korkea taloudellinen huoltosuhde heikentää veropohjaa ja lisää julkisia menoja. Paranevalla työllisyydellä on huoltosuhdetta vahvistava vaikutus, kun taas mm. väestön ikääntyminen heikentää sitä. Viimeisimmän saatavilla olevan tilaston mukaan koko maassa vuonna 2024 taloudellinen huoltosuhde oli 133 ja Keski-Suomessa 151. Saarijärvellä vastaava luku vuonna 2024 oli 199.

Yrityselämä

Saarijärvellä perustettiin uusia yrityksiä vuonna 2025 yhteensä 51 kpl. Saarijärveläiset pk-yritykset saivat maaseuturahaston yritystukia eniten Keski-Suomessa, yli 860 000 euroa vuonna 2025. Koko Suomessa oleva matalasuhdanne näkyy myös Saarijärveläisten yritysten tilauskirjoissa edelleen. Yhteistyö biotalouskampuksen kanssa jatkui tiiviinä. Yrityspalvelut tiedottivat yrityksiä uutiskirjeillä ja SOMella säännöllisesti sekä järjesti yritystapahtumia. Lemmikkiystävällinen Saarijärvi-hanke alkoi 1.10.2025.

EK:n tammikuussa 2026 tekemän suhdannebarometrin mukaan suomalaisyritysten suhdannekuva on keskimääräistä heikompi ja tilanne on jatkunut kaikilla päätoimialoilla keskimääräistä heikompana. Odotukset lähikuukausille ovat kuitenkin maltillisen myönteiset erityisesti teollisuudessa ja osin palveluissa. Myös Keski-Suomen aluekatsauksessa suhdannetilannearviot olivat yhä selvästi normaalia heikompiä. Lähikuukausien suhdanneodotukset olivat kuitenkin varovaisen myönteisiä.

Suomen Yrittäjät, Finnvera ja työ- ja elinkeinoministeriö tekevät kaksi kertaa vuodessa Pk-yritysbarometrin, joka kuvaa pienten ja keskisuurten yritysten toimintaa ja taloudellista toimintaympäristöä. Raportissa tarkastellaan pk-yritysten suhdanneodotuksia ja kehitystä, kasvua ja uusiutumista, kansainvälistymistä, kehittymistä sekä investointeja ja rahoitustilannetta. Lisäksi ajankohtaisena aiheena tarkastellaan digitalisaatiota ja tekoälyn käyttöä pk-yrityksissä. PK-yritysbarometrin aluekatsauksen perusteella Keski-suomalaisten pienten ja keskisuurten yritysten yleinen suhdannenäkymä on vain hieman heikompi, kuin valtakunnallinen keskiarvo. Arviot liikevaihdon ja investointien arvon kehityksestä ovat myös koko maata hieman heikompia. Liikevaihdon kasvuodotuksissa ollaan Keski-Suomessa myönteisen puolella ja henkilöstön määrän ennakoitaan jonkin verran kasvavan vuoden kuluessa, joskin Pohjoisen Keski-Suomen näkymät olivat jonkin verran negatiivisemmat. Kannattavuuden kehitys nähtiin myös jonkin verran negatiivisena erityisesti Pohjoisen Keski-Suomen pk-yritysbarometriin vastanneiden yritysten keskuudessa. Arviot investoinneista ja innovaatioiden kehityksestä ovat Keski-Suomessa valtakunnallisen keskiarvon tasolla, ja kasvuhakuisuus lähellä valtakunnallista keskitasoa. Työllistämisen esteinä Pohjoisessa Keski-Suomessa nähtiin yleisimmin se, ettei työllistämislle nähty tarvetta (42 %) ja kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus (29 %). Koko maan pk-yrityksistä 21 % kokee viimeisimmän pk-yritysbarometrin mukaan tarvetta sopeuttaa toimintaansa, kun vastaava luku Keski-Suomessa oli 22 %. Sopeuttamiskeinoista selvimpänä nähtiin lomautukset, työaikajärjestelyt ja liiketoiminnan karsiminen.

Keski-Suomen alueellisten kehitysnäkymien raportin mukaan Keski-Suomen vahvuuksia ovat bio- ja kiertotalous, hyvinvointi ja uudistuva teollisuus. Vahvojen metsätalous, -teollisuus ja -teknologian sekä metallialojen rinnalle on noussut mm. matkailuala, kauppa ja palvelut sekä logistiikka. Keski-Suomessa on vahva digialan osaamiskeskittymä, peliala-, kvantti- ja kyberosaamisineen. Puolustusteollisuudessa on pitkä perinne ja ala kehittyy voimakkaasti. Energia-alan ja kiertotalouden osaaminen ja uudet ratkaisut vahvistavat yritystoimintaa. Keski-Suomen elinkeinorakenne on monipuolistunut, mutta monet toimialat ovat kytköksissä toisiinsa, jolloin suhdanteiden vaikutukset heijastuvat eri toimialoille.

Suhdannekehitys heijastuu vahvimmin rakennuslalle, johon kaivataan isoja rakennushankkeita. Saneerauslankkeet pitävät tällä hetkellä rakennusalan käynnissä. Asunnon ostoaiheet ovat olleet vähäisiä, mikä näkyy asuntojen hintakehityksessä. Toisaalta asuntolainojen kysyntä oli kasvussa vuoden 2025 toisella vuosipuoliskolla, eikä korkojen pelko enää heikentänyt kauppaa yhtä voimakkaasti kuin aiemmin.

Metsätalous on osa Keski-Suomen strategista kehittämistä, erityisesti bio- ja kiertotalouden, puhtaan siirtymän ja uusien puupohjaisten tuotteiden kautta. Nykyisessä suhdannetilanteessa metsätalous on kasvanut paremmaksi kuin metsäteollisuus. Metallialalla aiempi epävarmuus on kääntymässä valoisammaksi ja puolustusteollisuus ja siihen liittyvä alihankintatoiminta on Keski-Suomessa perinteisesti vahvaa. Ict-ala on hiljalleen piristymässä ja Keski-Suomen alueella on laaja tarjonta eri alojen opiskelijoita ja ammattilaisia ja hyvä pohja ICT-alan yritysten kasvuille. Päivittäistavarakaupassa Keski-Suomi on Suomen viidenneksi suurin markkina. Kaupan ala on investoinut ja investoi suunnitelmallisesti, mikä näkyy päivittäistavarakaupan myynnissä. Keskeisen sijainnin vuoksi Keski-Suomessa on vahva logistiikan toimiala ja useita logistiikkakeskuksia.

Maataloudessa kasvukausi oli vuonna 2025 kokonaisuudessaan melko suotuista. Viljojen sadon määrä ja laatu ovat olleet Keski-Suomessa keskimäärin kohtuullisen hyviä. Keski-Suomen peltoalan käytössä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Selkeitä kannusteita viljelyvalikoiman muuttamiseksi ei ole tullut markkinoilta eikä tukijärjestelmästä. Maitotilojen määrän alenema näkyy myös naudanlihan tuotannossa hienoisena laskuna. Kaiken kaikkiaan maatilarakenteen muutos on viime vuosikymmeninä ollut samansuuntaista ja helposti ennustettavaa. Aktiivista tuotannollista toimintaa harjoittavien tilojen osuus koko tilajoukosta on jatkanut laskuaan. Tilojen määrän väheneminen ja tuotannon keskittyminen yhä harvemmalle aktiivitalan joukolle voi tuoda jatkossa haasteita alueellisen huoltovarmuuden näkökulmasta.

Yritykset ovat joutuneet jo useiden vuosien ajan sopeutumaan muuttuvaan toimintaympäristöön, mikä on toisaalta avannut uusia mahdollisuuksia ja markkina-alueitakin. Vaikka vähittäinen näkymien parantuminen on jatkunut koko vuoden 2025, epävarmuustekijöitä on edelleenkin ja kasvu tapahtuu hitaasti. Globaali epävarmuus hillitsee kuluttajien ostokäyttäytymistä ja luo varovaisuutta investointeihin. Samalla tilanne luo myös paineita voimakkaalle ja nopealle kasvulle, sitten kun epävarmuus häviää ja suhdanteet muuttuvat. Jatkossa on löydettävä uusia toimintatapoja, liiketoimintamalleja ja keinoja sopeutua, uusia vientikumppaneita ja markkina-alueita sekä isompia investointeja.

Lähteet: EK:n suhdannebarometri alueellinen raportti Keski-Suomi 1/2026; Pk-yritysbarometri kevät 2026 alue- ja seuturaportti, 13.2.2026; Keski-Suomen alueelliset kehitysnäkymät 2/2025.

Saarijärven kaupungin talouden kehitys

Vuoden 2025 talousarvio oli lähtötilanteessa tasapainossa, ja taloussuunnittelussa huomioitiin kaupunginvaltuuston päättämään talouden tasapainon säilyttämishjelmaan sisältyvät euromääräiset tavoitteet. Talouden tasapainon säilyttämishjelman mukaisia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita on toteutettu vuoden 2025 kuluessa. Muun muassa poistopohjaa tarkistettiin tarvittavin osin ja kaksi kaupungin omaan palvelutuotantoon tarpeetonta ja tyhjäksi jäänyttä kiinteistöä myytiin. Lisäksi henkilöstösuunnittelussa on huomioitu ohjelman mukaisia tavoitteita. Kertaluonteisista tavoitteista osa ei ole toteutunut, sillä kaikkia myytäväksi päätettyjä omaan palvelutuotantoon tarpeettomia kiinteistöjä ei edelleenkään saatu vuoden kuluessa myytyä.

Koulu- ja kulttuurikeskuksen kiinteistöleasingisopimukset päivitettiin yhteistyössä rahoittajan, Kuntarahoituksen, kanssa loppuvuonna 2024, samalla kun 3-vaiheen leasingisopimus astui voimaan. Päivityksen myötä kiinteistöleasing sidottiin 6 kuukauden euriboriin ja leasingmarginaalia tarkistettiin alaspäin. Lisäksi sopimusten hinnoittelukatkoksi määritettiin aiemman seitsemän vuoden sijaan viisi vuotta. Muutoksen myötä saatiin talous- ja rahoitussuunnittelun perusteeksi parempaa ennustettavuutta heikentämättä liiaksi mahdollisuuksia hyötyä mahdollisesta markkinakorkojen laskusta.

Koulu- ja kulttuurikeskuksen leasingmaksut toteutuivatkin kokonaisuudessaan noin 330 000 euroa budjetoitua pienempinä positiivisesti kehittyneen korkotilanteen vuoksi. Suurin osa maksuista kohdistui sivistyspalvelujen vastuualueelle, jolloin myös leasingmaksusäästöistä iso osuus kohdistui yhtenäiskoulun ja lukion talousarvioihin antaen liikkumavaraa toiminnan muille kustannuksille.

Merkittävä rakenteellinen ja taloudellinen muutos kaupungin toimintaympäristössä oli työllisyyspalveluiden siirtyminen kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta. Pohjoisen Keski-Suomen 13 kuntaa, Hankasalmi, Kannonkoski, Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Kyyjärvi, Laukaa, Pihtipudas, Saarijärvi, Uurainen, Viitasaari ja Äänekoski, perustivat oman, kuntien yhteisen työllisyysalueen, jonka vastuukuntana on Äänekosken kaupunki. Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025, ja Saarijärven kaupunki oli aktiivisesti mukana valmistelussa jo edeltävänä vuonna. Uudistus kasvatti kaupungin vastuuta ja kustannusriskiä työllisyyden hoidossa, mutta samalla vahvisti kunnan roolia paikallisen elinvoiman ja työmarkkinoiden kehittäjänä. Työllisyyden hoitoon liittyvät kustannukset olivat yksi keskeisimmistä talouden vaikuttaneista tekijöistä vuonna 2025. Saarijärven kaupungin työllisyysalueelle maksamat aiheuttamisperiaatteen mukaiset kustannukset olivat noin 370 000 euroa ja työllisyysalueen yleiset yhteiset kustannukset noin 545 000 euroa. Yhteensä vuoden 2025 toiminnan kustannukset olivat Saarijärven osalta yhteensä 915 000 euroa. Saarijärven kaupungille työllisyysalueen toimintaan osoitetut peruspalvelujen valtionosuudet olivat 1,009 milj. euroa. Työllisyysalueella tehty tasa-laskelma osoitti, että kaikki jäsenkunnat saivat vuoden 2025 osalta laskutuspalautuksia ja Saarijärven osalta palautus oli yhteensä noin 150 000 euroa, kun huomioitiin myös työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtoon liittyvien työllisyysalueen saamien korvausten ja kustannusten välinen nettotulos.

Työllisyysalueen kustannusten lisäksi kaupungin talouteen vaikutti kasvanut työttömyysetuuksien kustannusten rahoitusvastuu. Työmarkkinatuen lisäksi kunnat ovat rahoittaneet vuodesta 2025 alkaen osan Kelan maksamasta peruspäivärahasta ja työttömyyskassojen maksamasta ansiopäivärahasta. Lisäksi kuntien rahoitusvastuu aikaistui ja rahoitusosuus kasvoi portaittain työttömyyden pitkittyessä. Vuonna 2025 työmarkkinatuen kuntaosuus oli noin 1,18 milj. euroa. Lisäksi Saarijärven kaupungin osuus ansio- ja peruspäivärahasta oli yhteensä noin 275 000 euroa. Kaikkiaan kunnan osarahoittamat työttömyysturvakustannukset olivat vuonna 2025 yhteensä noin 1 455 000 euroa, ja kasvoivat vuoteen 2024 verrattuna noin 742 000 euroa, kun peruspalvelujen valtionosuuden pysyvä lisäys Saarijärven kaupungille oli noin 570 000 euroa. Työllisyysalueen palautus tasaa vuoden 2025 työllisyydenhoidon kokonaiskustannukset lähelle kokonaisbudjettia, mutta kustannusten kehitys aiheuttaa merkittävän kustannuspaineen ja riskin rahoituksen riittävyyteen tuleville vuosille.

Työllisyystilanteen edistämiseksi ja samalla kaupungin työttömyyskustannusten hillitsemiseksi on vuoden 2025 kuluessa toteutettu useita toimenpiteitä. Kaupunginhallitus päätti muun muassa huhtikuussa 2025 myöntää harkinnanvaraista työllistämisen kuntalisää yrityksille ja työnantajille, jotka työllistävät saarijärveläisiä alle 30-vuotiaita työttömiä nuoria, henkilöitä, joiden työttömyysetuudesta Saarijärven kaupungilla on 50 % rahoitusvastuu ja kotoutumisajalla olevia maahanmuuttajia ja henkilöitä, joista Saarijärven kaupunki saa laskennallista kotoutumiskorvausta työllistämiseen. Marraskuussa 2025 kaupunginhallitus päätti korottaa työllistämisen kuntalisän määrän aiemmasta 300 eurosta kuukaudessa 600 euroon kuukaudessa. Lisäksi kaupunginhallitus päätti marraskuussa 2025 perustaa 1.1.2026 alkaen työllisyydenhoidon työryhmän seuraamaan työllisyysasioiden kehitystä, käynnistämään toimenpiteitä työllisyyden ongelmakohtien ratkaisemiseksi tavoitteena lisätä Saarijärven työllisyyttä, vähentää työttömyyttä ja työttömyydestä aiheutuvia kustannuksia. Kaupungin edustajien lisäksi työryhmään pyydettiin edustajat Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueelta, Keski-Suomen hyvinvointialueelta, Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopistosta, Visio-säätiöstä ja Saarijärven Yrittäjät ry:stä.

Lakimuutosten myötä myös kotoutumispalvelut siirtyivät kuntien järjestämisvastuulle. Uusi kotoutumislaki astui voimaan 1.1.2025, jolloin päävastuu maahanmuuttajien kotoutumisesta siirtyi kunnille. Kotoutumisen edistämiseen tarkoitettu rahoitus on vuonna 2025 ollut osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta. Rahoitusta jaettiin kunnille vieraskielisyyteen perustuvan laskennallisen kriteerin mukaan. Saarijärven kaupungin osalta rahoitus oli noin 5 000 euroa. Kunnat saivat edelleen lisäksi laskennallista kotoutumisen korvausta esimerkiksi pakolaisten vastaanotosta aiheutuviin kustannuksiin. Korvausta maksettiin kotikunnan saaneista pakolaisista ja tilapäisen suojelun saaneista henkilöistä. Korvaukset on tarkoitettu kunnan antamaan ohjaukseen ja neuvontaan, monikielisen yhteiskuntaorientaation ja kotoutumiskoulutuksen järjestämiseen sekä muihin kotoutumista edistäviin toimenpiteisiin. Saarijärven kaupungille laskennalliset kotoutumiskorvaukset olivat yhteensä 579 000 euroa. Kokonaisuudessaan kustannukset alittivat saatujen korvausten kokonaismäärän. Saarijärven kaupunki sai vuoden 2025 aikana myös työ- ja elinkeinoministeriön myöntämää tilapäisen suojelun lisätukea 30 000 euroa yhdessä Karstulan kunnan kanssa.

Takausvastuita ei realisoitunut vuoden 2025 kuluessa.

Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen eteni vuoden 2025 kuluessa siten, että kaupunginvaltuusto teki yhtiöittämispäätöksen neljästä sote-kiinteistöstä ja rakennusten siirto yhtiöihin tapahtuu 1.1.2026. Siirrossa siirtyi neljä sote-kiinteistökokonaisuutta kaupungin omien tytäryhtiöiden omistukseen, Heralan serviisi ja Einarintien asuntola Saarijärven Kotikonnun ki Oy:lle ja Pylkönmäen paloasema ja Einarintien Toimintakeskus SSYP Kiinteistöt Oy:lle. Rakennuksiin liittyvät toistaiseksi voimassa olevat vuokrasopimukset solmittiin hyvinvointialueen kanssa syksyllä 2025 ja vuokrasopimukset siirtyivät yhtiöille sellaisenaan rakennusten siirtojen yhteydessä. Saarijärven terveysasema jätettiin edelleen kaupungin omaan omistukseen. Arvioinnissa todettiin, että kiinteistön osalta kunnan vuokraustoiminta ei muodosta merkittäviä markkinavaikutuksia. Hyvinvointialueen kanssa käytyjen vuokraneuvottelujen perusteella ei muodostunut näkemystä kyseisen kiinteistön pidempiaikaisen käytön varmuudesta, jolloin sijoitusriskin vuoksi voidaan todeta,

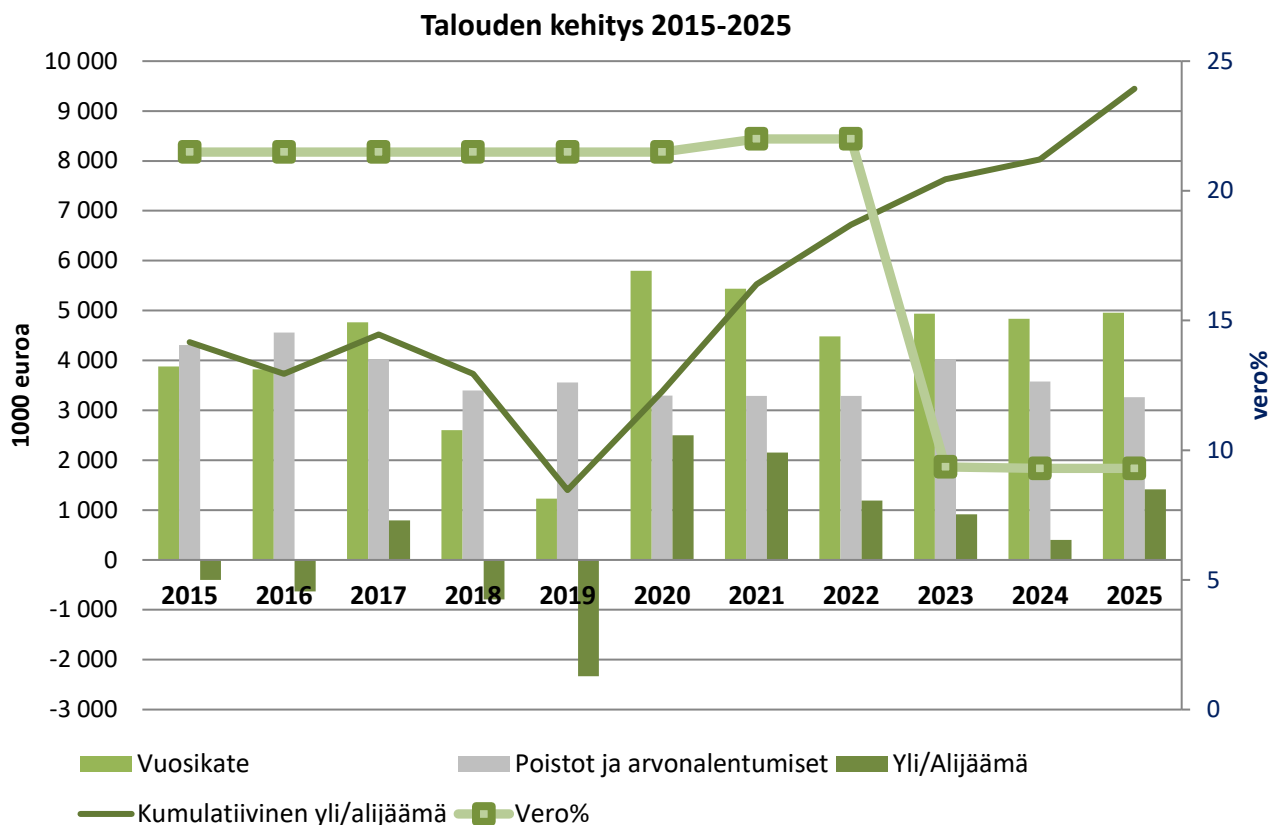
ettei tosiasiallista kiinnostusta esimerkiksi sijoittajilla vuokraustoimintaan olisi. Toimitilat on suunniteltu ja rakennettu sote-toimintaan, ja niiden muuntaminen ja edelleenvuokraus muuhun käyttötarkoitukseen on hyvin vaikeasti toteutettavissa taloudellisen kannattamattomuuden takia. Saarijärven kaupungin omistajapolitiittisten linjausten (KV 9.12.2024) mukaisesti osakeyhtiömuotoisen toiminnan tulee olla kannattavaa, ja yhteisöjen tulee selvittää taloudellisista velvoitteistaan. Pidemmän aikavälin kannattavuutta ei voitu yhtiöittämisselvitysten yhteydessä osoittaa, ja tämä vaikutti osaltaan yhtiöittämättä jättämisen päätökseen. Tilanne arvioidaan uudelleen, kun rakennuksen pidemmän aikavälin käyttösuunnitelmat saadaan muodostettua. Terveysaseman vuokrataso on määritetty markkinaehtoisesti ja täyttää kilpailuneutraliteettisääntelyn vaatimukset.

Yhtiöiden purkuja ei toteutunut vuoden 2025 kuluessa.

Ennakoitua huomattavasti parempana toteutuneen toimintakatteen ja kohtuullisen verotulokehityksen avulla kaupungin tilinpäätös toteutui lopulta taseen arvonalennusten, rahastopurkujen ja investointivarausten jälkeen noin 1,4 milj. euroa ylijäämäisenä.

Alla oleva taulukko kuvaa talouden tunnuslukujen muutosta vuodesta 2015 alkaen.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Toimintatulot	15 966	14 924	14 406	13 981	14 442	12 755	14 527	14 025	12 051	12 078	12 079
Toimintamenot	-72 896	-71 601	-70 439	-70 461	-73 508	-71 621	-76 076	-79 349	-35 142	-34 339	-35 500
Toimintakate	-56 930	-56 677	-56 033	-56 479	-59 066	-58 866	-61 549	-65 323	-23 091	-22 260	-23 420
Vero%	21,00	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50	22,00	22,00	9,36	9,30	9,30
Verotulot	31 103	29 950	30 469	29 143	29 728	30 081	32 763	33 611	19 287	19 803	19 785
Valtionosuudet	29 924	30 824	30 579	30 009	30 614	34 687	34 234	36 205	8 782	7 200	8 464
Vuosikate	3 876	3 819	4 761	2 604	1 228	5 798	5 438	4 479	4 938	4 834	4 958
Poistot ja arvonalentumiset	-4 306	-4 557	-4 029	-3 395	-3 558	-3 297	-3 287	-3 286	-4 027	-3 578	-3 260
Yli/Alijäämä	-400	-633	790	-790	-2 330	2 501	2 152	1 193	912	401	1 414
Kumulatiivinen yli/alijäämä	4 365	3 731	4 521	3 731	1 401	3 374	5 526	6 719	7 631	8 032	9 446

Verotulojen ennusteena oli muutetussa talousarviossa 19,441 milj. euroa ja valtionosuuksien ennusteena 8,561 milj. euroa. Kaikkiaan muutetussa talousarviossa verorahoitusennuste oli 28,002 milj. euroa.

Verotulot toteutuivat lopulta 0,3 milj. euroa talousarviota parempina. Kunnallisverotulot olivat noin 0,4 milj. euroa ja yhteisöverotulot 22 000 euroa talousarviota suuremmat. Kiinteistöverot toteutuivat -0,125 milj. euroa talousarviota pienempinä. Edelliseen vuoteen nähden kunnallisverotulot kasvoivat Saarijärvellä 0,3 % ja yhteisöverotulot 4,5 %. Kiinteistöverotulot vähenivät -4,4 %. Kiinteistöverotuloissa on mukana kiinteistökartoitushankkeen mukaisten verotulolisäysten vaikutukset sekä tuulivoimaloiden verotulot täysimääräisesti. Vuoteen 2024 verrattuna Saarijärven kunnallisverotulot kasvoivat vain 50 000 euroa. Siihen nähden, että kuntien verotulojen lisäämiseksi ja kunnallisverotuksen efektiivisyyden parantamiseksi ansiotulosta tehtävä ansiotulovähennys poistettiin verotuksesta, oli muutos merkittävän pieni. Samaan aikaan valtionosuuksien verotulomenetysten korvaus väheni, sillä edellä mainittu muutos kunnallisveron kasvuodotuksissa huomioitiin peruspalvelujen valtionosuuksien verotulomenetysten korvausten pienennyksenä, jotka Saarijärven kaupungin osalta vuoteen 2024 verrattuna vähenivät noin 560 000 euroa. Kiinteistöveron määrän muutos johtuu osaltaan verotuksen valmistumisaikataulusta, jonka perusteella myös eräpäivät määräytyvät. Kiinteistöveron perusteena olevat kiinteistöjen verotusarvot ovat pysytelleet edellisvuoden tasolla, mikä näkyi koko Suomen tasolla maltillisena verojen kasvuna. Kiinteistöveroissa huomioitavaa on myös, että verovuodelle lasketaan omat jako-osuudet vasta verotuksen valmistumisen jälkeen, jonka vuoksi uudet jako-osuudet on otettu käyttöön marraskuun tilityksissä. Kiinteistöverojen oikaisuja oli yhteensä -166 000 €.

Valtionosuudet toteutuivat vuoden 2025 aikana noin 0,1 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä. Toteuman ja suunnitelman väliseen eroon vaikutti OKM:n joulukuussa tekemä lopullinen valtionosuuspäätös, jossa lukiokoulutuksen rahoitusosuudet täsmentyivät. Saarijärven kaupungin osalta muutos oli -79 000 euroa. TE-uudistukseen liittyvä valtionosuuden lisäys kasvatti valtionosuutta edelliseen

vuoteen nähden. Valtionosuuksien kokonaiskasvu jäi kuitenkin TE-uudistukseen liittyvää lisärahoitusta pienemmäksi, sillä valtionosuuksiin tehtiin samanaikaisesti leikkauksia muun muassa sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuksien vuoksi. Valtionosuuksien kasvua hidastivat myös yhden prosenttiyksikön indeksijarru vuosina 2024–2027 sekä asukasluvun ja laskentatekijöiden muutokset, erityisesti lapsi-ikäluokkien pieneneminen. Lisäksi verotulomenetysten korvausten vähennys pienensi valtionosuuksia vuonna 2025 tuntuvasti.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä valtionosuus oli vuoteen 2024 verrattuna kertaluonteisesti poikkeuksellisen suuri. Vuoden 2025 OKM:n valtionosuus oli 600 000 euroa, eli 450 000 euroa alkuperäistä talousarviota suurempi. Tähän vaikutti erityisesti vuoden 2023 suoritustietojen perusteella maksettu valmistavan perusopetuksen rahoitus. Lisäksi muutokseen vaikutti pidennetyn perusopetuksen yksikkömäärien kasvu vuonna 2024 ja ammatillisen koulutuksen kunnan omarahoitusosuuden negatiivisen vaikutuksen pienentyminen. Talousarviomuutoksella kohdennettiin kasvanutta rahoitusta muun muassa oppimisen tuen uudistuksen kustannuksiin ja määräaikaisiin rekrytointitarpeisiin.

Käyttötalousmäärärahat tilikaudelle 2025 myönnettiin vastuuryhmille ja hallintokunnille nettomääräisesti sitovina.

Toimintatulot ylittyivät suhteessa muutettuun talousarvioon noin 0,88 milj. euroa. Maksutulot toteutuivat lähes budjetoidusti. Myyntituloja tuli talousarviota noin 260 000 euroa enemmän sisäisten myyntitulojen ollessa noin 100 000 euroa talousarviota suuremmat. Lisäksi vesi- ja viemärilaitoksen jätevesimaksuja kertyi odotettua enemmän. Tukia ja avustuksia saatiin noin 432 000 euroa budjetoitua enemmän ja muita toimintatuottoja noin 214 000 euroa budjetoitua enemmän. Tukiin ja avustuksiin kirjautui työllisyyden avustuksia, kuten kotouttamiseen liittyviä korvauksia yhteensä noin 180 000 euroa talousarviossa arvioitua enemmän ja lisäksi sivistystoimen avustukset olivat noin 115 000 euroa ennakoitua suuremmat. Kehittämisen vastuualueelle kirjattiin tukiin ja avustuksiin 84 000 euroa. Muiden toimintatuottojen toteumaa budjettiin verrattuna nosti erityisesti toimitilavuokrauksen arvioitua parempana toteutuneet vuokratuotot.

Toimintamenoissa kustannukset alittuivat kokonaisuudessaan noin 0,4 milj. euroa. Henkilöstömenot, palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet sekä muut toimintamenot alittivat talousarvion, kun taas avustukset ylittivät muutetun talousarvion noin 131 000 eurolla. Henkilöstömenot toteutuivat 175 000 euroa talousarviota pienempinä, palvelujen ostot 214 000 euroa, aineet ja tarvikkeet 57 000 euroa ja muut toimintamenot 99 000 euroa pienempinä. Henkilöstömenoissa tasausmaksuihin oli budjetoitu noin 86 000 euroa lopullista toteumaa enemmän. Henkilöstömenoissa näkyi myös vuoden aikana useilla vastuualueilla käynnissä olleet rekrytoinnit. Palvelujen ostoissa säästöä syntyi työllisyysalueen palauttaessa kuntaosuudesta noin 150 000 euroa. Myös muun muassa työterveyshuollon kustannukset toteutuivat talousarviota pienempinä. Aineissa ja tarvikkeissa jonkin verran säästöä syntyi lämmityskustannuksissa ja muiden toimintakulujen tiliryhmässä rakennusten ja huoneistojen vuokratuloissa. Rakennusten vuokrakustannusten toteuman taustalla oli erityisesti korkotason madaltuminen vuoden mittaan ja sitä kautta koulu- ja kulttuurikeskuksen leasingvuokrakustannusten toteutuminen kokonaisuudessaan arvioitua pienempinä. Avustuserät ylittyivät työttömyyskorvausten toteuduttua yli budjetoidun.

Toimintakate toteutui muutettua talousarviota selkeästi parempana. Muutettuun talousarvioon verrattuna ero oli noin 1,29 milj. euroa. Saarijärven toimintakate oli -2 677 euroa / asukas, kun tilinpäätösten ennakkotietojen mukaan koko maassa keskimääräinen toimintakate oli -2 779 euroa / asukas. Tilikauden 2025 tulos on tilinpäätössiirtojen jälkeen ylijäämäinen 1,41 milj. euroa ja kumulatiivinen ylijäämä on tilikauden jälkeen 9,446 milj. euroa (1 078 €/asukas, Manner-Suomen kuntien keskimääräinen vastaava luku vuonna 2024 oli 3 851 €/asukas).

Käyttötalouden toteumat vastuuryhmittäin perusteluineen on esitetty kappaleissa 2.2.1 ja 2.2.6.

Kaupungin lainakanta väheni tilikaudella 1,21 milj. euroa verrattuna vuoteen 2024. Lainamäärä on vain 38 €/asukas – vastaava ennakkoluku on koko Manner-Suomessa 3 599 €/asukas. Kaupungin lainat ja

vuokravastuut yhteensä ovat 3 286 €/asukas, jossa laskua edelliseen vuoteen verrattuna on 731 €/asukas. Muutos johtuu lainakannan muutoksista ja muuttuneista koulu- ja kulttuurikeskuksen rakentamisen ja irtaimistohankintojen leasingvastuista. Manner-Suomen kuntien keskiarvoiset lainat ja vuokravastuut olivat vuonna 2024 yhteensä 4 652 € / asukas, vuoden 2025 tunnuslukua ei tilinpäätöstä laadittaessa ole vielä saatavilla. Saarijärven luvuissa on mukana myös asuntolainakanta, joka suurimmassa osassa kaupunkeja on eriytetty vuokra-asuntoyhtiöille.

Kaupunginvaltuusto päätti joulukuussa 2024 myöntää kaupungin tytäryhtiölle Saarijärven Kaukolämpö Oy:lle uuden konsernin sisäisen antolainan, yhteensä 1,3 miljoonaa euroa. Antolainaus toteutui vuoden 2025 alussa ja antolainauksessa käytettiin kaupungin kassavaroja.

Kaupungin rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat talousarviota parempina ja nettorahoitustuotot ja -kulut olivat noin 110 000 euroa talousarviota paremmat ennakoitua suurempien viivästyskorkotulojen, osinkotuottojen sekä pankkitilin talletuskoron myötä. Maksuliikennetilin korkoja saatiin noin 47 000 euroa.

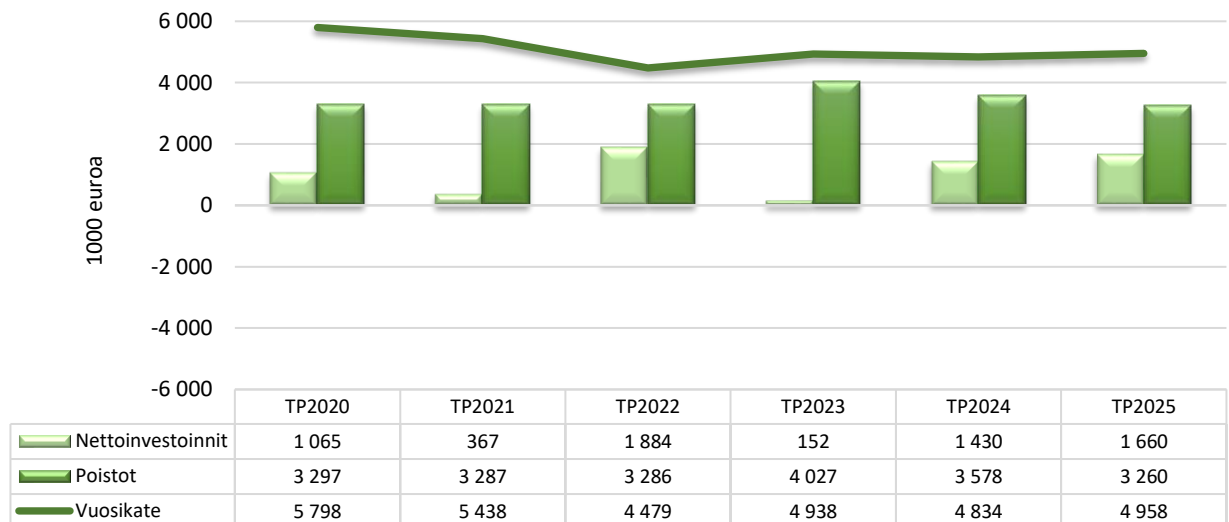
Investointimenojen nettototeuma oli -1,66 milj euroa. Investointimenot olivat yhteensä 1,85 miljoonaa euroa, ja kaikki investointitulot yhteensä 0,19 milj. euroa. Yksittäisistä hankkeista asuntopalveluiden kaksi kohdetta ylittivät yhteensä noin 25 000 euroa, Paavonrinteiden lumetusjärjestelmän ja sompahissin kunnostustyö noin 7 000 euroa ja Kukonhiekantien katusuunnittelu noin 15 000 euroa. Muilta osin poikkeamat olivat hyvin vähäisiä. Kaikkien toimialojen ja koko kaupungin investointiohjelmat toteutuivat muutettua talousarviota pienempinä eikä valtuustoon nähden sitovat erät ylittyneet.

Investointivarauksia tehtiin vesi- ja viemärilaitoksen jätevedenpuhdistamohankkeeseen taseyksikön positiivisen tuloksen mahdollistamalla summalla. Vuoden 2025 investointivaraus oli 195 000 euroa. Lisäksi urheilukentän ja jäähallin huoltorakennusten uudisrakennusta varten tehtiin investointivarausten lisäys 250 000 euroa. Varauksen jälkeen urheilukentän ja jäähallin huoltorakennuksen investointivaraus on yhteensä 850 000 euroa.

Asuintalovarausta purettiin kaupungin omistuksesta poistuneiden asuinrakennusten osalta noin 160 000 euroa.

Koko konsernin ylijäämäksi muodostui 1,827 milj. euroa. Konsernin taseessa kertynyttä ylijäämää on 14,657 milj. € eli 1 673 €/asukas. Konsernin lainamäärä on 9,698 milj. euroa (12,376 milj.€ v.2024) ja konsernin lainat ja vuokravastuut yhteensä 38,355 milj. euroa (46,588 milj. euroa v. 2024).

Nettoinvestoinnit, vuosikate ja poistot

1.2.5. Kaupungin henkilöstö

31.12.2025 kaupungin vakituisten henkilöstön määrä oli 274 henkilöä. Vähennys vuoteen 2024 oli 9 henkilöä. Määräaikaisia oli palvelussuhteessa vuoden viimeisenä päivänä 50, mikä on 20 henkilöä vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Syynä on aiempia vuosia vähäisempi sijaisten tarve ja palkkatuetun työvoiman väheneminen.

Palvelussuhteessa olevien henkilötyövuodet olivat yhteensä 304,37 (315,69 v. 2024) henkilötyövuotta. Luvussa eivät ole mukana kansalaisopiston määräaikaiset tuntiopettajat. Vertailutietona vuodesta 2022 koko kaupungin henkilötyövuosien määrä on vähentynyt -60,69 henkilötyövuotta.

Samaan aikaan, kun henkilöstön määrä jatkaa hienoista laskuaan, henkilöstön ikärakenne ja eläköitymisen ennuste korostavat tarvetta suunnitelmalliselle varautumiselle sekä osaamisen johtamiselle tulevina vuosina. Ennusteen mukaan Saarijärven kaupungin vakinaisesta henkilöstöstä olisi siirtymässä vanhuuseläkkeelle vuoden 2029 loppuun mennessä 16 % henkilöstöstä. Vertailukohteena ennusteessa on vakituinen henkilöstömäärä 31.12.2025. Talouden tiukentuessa ja henkilöstön saatavuuden heikentyessä ikäluokkien pienemisen myötä eläköitymisiin varautumisen toimintaa tehostamalla tuleekin lähivuosina olla henkilöstösuunnittelun keskiössä.

Maksetut bruttopalkat ilman sivukuluja vuonna 2025 olivat yhteensä 13,79 milj. euroa, jossa kasvua oli edelliseen vuoteen verrattuna 0,92 %. Palkkasumman nousu johtuu osittain valtakunnallisista palkankorotuksista, erilliskorvauksista ja sairauslomasijaisten lisääntymisestä. Asiantuntijapalkkiot, kokouspalkkiot sekä ansionmenetyskorvaukset eivät sisälly edellä mainittuun kokonaissummaan. Kokonaispalkkakustannukset vuonna 2025 olivat yhteensä 16,4 milj. euroa, josta palkkojen sivukulujen osuus oli 2,7 milj. euroa.

Henkilöstömäärän kehityksestä ja tilasta, palkkakustannusten kehityksestä sekä henkilöstön kehittämiseen ja työhyvinvointiin liittyvistä toiminnoista kerrotaan tarkemmin henkilöstökertomuksessa.

1.2.6. Ympäristöasiat

Tilinpäätökseen ei sisälly erillistä ympäristötilinpäätöstä. Teknisen toimen tavoitekortissa ja toimintakertomuksessa kuvataan sen alaisen hallinto- ja viranomaispalveluiden vastuualueen toiminta. Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät on tuottanut vuodesta 2025 alkaen Viitasari Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluna. Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on huolehtia ympäristönsuojelun hoidettavaksi laissa ja sen nojalla säädetyistä ja määrätyistä tehtävistä.

Pohjoisen Keski-Suomen ilmastosuunnitelma -hanke käynnistyi syksyllä 2023 ja kesti kevääseen 2025 saakka. Hankkeen tuloksena laadittiin mukana oleville kunnille kuntakohtaiset tavoitteet sisältävä ilmastosuunnitelma. Toukokuussa 2025 hyväksytyssä ilmastosuunnitelmassa määriteltiin kaupungin ilmastotyön toimenpiteet, joiden talouden määrärahat käsitellään kunkin vuoden talousarviokäsittelyssä.

Teknisen toimen alainen vesi- ja viemärilaitoksen vastuualue vastaa kaupungin jätevesien käsittelystä ja johtamisesta sekä Pylkönmäen ja Kalmarin alueen talousveden tuotannosta ja jakamisesta. Saarilammen ja Pylkönmäen puhdistamoilla saavutettu puhdistustulos on ollut lupaehtojen mukainen. Poikkeamia luparajoista on havaittu, mutta tulokset eivät ole olleet minkään parametrin suhteen erityisen heikkoja ja luparajojen ylitykset ovat olleet pääosin lieviä. Puhdistamoille tuleva vesi on vastannut laadultaan normaalia yhdyskuntajätevetä. Kaupungin jätehuollosta vastaa Sammakkokangas Oy, jonka osakas Saarijärven kaupunki on. Jätehuollon viranomaispalveluiden toimintakertomuksessa ja tavoitekortissa on selvitetty jätelain mukaisten viranomaistehtävien hoito ja vastuut.

1.2.7. Muut ei taloudelliset asiat

Kirjanpitolain 7 luvun säännöksiä kestävyysraportoinnista ei sovelleta kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen laadinnassa. Kirjanpitolausautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjeessa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ohjeistetaan, että toimintakertomuksessa annetaan tiedot siitä, miten kunta huolehtii ympäristöasioista, sosiaalisista asioista ja henkilöstöasioista, ihmisoikeuksien kunnioittamisesta sekä korruption ja lahjonnan torjunnasta. Tiedot annetaan siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kunnan toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi.

Edellä kappaleessa 1.2.6. on kuvattu keskeisiä ympäristöasioita. Henkilöstökertomuksessa selvitetään tarkemmin henkilöstön määrää ja henkilöstön hyvinvointiin, henkilöstön kehittämiseen ja työhyvinvoinnin ylläpitoon liittyviä asioita.

Kaupunginhallituksen vahvistamissa talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa annetaan vuosittain ohjeet mm. hyvän hallinnon, talouden ja valvonnan toteuttamisesta, hankintavaluutuksista ja hankintojen tekemisestä sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta. Kaupungilla on voimassa olevat hankintaohjeet sekä hallinnon, talouden ja valvonnan ohjeet. Kuntalain 84 §:n mukaiset sidonnaisuusilmoitukset on tehty ja tarkastuslautakunta valvoo niiden toimittamista.

Annetulla ohjeistuksella sekä talouden ja toiminnan säännönmukaisella seurannalla valvotaan hyvän hallinnon periaatteiden toteutumista. Samoin toimialat ja vastuuryhmät määrittelevät vuosittain sisäisen valvonnan suunnitelmissaan ne toimenpiteet, joilla ne varmistavat hallinnon ja talouden laillisuuden, hallinnon avoimuuden ja sujuvuuden sekä toiminnan eettisyyden ja vastuullisuuden.

Teknisen toimen hankkeissa toimittajilta ja muilta yhteistyökumppaneilta edellytetään tilaajavastuulain mukaisia selvityksiä.

1.2.8. Arvio yleisestä ja kaupungin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yleinen talouskehitys

Suomen talouden kehitys on ollut viime vuosina vaimeaa, ja toipuminen pitkittyneestä taantumasta on edennyt ennakoitua hitaammin. Talouskasvua ovat jarruttaneet erityisesti heikko työllisyystilanne, kotimaisen kysynnän niukkuus sekä poikkeuksellisen pitkäkestoinen epävarmuus, joka on heijastunut kotitalouksien ja yritysten käyttäytymiseen.

Vaikka inflaation selvä hidastuminen ja korkotason lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa, kulutuksen elpyminen on jäänyt vaatimattomaksi, kun lisätuloja on ohjautunut säästämiseen. Rakentaminen, erityisesti asuntorakentaminen, on edelleen alavireistä, eikä se ole vielä saavuttanut pitkän aikavälin tarvetta vastaavaa tasoa.

Talouden näkymien arvioidaan kuitenkin kohentuvan lähivuosina. Bruttokansantuotteen kasvu nopeutuu asteittain, ja kasvua tukevat erityisesti investoinnit. Energiasiiirtymään, uuteen teknologiaan ja puolustukseen liittyvien hankkeiden ennustetaan lisäävän investointitoimintaa selvästi ennustejaksolla, mikä vahvistaa tuotantoa ja luo edellytyksiä työllisyyden paranemiselle. Työmarkkinoilla on runsaasti käyttämättömää työvoimaa, ja vaikka työttömyys on ollut koholla, työllisyyden odotetaan kääntyvän kasvuun talouskehityksen vahvistuessa. Työvoiman määrän kasvu, jota tukevat muun muassa maahanmuutto ja työllisyystoimet, luo pidemmällä aikavälillä potentiaalia talouden elpymiselle.

Julkinen talous on kuitenkin edelleen syvässä ahdingossa. Julkisyhteisöjen alijäämät ovat pysyneet suurina, ja velkasuhde on noussut nopeasti pitkään jatkuneen heikon kasvun, rakenteellisten ongelmien sekä kasvaneiden korko- ja puolustusmenojen seurauksena. Vaikka velkasuhteen arvioidaan ennusteiden

mukaan vakiintuvan hetkellisesti, se ei käänny pysyvästi alenevalle uralle ilman lisätoimia. Valtionhallinnon rahoitusasema on erityisen heikko, ja myös paikallishallinnon alijäämät ylläpitävät velkaantumispainetta. Julkisen talouden haasteet ovat luonteeltaan pitkälti rakenteellisia, eikä suhdanteen paraneminen yksin riitä palauttamaan tasapainoa.

Verotulojen kasvu oli melko vaimeaa vuonna 2025. Tehtyjen ALV-korotusten vaikutusta painaa yksityisen kulutuksen heikkous. Välittömien verojen kasvu hidastuu vuonna 2026 ansiotuloveron kevennyksen ja vuonna 2027 yhteisöveron alennuksen vuoksi. Yksityisen kulutuksen elpyminen ja veronkorotukset vahvistavat arvonlisäveron ja muiden välillisten verojen kertymää, ja kerätyt sosiaaliturvamaksut kasvavat siitä, kun ne pienenevät vuonna 2024. Kokonaisuudessaan tulokehityksen ennakoidaan jäävän silti vaatimattomaksi suhteessa menojen rakenteelliseen kasvuun. Kuntasektorin ja hyvinvointialueiden merkittävät säästötoimet kohdistuvat henkilöstömenoihin, välituotekäyttöön ja ostopalveluihin. Vaikka säästötoimet hillitsevät menojen kasvua, ikääntyneiden määrän kasvusta ja työikäisen väestön määrän paikallisesta pienenemisestä johtuvat haasteet jatkuvat.

Verotulot ovat edelleen kuntien merkittävin tulonlähde. Kuntien talousnäköymien heikkenemisen ennakointiin heijastuvan kuntiin veronkorotuspaineina, mutta kuntien veroprosentit nousevat maltillisesti ja veroprosenttiaan vuodelle 2026 nostaneita kuntia oli vain 38 kuntaa. Tuloveroprosentin painotettu keskiarvo vuonna 2026 Manner-Suomessa on 7,57 %. Selvää on, ettei verorahoitus riitä kuntahallinnon kasvaviin menopaineisiin. Kuntien ja kuntayhtymien sopeutustoimet painottuvatkin edelleen menojen kasvua hillitseviin toimiin.

Lähde: Valtiovarainministeriö taloudellinen katsaus talvi 2025; VM tiedote 18.12.2025; www.eurojatalous.fi Suomen talouden ennuste 19.12.2025.

Kaupungin ja kaupunkikonsernin talouden kehitys

Talousarvio vuodelle 2026 on laadittu tasapainoiseksi.

Keskeiset talouden tasapainon säilyttämiseen liittyvät tekijät ovat edelleen verotulokertymän toteutuminen vähintään ennakoidulla tasolla, työttömyyden kustannusten onnistunut hallinta, kunta-alan palkkaratkaisujen ja yleisen kustannuskehityksen talousvaikutukset, uusien ja laajentuneiden tehtävien riittävä rahoitustaso, koulu- ja kulttuurikeskuksen leasingvastuiden hallinta sekä budjetoitujen vuokra- ja myyntitulojen toteutuminen.

Kokonaisuutena vuoden 2025 tilinpäätös osoittaa, että kaupunki on hoitanut talouttaan onnistuneesti, ja sillä on hyvät taloudelliset edellytykset vastata tulevien vuosien epävarmuuksiin, mikäli tunnistetut epävarmuudet ja riskit huomioidaan päätöksenteossa ennakoivasti. Tiukentuvan taloustilanteen takia vuonna 2026 tarkka taloudenpito ja talousarviossa pidättäytyminen ovat kuitenkin erittäin oleellisia tasapainoisen tuloksen saavuttamiseksi.

Kaupunki on suunnitellut ja toimeenpannut useita elinvoiman ja työllisyystilanteen kehittämiseen liittyviä toimia ja näillä toimilla odotetaan olevan vaikutuksia myös kaupungin talouteen muun muassa riittävän tulorahoitustason säilyttämisen ja kustannusten hallinnan kautta. Varsinkin vaikutukset tulovirtaan ovat kuitenkin usein hitaasti toteutuvia, minkä vuoksi sitoutuminen kulukuriin ja ennakoivaan sopeutumiseen on ehdottoman tarpeellinen tulevinakin vuosina.

1.2.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Sotekustannusten siirryttyä pois kaupungin vastuulta, ovat merkittävimmät taloudelliset riskit suuntautuneet erityisesti väestörakenteen ja väestömäärän muutosten kautta verorahoituksen riittävyyteen. Kuntataloudessa korostuvatkin verotulojen lisäämiseen liittyvät tekijät menojen hallinnan rinnalla. Myös valtionosuuksien tason ylläpitämiseen tarvitaan toimenpiteitä. Kaupungin strategia vuosille 2023–2027 valmistui vuonna 2022 ja sen mukaisia toimenpiteitä on toteutettu myös vuoden 2025 aikana. ”Uudistuva ja elinvoimainen Saarijärvi – palveluiden ja biotalouden kasvukeskus” -strategialla pyritään strategiakauden elinvoiman kasvuun, väestömäärän ja ikärakenteen positiivisiin muutoksiin ja laadukkaiden palvelujen tuottamiseksi riittävän verotulotason saavuttamiseen ja ylläpitämiseen.

Sote-siirtolaskelmien tarkistuksista johtuvat valtionosuuksien vähennykset rasittavat kuntien valtionosuusmäärää edelleen. Pysyvien vähennysten lisäksi kunnille on kohdistettu määräaikaista vähennyseriä, jotka jäävät valtionosuuksia vähentävinä tekijöinä pois vuodesta 2028 alkaen. Valtionosuusuudistuksen kaaduttua tulevat sotevähennykset näillä näkymin jatkossakin erillisinä erinä rasittamaan kunnille jaettavaa peruspalvelujen valtionosuutta.

Pitkälle tuleviin vuosiin kaupungin talouden riskitekijöinä ovat koulu- ja kulttuurikeskuksen leasingvastuut ja väestörakennemuutosten ennusteiden mukanaan tuomat tilojen täyttöasteeseen liittyvät mahdolliset haasteet ja muutostarpeet. Kokonaisuudessaan rakentamishanke valmistui vuonna 2024, kun piha-alueiden hanketyöt valmistuivat. Tällöin myös leasingvastuut siirtyivät rasittamaan taloutta kokonaisuudessaan. Investoinnin laajuus ja kustannukset edellyttävät osaltaan hyvin hallittua ja kurinalaista taloudenpitoa sivistystoimessa ja koko kaupunkiorganisaatiossa tulevina vuosina.

Soteuudistukseen ja hyvinvointialueiden aloittamiseen liittyen jäsenkuntien tuli kattaa Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin kertyneet alijäämät vuoden 2022 loppuun mennessä. Tilinpäätöksessä 2022 jäsenkunnat joutuivat kuitenkin huomioimaan, että Keski-Suomen hyvinvointialue ilmoitti korjaavansa yksipuolisesti sairaanhoitopiiriin tilinpäätöstä siten, että se peruu sairaanhoitopiiriin kirjanpitoon tehdyn peruspääoman alentamiskirjauksen. Hyvinvointialue toimi tässä vastoin sairaanhoitopiiriin valtuuston 17.6.2022 tekemää lainvoimaista päätöstä, jolla sairaanhoitopiiriin valtuusto päätti alentaa peruspääomaa 24 milj. euroa osana alijäämän kattamissuunnitelmaa.

17 jäsenkuntaa teki hallinto-oikeuteen valituksen asiasta, ja vuoden 2022 tilinpäätöksiin tehtiin kunnille lähetettyä lisälaskua vastaavat varaukset, Saarijärvellä noin 873 000 euroa. Laskun suoritus edellyttää lainvoimaista päätöstä, johon lasku perustuu, eikä sellaista vuoden 2025 tilinpäätöksen laadinnan hetkellä ollut. Mikäli hallinto-oikeus hylkää kuntien valituksen ja toteaa hyvinvointialueen päätöksen olevan laillinen, ei taloudellisia vaikutuksia enää päätösvuoteen kohdistu. Toisaalta, jos kuntien valitus menestyy, ja peruspääoman alentaminen osana alijäämien kattamista jäisi voimaan, vaikuttaisi se päätösvuonna varauksen tehneiden kuntien tulokseen kirjausten purkamisen kautta. Pakollinen varaus on siirretty Saarijärven kaupungin kirjanpidossa jo vuonna 2023 ostovelkoihin.

Vuoden 2025 kuluessa jatkettiin hyvinvointialueen kanssa keskusteluja palveluverkkoratkaisuista ja tulevien vuosien toimitilarpeista. Kaupungin strategiassa yhtenä elinvoimaisuutta lisäävänä tavoitteena on toimiminen alueellisena kaupan ja palveluiden keskuksena. Sote-palveluiden säilymisellä kaupungissa on hyvinvointitekijöiden lisäksi keskeinen merkitys sekä asukkaiden että yritysten veto- ja pitovoimaan, ja siten tulevien vuosien verokertymiin.

Kaupungin vuokra-asuntostrategia päivitettiin vuonna 2025. Kaupungin asuntokantaan kohdistuva korjaustarve ja vuokra-asuntokäytössä olevien asuntojen pitäminen vuokralaisille vetovoimaisina edellyttävät vuosittaisia investointeja. Vuokra-asuntostrategiassa on määritelty vuokra-asuntokannan ylläpitoa ja kehittämistä sekä sen osittaista realisointia koskevat toimenpiteet. Vuokra-asuntostrategian päivityksen

yhteydessä päivitettiin kaikkien vuokratilojen PTS-suunnitelmat. Näiden suunnitelmien perusteella omistettuihin asuinrakennuksiin kohdistuu yhteensä noin 13,6 milj. euron korjaustarve. Vuokra-asuntostrategian päivityksen myötä jatketaan asuntopalveluiden yhtiöittämisselvitystä. Selvityksen tavoitteena on löytää uusi vuokra-asuntotoiminnan organisointimalli siten, että se kattaa sekä vapaarahoitteisten että ara-rahoitteisten asuntokohteiden hallinnoinnin. Yhtiöittämisen tavoitteena on selkeyttää asuntokannan hallinnointia ja asuintalojen ylläpitoa. Yhtiöittämisselvityksessä selvitettävä merkittävä näkökulma on, miten mahdollinen yhtiöittäminen mahdollistaa tulevan yhtiön toimintavarmuuden ja kannattavuuden pitkällä aikavälillä ja miten yhtiöittäminen vaikuttaa peruskaupungin taloudelliseen asemaan.

Rahoitukselliset riskit kohdistuvat valtionosuuksiin 1.1.2025 voimaan astuneen TE-uudistuksen myötä, kun työllisyyspalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille. Uudistuksessa myös kuntien rahoitusvastuu työttömyysetuuksista laajeni. Saarijärven kaupunki on osa Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue, jonka vastuukuntana on Äänekosken kaupunki. Työllisyysalueen toimintaan kohdennetaan perustamissopimuksen mukaisesti rahoitus kunnille myönnettävien valtionosuuksien rajoissa. Työllisyysalueen tavoitteissa on huomioitu kuntien yleinen taloudellisesti haastava tilanne ja pyritty sopeuttamaan taloutta ja kasvaneiden henkilöstökustannusten vaikutuksia muita kustannuseriä supistamalla niin, että kokonaisrahoitustarve pysyy valtionosuuksia vastaavalla tasolla. Merkittävä riski kustannusylityksiin on kuntien osarahoittamien työttömyysturvakustannusten osalta, jotka jo vuonna 2025 toteutuivat selvästi yli budjetin. Vuoden 2026 budjetti on asetettu vuoden 2025 tasolle, ja eri työllisyyden edistämisen keinoin pyritään vaikuttamaan työllisyyden positiiviseen kehitykseen siten, että myös työttömyyden kustannukset ovat hallittavissa.

Muuttuva korkotaso on osaltaan viime vuosina lisännyt velanhallintaan sekä takausvastuisiin liittyviä riskejä. Lainakannan ollessa hyvin pieni, on riski kohdistunut Saarijärven kaupungilla erityisesti koulu- ja kulttuurikeskuksen vaihtuvakorkoisen leasingrahoituksen korkomuutoksiin. Korkotason muutoksia pyritään arvioimaan jo taloussuunnitelmakausia suunnitellessa. Tulevien vuosien vakiintunutta korkotasoa on vaikea pitkälle ennustaa, mutta viimeisiin vuosiin verrattuna korkotaso on maltillisempi. Merkittävän leasingrahoituserän hallinnoimiseksi selvitetään korkosuojausten vaikuttavuutta.

Yksittäinen takausvastuun realisoitumiseen liittyvä riski liittyy kaupungin takaamaan asumisoikeusyhdistyksen pitkäaikaiseen lainaan, jonka asumisoikeusyhdistys on nostonut asumisoikeusasuntoja sisältävän kerrostalon rakentamiseen. Takausvastuita on jäljellä noin 2 milj. euroa. Asumisoikeusyhdistyksen ja kaupungin kesken on yhteistyössä pyritty löytämään ratkaisuja talouden tasapainon saavuttamiseksi ja myös kaupungin takausvastuun realisoitumisriskin pienentämiseksi. Tilinpäätöshetkellä on erittäin todennäköistä, että kaupungille realisoituu takaaajana vastuu vastata osittain lainanlyhennyksistä ja rahoituskustannuksista jo vuoden 2026 kuluessa.

Tulevien vuosien investointiohjelman suurin yksittäinen hanke on vesi- ja viemärlaitoksen jätevedenpuhdistamo -hanke, jonka rakentamisvaihe on tarkoitus toteuttaa perustettavan tytäryhtiön lukuun. Näin suora rahoitusriski poistuu peruskaupungilta, mutta aiheuttaa merkittävän rahoitusriskin konsernitasolla. Investoinnin rahoitukseen pyritään varautumaan jo etukäteen vuosittaisilla taksakorotuksilla ja niitä vastaan tehdyillä investointivaroilla. Rahoituksen etupainotteisella keräämisellä pyritään minimoimaan ulkoisen rahoituksen tarve ja siten pitämään korkokustannukset ja mittavien taksakorotusten myöhempi tarve hallinnassa.

Talouden tasapainon säilymisen tavoitteeseen tähtäämällä pyritään varmistamaan, että kunnan verorahoitus riittää tulevinakin vuosina lakisääteisten ja riittävän laajasti vapaaehtoisten palvelujen laadukkaaseen toteuttamiseen, ja että kaupunki voi riittävällä tavalla varautua tulevien vuosien tarpeellisiin isompiin investointeihin. Kunta voi luoda muun muassa maankäytöllä, kaavoituksella ja elinkeinopolitiikalla perustaa alueensa yritysten kasvulle ja paremmalle työllisyydelle. Nykyinen kuntatalous onkin aiempaa selvemmin elinvoiman vahvistamisen taloutta. Tähän pohjaten kaupungilla tulee olla investointikykyä myös elinvoiman kehittämiseen ja lisäämiseen tähtääviin investointeihin ja toimenpiteisiin. Uudet investoinnit tulisi kohdistua toimintaa kehittäviin ja taloutta vahvistaviin hankkeisiin.

Toistaiseksi kuntapalvelut ovat pysyneet laajoina ja hyvätasoisina. Kun talouden tasapainossa pysyminen yhä vaatii menotason kriittistä arviointia, tulee kyseeseen myös kuntapalveluiden arviointi, mihin sisältyy pohdinta niiden lakisääteisydestä, välttämättömyydestä, riittävästä laadusta, yhteistoiminnallisuudesta ja yksikkökohtaisista tuotantokustannuksista.

Saarijärvellä syntyneiden määrä oli vuonna 2025 yhteensä 38, ja väestön kokonaismuutos vuonna 2025 oli ennakkotietojen mukaan -95. Tasainen väestönmäärän väheneminen aiheuttaa kokonaisverorahoituksen suhteellista vähenemistä, vaikka muutos näkyikin viiveellä. Kaupunginvaltuusto päätti vuonna 2025 jatkaa vauvarahan myöntämistä vuosina 2026 ja 2027 siten, että vauvaraha on kertaluonteisesti 1 000 euroa ja sen voi saada Saarijärvelle syntyneen lapsen perhe. Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti muuttolahjasta, joka tarjotaan paikkakunnalle muuttaville asukkaille vuosien 2026 ja 2027 aikana perhekunnittain.

Kunnille mahdollisesti annettavat lisätehtävät aiheuttavat jatkossakin painetta rahoituksen riittävyydelle ja kohdentamiselle. Kuntatalouden riskinä on, että vaikka tehtäviin kohdennetaan täysimittainen rahoitus, yksittäisten kuntien kohdalla tehtävien kustannusvaikutukset ja saadut valtionosuuslisäykset eivät kohtaa täysimääräisesti. Vuoden 2027 alusta voimaan astuvaksi suunniteltu kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen kariutui valmistelujen edetessä vuonna 2025. Uudistuksella oli tarkoitus yksinkertaistaa monimutkaista laskentajärjestelmää ja tasata sote-siirrosta aiheutuneita taloudellisia heilahteluja.

Uudistuksen kariutuminen vaikeuttaa kuntien pitkän aikavälin taloussuunnittelua.

Vuoden 2026 kuluessa valmistaudutaan hankintalain ja siten inhouse- lainsäädäntömuutosten voimaan astumiseen. Lainsäädännön muutoksella ollaan nostamassa kuntien vähimmäisomistusrajaa niin sanoituissa inhouse- yhtiöissä jatkossa 10 %:iin. Muutoksella on vaikutuksia Saarijärven kaupungin osalta erityisesti tytäryhtiö Saasera Oy:n toimintaan ja osakkuusyhteisö Pohjoisen Keski-Suomen Verkkopalvelut Oy:n toimintaan, joissa kaikkien osakkaiden omistusosuus ei ole esityksessä vaadittu vähintään 10 %. Muutoksen myötä tulevat pohdittavaksi ja päätettäväksi lakimuutoksen vaatimat toimenpiteet, esimerkiksi yhtiöiden mahdolliset uudelleenorganisoinnit, omistusosuuksien muutokset tai yhtiöiden purkamiset.

1.3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Ohjeistus ja toimintatavat

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä valtuuston päättämien perusteiden pohjalta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet koskevat kaikkia Saarijärven kaupunkikonsernin toimielimiä ja johtoa sekä kaikkea kaupunkikonsernin toimintaa, josta kaupunki vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintatavat ovat vakiintuneet sisäisen valvonnan perusteiden vahvistamisen jälkeen. Ohjeistus annetaan vuosittain talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa, minkä lisäksi toimialat ja vastualueet saavat käyttöönsä mallit sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamiseen. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana, osaamisena ja väärinkäytösten ehkäisynä. Sisäistä valvontaa voidaan lisäksi toteuttaa sisäisen

tarkastuksen toiminnon avulla. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet -ohjeistus päivitetään vuoden 2026 kuluessa.

Kaupungilla ei ole korkojohdannaissitoumuksia. Saarijärven kaupungin rahoituksen ja sijoitustoiminnan periaatteet -ohje laadittiin ja hyväksyttiin vuoden 2024 kuluessa. Ohjeessa otetaan kantaa muun muassa ottolainauksen periaatteisiin sekä antolainauksen ja takausten myöntämisperusteisiin. Ohjeessa määritetään myös korkoriskien hallinnan mahdollisuudet mukaan lukien korkojohdannaissopimusten käyttökriteerit ja yleiset suojausastetavoitteet. Lisäksi ohjeessa määritetään toimiala- ja kassavarojen sijoittamisen periaatteet.

Uusi valtuusto aloitti toimintansa kesäkuussa 2025. Uuden valtuustokauden alkaessa laadittiin kaupungin luottamushenkilöiden työskentelyyn pelisäännöt, joiden tavoitteena on edistää vaikuttavaa ja toimivaa johtamista sekä lisätä avoimuutta valtuuston ja muiden toimielinten työskentelyssä. Pelisääntöihin on koottu toimintatapoja ja tietoa juuri aloittaville ja jatkaville luottamushenkilöille oman luottamushenkilötyön tueksi. Yhteiset pelisäännöt kertovat kuinka luottamustehtävässä on yleisesti hyvä toimia. Asiakirjassa sovittuja periaatteita noudatetaan valtuustotyön lisäksi kaikessa kunnan luottamushenkilötoiminnassa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta ja tuloksellisuuden arviointi

Toimialojen ja vastuuryhmien toiminnalliset tavoitteet määritellään talousarvioon sisältyvissä vastuuryhmien tavoitekortteissa. Tilinpäätökseen sisältyviin tavoitekortteihin on kirjattu talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteumat. Kaupunginvaltuuston strategiaan ja sen toimeenpano-ohjelmaan perustuvat yksilöidyt tavoitteet ja niiden vastuut sisältyvät talousarvioon ja niiden toteutumista seurataan tilinpäätöksessä.

Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät valtuuston vahvistaman talousarvion pohjalta käyttösuunnitelmat, joissa määritellään vastuuryhmien ja vastuualueiden talousarvion käyttö. Määrärahojen sitovuus valtuustoon nähden määräytyy hallintokunnittain. Tilinpäätökseen sisältyvä vastuuryhmittäin ja vastuualueittain laadittu toimintakateen toteuma osoittaa sen, ovatko vastuuryhmät pysyneet heille osoitettujen määrärahojen puitteissa. Kaupunginhallitus seuraa määrärahan käyttöä säännöllisesti ja kaupunginvaltuustolle raportoidaan talouden ja toiminnan toteumat kolmannesvuosittain.

Yksityiskohtaiset arviot tavoitteiden toteutumisesta ja tuloksellisuudesta käyvät ilmi tilinpäätökseen sisältyvistä toimintakertomuksista ja tavoitekortteista. Lautakunnat ovat käsitelleet tilikauden 2025 vastuuryhmien toimintakertomukset ja arviot tavoitteiden toteumasta. Vastuuryhmien laatimat toimintakertomukset sisältävät sanallisen arvion ja selostuksen tilikauden 2025 keskeisistä toiminnoista, tavoitteiden toteutumisesta ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta.

Lautakunnat ja kaupunginhallitus seuraavat myös tulossopimuksista ilmenevän vastuuryhmille ja vastuualueille myönnetyn nettomäärärahan käyttöä suoritteina sekä yhteissummuna. Seuranta toteutuu paitsi tilinpäätöksessä, myös tarkoituksenmukaisessa laajuudessa kolmannesvuosiraporteissa. Lisäksi seuranta työkaluna on käytettävissä kuukausittain päivittyvä ns. johdon dashboard-työkalu, jonka avulla myös lautakuntien, hallituksen ja valtuuston jäsenet saavat talouden toteumatietoa kuukausitasolla.

Kaupunginjohtaja vastaa koko kaupungin organisaatiossa asetettujen strategisten päämäärien sekä talousarviossa ja tavoitekortteissa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimialajohtajat ja vastuualueen esimiehet vastaavat toimialallaan siitä, että toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan.

Kokonaisuutena tavoitekortit ja tulossopimukset on laadittu ja arviointi tehty ohjeiden mukaisesti.

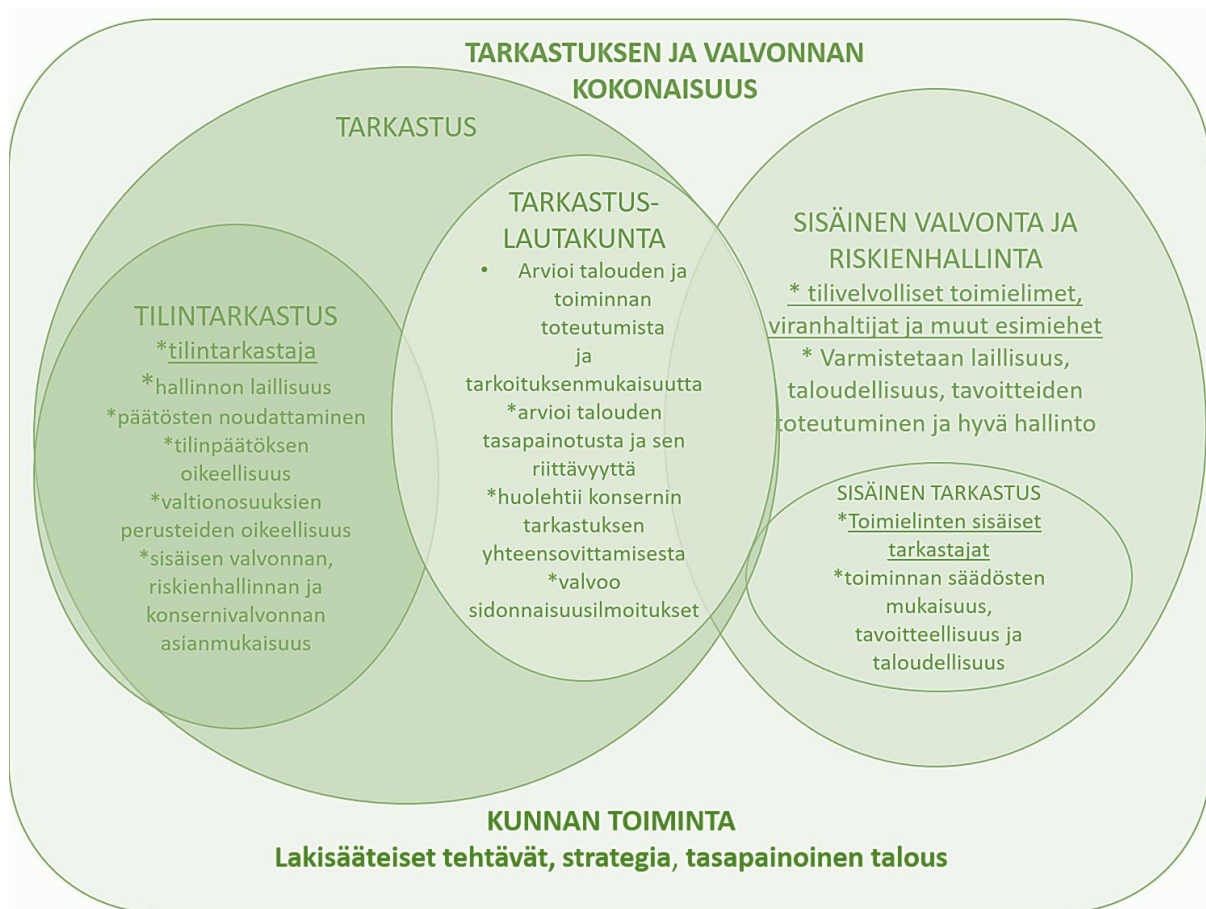
Talouden hoidossa tulee noudattaa kaupunginvaltuuston hyväksymiä hallinnon, talouden ja valvonnan ohjeita. Ohjeistuksen mukaan toimielinten ja kaupunginhallituksen sisäisten tarkastajien tulee tehdä tarkastus vuosittain. Ohjeistuksessa on eritelty ne tarkastuskohteet, joiden tilanne tulee vähintään vuosittaisessa tarkastuksessa todeta. Kaupungin käteiskassat tarkastetaan vuosittain. Hallinnon, talouden ja valvonnan ohjeistus päivitetään vuoden 2026 kuluessa.

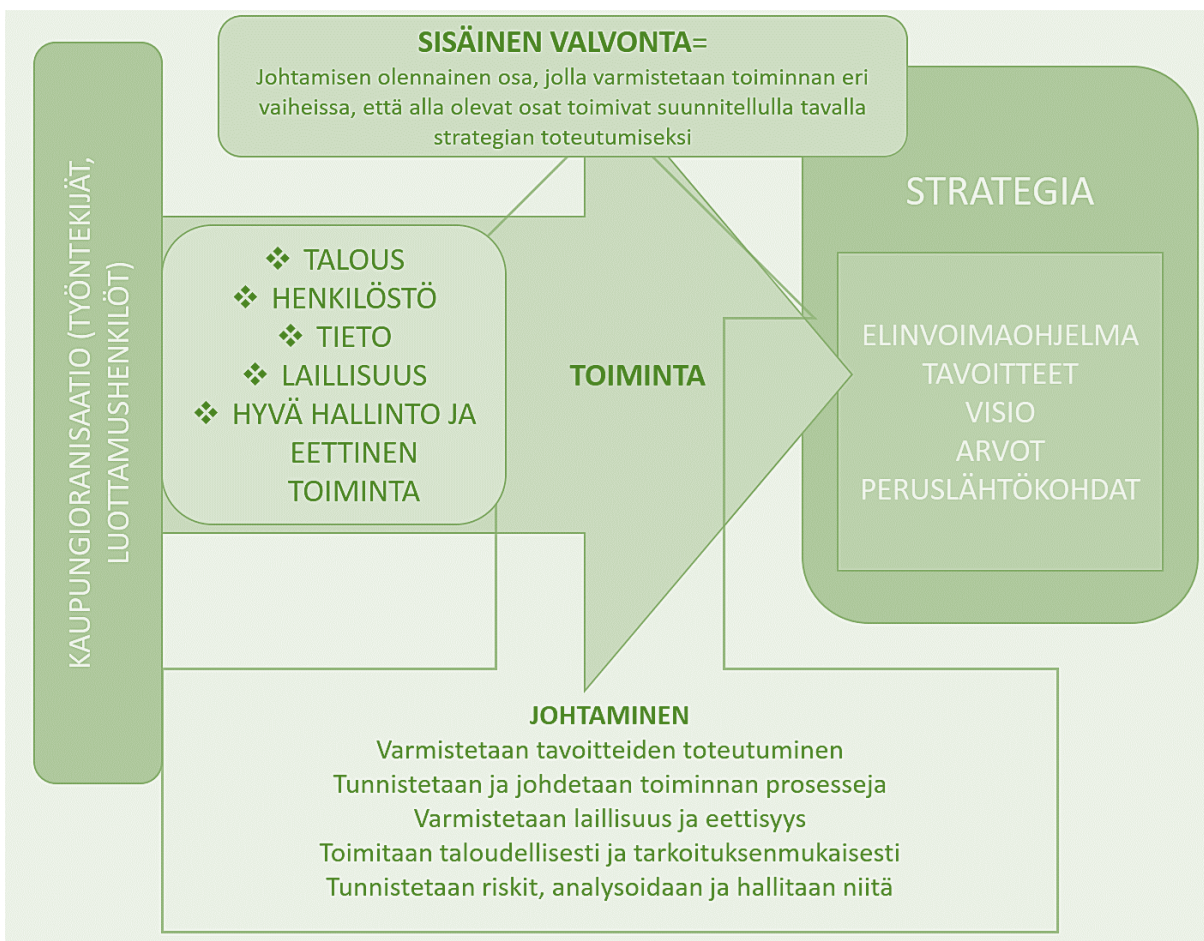
Kaupungin vakuutusyhtiön kanssa käydään vuosittain läpi vakuutuskohteet ja päivitetään vakuutukset omaisuudessa tapahtuneiden muutosten mukaan. Päivitys toteutetaan vastuuryhmittäin. Toimialat ilmoittavat mahdolliset lisävakuutustarpeensa. Koko kaupungin vakuutusturva kilpailutettiin vuonna 2024 ja uuden vakuutuspalvelujen hankintapäätöksen yhteydessä kaupunginhallitus päätti, että jatkossa vakuutukset kilpailutetaan neljän vuoden välein.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessit ja seuranta toimialoilla

Vastuuryhmät laativat vuosittain annetun ohjeistuksen perusteella sisäisen valvonnan suunnitelman, seuraavat sen toteumaa ja raportoivat seurannasta myös kaupunginhallitukselle. Vastuuryhmien laatimat toimintakertomukset sisältävät sanallisen arvion myös sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta. Vastaava raportointivastuu kohdistuu myös konserniyhtiöihin ja raportointi sisältyy konserniyhtiöiden kaupunginhallitukselle toimittamaan tammi-elokuun osavuosiraportointi- ja tilinpäätösmateriaaleihin.

Tarkastuksen ja valvonnan kokonaisuus ja vastuut on kuvattu seuraavissa kaavioissa:

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnitelmakaudella

Toimialat, vastuuryhmät ja konserniyhtiöt ovat pääosin toteuttaneet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan annetun ohjeistuksen mukaisesti. Toimintakertomuksiin on sisällytetty arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta. Vuoden 2026 aikana tehdään tarvittavat ohjeistuspäivitykset valvonnan, tarkastuksen ja talouden hallinnoinnin ohjeeseen, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet -ohjeeseen. Päivitysten tavoitteena on selkeyttää sisäisen valvonnan ja tarkastuksen vastuita ja toimintamalleja.

Konserniohje ja hyvä hallinto ja johtamistapa Saarijärven kaupunkikonsernissa -ohje päivitettiin ja yhdistettiin vuoden 2025 aikana. Ohjeessa huomioitiin aiempaa vahvemmin erityisesti erilaiset esteellisyydet ja riippumattomuudet, joita konsernijohtoon tulee noudattaa esimerkiksi yhtiöiden hallitusjäseniä valitessaan. Lisäksi huomioitiin valvonnan sekä konsernijohtoon ja konserniyhtiöiden välisen yhteistyön kehittäminen.

Toimintavuoden kuluessa toimialoilla on tehty riskikartoituksia ja toiminnassa on huomioitu todetut riskit. Tiedostettujen riskien välttämiseksi toimialoilla on järjestetty mm. riskitilanneharjoituksia, työohjausta sekä täsmäkoulutuksia riittävän osaamistason varmistamiseksi. Tietoturvariskeihin ja kyberturvallisuuden parantamiseen on edelleen kiinnitetty erityistä huomiota ja hyödynnetty kehitystyössä ulkoisen koulutuspalvelu Eduhousen tarjoamia ja kaupungin omia koulutuksia. Näiden toimien jatkaminen on tärkeää myös jatkossa.

Kaupungin varautumis- ja valmiussuunnitelman päivitystyötä jatkettiin vuoden 2025 aikana.

Sopimushallinnan riskien pienentämiseksi käytössä on Cludia sopimushallintajärjestelmä, jonka avulla on pyritty tehostamaan kaupungin sopimusten elinkaaren hallintaa. Taloudellisen tilanteen tarkka seuranta ja riittävä reagointi ovat edelleen hyvin tärkeitä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osatekijöitä. Taloustilanteen sisäisen valvonnan tueksi on käytössä Kuntamaiseman kuukausittain päivittyvä johdon dashboard, johon käyttöoikeudet ovat johtoryhmän ja esimiesten lisäksi kaupungin luottamushenkilöillä. Valtionavustusten seuraamista ja oikea-aikaista hakua varten on toimialoilla sovittu tarkennettuja käytänteitä ja vastuita.

Uusille valtuutetuille on syksyn 2025 aikana järjestetty perehdytyskoulutuksia. Koulutus sisälsi perehdytystä myös sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan aihealueista.

Toimialojen sisäinen valvonta tuottaa riittävän varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, omaisuuden ja voimavarojen turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä. Sisäisen valvonnan tulosten perusteella kaupungin toimialoilla toteutetaan tarvittaessa korjaavia toimenpiteitä siten, että edellä mainitut osa-alueet toteutuvat tavoitteiden mukaisesti.

1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

SAARIJÄRVEN KAUPUNKI

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

(ulkoinen)

	2025	2024
	1000 euro	1000 euro
Toimintatuotot	9 681	9 658
Toimintakulut	-33 102	-31 918
Toimintakate	-23 420	-22 260
Verotulot	19 785	19 803
Valtionosuudet	8 464	7 200
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	119	125
Muut rahoitustuotot	38	38
Korkokulut	-26	-74
Muut rahoituskulut	-2	0
Vuosikate	4 958	4 834
Poistot ja arvonalentumiset	-3 260	-3 578
Tilikauden tulos	1 699	1 256
Tilinpäätössiirrot	-285	-855
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 414	401

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	29,2	30,3
Vuosikate/Poistot, %	152	135
Vuosikate, €/asukas	566	546
Asukasmäärä	8 763	8 856

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä. Vuosikateen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan tulo-rahoituksen olevan riittävä.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso kunnan asukasmäärällä. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa.

1.4.2. Toiminnan rahoitus

**SAARIJÄRVEN KAUPUNKI
RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT**

	2025	2024
	<i>1000 euro</i>	<i>1000 euro</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 958	4 834
Tulorahoituksen korjauserät	-112	-103
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 849	-1 892
Rahoitusosuudet investointimenoihin	35	323
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutust	154	139
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 186	3 301
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-10	-19
Antolainasaamisten vähennys	2	14
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 212	-978
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 085	-850
Rahoituksen rahavirta	-2 305	-1 833
 Rahavarojen muutos	 881	 1 468
Rahavarat 31.12., 1000 e	6 180	5 299
Rahavarat 1.1., 1000 e	5 299	3 831

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v.,	18 542	20 065
Investointien tulorahoitus, %	273,3	308,0
Laskennallinen lainanhoitokate	74,68	18,43
Kassan riittävyys, pv	62,3	55,4
Asukasmäärä	8 763	8 856

Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka ylijäämäinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja alijäämäinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten mak-suun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kunnan maksuvalmiutta kuvaava tunnusluku "kassan riittävyys" ilmaisee, monenko päivän kassasta mak-sut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Tunnusluku "kassan riittävyys (pv)" lasketaan kaavalla:

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

1.5. Rahoitusasema ja sen muutokset

SAARIJÄRVEN KAUPUNKI

TASE JA TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
	1000 euro	1000 euro		1000 euro	1000 euro
A PYSYVÄT VASTAAVAT	36 217	37 696	A OMA PÄÄOMA	39 164	37 910
I Aineettomat hyödykkeet	120	165	I Peruspääoma	29 324	29 324
Aineettomat oikeudet	37	20	III Muut omat rahastot	394	554
Muut pitkävaikutteiset menot	82	145	IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	8 032	7 631
			V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 414	401
II Aineelliset hyödykkeet	27 334	28 776			
Maa- ja vesialueet	7 868	7 970	B POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VAR	1 300	855
Rakennukset	13 573	15 152	Vapaaehtoiset varaukset	1 300	855
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 997	5 031			
Koneet ja kalusto	628	532	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	220	282
Ennakkomaksut ja kesken-	269	91	Lahjoitusrahastojen pääomat	46	34
eräiset hankkeet			Muut toimeksiantojen pääomat	174	248
III Sijoitukset	8 762	8 755			
Osakkeet ja osuudet	4 719	4 720	E VIERAS PÄÄOMA	5 461	6 601
Muut lainasaamiset	4 043	4 035	I Pitkäaikainen	247	1 053
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	247	954
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	57	42	Lainat julkisyhteisöiltä	0	99
Lahjoitusrahastojen varat	55	42			
Muut toimeksiantojen varat	3	0	II Lyhytaikainen	5 214	5 548
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	82	457
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 871	7 910	Lainat julkisyhteisöiltä	0	31
II Saamiset	3 691	2 612	Saadut ennakot	123	130
Pitkäaikaiset saamiset	1 520	435	Ostovelat	2 362	2 330
Lainasaamiset	1 520	435	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	278	246
Lyhytaikaiset saamiset	2 171	2 177	Siirtovelat	2 368	2 355
Myyntisaamiset	669	685	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	46 145	45 649
Lainasaamiset	319	219			
Muut saamiset	77	97			
Siirtosaamiset	1 106	1 176	TASEEN TUNNUSLUVUT:		
IV Rahat ja pankkisaamiset	6 180	5 299	Omavaraisuusaste %	88,0	85,4
VASTAAVAA YHTEENSÄ	46 145	45 649	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	14,1	17,7
			Ed. ilman as.lainoja ja vuokratuloja	14,0	17,4
			Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	9 446	8 032
			Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1078	907
			Lainakanta 31.12., 1000. €	329	1 541
			Lainakanta ilman asuntolainoja	0	1 000
			Lainakanta 31.12., €/asukas	38	174
			Lainakanta €/asukas ilman as.lain	0	113
			Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	28 794	35 575
			Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	3 286	4 017
			Lainasaamiset, 1000 €	4 043	4 035
			Asukasmäärä	8 763	8 856

Taseen omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden erinomaisena tavoitetasona voidaan pitää yli 70 %:n omavaraisuutta ja hyvänä tavoitetasona 50–69 % omavaraisuutta. Alle 50 %:n omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Tunnusluku ”**omavaraisuusaste, %**” lasketaan kaavalla:

$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellisen velkaantuneisuus, %

$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, ja se on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä eivät vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin vieraan pääoman erät Joukkovelkakirjalainat, Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, Lainat julkis-yhteisöiltä ja Lainat muilta luotonantajilta.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainasaamiset 31.12.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.6. Kokonaistulot ja –menot

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT (ulkoiset)

31.12.2025

TULOT	1000 €	%	MENOT	1000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	9 681	25,37	Toimintakulut	33 102	91,44
Verotulot	19 785	51,84	Korkokulut	26	0,07
Valtionosuudet	8 464	22,18	Muut rahoituskulut	2	0,01
Korkotuotot	119	0,31	Satunnaiset kulut	0	0,00
Muut rahoitustuotot	38	0,10	Tulorahoituksen korjauserät		
Satunnaiset tuotot	0	0,00	Pakolisten varausten muutos	0	0,00
Tulorahoituksen korjauserät			*pakollisten varaus lis (+), väh.(-)	0	0,00
*Käyttöomaisuuden luovutusvoit	-112	-0,29	*käyttöomaisuuden luovutustap	0	0,00
	37 975	99,50		33 129	91,52
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet inv.menoihin	35	0,09	Investointimenot	1 849	5,11
Käyttöomaisuuden myyntitulot	154	0,40		1 849	5,11
	188	0,49			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	2	0,01	Antolainasaamisten lisäykset	10	0,03
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,00	Pitkäaikaisten lainojen vähenny	1 212	3,35
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,00	Lyhytaikaisten lainojen vähenny	0	0,00
Oman pääoman lisäykset	0	0,00	Oman pääoman vähennykset	0	0,00
	2	0,01		1 222	3,38
Kokonaistulot yhteensä	38 166	100,00	Kokonaismenot yhteensä	36 200	100,00

1.7. Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.7.1. Yhdistelmä konsernitalinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt ja tyttärentyttäret		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	5	1
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1	
Muut yhtiöt	1	
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt	2	
	11	1

1.7.2. Konsernin toiminnan ohjaus ja selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää mm. kuntastrategiasta, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta ja omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Kunnan ja kuntakonsernin tavoitteet asetetaan valtuustokausittain strategian hyväksymisen yhteydessä sekä vuosittain vahvistettaessa talousarvio seuraavalle vuodelle. Voimassa olevan hallintosäännön luvun 5 mukaan kaupunginhallitus vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan, arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä. Kaupunginhallitus antaa kunnan ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä merkittävissä asioissa, vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista uusia yhtiöitä perustettaessa ja käyttää omistajavaltaa hyväksymällä ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin antamalla yhtiökokousedustajille ohjeistuksen hallituksen valinnasta.

Saarijärven kaupungin kuntakonsernin ylin viranhaltija on kaupunginjohtaja. Konsernin talouden ohjauksesta vastaa talousjohtaja ja henkilöstöpolitiikan ohjauksesta hallinto- ja henkilöstöjohtaja.

Kaupunginvaltuuston 3.3.2014 vahvistamat Saarijärven kaupungin sisäisen valvonnan perusteet sekä kaupunginhallituksen hyväksymä sisäisen valvonnan toimintasuunnitelmamalli koskevat myös konserniyhtiöitä. Yhtiöille annetaan vuosittain ohjeet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportoinnista kaupunginhallitukselle. Konserniyhtiöt raportoivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutusta tilinpäätöksessä ja tammi-elokuun osavuositiedotuksessa. Valvonnan, tarkastuksen ja talouden hallinnoinnin ohjeet on päivitetty ja hyväksytty hallituksessa maaliskuussa 2019. Edellä mainitut ohjeet päivitetään vuoden 2026 kuluessa. Kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen lisäksi yhtiöillä on omia riskienhallintaan liittyviä prosesseja ja säännöksiä, ja yhtiöiden hallitukset käsittelevät yhtiöiden riskejä säännöllisesti.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 31.3.2025 § 13 päivitetyn konserniohjeen. Keskeisimmät muutokset liittyivät konserniyhtiöiden hallitusten kokoonpanoon, joihin ohjeen voimaan astumisen jälkeen ei voida nimittää kaupungin konsernijohtoon kuuluvia henkilöitä ja valinnat tehdään kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Lisäksi kaikille keskeisille tytäryhtiöille nimettiin controller, jonka tehtävänä on toimia konsernijohtoon ja tytäryhteisön välisenä yhteyshenkilönä ja valvoa valtuuston asettamien omistajaohjauksen periaatteiden sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Päivitetyn ohjeen mukaisesti

konserniyhtiöiden on saatava hallituksen jäseneksi ja varajäseneksi valittavalta ennen valintaa kirjallinen suostumus tehtävään sekä lomakkeelle dokumentoidusti kootut tiedot hallitustehtävän edellyttämästä talouden ja liiketoiminnan tuntemuksesta. Hallitusjäsenien nimeämisen yhteydessä tulee todeta, että jäsen on aidosti riippumaton. Ohjeen mukaisesti jäsen ei ole riippumaton, jos jäsenellä on työ- tai toimisuhteita yhtiöön tai sen kilpailijaan, jäsen on ollut työ- tai toimisuhteessa yhtiöön viimeisen kolmen vuoden aikana ennen hallituksen jäsenyyden alkamista, jäsen saa yhtiöltä tai yhtiön toimivaan johtoon kuuluvilta henkilöiltä vähäistä suuremman korvauksen hallitustehtäviin liittymättömistä palveluista tai muusta neuvonnasta, esimerkiksi konsulttitehtävistä yhtiössä, jäsen kuuluu toimivaan johtoon toisessa yhtiössä ja yhtiöiden välillä on tai on viimeisen kahden vuoden aikana ollut vähäistä merkittävämpi asiakkuus, toimitajuuus tai yhteistyösuhde tai kilpaileva toiminta samalla toimialalla tai kun kyseeseen tulee ristikkäinen valvontasuhte.

Kaupunginvaltuusto päätti 9.12.2024 § 89 - § 100 omistajapolitiittisista linjauksista. Linjauksissa asetettiin yleiset omistajapolitiittiset strategiset linjaukset ja tavoitteet sekä kaikille konserniyhtiöille yhteiset tavoitteet. Lisäksi jokaiselle tytäryhtiölle ja muille merkittävälle konserniyhteisölle asetettiin yhteisökohtaiset linjaukset, jotka sisältävät kohteen kuvauksen, kannanoton kohteen omistajuudesta sekä kuvauksen omistajan yhteisöön kohdistamista odotuksista. Yhteisöihin kohdistuvat odotukset muodostavat yhteisöille pidemmän aikavälin tavoitteita, joiden toteutumista seurataan vuosittain.

Tytäryhtiöt raportoivat kaupungin raportointiaikataulun mukaisesti talouden ja toiminnan tavoitteiden toteutumisesta kaupunginvaltuustolle ja kaupunginjohtaja on raportoinut konserniyhtiöiden asioista kaupunginhallitukselle. Talouden ja toiminnan toteumien vuosiraportit on sisällytetty tilinpäätökseen.

SSYP Kiinteistöt Oy:n, Saarijärven Seudun Ravitsemuspalvelut SaaSeRa Oy:n ja Kaukolämpö Oy:n toimitusjohtajat ovat esitelleet vuoden kuluessa kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle yhtiöiden ajankohtaiskatsauksia. Lisäksi tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ovat esittäneet toiminnan ajankohtaiskatsauksia tarkastuslautakunnalle. Tytäryhteisöjen tulee lisäksi raportoida konsernijohtolalle muulloinkin, kun yhteisön toiminnassa on havaittavissa poikkeamia yhteisölle asetetuista tavoitteista tai kun yhteisön toiminnassa on suunnitteilla tai muuten tiedossa yhteisön kokoon nähden merkittäviä toiminnallisia tai taloudellisia muutoksia. Tytäryhtiöt ovat vuoden kuluessa pyytäneet konsernijohtoon ennakkokannat konserniohjeen mukaisiin yhtiöiden toimenpiteisiin.

Konsernivalvonnassa ei ole havaittu puutteita kuluneella tilikaudella. Kaupunginhallitus on vuoden aikana evästännyt kaupungin edustajia tytäryhteisöissä. Edellisellä valtuustokaudella on toteutettu kerran ulkopuolisen arvioitsijan suorittama omistajaohjauksen tuloksellisuuden arviointi. Arvioinnin tuloksena todettiin tuolloin, että kaupungin omistajaohjausta on pääsääntöisesti toteutettu tuloksellisesti menettelytapojen, riskienhallinnan ja kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen näkökulmista. Eniten kehitettävää arvioitiin olevan tiedonkulussa kaupunginhallituksen ja yhtiöiden välillä sekä yhtiöiden välisessä yhteistyössä. Yhtiöiden riskiraportoinnin todettiin olevan kattavaa. Jatkuva ja avoin keskusteluyhteys nopeuttaa riskireagoitua. Vuoden 2025 konserniohjeen päivityksen yhteydessä huomioitiin myös omistajaohjauksen tuloksellisuuden arviointiraportissa esitettyjä toimenpidesuosituksia. Seuraavan kerran ulkopuolisen arvioitsijan suorittama omistajaohjauksen tuloksellisuuden arviointi toteutetaan kesällä 2025 alkaneen uuden valtuustokauden aikana.

Kaupunginhallituksen antamiin vuoden 2025 talousarvion suunnitteluohjeisiin sisällytettiin voimassa olleen strategian mukaiset toimeenpano-ohjelman kärkiteemat. Sekä toimialojen että konserniyhtiöiden edellytettiin toiminnassaan toteuttavan kaupunginvaltuuston vahvistamaa strategiaa ja kärkiteemojen perusteella asettamiaan strategisia tavoitteita. Konserniyhtiöiden hallitusten tulee muiden lakisääteiden ja konserniohjeissa määriteltyjen tehtäviensä lisäksi valvoa, että konserniyhtiöt noudattavat kaupungin strategiaa ja toimivat siinä asetettujen visioiden ja arvojen mukaisesti. Konserniyhtiöille asetetut tavoitteet ovat pääasiassa toteutuneet.

KONSERNIN TUNNUSLUKUTAVOITTEET

Konserniohjauksen painopisteiksi asetettiin talousarviossa 2025:

- Valtuustostrategian toimenpideohjelma: tavoitteiden mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen
- Sote-kiinteistöjen valitun organisointimallin toteuttaminen

Strategisten tavoitteiden ohella konserniyhtiöille annettiin tavoitekorttien pohjalta tietyt tunnuslukutavoitteet. Tavoitekorttien toteuma on selvitetty kappaleessa 2.1. Lisäksi asetettiin koko konsernia koskevat tunnuslukutavoitteet.

1.7.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja tavoitteiden toteutuminen

Yhtiöiden tavoitteet vuodelle 2025 ja niiden toteumat on kirjattu tilinpäätöksen kappaleessa 2.1.3. Vuodelle 2026 on asetettu vastaavasti toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

KOKO KONSERNIN TAVOITTEET	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Toimintatulot toimintamenoista %	38,5	38,7	50	38,0
Vuosikate poistoista %	114	122	100	133
Omavaraisuusaste %	67,4	71,2	> 40,0	75,0
Suhteellinen velkaantuneisuus %	47,6	42,4	alittaa koko maan vertailuluvun	35,4
Korolliset lainat €/asukas	1 645	1 397	max. koko maan keskiarvon tasolla	1 107
<i>Koko maan vertailuvut</i>	<i>6 966</i>	<i>7 263</i>		<i>ei vertailulukua</i>
Lainat ja vuokravastuut € / asukas	6 170	5 261	max. koko maan keskiarvon tasolla	4 377
<i>Koko maan vertailuvut</i>	<i>8 067</i>	<i>8 558</i>		<i>ei vertailulukua</i>

Valtuustostrategian toimenpideohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamista jatkettiin tavoitteiden mukaisesti vuoden 2025 aikana. Konserniohjauksen yhdeksi vuoden 2025 painopisteeksi asetettu tavoite koskien sote-kiinteistöjen valitun organisointimallin toteuttamista, toteutui kokonaisuudessaan vuonna 2025. Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisprosessi saatettiin onnistuneesti loppuun siten, että rakennusten siirto yhtiöihin tapahtuu 1.1.2026. Siirrossa siirrettiin neljä sote-kiinteistökokonaisuutta kaupungin omien tytäryhtiöiden omistukseen. Niin sanotut Ara-kohteet Heralan serviisi ja Einarintien asuntola siirtyi Saarijärven Kotikonnut ki Oy:lle ja vapaarahoitteiset kohteet Pylkönmäen paloasema ja Einarintien Toimintakeskus SSYP Kiinteistöt Oy:lle. Rakennuksiin liittyvät toistaiseksi voimassa olevat vuokrasopimukset solmittiin hyvinvointialueen kanssa syksyllä 2025 ja vuokrasopimukset siirtyivät yhtiöille sellaisenaan rakennusten siirtojen yhteydessä.

Kaupunginvaltuuston 31.3.2025 hyväksymän päivitetyn konserniohjeen voimaan astuminen vuonna 2025 yhtenäisti konserniyhtiöiden toimintaa. Tytäryhtiöiden yhtiöjärjestykset päivitettiin vastaamaan uutta konserniohjetta. Ohjeessa on määritetty muun muassa tytäryhteisöjen hallituksen jäsenten valintamennettely, valintaa varten ehdokkailta tarvittavat suostumus-, osaamis- ja riippumattomuusdokumentit sekä valinnassa huomioitavat seikat ja esteellisyyšnäkökulmat. Kaikkien tytäryhteisöjen hallitusten jäsenet valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Esteettömän ja tasapuolisen tytäryhteisöjen valvonnan ja ohjauksen sekä kaupungin hallinnollisen päätöksenteon esteettömyyden varmistamiseksi konserni-johtoon kuuluvia ei voida enää nimetä tytäryhteisöjen hallitusten jäseniksi. Päivitetyn ohjeen mukaisesti kaupunginhallitus on vuoden 2025 aikana nimennyt merkittäviin tytäryhteisöihin controllerin, joka toimii

konsernijohtoon ja tytäryhteisön välisenä yhteyshenkilönä ja valvoo valtuuston asettamien omistajaohjauksen periaatteiden sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista. Ohjeeseen sisällytettiin myös valmiussuunnitteluun ja varautumiseen liittyvää ohjeistusta.

Kiinteistö Oy Saarijärven Museotalon toiminta peruskorjatuissa tiloissa on ollut vuonna 2025 vakiintunutta. Vuoden 2025 aikana kiinteistössä on toteutettu edelleen energiankulutusta vähentäviä toimenpiteitä. Museotalon kustannukset kanavoituvat vapaan sivistyksen vastuuryhmälle museon vuokrien kautta. Tilikauden tulos toteutui ylijäämäisenä.

Kiinteistö Oy Saarijärven Virastotalon ulkoalueella toteutettiin piharemontti, jossa lisättiin 8 uutta asiakaspysäköintipaikkaa. Lisäksi etupihan käytettävyys ja viihtyvyys paranivat huomattavasti. Remontin yhteydessä uusittiin kaukolämpölinja runkolinjan ja kaupungintalon välillä. Lisäksi asennettiin kaksi sähköautojen latauspistettä ja tehtiin julkisivupintojen puhdistusta ja osittaisia rakennekunnostuksia kahteen julkisivuosaan ja työtä jatketaan kesäkaudella 2026. Tilikauden tulos toteutui ylijäämäisenä.

Kiinteistö Oy Saarijärven Kotikonnut jatkoi vuoden 2025 aikana vakiintunutta toimintaansa. Vuoden aikana yhtiö on suorittanut ylimääräisiä lainanlyhennyksiä. Tilikauden tulos toteutui ylijäämäisenä. Saarijärven kaupunki valmisteli Keski-Suomen Hyvinvointialueelle vuokrattujen, omassa taseessa olevien kiinteistöjen yhtiöittämistä. Kotikontujen osalta toteutus tarkoittaa sitä, että ns. Ara-kohteet (Heralan serviisi + rivitalot ja Einarintien 5 asuntola) siirtyivät apporttikaupalla yhtiön taseeseen 1.1.2026. Apporttikaupassa yhtiö tarjosi Saarijärven kaupungille merkittäväksi liikkeelle laskemiaan uusia osakkeita, joiden merkintähinnan Saarijärven kaupunki maksaa apporttiomaisuuden luovutuskirjassa yksilöidyllä omaisuudella.

SSYP Kiinteistöt Oy:n vuokraustoiminnan pääpainopiste on teollisissa ja pienteollisissa kiinteistöissä. Vuoden 2025 alussa vuokrausaste oli 95,2 % ja vuoden 2025 lopussa vuokrausaste oli 96,9 %, mikä tarkoittaa 0,3 % nousua vuokrausasteessa. Tavoitteena on pitää vuokrausaste 95 %:ssa. Sukkelakiinteistö Hietalahden teollisuusalueella purettiin syksyllä 2025. Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen tuo toimitilaverkostoon muutoksia 1.1.2026 lähtien, kun vapaarahoitteiset kohteet, Einarintie 5 Toimintakeskus ja Pylkönmäen paloasema, siirtyvät apporttikaupalla Saarijärven kaupungilta yhtiön taseeseen ja hallinnoitavaksi. Vuonna 2025 toteutettiin Rajalantie 5:ssä kaikkia tuotanto- ja varastotiloja sekä ulkoalueita koskeva valaistuksen uusiminen ja siirtymien sen myötä 100 %:en led -valaistukseen. Lisäksi tehtiin muutos- ja korjaustöitä vesikaton rakenteisiin sekä sadevesiohjaukseen. Syksyllä korjattiin merkittävässä määrin ulkoalueiden asfalttirakenteita ja sadevesikaivoja. Yhden kiinteistön osalta vietiin loppuun alkuvuodesta 2025 käyttöveden runkoputkien peruskorjaus ja muutos komposiittirakenteisiksi. Yhtiön omistamissa tiloissa Saarijärven Virastotalolla on tapahtunut merkittäviä muutoksia sen myötä, kun Keski-Suomen Hyvinvointialue vuokrasi myös loput 1-kerroksen toimistotiloista Yritystalo 2:ssa. Tässä yhteydessä kunnostettiin myös loput kerroksen toimistotilat samalla tasolle kuin aiemmin hyvinvointialueelle vuokratut tilat. Korjaustoimissa tehtiin myös sisäilman laatua parantavia muutos- ja huoltotöitä. Yhtiö osti kaupungilta 11 820 m² määräalan Rajalan alueen kiinteistöstä. Määräalaa on tarkoitus vuokrata toistaiseksi varastokenttäalueena. Epävarmoja saatavia kirjattiin luottotappioiksi yhteensä noin 64 000 euroa. Rahoitusriskit koostuvat kiinteistöistä ja osakehuoneistoista koskevista kahdesta osamaksukaupasta. Liikevaihto kasvoi edelliseen vuoteen nähden 2,3 %. Pääosan kasvusta selittää vuokrien indeksikorotukset ja osan uudet vuokralaiset. Yhtiön taloudellinen tilanne on vakaa ja tilikauden tulos positiivinen.

Saarijärven Kaukolämmön toiminnassa nähtiin sekä kasvua uusien asiakkaiden myötä että edistymistä lämmöntuotannon kehittymiseen liittyvissä hankkeissa. Yhtiö selvitti Sara-ahon ja Rajalan teollisuusalueiden kaukolämpöverkon laajentamisen kannattavuutta ja laajennusmahdollisuuksien tarkastelua jatketaan edelleen. Vuosi 2025 oli sääolosuhteiltaan selvästi tavanomaista lämpimämpi, mikä näkyi lämmönmyynnin vähenemisenä. Energiamaksutulot olivat 84 000 euroa edellisvuotta pienemmät. Lämmönmyynnin väheneminen heijastui yhtiön liikevaihtoon, joka jäi 1,2 prosenttia edellisvuotta alhaisemmaksi. Poikkeuksellisen lämmin lämmityskausi heikensi myyntivolyymia, eikä nykyinen lämmönmyyntihinta riittänyt kattamaan kustannuksia heikentyneessä myyntitilanteessa. Tilikauden tulos muodostui näin ollen

tappiolliseksi. Tappio jäi kuitenkin maltilliseksi suhteessa liikevaihtoon ja investointitasoon, mikä osoittaa kustannusrakenteen hallintaa ja tuotannon tehokkuutta haastavassa toimintaympäristössä. Tilikauden aikana toteutettiin useita kaukolämpöverkon saneeraus- ja kehittämistoimenpiteitä, joilla parannettiin verkoston toimintavarmuutta, turvallisuutta ja tulevaa laajennettavuutta. Uusia kaukolämpöverkkoon liittyjiä tuli vuoden aikana yhteensä seitsemän.

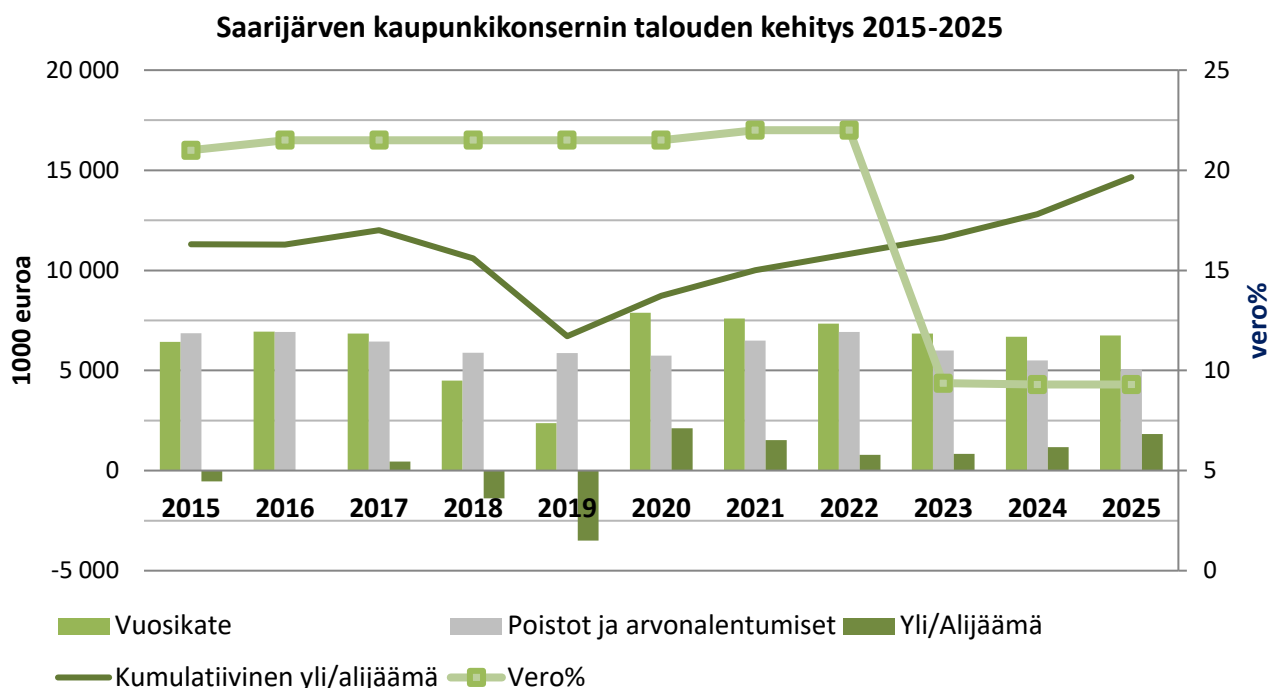
Saarijärven Seudun Ravitsemuspalvelut SaaSeRa Oy:n toimintavuosi toteutui suunnitellusti ja yhtiö jatkoi edelleen oman toiminnan kehittämistä. Kehittämistoimenpiteillä on saatu muun muassa henkilöstökuluja sopeutettua muuttuviin asiakasmääriin. Saarijärven terveystieteiden palvelukeittiön kautta viimeiset ateriat toimitettiin joulukuun 2025 lopussa. Toiminta siirtyi uuteen osastokeittiöön, jonka toiminnasta vastaa hyvinvointialueen henkilökunta. Elintarvikekustannusten nousu oli odotettua suurempaa, mutta kokonaisuudessaan vuoden 2025 tilinpäätös osoitti tilikauden ylijäämää.

Kaupungin konserniyhtiöiden tilinpäätökset olivat ylijäämäisiä, pois lukien Saarijärven Kaukolämpö Oy. Konsernin ylijäämäksi muodostui poisto-oikaisu huomioon ottaen 1,827 milj. euroa. Kumulatiivisen ylijäämän määrä on tilinpäätöksessä 14,657 milj. euroa.

Kappaleessa 1.7.3. kuvatut, talousarviossa asetetut tunnuslukutavoitteet toteutuivat suurimmalta osin. Vuosikate poistoista % -tunnusluku ja omavaraisuusaste saavutettiin tavoitetta parempana ja korollisten lainojen määrä suhteessa koko maan keskiarvoon on edelleen hyvällä tasolla. Talouden tasapaino saavutettiin, ja keskeinen syy koko konsernin ylijäämään oli kunnan omassa ylijäämässä.

Konsernin talouden kehitys 2015–2025:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Toimintatulot	51 452	51 249	51 615	51 848	51 820	49 896	53 860	59 216	14 696	14 398	14 679
Toimintamenot	-107 898	-106 945	-107 475	-108 428	-111 801	-108 988	-115 679	-124 057	-38 127	-37 158	-38 653
Toimintakate	-56 410	-55 605	-55 850	-56 484	-59 919	-59 101	-61 817	-64 838	-23 438	-22 775	-23 959
Vero%	21,00	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50	22,00	22,00	9,36	9,30	9,30
Vuosikate	6 431	6 941	6 841	4 499	2 376	7 881	7 588	7 336	6 843	6 684	6 749
Poistot ja arvonalentumiset	-6 854	-6 929	-6 448	-5 891	-5 868	-5 735	-6 498	-6 926	-5 991	-5 498	-5 062
Yli/Alijäämä	-543	23	448	-1 392	-3 496	2 105	1 520	787	828	1 167	1 827
Kumulatiivinen yli/alijäämä	11 301	11 282	12 008	10 593	6 711	8 737	10 003	10 824	11 634	12 801	14 657

1.7.4. Arvio konsernin tulevasta kehityksestä

Olemassa olevien konserniyhtiöiden toimintaan ei ole tiedossa vuoden 2026 kuluessa muita merkittäviä muutoksia, kuin sote-kiinteistöjen siirtyminen tytäryhtiöiden Kiinteistö Oy Kotikonnut ja SSYP Kiinteistöt Oy omistukseen.

Asuntopalveluiden yhtiöittämisselvitystä jatketaan vuoden 2026 aikana ja työn tavoitteena on kevään 2026 kuluessa saada näkemykset yhtiöittämisvaihtoehdoista, mahdollisen uuden yhtiön taloudellisesta kantokyvystä pitkällä aikavälillä ja yhtiöittämisen vaikutuksista peruskaupungin talouteen. Päätökset yhtiöittämisen edistämisestä ja etenemismuodoista tehdään vuoden 2026 kuluessa.

Vuoden 2026 kuluessa valmistaudutaan myös hankintalain ja siten inhouse- lainsäädäntömuutosten voimaan astumiseen. Lainsäädännön muutoksella ollaan nostamassa kuntien vähimmäisomistusraja yhteisissä sidosyksiköissä eli niin sanotuissa inhouse- yhtiöissä jatkossa 10 %:iin. Valmisteluissa on esitetty poikkeuksena sääntöön muun muassa jätehuollon ja jäteveden sulkeminen pois sääntelyn piiristä. Omistusta koskeva raja on hajottamassa muun muassa kuntien yhteistyörakenteita, joiden kautta kunnat ovat tuottaneet palveluita kuntalaisille. Muutoksella on vaikutuksia Saarijärven kaupungin osalta erityisesti tytäryhtiö Saasera Oy:n toimintaan ja osakkuusyhteisö Pohjoisen Keski-Suomen Verkkopalvelut Oy:n toimintaan, joissa kaikkien osakkaiden omistusosuus ei ole esityksessä vaadittu vähintään 10 %. Muutoksen myötä tulevat pohdittavaksi ja päätettäväksi lakimuutoksen vaatimat toimenpiteet, esimerkiksi yhtiöiden mahdolliset uudelleenorganisoinnit, omistusosuuksien muutokset tai yhtiöiden purkamiset. Lakimuutos voi aiheuttaa kaupungin toiminnan sisällä myös mahdollisesti uusia palvelutuotannon kilpailutustarpeita.

SSYP Kiinteistöt Oy:n vuokrausastetavoite on pysyvästi yli 95 %. Vuokrausaste on ollut melko vakaa viimeiset vuodet, mutta yhtiön vuokrausliiketoiminnan kehitys on vahvasti liitoksissa yleiseen talouden kehityssuuntaan. Suomessa pitkään jatkunut taloudellinen alavire näkyy kasvun puuttumisena erityisesti investointihyödykkeitä valmistavan teollisuudessa sekä rakennusalla. Kuluttajien heikko luottamus talouden kehitykseen on vaikuttanut myös kansalaisten kulutuskäyttäytymiseen negatiivisesti. Jos talouden kehitys ei lähde kasvu-uralle, niin hyvienkin yritysten taloudelliset puskurit voivat olla lähivuosina

koetuksella. Kustannustehokkuutta haetaan edelleen kulujen kautta. Kiinteistökohtaista kannattavuutta ja kannattavuutta parantavia toimia tulee arvioida jatkuvaluonteisesti ja tehdä vuosittain tilannetta korjaavia toimenpiteitä. Korkokulut laskivat merkittävästi vuonna 2025. Korkotasoon on jonkin verran odotettu nousua, mutta huomioiden velkapääoman pienentyminen, eivät korkokustannukset todennäköisesti nouse yli vuoden 2025 tason. Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen arvioidaan kasvattavan yhtiön liikevaihtoa noin 8 % ja yhtiöittämisen vaikutusten yhtiön kannattavuuteen arvioidaan alustavasti olevan positiivinen.

Saarijärven Kaukolämpö Oy on viimeisen vuosikymmenen aikana tutkinut useita vaihtoehtoja turpeen polton korvaamiseksi tai tuotannon hajauttamiseksi erilaisiin tuotantomuotoihin. Selvityksessä ovat olleet muun muassa geoterminen energia, biokaasu, pohjavesi, aurinkovoima ja lämmönvarastointi. Haasteena näissä vaihtoehtoissa on ollut järjestelmien korkea kustannus ja tuotetun energian vähäinen määrä. Datakeskushankkeen edetessä voidaan jatkossa hyödyntää datakeskuksen hukkalämpöä jakamalla sitä kaukolämpöverkkoon, mikä on yhtiön kannalta kannattava ja ympäristövaikutuksiltaan positiivinen ratkaisu.

Kiinteistö Oy Saarijärven Kotikonnut Oy:n omistamien kiinteistöjen kunto pyritään pitämään sellaisena, että tilojen houkuttelevuus säilyy.

Kiinteistö Oy Saarijärven Virastotalon osalta talouden pitäminen tasapainossa edellyttää vuokrausasteen pysymistä riittävän korkeana. Kiinteistön kunnossapito tulee vaatimaan tulevana vuosina panostuksia vuosikorjauksiin ja laajempiin peruskorjauksiin.

Kiinteistö Oy Saarijärven Museotalon toiminnan ennakoidaan jatkuvan vakiintuneena ja taloudellisesta näkökulmasta vakaana.

SaaSeRa Oy pyrkii pitämään talouden voitollisena huomioiden mahdolliset kehittämistoimenpiteet ja investoinnit. Tuotannonohjausjärjestelmän kehittämiseen on panostettu vuoden 2025 aikana siten, että vuoden 2026 alusta alkaen on mahdollista tehdä ateria- ja tuotetilauksia tuotannonohjausjärjestelmällä. Tavoitteena on ollut, että lounas ja päivällinen ovat kiinteähintaiset ja muut päivän ateriat koostuvat tuotetilauksista. SaaSeRa Oy aloittaa 1.1.2026 alkaen ruoan toimittamisen Multialle kahteen eri hyvinvointialueen toimipisteeseen. Eduskunnan käsittelyssä oleva hankintalain muutoksen sisältämä inhouse-yhtiöiden vähimmäisomistusprosentin asettaminen jatkossa 10 %:iin tulee vaikuttamaan myös SaaSeRa Oy:n organisointiin. Nykyisellään Keski-Suomen hyvinvointialue omistaa 2 prosenttia yhtiöstä, jolloin lakimuutoksen salliman siirtymäajan puitteissa tulee ratkaista omistajuuteen ja omistussuhteisiin liittyvät muutostarpeet.

1.7.5. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

SAARIJÄRVEN KAUPUNKI
KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024
	<i>1000 euro</i>	<i>1000 euro</i>
Toimintatuotot	14 679	14 398
Toimintakulut	-38 653	-37 158
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	15	-15
Toimintakate	-23 959	-22 775
Verotulot	19 622	19 653
Valtionosuudet	11 265	10 152
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	119	141
Muut rahoitustuotot	43	45
Korkokulut	-334	-517
Muut rahoituskulut	-8	-15
Vuosikate	6 749	6 684
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 411	-4 841
Arvonalentumiset	-651	-656
Tilikauden tulos	1 687	1 187
Tilipäätössiirrot	154	-23
Laskennalliset verot	0	8
Vähemmistöosuudet	-14	-5
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 827	1 167

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	38,0	38,7
Vuosikate/Poistot, %	133	122
Vuosikate, €/asukas	770	755
Asukasmäärä	8 763	8 856

SAARIJÄRVEN KAUPUNKI
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025 1000 euro	2024 1000 euro
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 749	6 684
Tulorahoituksen korjauserät	-121	-95
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 888	-2 891
Rahoitusosuudet investointimenoihin	41	416
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	154	152
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 935	4 266
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-10	-19
Antolainasaamisten vähennys	2	14
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 150	267
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 311	-2 972
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-450	200
Oman pääoman muutokset	29	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-166	-212
Vaihto-omaisuuden muutos	62	46
Saamisten muutos	-985	-311
Korottomien velkojen muutos	-70	-542
Rahoituksen rahavirta	-2 749	-3 529
Rahavarojen muutos	1 187	737
Rahavarat 31.12., 1000 e	9 617	8 431
Rahavarat 1.1., 1000 e	8 431	7 693

KONSERNIRAHOTUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v., €	24 681	21 167
Investointien tulorahoitus, %	237,1	270,1
Laskennallinen lainanhoitokate	4,58	3,44
Kassan riittävyys, pv	79	69

SAARIJÄRVEN KAUPUNKI

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT 1000 €

VASTAAVAA	2025 1000 e	2024 1000 e	VASTATTAVAA	2025 1000 e	2024 1000 e
PYSYVÄT VASTAAVAT	53 449	55 744	OMA PÄÄOMA	48 807	47 108
Aineettomat hyödykkeet	239	307	Peruspääoma	29 324	29 324
Aineettomat oikeudet	100	147	Muut omat rahastot	4 826	4 982
Muut pitkävaikutteiset menot	139	160	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	12 831	11 634
Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 827	1 167
Aineelliset hyödykkeet	49 660	51 859	VÄHEMMISTÖOSUUDET	587	573
Maa- ja vesialueet	9 560	9 520			
Rakennukset	29 714	32 369	PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
Kiinteät rakennukset ja laitteet	5 046	5 088	Muut pakolliset varaukset		
Koneet ja kalusto	2 033	2 095			
Muut aineelliset hyödykkeet	2 600	2 486	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	355	552
Ennakkomaksut ja kesken-			Valtion toimeksiannot	135	270
eräiset hankkeet	708	301	Lahjoitusrahastojen pääomat	46	34
Sijoitukset	3 550	3 578	Muut toimeksiantojen pääomat	174	248
Osakkuusyhteisöosuudet	850	835			
Muut osakkeet ja osuudet	540	589	VIERAS PÄÄOMA	16 390	19 039
Muut lainasaamiset	2 161	2 153	Pitkäaikainen	8 349	10 142
Muut saamiset	0	0	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 978	9 673
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	152	184	Lainat julkisyhteisöiltä	0	99
Valtion toimeksiannot	95	146	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2	2
Lahjoitusrahastojen varat	55	33	Laskennallinen verovelka	369	369
Muut toimeksiantojen varat	3	5	Lyhytaikainen	8 042	8 897
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 538	11 343	Joukkovelkakirjalainat	850	1 300
Vaihto-omaisuus	130	192	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	870	1 191
Aineet ja tarvikkeet	86	112	Lainat julkisyhteisöiltä	0	114
Keskeneräiset tuotteet	40	76	Saadut ennakot	275	290
Valmiit tuotteet	4	4	Ostovelat	2 705	2 634
Saamiset	2 791	2 721	Muut velat/Liittymismaksut ja muut v	446	416
Pitkäaikaiset saamiset	258	273	Siirtovelat	2 896	2 952
Lainasaamiset	256	271	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	66 140	67 272
Muut saamiset	2	2			
Lyhytaikaiset saamiset	2 533	2 448	TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Myyntisaamiset	1 033	962	Omavaraisuusaste %	75,0	71,2
Lainasaamiset	129	11	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	35,4	42,4
Muut saamiset	210	318	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	14 657	12 801
Siirtosaamiset	1 160	1 157	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 673	1 445
Rahoitusarvopaperit	1 671	1 403	Konsernin lainat €/as	1 107	1 397
Osakkeet ja osuudet	0	0	Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	9 698	12 376
mentteihin			Kons.lainat ja vuokravastuut 31.12.,1000 €	38 355	46 588
Joukkovelkakirjalainasaamiset	121	92	Kons.lainat+vuokravastuut, €/as, 1000 €	4 377	5 261
Rahat ja pankkisaamiset	7 947	7 028	Konsernin lainasaamiset, 1000 €	2 161	2 153
VASTAAVAA YHTEENSÄ	66 139	67 271	Kunnan asukasmäärä	8 763	8 856

1.8. Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden 1.1.-31.12.2025 tulos on 1 698 756,57 € ja ylijäämä 1 414 161,57 €.

Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Saarijärven kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että asuintalorahastoa puretaan 160 405 €, investointivarausta lisätään 445 000 € ja tilikauden ylijäämä 1 414 161,57 € merkitään taseen tilikauden yli-/alijäämätilille.

2. Talousarvion toteutuminen

2.1. Tavoitteiden toteutuminen hallintokunnittain ja vastuuryhmittäin

2.1.1. Valtuustostrategian toimeenpano-ohjelma

TOTEUTUNUT	
TOIMENPITEISSÄ	
EI ALOITETTU	

Vaikuttaa HYTE-kertoimeen =

Saarijärvi tunnetaan laadukkaista kasvatus-, koulutus-, kulttuuri- ja liikuntapalveluistaan

TAVOITE	TOIMENPIDE	MITTARI(t)	AIKATAULU	VASTUUALUE	VASTUUHLÖ	Tilanne
Toiminta- ympäristössä tapahtuvien muutosten huomioiminen	Palvelut pidetään talouden kestävällä tasolla, joka vastaa asukasmäärää ja palvelutarvetta	Palveluiden kustannukset €/ asukas	2023 - 2027	Kaikki toimialat	Toimialajohtajat	
	Digitalisaation hyödyntäminen, uusien palveluiden kehittäminen	Digitaalisten palvelujen määrän kasvu	2023 - 2027	Kaikki toimialat	Toimialajohtajat	
	Omistajapolitiittisten linjausten määrittäminen	Päätös omistajapolitiittisista linjauksista	2023-2024	Konsernijohto	Kaupunginjohtaja	
	★ Yhteistyön kehittäminen ympäröivän yhteiskunnan muiden toimijoiden kanssa (mm. kaupungin ja yhdistysten yhteistyön kehittäminen)	Yhteistyösopimusten määrä ja niiden vaikuttavuus, Järjestettyjen asiakasraatien/-foorumien määrä	2023 - 2027	Kaikki toimialat	Hyvinvointi-koordinaattori	
	★ Osallisuusohjelman laatiminen	Valmistunut ohjelma	2023	Sivistyspalvelut	Hyvinvointi-koordinaattori	
	Palvelutuotannossa huomioidaan kestävä kehitys ja elinympäristön säilyminen	Ilmasto-ohjelman laadinta	2023 - 2027	Kaikki toimialat	Ympäristösihteeri	
	Uudet energiapolitiittiset ratkaisut edistävät kaupungin vihreää siirtymää ja vahvistavat kaupungin taloutta	Tehdyt päätökset	2023 - 2027	Kaikki toimialat	Kaupunginjohtaja	
	Etsitään uusia tapoja palveluiden kehittämiseen ja tuottamiseen hankerahoituksen keinoin	Myönnetty hankerahoitukset	2023 - 2027	Kaikki toimialat	Hankekoordinaattori	
Laadukkaat liikunta- ja kulttuuri- palvelut	★ Monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ylläpitäminen yhteistyössä seurojen ja yhdistysten kanssa.	Harrastusmahdollisuuksien lukumäärä. Seuraparlamentin kokoukset vähintään kolme kertaa vuodessa, Kansalaisopiston kurssien määrä	2023 - 2027	Vapaa sivistystoimi	Vapaa-aika-päällikkö Opiston rehtori	
	Nuorten liikuntapalveluiden säilyttäminen vähintään nykyisellä tasolla ja nuorten liikkumisen edistämistyö	Lasten ja nuorten liikuntavuorojen osuus liikuntavuoroista, Nuorten liikkumisen edistämisen toimenpideohjelma, Mielipidekysely	2023 - 2027	Vapaa sivistystoimi	Vapaa-aika-päällikkö Opiston rehtori	
	Osallistetaan nuoret tapahtumien järjestämiseen osallistavan budjetoinnin kautta	Vähintään kaksi tapahtumaa vuosittain	2023 - 2027	Nuorisotoimi ja Nuorisovaltuusto	Vapaa-aika-päällikkö Opiston rehtori	
	Laadukkaat, tasavertaiset ja saavutettavat kirjastopalvelut, osaava henkilökunta	Asiakastytytyväisyyskyselyt, Kävijämäärät (pk ja auto)	2023 - 2027	Vapaa sivistystoimi	Kirjastotoimenjohtaja	
	Laadukkaat ja uudistuvat museopalvelut (yleisö- ja kokoelmatyö, tietopalvelu). Kulttuuriperintötyön tunnetuksi tekeminen ja arvostuksen lisääminen.	Kuntalaikysely (näyttely- ja tapahtumatilaveet). Tapahtumamäärät. Asiakastytytyväisyysmittaukset, Kulttuuriperintötyön uudet mittarit,	2023 - 2027	Vapaa sivistystoimi	Museotoimenjohtaja	

Saarijärvi tunnetaan laadukkaista kasvatus-, koulutus-, kulttuuri- ja liikuntapalveluistaan

TAVOITE	TOIMENPIDE	MITTARI(t)	AIKATAULU	VASTUUALUE	VASTUUHLÖ	Tilanne
Laadukkaat kasvatus- ja koulutus- palvelut	Työelämälähtöisten opiskelumahdollisuuksien kehittäminen	Yrittäjyyskasvatus osaksi opintoja	2023 - 2027	Sivistyspalvelut	Sivistysjohtaja	●
	Henkilöstö on pedagogisesti ja ammatillisesti kelpoista	Kelpoisuuden osoittava tutkinto %-osuus henkilöstöstä	2023 - 2027	Sivistyspalvelut	Sivistysjohtaja	●
	Perusopetuksen resurssointi taloudellisesti kestäväällä tasolla	Tuntia/oppilas €/oppilas	2023 - 2027	Sivistyspalvelut	Sivistysjohtaja	●
	Lukion ja yläkoulun kurssitarjonta on monipuolista	Kysely nuorille, Kurssiyhteistyö yli kuntarajojen	2023 - 2027	Sivistyspalvelut	Lukion ja yhtenäiskoulun rehtorit	●
	★ Toimintamallien luominen opiskeluhuollon yhdyspintatyöskentelyssä hyvinvointialueen kanssa	Valmis toimintamalli / prosessikuvaukset	2023 - 2027	Sivistyspalvelut	Sivistysjohtaja	●
	Opistojen resurssointi taloudellisesti kestäväällä tasolla	Toteutuneet opetustuntimäärät, Tuntia/oppilas, €/oppilas	2023 - 2027	Vapaa sivistystoimi	Opiston rehtori	●
	Opistojen kurssitarjonta on monipuolista	Toteutuneet kurssit määrä/tunnit (KO), Todistukset (VO), Kurssien määrä/tunnit kyläkunnilla (KO) / Toimintakunnissa järjestetyn opetuksen tuntimäärä (VO)	2023 - 2027	Vapaa sivistystoimi	Opiston rehtori	●
	Perusopetuksen tukeminen, lukutaidon edistäminen mm. vinkkausten ja tiedonhaunopetuksen avulla	Tapahtumien ja käyttäjäkoulutusten määrä ja osallistujamäärä	2023 - 2027	Vapaa sivistystoimi	Kirjastotoimenjohtaja	●
	Uuden koulu- ja kulttuurikeskuksen käyttöönotto	Kaikkien kuntalaisten käytössä oleva koulu- ja kulttuurikeskus, Tapahtumien määrä	2023	Kaikki toimialat	Sivistysjohtaja Vapaa-aika-päällikkö	●
	Kokonaiskoulupäivä	Lasten ja nuorten kerhotoiminnan kehittäminen	2023 - 2027	Sivistyspalvelut	Sivistysjohtaja	●

Saarijärvi on haluttu asuinpaikka ja muuttovoittokaupunki. Kaupunki on viihtyisä ja elinvoimainen.

TAVOITE	TOIMENPIDE	MITTARI(t)	AIKATAULU	VASTUUALUE	VASTUUHLÖ	Tilanne
Toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten huomioiminen	Positiivisen kuvan vahvistaminen ja asukasmarkkinointi	Nettomuutto	2023 - 2027	Elinvoimatiimi	Markkinointikoordinaattori	●
	Ratkaisukeskeisen ilmapiirin vahvistaminen	Strategian arvojen mukainen toiminta, kyselytutkimus (kouluarvosana 4-10)	2023 - 2027	Kaikki toimialat	Johtoryhmä	●
	Houkuttelevien asuinmahdollisuuksien edistäminen: onnistunut kaavoitus.	Tonttien määrä (vapaa-aika, omakoti jne.), myönnettyjen lupien käsittelyaika	2023 - 2027	Elinvoimatiimi	Kaavoitusjohtaja	●
	Tonttimarkkinointi	Myydyt tontit kpl	2023 - 2027	Elinvoimatiimi	Maankäyttö-päällikkö	●
	Vetovoimaiset ranta-alueet asumiselle	Myyntissä tai rakenteilla olevat rantatontit ja rakennuspaikat kpl	2023 - 2027	Kaavoitus- ja maankäyttö-	Kaavoitusjohtaja	●
	Selvitys perhepuistosta	Valmistunut selvitys	2023 - 2027	Tekninen, Kaavoitus ja Sivistys	Tekninen johtaja sivistysjohtaja	●
	Joukkoliikenneratkaisut, saavutettavuus	Joukkoliikenneratkaistujen selvittäminen/hanke	2023 - 2027	Elinvoimatiimi	Hankekoordinaattori	●
	Asuntopalveluiden yhtiöittämisedellytysten selvittäminen	Valmistunut selvitys	2023	Asuntopalvelut	Isännöitsijä / Talousjohtaja	●
	Kiinteistö- ja vuokra-asuntostrategian päivittäminen	Päivitetty strategiat	2023	Tekninen toimi / Asuntopalvelut	Tekninen johtaja Isännöitsijä / Talousjohtaja	●

Saarijärvi on haluttu asuinpaikka ja muuttovoittokaupunki. Kaupunki on viihtyisä ja elinvoimainen.

TAVOITE	TOIMENPIDE	MITTARI(t)	AIKATAULU	VASTUUALUE	VASTUUHLÖ	Tilanne
Toiminta- ympäristössä tapahtuvien muutosten huomioiminen	★ Päättös ja toimintaohjeen laadinta ennakkoarvioinnin käytöstä kuntalaisten hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavien päätösten valmistelussa	Valmistunut ohjelma	2023	Sivistyspalvelut	Hyvinvointi- koordinaattori	●
Uusien asukkaiden kotiutuminen	Kotikunnan saaneiden asukkaiden työpaikat ja kielikoulutus	Kielikoulutusten määrä ja osallistumis%, Maahanmuuttajista työssä %:a	2023 - 2027	Vapaa sivistystoimi Työllisyysyksikkö	Opiston rehtori Kotouttamis- koordinaattori	●
Lapsiperheiden tukeminen	Vauvaraha, muuttotuki lapsiperheille	Syntyvyys, Lapsiluvun kehitys, Myönnettyt tuet €	2023 - 2027	Sivistyspalvelut Konsernipalvelut	Varhais- kasvatusjohtaja Talousjohtaja Hallinto- ja henkilöstöjohtaja	●
Viihtyisä kaupunki	Viheralueuunnitelma	valmistunut suunnitelma	2023 - 2027	Tekninen toimi	Puutarhuri	●
	Toimijoiden houkuttelemisen keskustaan. Asukkaat, yritykset ym.	Keskustan kehittämishanke	2023 - 2027	Elinvoimatiimi	Kaupunginjohtaja hanke- koordinaattori	●
	Villenkulman valmiiksi saattaminen	Valmis alue	2023 - 2027	Elinvoimatiimi	Elinkeinojohtaja	●
Elinvoimaiset kylät	Tonttien saaminen myyntiin kylillä	Myydyt tontit kpl, Rakennusluvut kpl	2023 - 2027	Elinvoimatiimi	Markkinointi- koordinaattori	●
	★ Kolmannen sektorin ja kuntalais-ja kylätoiminnan aktiivisuuden tukeminen. Yhteistyö kaupungin ja kylä välillä: kyläyhdistysten osallistaminen.	Avustusten määrä ja niiden vaikuttavuus	2023 - 2027	Konsernijohto	Kaupunginjohtaja, hyvinvointi- koordinaattori	●

Saarijärvi kehittää monipuolisesti yritystoimintaa ja teollisuutta

TAVOITE	TOIMENPIDE	MITTARI(t)	AIKATAULU	VASTUUALUE	VASTUUHLÖ	Tilanne
Toiminta- ympäristössä tapahtuvien muutosten huomioiminen	Yritysten sijoittumista ja paikkakuntaan sitoutumista edistävät ratkaisut kaupunkikonsernin palveluissa. Maankäytön suunnittelu ja riittävä tonttivaranto.	Yritysten määrä. Yritystonttien määrä.	2023 - 2027	Elinvoimatiimi	Kaupungin- johtaja ja Elinkeinojohtaja	●
	Olemassa olevien yritysten investointitukihauissa avustaminen.	Saatujen investointitukien määrä	2023 - 2027	Elinvoimatiimi	Kaupungin- johtaja ja Elinkeinojohtaja	●
	Tarvetta vastaavan infran rakentaminen	Yritystonttien määrä, rakennusoikeus tonteilla	2023 - 2027	Tekninen ja ympä	Maankäyttö- päällikkö	●
	Kaupungin kiinteistöyhtiö tukee yritysten sijoittumista ja kasvua kiinteistökumppanina	Yhtiön strategisten tavoitteiden toteutuminen	2023 - 2027	Elinvoimatiimi SSYPK	SSYPK TJ	●
	Tontit ovat myyntikunnossa ml. vanhojen tonttien myyntikuntoon laittaminen.	Myydyt tontit. Kunnostettujen tonttien määrä.	2023 - 2027	Elinvoimatiimi	Maankäyttö- päällikkö, elinkeinojohtaja	●
	Uuden ravitsemuspalveluyhtiön toiminnan vakiinnuttaminen ja laadukkaan sekä kustannustehokkaan	Asiakaspalautteet, kyselyt tms., Suoritteet kpl Kustannus € / suorite	2023	Ravitsemispalvelu	Saaseran TJ	●
Ennakkoluulot tomat uudet avaukset	Etsitään hankerahoituksen keinoin uusia avauksia alueen elinkeinoelämän tueksi	Tukimäärä	2023 - 2027	Elinvoimatiimi	Hanke- koordinaattori	●

Saarijärvi on arvostettu kestävä biotalouden osaamis- ja yrityskeskittymä

TAVOITE	TOIMENPIDE	MITTARI(t)	AIKATAULU	VASTUUALUE	VASTUUHLÖ	Tilanne
Toiminta-ympäristössä tapahtuvien muutosten huomioiminen	Jatketaan uusien opiskelijoiden tukemista	Opiskelijapassi lukumäärä	2023 - 2027	Elinvoimatiimi	Elinkeinojohtaja	●
	Tuetaan biotalouskampuksen rakentumista, biotalouskampuksen masterplan, business park	Masterplan valmis, myydyt tontit	2023 - 2027	Kiinteistöyhtiö	Kiinteistöyhtiön TJ, Kaupunginjohtaja, elinkeinojohtaja	●
	Aktiivinen tuki biotalousalan yritysten perustamiseen	Perustetut tai kumppanuusyhtykset kpl	2023 - 2027	Elinvoimatiimi	Yritysneuvoja	●
	Biotalousosaamiskeskittymän aktiivinen markkinointi	Alueelle sijoittuneet yritykset	2023 - 2027	Elinvoimatiimi	Elinkeinojohtaja	●
	Biotalousinstituutin ja lukion yhteistyön tiivistäminen	Kaksoistutkintojen määrä. Jamkiin biotalousinstituuttiin siirtyneet opiskelijat.	2023 - 2027	Lukio	Sivistysjohtaja Lukion rehtori	●

Saarijärven kaupunki on aktiivinen työllisyystoimija ja tavoittelee korkeaa työllisyysastetta.

TAVOITE	TOIMENPIDE	MITTARI(t)	AIKATAULU	VASTUUALUE	VASTUUHLÖ	Tilanne
Toiminta-ympäristössä tapahtuvien muutosten huomioiminen	Työllisyyden hoidon resurssien tulokellinen kohdentaminen	Palkkatuella työllistettyjen määrä, Kesätyöntekijät ja kesätyötukien määrä, Työmarkkinatuen kuntaosuuden määrä	2023 - 2027	Työllisyyspalvelut	Työllisyys-päällikkö	●
	Paikallisuuden ja paikallisen työllisyysvaikutuksen huomioiminen hankinnoissa mahdollisuuksien mukaan	Tarjouspyynnöissä on huomioitu työttömien työllistäminen mahdollisuuksien mukaan, kpl tarjouspyyntöjä/vuosi	2023 - 2027	Tekninen ja ympäristötoimi	Tekninen johtaja	●
	Työ- ja opiskeluperäisen maahanmuuton mahdollistaminen ja paikkakunnalla olevien maahanmuuttajien työllistyminen	Työllisyys- ja opiskelu mahdollisuuksista tiedottaminen ja työnantajien palveluohjaus, Yrityskontaktit kpl, Maahanmuuttajista työssä %:a	2023 - 2027	Työllisyyspalvelut	Työllisyys-päällikkö	●
	Koulutustarjonnan kehittäminen yhdessä koulutusorganisaatioiden ja elinkeinoelämän kanssa	Yhteiset suunnittelutilaisuudet oppilaitosten kanssa kpl, sekä yritysten tarpeiden kartoitus	2023 - 2027	Elinvoimapaalvelut	Työllisyys-päällikkö ja elinkeinojohtaja	●
	Aktiivinen mukanaolo kunnille siirtyvien TE-palveluiden valmistelussa	Riittävien resurssien ja palveluiden varmistaminen valtiolta ja tulevalta työllisyysalueelta muutoksessa	2023 - 2027	Työllisyyspalvelut	Työllisyys-päällikkö	●
	TET-harjoittelupaikkojen monipuolistaminen	Toteutuneet TET-harjoittelut	2023 - 2027	Perusopetus, elinvoimapaalvelut	Opinto-ohjaajat, elinkeinojohtaja	●

Saarijärvi on kehittyvä alueellinen kaupan ja palveluiden keskus

TAVOITE		MITTARI(t)	AIKATAULU	VASTUUALUE	VASTUUHENKILÖ	Tilanne
Toiminta-ympäristössä tapahtuvien muutosten huomioiminen	Aktiivinen uusien yritysten perustamisen tukeminen	Uudet yritykset kpl	2023 - 2027	Elinvoimaatiimi	Yritysneuvoja	●
	Toiminnassa olevien yritysten kehittäminen	Kehittämiset määrä kpl	2023 - 2027	Elinvoimaatiimi	Elinkeinojohtaja	●
	Asiointipiste mahdollistaa julkisen sektorin palveluiden saatavuuden	Asiointimäärät kpl	2023 - 2027	Konsernipalvelut	Kaupunginjohtaja	●
	Maankäyttöstrategia	Maapoliittinen ohjelma	2023 - 2027	Maankäyttö ja kaavoitus	Kaavoitusjohtaja, kaupunginjohtaja	●
	Aktiivinen yhteistyö ja vaikuttaminen hyvinvointialueen palveluratkaisuihin	Palvelutason säilyminen alueella	2023 - 2027	Konsernijohto	Kaupunginjohtaja, talousjohtaja, tekninen johtaja	●
	Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisselvitys	valmistunut selvitys	2023-2024	Konsernijohto	Talousjohtaja	●
	Sote-palvelut turvaava toimitilajärjestely	Päätös toimitilaratkaisuista sotekeskus, paloasema	2023	Tekninen toimi	tekninen johtaja	●
Kehittyvä yritysyritys	Yritysyritys: tiiviit vierailut alueen yrityksiin, säännölliset tapaamiset yrittäjäyhdistyksen kanssa.	Yrityskäynnit kpl	2023 - 2027	Elinvoimaatiimi	Kaupunginjohtaja, elinkeinojohtaja, yritysneuvoja, hankekoordinaattori	●

Saarijärvellä on vahva ja uudistuva maa- ja metsätaloussektori

TAVOITE	TOIMENPIDE	MITTARI(t)	AIKATAULU	VASTUUALUE	VASTUUHILÖ	Tilanne
Toiminta-ympäristössä tapahtuvien muutosten huomioiminen	Selvitys Kolkanlahden teollisuusalueen keskittämistä saha- ja puuteollisuudelle	Valmistunut selvitys	2023 - 2027	Elinvoimapalvelut	Elinkeinojohtaja	●
	Haetaan aktiivisesti teollisuusyrityksiä Kolkanlahden teollisuusalueelle	Uudet teollisuusyritykset alueella kpl	2023 - 2027	Elinvoimapalvelut	Elinkeinojohtaja	●
	Aktiivinen uusien yritysmahdollisuuksien tukeminen	Kehittämistukihakemukset kpl	2023 - 2027	Elinvoimapalvelut	Maatila-yritysneuvoja	●
	Kaupungin maa- ja metsäomaisuuden paikkatietoaineiston kehittäminen ja laatiminen karttapalvelimelle (viranomaiskäyttöön, Louhi)	Kartallinen aineisto	2023 - 2027	Kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut	Maankäyttö-päällikkö	●
	Maatilojen aktiivinen yritysneuvonta	Neuvontakäyntien/-tapaamisten lukumäärä	2023 - 2027	Maaseutupalvelut	Maaseutu-päällikkö	●
	Metsätaloussuunnitelman päivittäminen	Päivitetty metsätaloussuunnitelma	2023 - 2027	Maankäyttöpalvelut	Maankäyttö-päällikkö	●

2.1.2. Tarkastuslautakunta

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025 Vastuualue Tarkastus
Hallinto, lautakunnan kokoonpano ja kokoontumiset Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen lautakunta. Lautakunnan kokoonpano (25.8.2025 asti): pj. Hannu Vilkkilä (Tero Sironen), vpj. Matti Tannermäki (Pertti Hokkanen) ja jäsenet Risto Vesterinen (Niko Ilola), Marjut Pollari (Anne Soimajärvi) ja Sari Järvinen (Maria Sallinen). Lautakunta kokoontui 5 kertaa arvioiden vuotta 2024. Tarkastuslautakunta valittiin 25.8.2025 (Kv § 60). Lautakunnan kokoonpano (2025–2029): pj. Marjut Pollari (Milla Heinänen), vpj. Petri Honkonen (Anu Erkko) ja jäsenet Ulla Palmu (Risto Vesterinen), Matti Tannermäki (Kari Kunelius) ja Mimi Kristiansson (Heli Ihanainen). Lautakunta kokoontui yhteensä 4 kertaa.
Vastuualueen keskeiset tehtävät Tarkastuslautakunnan tehtävät kuntalain 121 §:n mukaan ovat: 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat; 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla; 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää; 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta; 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi; 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista. Kaupunginhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.
Kertomusvuoden tärkeimmät tapahtumat ja toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen Lautakunnan käsittelemiä asioita oli yhteensä 71. Tarkastuslautakunta toteutti lakisääteiset tehtävänsä. Lautakunta toimii yhteistyössä lakisääteisen tilintarkastuksen kanssa. Edellinen lautakunta kilpailutti kaupungin ja sen tytäryhteisöjen lakisääteisen tilintarkastuksen vuosille 2021–2024. Sopimukseen sisältyi optio ja option käyttämisestä on tehty päätös vuosille 2025–2026. Lautakunta kuuli eri hallintokuntien edustajia ja toimialajohtajia taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteuttamisesta sekä kuuli kaupungin merkittävimpien tytäryhtiöiden edustajia ja sidosryhmien edustajia. Tarkastuslautakunta laatii valtuustolle kertomusvuodesta arviointikertomuksen, jossa tullaan esittämään arvioinnin tulokset. Tarkastuslautakunta 11.3.2026

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (Muutos)	Tilinpäätös 2025
1145 TARKASTUS 03			
Toimintakulut (€)	-23 143,31	-29 000	-22 991,54
Toimintakate (€)	-23 143,31	-29 000	-22 991,54
Toimintakate / asukas (€)	-2,62	-3,27	-2,60

2.1.3. Konsernipalvelut

2.1.3.1. Elinvoimapalvelut

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025

Vastuuryhmä

Elinvoimapalvelut

Vastuuryhmän keskeiset tehtävät

Elinvoimapalvelujen vastuulla on kaupungin työllisyyden, elinkeinopalvelujen sekä maapolitiikan ja kaavoituksen kehittämiseen ja ylläpitämiseen liittyvät linjaukset, valmistelut sekä hallintotehtävät.

Elinvoimapalvelut toimivat konsernipalvelujen ja hallituksen alaisuudessa.

Elinvoimatiimi vastaa kokonaisvaltaisesti elinvoimapalveluista.

Kertomusvuoden tärkeimmät tapahtumat ja toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Elinkeinopalvelut

Hanke- ja yritysneuvontaa tehtiin päivittäin. Yrittäjille järjestettiin säännöllisesti tilaisuuksia ja tapahtumia sekä luotiin edellytyksiä verkostoitumiseen ja osaamisensa kasvattamiseen. Facebookissa tiedotettiin yrityksille ajan-kohtaisista asioista lähes päivittäin sekä uutiskirjeellä 1–2 kertaa kuukaudessa. Yrittäjiä tavattiin lähes päivittäin. Yrityspalvelut auttoivat alkavia ja kehittyviä yrityksiä, yritysten omistajanvaihdoksissa sekä yrittäjien sijoittumista Saarijärvelle. Markkinoitiin kaupunkia ja kaupungin palveluja yrittäjille niin lähelle kun kauemmaksi-kin. Yrityspalvelut auttoivat yrityksiä hakemaan rahoituksia ja maaseuturahoituksen yritystukia myönnettiinkin Saarijärvelle eniten Keski-Suomessa.

Saarijärven yritystonttien konseptointihanke alkoi vuoden 2024 syksyllä ja jatkui koko vuoden 2025. Hankkeen tavoitteena on konseptoida kaksi yritystonttialuetta Saarijärvellä. Hanke teki julkaisuja ja ilmoituksia lehtiin sekä tuotti somemainoksia. Hanke osallistui Tampereen Alihankintamessuille, joissa teollisuustontteja markkinoitiin kaupungin osastolla. JAMK/Biotalouskampus oli messuilla mukana kumppanina. Hankkeen aikana tehdään lisäksi konseptointikäsikirja ja vastuullisuusraportointioppaat.

Lemmikkiystävällinen Saarijärvi-hanke alkoi 1.10.2025. Hankkeelle palkattiin hanketyöntekijä. Loppuvuoden aikana hanke suunnitteli erilaisia tapahtumia seuraavalle vuodelle, joissa kohdataan lemmikin omistajia ja kuntalaisia.

Hankesalkkua ylläpidettiin, jolla seurattiin hankerahoituksia. Hanketyötä on esitelty mm. kaupunginhallitukselle ja kaupungin eri toimielimille. Yhteistyötä Biotalouskampuksen kanssa tehdään säännöllisesti sekä osallistutaan hankeyhteistyöhön. Biotalouskampuksen AgriVenture tilaisuudessa toukokuussa oli yrityspalveluilla oma tapahtuma, jossa kohdattiin suomalaisia ja kansainvälisiä vieraita ja yrittäjiä.

Elinkeinojen kehittämispalveluiden käyttötalouden 439 883 euron nettorahoituksen käyttöaste oli 90,2 %, joka sisältää myös hankkeet. Hankerahoituksia haetaan vain tarpeen mukaan ja vaikuttavuudet arvioidaan hankekohtaisesti.

Työllisyyspalvelut

Julkiset työvoimapaalvelut ja maahanmuuttajien kotoutumispalvelut siirtyivät kuntien järjestämisvastuulle 1.1.2025. Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue isäntäkuntana Äänekoski vastaa työllisyyspalvelujen järjestämisestä alueellamme. Kotoutumispalveluista vastaavat kunnat yhteistyössä työllisyysalueen ja hyvinvointialueen kanssa. Saarijärvelle muutti vuosien 2024–2025 vaihteessa yli 120 tilapäisen suojelun saanutta maahanmuuttajaa. Työllisyyspalveluiden resursseja suunnattiin maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen tukemiseen työllisyysalueen vastatessa muiden työnhakija- ja työnantaja-asiakkaiden palveluista. Kotoutumispalvelut rahoitettiin valtion myöntämällä laskennallisilla kotoutumiskorvauksilla sekä TEMin myöntämällä tilapäisen suojelun lisätuella. Kotoutumispalveluja tuotettiin huomioiden kaikki ikäryhmät (kieli- ja muut koulutukset, varhaiskasvatus, perusopetus, harrastaminen). Kunnan omina vapaaehtoisina työllisyyspalveluina tarjolla oli edelleen Kierrätyskeskuksen työllistämispalvelut, kesätyöllistäminen, työllistämisen kuntalisät, eläkeselvittelyt ja työnantaja-asiakkaiden ohjaus ja neuvontapalvelut.

Suomen talouden laskusuhdanne on nostanut Saarijärvenkin työttömyyden korkeimmilleen sitten vuoden 2021. Työttömiä työnhakijoita oli 15,6 % työvoimasta (552 he). Alle 30-vuotiaita oli työttömistä 18 % (99 he). Kuntien vastuu työttömyysturvan rahoituksesta lisääntyi lainmuutosten myötä 1.1.2025. Saarijärven kaupunki maksoi työttömyysturvan kuntaosuutta vuonna 2025 yhteensä 1 455 000 euroa. Työllisyysalueelle ohjautui työllisyyspalveluiden järjestämiseen 1 013 000 euroa, josta työllisyysalue palautti Saarijärven kaupungille 148 700 euroa. Palautus huomioiden työllisyyden 2 426 000 euron nettoraahoituksen käyttöaste oli 90,0 %.

Kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut

Saarijärven kaupungin tärkeimmät yleiskaavahankkeet vuonna 2025:

- Hillonevan tuulivoimaosayleiskaavan luonnosaineisto oli valmistelussa
- Palkkikankaan tuulivoimahankkeen kaava- ja YVA-prosessi eivät edenneet (hanketoimija ei edistänyt toistaiseksi)
- Saarijärven reitin rantaosayleiskaavojen päivitys- ja muutoshankkeen luonnosaineiston tarkistaminen aloitettiin (etenee tilakohtaisena tarkistuksena työryhmässä).
- Keskustan läheisten taajamarantojen sekä Summassaaren yleiskaava-alueen mitoitus- ja suunnitteluperusteet olivat laadinnassa, mutta valtuuston päätöksellä ne palautuivat valmisteluun. Kaavahankkeen rakennusinventointiaineisto valmistui.
- Pyhäjärven, Pienvesistöjen rantaosayleiskaavojen ja kyläyleiskaavojen kaavamerkintöjen kaavaluonnosaineisto oli valmistelussa. Lakimuutosten keskeneräisyys on vaikeuttanut laadintatyötä.
- Pienvesistöjen rantaosayleiskaavan useiden pienten muutosten luonnosaineisto on viimeistelyssä nähtäville asettamista varten.
- Horojärven yleiskaavamuutos oli nähtävillä ehdotuksena (Metsähallituksen aloitteesta käynnistetty)
- Mustalammen ja Koukkujärven rantaosayleiskaavan osittaisen muutoksen luonnosaineisto oli nähtävillä.

Tärkeimmät asemakaavahankkeet vuonna 2025:

- Keskustan asemakaavan muutos- ja päivityshankkeen itäosan voimaantulo kuulutettiin valitusprosessin jälkeen.
- Korttelin 726 asemakaavamuutos Rajalantien eteläpuolella oli nähtävillä ehdotuksena.
- Mannilan männikön asemakaavamuutoksen ja laajennuksen ehdotusaineisto oli laadinnassa. Alueen luontoselvitys valmistui.
- Kortteleiden 612 - 613 asemakaavamuutoksen luonnosaineisto oli valmistelussa (ns. rautakauppakaava Hietalahdessa). Kaavahankkeessa on tarkasteltu Hietalahden ja Kehälammien kehittämistavoitteita kaavamuuosaluetta laajemmin.
- Hämeenniemen ja Kuusitien alueen asemakaavamuutos ja -laajennuksen maankäyttösopimus on valmistelussa; muutoin kaavahanke voi edetä hyväksymiskäsittelyyn.
- Vanhan paloaseman ympäristön asemakaavamuutoksen ja Linnan yritysalueen asemakaavan luonnosaineistot olivat valmistelussa.
- Maantiet kaduiksi-aseamakaavamuutos Kukonhiekkan ympäristössä oli ehdotusvaiheen jälkeisessä tarkistuksessa.
- Urheilu- ja hiihtokeskuksen (huoltorakennusten alueen) asemakaavamuutoksen luonnosaineisto oli valmistelussa.

Keskustan asemakaavan muutoksen itäisien osa-alueen asemakaavan tultua lainvoimaiseksi allekirjoitettiin kaksi aluetta koskevaa maankäytösopimusta. Näistä toisen osalta sopimukseen liittyvät korvaukset on maksettu kaupungille 2025 lopussa. Toiseen sopimukseen liittyvät korvaukset tulevat maksuun maanomistajan rakennushankkeiden käynnistyessä tai viimeistään vuoden 2030 lopussa. Kyseistä sopimusta koskevat maa-alueiden vaihdot Paavontien ja Kauppakadun varrella tapahtuvat vuoden 2026 kuluessa.

Asemankannaksen liikerakennuspaikkojen myynnin helpottamiseksi vanha asemarakennus ja tavaramakasiini purettiin. Tontin / tonttien liikenneyhteyssuunnittelu on käynnistetty ja rakennettavuusselvitys tehdään 2026 aikana.

Vuoden 2025 aikana tontti- ja karttapalveluiden henkilöstö valmisti 30 kauppaa, vuokrasopimusta ja käyttöoikeussopimusta.

Kaavoituksen ja maankäyttöpalvelujen tulos oli ylijäämäinen (50 184 €), koska henkilöstöä oli osittaisella työajalla mm. terveyssyistä (n. 18 000 €), tarvikeostojen toteutui arvioitua vähemmän (n. 3300 €), toimintatuloja toteutui arvioitua enemmän (n. 3120 €), ostopalveluja toteutui arvioitua vähemmän (tontti- ja karttapalvelut 6448 €, kaavoitus 3073 € ja kaava- sekä kehittämishankkeet 20 735 €). Yleiskaavahankkeiden osalta on odotettu lakimuutosten valmistumista ja voimaantuloa (mm. alueidenkäyttölaki) ja osin kaavahankkeiden laadintatyö on ollut arvioitua työläämpää ja työvaiheita siirtyy vuodelle 2026, mikä on vaikuttanut ostopalveluihin (Saarijärven reitin rantaosayleiskaavan kokonaispäivitys, yleiskaavamerkintöjen päivityshanke).

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen ja niiden perusteella tehty johtopäätökset

Arvio sisäisen valvonnan suunnitelman toteutumisesta, keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnitelmakaudella:

Elinkeinopalvelut: Taloutta seurataan toteutuneiden kustannusten vertaamisella hyväksyttyyn talousarvioon säännöllisesti. Uudet hankkeet arvioidaan ja päätetään elinvoimatiimin kokouksissa, jossa myös tarkistetaan omarahoitusosuuden riittävyys. Isot useamman vuoden hankkeet viedään kaupunginhallituksen päätettäväksi. Hankkeiden vaikuttavuus sekä strategianmukaisuus tarkastellaan ennen hankkeen hakemista.

Työllisyyspalvelut: Taloutta ja kunnan omien työllisyyspalveluiden vaikuttavuutta seurataan työllisyyden vastualueen ja taloushallinnon seurantamenetelmillä. Työllisyyden, maahanmuuton, laskennallisten kotoutumiskorvausten, työttömyysturvan kuntaosuuden ja työnantajakontaktien kehittymistä seurataan kuukausittain KEHA-keskuksen työnvälitystilaston, Migrin ulkomaalaisrekisterin, Kelaston ja Hakosalo asiakastietojärjestelmän avulla.

Kaavoitus ja maankäyttöpalvelut: Taloutta seurataan mm. laskujen hyväksymisten yhteydessä (ostopalvelujen toteuma) sekä vuosikellon mukaisena seurantana. Myös tarjouspyyntöjen laadintavaiheessa ostopalveluvarojen tilanne tarkistetaan. Kaavoituksen ja maankäyttöpalvelujen työohjelmat käydään läpi säännöllisesti, jotta hankkeet etenisivät suunnitellusti. Lisäksi järjestetään kehittämispalavereja, joihin osallistuu maankäyttöön liittyviä eri toimialojen viranhaltijoita.

Arvio riskienhallinnan toteutumisesta ja keskeiset johtopäätökset:

Elinkeinopalvelut: Elinvoimatiimin kokouksissa tarkistetaan rahoituksen riittävyys koko hankesalkun osalta. Tuleville hankerahoituksille tulee olla varattuna talousarvioon vuotuinen rahoitusosuus tulevien hankkeiden omarahoitusosuuksille, koska useat hankehaut avautuvat nopeilla aikatauluilla, joista ei aina tiedetä etukäteen.

Työllisyyspalvelut: Seurantamenetelmät ovat luotettavia ja merkittävät muutokset kohtuullisen hyvin ennakoitavissa.

Kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut: Talousseuranta sekä työohjelmien seuranta on toteutunut hyvin.

Todetut merkittävimmät riskit, riskitasot ja niitä koskevat toimenpiteet:

Elinkeinopalvelut: Ei havaittuja merkittäviä riskejä

Työllisyyspalvelut: Työttömyysturvan kuntaosuus kasvoi merkittävästi ennakoidusta, johtuen korkeasta työttömyydestä. Kunnan toimenpiteillä "sakkomaksuihin" vain vähäisiä vaikutusmahdollisuuksia (pitkäaikaistyöttömien työllistäminen Kierrätyskeskukseen, kuntalisän myöntäminen kohderyhmää työllistettäessä ja eläkeselvittelyt).

Kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut: Merkittävimmät riskit liittyvät henkilöstöön (työterveys) sekä useamman henkilön eläköitymiseen lähivuosina sekä rekrytointien haasteisiin (osaavan henkilöstön rekrytoinnin haaste).

vastuuryhmä/ vastuualue	ELINVOIMAPALVELUT 2025 1-12			
	TAVOITEASETANTA		ARVIOINTI	
TAVOITE: valtuus- tostrategiassa ni- metty PAINOPISTE- ALUE	TOIMENPIDE	VASTUUHENKI- LÖT/-YKSIKÖT	TOTEUTUNEET TOIMENPITEET	ARVIOINTI
Saarijärvi tunnetaan laadukkaista kasvat- us-, koulutus-, kulttuuri- ja liikuntapalveluistaan	Jatketaan hakerahoituk- sien hakemista uusien pal- veluiden kehittämiseen ja tuottamiseen.	Hankekoordinaat- tori/elinvoimatiimi	-Älykäs kylä hanke Ääne- kosken kanssa (ELY) -Tuki penkkien kunnos- tukseen ja laitteiston uu- simiseen (SES) -Lemmikkiystävällinen Saarijärvi -hanke (Leader) -Uimataidon parantami- nen hanke (OKM) -Yhteinen ympäristömme (K-S liitto) Kaupungin oma hanke- salkku tukimäärän osalta (pää- ja osatoteuttajana) oli vuoden 2025 lopussa 840 419 €. Hankkeiden suuruus on 1 023 814 €. -Yhdistykset hakeneet hyvin hankkeita (MLL Pyl- könmäki, Nicebandy, Vi- siosäätiö, kyläyhdistyk- set, Elokuva-kerho) Seitsemää eri yhdistystä on neuvottu kehittämis- ja investointihankehake- muksissa. Yhteensä pal- veluidemme tukemana haettu ja myönnetty tuki- määrä 266 382 €.	Toteutunut hy- vin ja talousar- vion puitteissa. Kunnan ja kol- mannen sekto- rin hankkeet tukevat ja edis- tävät osaltaan hyvin kaupun- gin strategia toteutumista.
	Mannilan männikön ase- makaavan muutoksen ja laajennuksen ehdotus val- mistuu	Kaavoitusinsinööri	Kaavaehdotus on valmis- telussa. Alueen luonto- selvityksen raportti val- mistuu syksyllä.	Luontoselvitys on valmistunut ja kaavaehdo- tus on laadin- nassa.

vastuuryhmä/ vastuualue		ELINVOIMAPALVELUT 2025 1-12		
		TAVOITEASETANTA	ARVIOINTI	
TAVOITE: val- tuustostrategi- assa nimetty PAI- NOPISTEALUE	TOIMENPIDE	VASTUUHEN- KILÖT/-YKSI- KÖT	TOTEUTUNEET TOIMENPITEET	ARVIOINTI
Saarijärvi on haluttu asuinpaikka ja muuttovoittokau- punki. Kaupunki on viihtyisä ja elinvoi- mainen.	Saarijärvi koti- kunnaksi tilapäi- sen suojelun saaneille ukrai- nalaisille.	Työllisyyspääl- likkö	Nettomaahanmuutto 10 he. Toisesta kunnasta muutta- neet 5. Yht. 15.	Ennakoitua hieman suurempi määrä.
	Summassaaren yleiskaava ja taajamarantojen yleiskaavamu- toksen luonnos valmistuu	Kaavoitusjoh- taja	Mitoitus- ja suunnittelupe- rusteet laadinnassa ja tuo- daan hallituksen sekä val- tuuston käsittelyyn.	Mitoitus- ja suunnittelupe- rusteet olivat valtuustokäsit- telystä, mutta palautettiin valmisteluun eli valmistelu jatkuu.
	Positiivisen kuvan vahvistaminen ja asukasmarkki- nointi, netto- muuttoa ja myy- dyt asuin- ja yri- tystontit	Markkinointi- koordinaattori	Markkinointia ja viestintää kaupungin ajankohtaisista asi- oista ja tapahtumista sekä pe- rinteiseen, että digitaalisiin medioihin. Viestintä työkalun käyttöönotto. Tiedotuslehden julkaiseminen aloitettu 2 krt/v. Matkailuopas, kansalaisopis- ton kurssiesite. Mukana Matka2025-, Yhdessä enem- män-, ja rakennusmessuilla. Lumperon tonttien markki- nointia. Yritystonttien konse- ptointi hankkeen tekeminen. LinkedIn otettu käyttöön.	Kuntien välinen nettomuutto - 9 Lumperon tontteja myyty 0 kpl Seutukaupunkien vetovoima- tutkimus: sisäinen pitovoima: vuonna 2019 (3,6), 2022 (3,9) ja 2025 (4,1). Imago, asukkaat: 2019 (3,5), 2022 (3,6) ja 2025 (3,7). Imago, suurten kaupunkien asukkaat: 2019 (3,1), 2022 (3,2) ja 2025 (3,1). Facebook ja Instagram: Kasvua seuraajissa, vuorovaikutuk- sissa, katseluissa, vierailuissa, katsojissa. LinkedIn seuraajat + 64 kpl/2025. Lehdistötiedot- teita 17 kpl, avausprosentti: huonoin 16,98% ja paras 37,5%. Vastaanottajien toimit- tajien määrä 24–640 kpl/tie- dote. Tavoitavuus 2,6 milj. /epressi. Verkkosivu, saari- jarvi.fi, 158 000 käyntiä/vuosi, suunnilleen sama kuin 2024.
	Saarijärven rei- tin ranta- osayleiskaavojen muutosluonnos valmistuu.	Kaavoitusjoh- taja	Kaavaluonnos on konsultilla laadinnassa.	Kaavaluonnosaineistoa tar- kistetaan työryhmässä (tila- kohtaisesti edetään)

vastuuryhmä/ vastuualue	ELINVOIMAPALVELUT 2025 1-12			
	TAVOITEASETANTA		ARVIOINTI	
TAVOITE: val- tuustostrategi- assa nimetty PAI- NOPISTEALUE	TOIMENPIDE	VASTUUHEN- KILÖT/-YKSI- KÖT	TOTEUTUNEET TOIMENPITEET	ARVIOINTI
Saarijärvi kehittää monipuolisesti yri- tystoimintaa ja teol- lisuutta	Saarijärvelle syntyy uusia yri- tyksiä ja toimi- vat yritykset ke- hittyvät. Saari- järvellä mahdol- listetaan yrityk- sille erilaisia toi- mintaympäris- töjä. Haetaan uusia yrityksiä sijoittumaan kaupungin teolli- suustonteille.	Elinkeinojoh- taja	Yrityksiä perustettiin 51 kpl ja lopetettiin 23 kpl Yrityspalveluista ja Saarijär- ven mahdollisuuksista tiedo- tettiin eri kanavissa ja osallis- tumme messuille, joissa on sopivaa kohderyhmää.	Yrityksiä perustettiin enem- män kuin aikaisempina vuo- sina ja nettokasvu oli hyvä. Esirakennetut teollisuustontit ovat kiinnostaneet ja yksi yri- tys sijoittui Saarijärvelle nii- den vaikutuksesta.
	Korttelin 726 ase- makaavamuutok- sen ehdotus val- mistuu	Kaavoitusinsi- nööri	Kaavaehdotus on valmistunut.	Kaavaehdotus on ollut nähtä- villä 13.11. – 15.12.2025
	Yritykset kehitty- vät ja saavat han- keavustuksia	Hankekoordi- naattori ja yri- tysneuvoja	30 eri yritystä on neuvottu ke- hittämisen ja investointihankkei- den hakemisessa (Leader, Ely, JTF), tukea sai vuoden 2025 mennessä 21 yritystä. Tukea on yrityspalveluiden avulla tul- lut yli 600 000 €. Yhteensä Saa- rijärvelle myönnetty tukia (Ra- kennerahastot, Ely ja Leader) yli miljoona euroa	Saarijärvellä yritykset saavat hyvin tukia kehittämiseen ja investointeihin. Iso osa käytti yrityspalveluita hakemuspro- sessin joka vaiheessa.
	Ns. Rautakaup- pakorttelin ase- makaavaehdotus valmistuu	Kaavoitusinsi- nööri	Kaavaluonnos on laadin- nassa. Uuden kauppiaan kanssa on keskusteltu tavoit- teista. Samalla on käsitelty laajemmin Hietalahden ja Ke- hälammien ympäristön kehit- tämisen tavoitteita.	Tavoitteita on käsitelty val- tuuston iltakoulussa, luon- nosvalmistelu on kesken.
	Uusi liikekauppa- paikka 13-tien varteen	Maankäyttö- päällikkö	Asemarakennusten purkamista koskeva tarjouspyyntö jul- kaistu	Asemarakennukset on purettu. Alueen sisäisen liikenneyhtey- den suunnittelu on aloitettu.

vastuuryhmä/ vastuualue	ELINVOIMAPALVELUT 2025 1-12			
	TAVOITEASETANTA		ARVIOINTI	
TAVOITE: valtuustostrategiassa nimetty PAI-NOPISTEALUE	TOIMENPIDE	VASTUUHENKILÖT/-YKSIKÖT	TOTEUTUNEET TOIMENPITEET	ARVIOINTI
Saarijärvi kehittää monipuolisesti yritystoimintaa ja teollisuutta	Linnan yritysalueen asemakaavaehdotus valmis- tuu. MAPO-liitteeksi laaditaan kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti ohjelma: Konkreettisten tavoitteiden asettaminen maankäytölle ja alueiden kehittämiselle elinvoiman lisäämiseksi	Kaavoitusinsinööri Kaupunginjohtaja, elinvoima- tiimi ja maan- käyttöpäällikkö	Kaavaluonnos on laadinnassa. Valmistelussa on tutkittu eri vaihtoehtoja liikenneyhteyksien osalta. MAPO-liite 7 valmistui.	Mahdollisen laajennusalueen katuverkon linjaustarkastelut ovat laadinnassa, jotta kaava-aineisto valmistuisi nähtäville asetettavaksi. MAPO-liite 7 on hyväksytty valtuustossa.
Saarijärvi on arvostettu kestävän bionalouden osaamis- ja yrityskeskittymä	Tiivis yhteistyö Biotalouskampuksen (JAMK ja POKE) kanssa hankkeissa ja tapahtumissa. Yritysten palvelupolku sijoittumiseen Tarvaalan kampusalueelle.	Elinkeinojohtaja	Yrityspalvelut olivat kumppanina mukana Biotalouskampuksella tapahtumissa. Agri-Venture tapahtumassa pidimme mm oman Kaupungin järjestämän tilaisuuden rahoituksesta, jossa kaupungin mukana kumppanina oli paikallinen POP-Pankki ja ELY-keskus.	Biotalouskampuksen tapahtumissa kohdattiin suomalaisia ja kansainvälisiä yrityksiä, joille kerrottiin paikallisista sijoittumismahdollisuuksista.
	Biotalouskampuksen osaamisen markkinointi yrityksille koko Suomen mitta-kaavassa. KTY-korttelin markkinointi ja tonttimyynti.	Elinkeinojohtaja	Teollisuustontti konseptointihanke teki julkaisuja mm yritysmaailma lehteen. Hanke tuotti myös ilmoituksia, so- memainoksia sekä messuja, joissa teollisuustontteja markkinoitiin. Kaupungilla oli osasto Tampereen alihankintamessuilla, missä JAMK/Biotalouskampus oli mukana kumppanina. Hankeen aikana syntyi konseptointikäsikirja ja vastuullisuusraportointioppaat.	Hankkeen toimenpiteet ovat lähes valmiit. Konseptointikäsikirjan mukainen markkinointi alkaa vuoden 2026 alussa
	MAPO-liite: Kaupungin ilmasto-suunnitelma valmistuu	Ylikunnallinen hanke, ympäristösihteeri	Hyväksymiskäsittelyssä (valtuusto)	Ilmastosuunnitelma on hyväksytty valtuustossa ja on MAPO-liitteenä nro 4.

vastuuryhmä/ vastuualue	ELINVOIMAPALVELUT 2025 1-12			
	TAVOITEASETANTA		ARVIOINTI	
TAVOITE: val- tuustostrategi- assa nimetty PAI- NOPISTEALUE	TOIMENPIDE	VASTUUHEN- KILÖT/-YKSI- KÖT	TOTEUTUNEET TOIMENPITEET	ARVIOINTI
Saarijärven kau- punki on aktiivinen työllisyystoimija ja tavoittelee korkeaa työllisyysastetta	Työnantaja- ja yrittäjien työvoi- man ja osaami- sen tarpeiden kartoittaminen ja palvelutar- peeseen vastaa- minen	Työllisyyspääl- likkö	186 eri yhteydenottoa rekry- tointi- ja muihin palvelutar- peisiin liittyen (työllisyyspääl- likkö ja kotoutujien työhön- valmentaja) Lähde: Hakosalo-järjestelmä	Palvelutarpeisiin vastattu kunnalla käytettävissä olevilla keinoilla ja ohjattu työllisyys- alueen palveluihin. Työllistä- misen kuntalisä (7 työsuh- detta) Kesätyötuki 43 kk.
	Kotikunnan saa- neiden maahan- muuttajien työl- listymisen tuke- minen	Työllisyyspääl- likkö	Maahanmuuttajien työhön- valmennus (työikäisiä asiak- kaita n. 70) Työllistämisen kuntalisä Suomen kielen koulutukset (kansalaisopisto, verkko-ope- tukset) Lupakortti koulutukset	Vakituksessa työssä 20 he, määräaikaisessa työssä 49 he, yrittäjänä 5 he.
Saarijärvi on kehiti- tyvä alueellinen kaupan ja palvelui- den keskus	Maankäyttösopi- musten tavoittei- den edistäminen (Ketunniemi, Seurakunta, Kes- kimaa)	Kaupunginjoh- taja	Ketunniemen sopimus alle- kirjoitettu 10/2024. Keski- maan sopimus allekirjoitettu 12/2025, seurakunnan sopi- mus allekirjoitettu 12/2025	Seurakunnan osalta toteutu- nut Keskimaan ja Ketunniemen osalta kesken
	Kehälammen ym- päristön raken- nettavuuden ke- hittäminen kau- pan palvelujen käyttöön	Kaupunginjoh- taja, maankäyt- töpäällikkö, kaavoitusjoh- taja, tekninen johtaja	Asemarakennusten purka- mista koskeva tarjouspyyntö julkaistu	Asemarakennukset on pu- rettu. Alueen sisäisen liiken- neyhteyden suunnittelu on aloitettu.
Saarijärvellä on vahva ja uudistuva maa- ja metsäta- loussektori	Yhteistyö Biota- louskampuksen kanssa mm maa- tilayritysneuvon- nassa. Yrityspal- veluiden yhteis- työ Metsäkes- kuksen ja MHY kanssa maa- ja metsätalouden yritysneuvon- nassa.	Elinkeinojoh- taja	Yhteistyösopimus maatalous- yritysneuvonnasta JAMKin kanssa on tehty. Maatilayritysvierailuja paikalli- sille maataloilille. Järjestettiin maatilayrittäjäl- toja viljelijöille. Rypsinviljelyn kehittämistilai- suuksia 2 kpl, joihin saarijärve- läisiä viljelijöitä osallistunut yh- teensä 8 hlö	Yrityspalveluissa neuvotaan myös maatilayrittäjiä, jossa voidaan hyödyntää koko Biotalouskampuksen osaa- mista, kun neuvonta hanki- naan Jyväskylän ammattikor- keakoulun Biotalousinstituut- ista.
	Kaupungin met- sästrategia on käytössä	Maankäyttö- päällikkö	Metsästrategia on laadin- nassa	Metsästrategia on laadin- nassa
Toiminnan merkittävät muutokset v. 2025 Lakimuutosten myötä työllisyyspalvelut (Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalue) ja kotoutumispalvelut siirtyivät kuntien järjestämisvastuulle.				

Maapoliittisen ohjelman keinojen toteutumisen seurantataulukko

MITTARIT / KEINOT ja vastuutaho	SEURANTA/ Keinojen toteutuminen
Viheralueiden hoitosuunnitelma valmis / puutarhuri	Kaupungin viheralueiden kunnossapitoluokitus sekä ylläpitosuunnitelma 2025–2030 hyväksyttiin valtuustossa 26.5 ja leikkipaikkaohjelma 2025–2029 hyväksyttiin valtuustossa 31.3.2025.
Kaupungin ilmastosuunnitelma valmis / ympäristösihteeri	Usean kunnan hankkeena laadinnassa ollut ilmastosuunnitelma on hyväksytty valtuustossa 26.5.2025.
Uusi rakennusjärjestys on valmis / rakennustarkastaja	Luonnosaineisto on ollut valmistelussa v. 2025 aikana.
Keskustan kehittämishanke/ elinkeinojohtaja	Hanke on päättynyt ja hankemateriaali on talletettu hankekansioon. Hankkeen avulla mm kartoitettiin keskustan tyhjät myynissä ja vuokrattavissa olevat liiketilat, jotka koottiin keskitetysti yrityspalveluiden kotisivuille. Muutama uusi liiketila keskustassa sai vuokralaiset hankkeen aikana.
Asemakannaksen tonttialueiden ja liikennöinnin kehittäminen Kehälammen ympäristössä/ maankäyttöpäällikkö	Asemarakennuksen laiturirakenteet on purettu Väyläviraston toimesta ja Asema- ja makasiinirakennukset kaupungin toimesta. Kehälammen ja Hietalahden ympäristöstä on valmistunut yleissuunnitelma-aineistoja (vaihtoehtoja) osana ns. Rautakauppakorttelin asemakaavan muutoshanketta. Maankäyttöpalveluissa sekä teknisellä on laadinnassa Asemakannaksen kevyen liikenteen alikulun ja Kehälammen välisen alueen liikenneväylien sekä ajoyhteyksien tarkastelut.
Maa-alueiden ostaminen/ maankäyttöpäällikkö	Kaupunki ei ole ostanut maa-alueita vuonna 2025.
Kolkanlahden tonttien, Linnan uuden teollisuusalueen sekä Tarvaalan KTY-tonttien markkinointi ja toimijoiden hankinta/ elinvoimajohtaja	Saarijärven yritystonttien konseptointi –hanke (toteutusaika on 1.9.2024 – 28.2.2026). Hankkeella toteutettiin yritystonttien konseptointi- ja myyntiprosessi, johon kuului mm ennakkoselvitys, brändipyramidin määrittely, viestintäkarta sekä markkinointisuunnitelma. Hankkeella pyrittiin tunnistamaan kohderyhmät kenelle tontit on sopivia liiketoiminnan näkökulmasta. Yksi yritys sijoittui Saarijärvelle, joka kiinnostui Linnan teollisuustontin esirakentamisen tuomista eduista.
Kaavoituskatsaus /kaavoitusjohtaja	Kaavoituskatsaus 2026-2027 hyväksyttiin valtuustossa 8.12.2025 (§100)
Kaavoitusohjelma valtuustokaudelle/ kaavoitusjohtaja	Kaavoitusohjelma 2025-2029 on hyväksytty valtuustossa 8.12.2025 (§ 100)
Käynnistyneet tuulivoimaosayleiskaavat, aurinkovoimahankkeet (str-päätökset) tai muut vihreän energian hankkeet / kaupunginjohtaja	Hillonevan tuulivoimaosayleiskaavan luonnosaineisto oli valmistelussa v. 2025. Palkkikankaan tuulivoimahanke ei ole toistaiseksi edennyt.
Matoniemen kehittäminen	Matoniemen kehittämisen suunnittelu sisältyy Älykkäät kylät- hankkeeseen, jonka kautta järjestetään aluetta koskeva kuntalaiskuuleminen sekä laaditaan aluesuunnitelmia.
Metsästrategia valmis/ maankäyttöpäällikkö	Metsästrategian valmistelu on kesken.
Vesihuollon toiminta-alueet päivitetty / tekninen johtaja	Saarijärven Vesihuolto Oy:n toiminta-alue ja sen vahvistaminen on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 26.05.2025 § 29. Muiden vesihuoltolaitoksien toiminta-alueiden paikkatietoaineistot ovat tarkistettavana sekä valmistelussa julkaisua varten. 1.1.2026 voimaan astuneen uuden vesihuoltolain mukaan laitosten toiminta-alueet tulee tarkistaa vuoteen 2031 mennessä.
Maankäyttösopimuksissa käytettävät arvonnäyrityksen perusteet sekä arvonnousun leikkaamisen periaatteet (valmistuu seuraavalle valtuustokaudelle)/ maankäyttöpäällikkö	Valmistelu on kesken uuden valtuuston käsiteltäväksi.
Rakentamisvelvoitetta ja rakentamattoman rakennuspaikan edelleen luovuttamista koskevat periaatteet (valmistuu seuraavalle valtuustokaudelle)/ maankäyttöpäällikkö	Valmistelu on kesken uuden valtuuston käsiteltäväksi.

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (Muutos)	Tilinpäätös 2025
1110 ELINVOIMAPALVELUT 02			
Koko ELINVOIMAPALVELUT 02			
Toimintakate (€)	-1 667 862,84	-3 304 414	-2 968 248,03
Toimintakate / asukas (€)	-188,52	-373,04	-335,09
1011 TYÖLLISYYS 03			
Koko TYÖLLISYYS 03			
Toimintakate (€)	-1 018 554,71	-2 425 822	-2 182 532,22
Toimintakate / asukas (€)	-115,13	-273,86	-246,39
10505 TYÖMARKKINATUEN KUNTAOSUUS			
Toimintakate (€)	-712 706,47	-1 282 169	-1 454 749,99
1021 KEHITTÄMINEN 03			
Toimintakate (€)	-374 905,66	-439 883	-396 555,06
Toimintakate / asukas (€)	-42,38	-49,66	-44,77
Uusien työpaikkojen määrä (kpl)	15	10	7
Yritysten määrä (kpl)	820	830	850
1025 KAAVOITUS JA MAANKÄYTTÖPALVELUT 03			
Koko KAAVOITUS JA MAANKÄYTTÖPALVELUT 03			
Toimintakate (€)	-274 402,47	-438 709	-389 160,75
Toimintakate / asukas (€)	-31,02	-49,53	-43,93
Yleiskaavat, rantaviiva (km)	837	398,3	382
Laadinnassa olevat kaavat (ha)	45 315	49 288	43 390
Laadinnassa olevat asemakaavat (ha)	407,45	217,3	170

2.1.3.2. Kiinteistö- ja tilahallinto

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025**Vastuuryhmä**

Konsernipalvelut/Tila- ja kiinteistöhallinto

Vastuuryhmän keskeiset tehtävät

Asuntopalveluiden vastuualueen tehtävänä on kaupungin asuntojen ja toimitilojen vuokraus, isännöinti, vuokra- ja käyttömaksujen määrittäminen, vuokranperintä sekä talousarvion laadinta ja talouden seuranta. Asuntopalvelut antaa valtion asuntorahastolle (ARA) kaupungin arava- ja korkotukilainoitusta sekä vuokraustoimintaa koskevat lausunnot ja esitykset.

Metsät ja muut kiinteistöt- vastuualue hallinnoi kaupungin maa- ja metsäomaisuutta. Metsäomaisuuden osalta vastuualueen tehtävänä on talousmetsien mahdollisimman tuottoisa hyödyntäminen kestävässä kehityksen pohjalta sekä huolehtia kuntalaisten virkistystarpeista varaamalla riittävät ja monipuoliset puisto- ja maisemametsäalueet kuntalaisten käyttöön. Maaomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot kirjataan vastuualueelle. Maaomaisuutta koskevat kiinteistökaupat, maanvuokra- ja käyttöoikeussopimukset, maankäyttösopimukset sekä niihin liittyvät selvitykset tehdään Kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut vastuualueella.

Toimitilavuokriin kertyvät kaupungin omistamien sisäisessä ja ulkoisessa vuokratkäytössä olevien toimitilojen vuokratuotot. Tilojen ylläpidosta ja kunnostuksesta vastaa teknisten palveluiden alaisuudessa tuottajapalvelut.

Kertomusvuoden tärkeimmät tapahtumat ja toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen**Asuntopalvelut**

Uusi vuokra-asuntostrategia valmistui ja hyväksyttiin. Investoinneista toteutettiin Riihipellotie 6 käyttövesiputket ja Koirankoukunpolku 1 ovien vaihdot. Huoneistoremontteja tehtiin 38kpl. Asunto-osakkeita ei saatu myytyä yhtään kappaletta.

Metsät ja muut kiinteistöt

Pientalotonttien kysyntä on vähäistä. Yhtään rakentamatonta tonttia ei myyty asuinrakennuskäyttöön. Kahta kauppaa on valmisteltu, mutta niiden toteutuminen siirtyi eteenpäin. Lisäalueita myytiin yritystoiminnan kehittämistä varten neljässä kohteessa. Rakennettuihin pientalotontteihin lisäalueita myytiin kaksi kappaletta. Käytöstä poistuneita koulukiinteistöjä myytiin myös kaksi kappaletta.

Toimitilavuokraus

Lähtökohtana tarpeettomien ja tyhjillään olevien toimitilojen osalta on tilojen realisointi.

Hyvinvointialueen kanssa tarkistettiin vuokrattavien tilojen tarpeet ja päivitettiin toimitilojen vuokrasopimukset. Lisäksi valmisteltiin sotekiinteistöjen yhtiöittäminen siten, että neljä sotekiinteistökokonaisuutta siirtyy kaupungin kahden tytäryhtiön omaisuudeksi 1.1.2026 alkaen. Siirrossa mukana siirtyvät myös siirrettävien kohteiden päivitetty toistaiseksi voimassa olevat vuokrasopimukset.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Tavoitekortille kirjatut toiminnalliset tavoitteet on pääosin toteutettu. Vastuuryhmän talouden toteuma oli yhteensä 100 t€ budjetoitua heikompi.

Asuntopalveluiden taloudelliset tavoitteet eivät toteutuneet suunnitellusti vuonna 2025 ja toimintakateen toteuma alitti tavoitteen 87,5 t€. Toimintatuotot toteutuivat budjetoitua noin 219 t€ pienempinä, johtuen täytöasteen muutoksista ja erityisesti Pylkönmäellä vuokraustilanne on huonontunut. Kokonaiskulut alittivat talousarvion noin 55 t€:lla rakennusten kunnossapitopalvelujen ylittäessä budjetin ja mm. alueiden kunnossapidon alittaessa budjetin. Palvelujen ostoissa ylityksiä tuli rakennusten sekä koneiden ja laitteiden kunnossapitopalveluissa. Aineet ja tarvikkeet -tilierässä lämmityksen ja sähkön toteumat olivat budjetoitua nähden pienemmät.

Metsät ja muut kiinteistöt Metsien osalta vastualueen tulos jäi talousarvion tavoitteesta 115 630 €. Puuta myytiin 329 470 €:lla yhteensä vain n. 5 000 m³. Sateisen ja lämpimän alkutalven vuoksi talvikorjuukelpoisten leimikoiden hakkuut siirtyivät vuodenvaihteen yli. Helmikuun alussa 2026 päättyi hakkuu, jonka puunmyyntitulolla 111 060 €, talousarvion tulotavoite olisi lähes täyttynyt.

Kiinteistöjen ja tonttien myynnin ja vuokrauksen tulos oli hyvä. Toimintakatteessa talousarvion kehys ylittyi 1 860 €:lla.

Toimitilavuokrauksen vastualueen toimintakate toteutui noin 102 000 euroa talousarviota parempana toimitatulojen ollessa lähes edellisen vuoden tasolla. Toimitilavuokratuotoissa on mukana myös Paloaseman väistötiloista perittävät vuokratuotot ja vastaavasti kuluissa kyseisten tilojen vuokrauskustannukset.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen ja niiden perusteella tehdyt johtopäätökset

Arvio sisäisen valvonnan suunnitelman toteutumisesta, keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnitelmakaudella:

Asuntopalvelut

Sisäisen valvonnan suunnitelman toteutuminen ok. Talousseurantaa tehdään säännöllisesti, sekä pidetään viikkopalavereja kiinteistönhoidon kanssa.

Metsät ja Muut kiinteistöt

Hanke- ja talousseuranta on säännöllistä. Hankkeita käydään säännöllisesti läpi yhteispalavereissa kaavoituksen kanssa noin 2 kertaa kuukaudessa. Toteutunutta taloutta seurataan laskujen ja maksujen yhteydessä sekä suoriteseurannan yhteydessä.

Arvio riskienhallinnan toteutumisesta ja keskeiset johtopäätökset:

Asuntopalvelut

Riskien hallinta on toteutunut suunnitellusti. Muutamia riskejä realisoitunut muun muassa asiakkaiden lisääntyneet maksuvaikkeudet ja niistä johtuvat häädöt, sekä henkilöstön väheneminen, josta todennäköisesti aiheutuu jossain määrin asiakaspalvelun hidastumista.

Metsät ja Muut kiinteistöt

Riskien hallinta on onnistunut välttävästi. Puukauppoja pyritään ohjelmoimaan niin, että talousarvion tulotavoite toteutuisi mahdollisimman tarkasti. Käytännössä tämä on vaikeaa, koska kirjanpidon säädösten mukaan tulot on kirjattava sille vuodelle, jolloin puu on korjattu. Puukaupassa ostajan korjuuaika puulle on kaksi vuotta. Keliolosuhteet vaikuttavat paljon siihen toteutuuko puunkorjuu loppuvuodesta, vai siirtyykö korjuu seuraavalle tilikaudelle.

Todetut merkittävimmät riskit, riskitasot ja niitä koskevat toimenpiteet:

Asuntopalvelut

Henkilöstöresurssiriskit. Lisäksi riskinä vuokratuottojen väheneminen ja korjausvelan ja muiden kulujen jatkuva kasvaminen.

Metsät ja Muut kiinteistöt

Henkilöresurssiriskit.

Toimitilavuokrissa talouden riskinä on tilojen tyhjeneminen ja se, että tyhjiä tiloja ei saada realisoitua.

vastuuryhmä/ vastualue	TILA- JA KIINTEISTÖHALLINTO, Asuntopalvelut			
	TAVOITEASETANTA 2025		ARVIOINTI	
TAVOITE: valtuustostrategiassa nimetty PAINOPISTEALUE	TOIMENPIDE	VASTUUHENKILÖT/-YKSIKÖT	TOTEUTUNEET TOIMENPITEET	ARVIOINTI
Saarijärvi on haluttu asuinpaikka ja muuttovoittokaupunki. Kaupunki on viihtyisä ja elinvoimainen.	Asuntojen kuvaus ja markkinointi Vuokraovi.com	Asuntopalvelut	Asuntoja on kuvattu ja julkaistu Vuokraovessa	toteutunut
	Talot ja asunnot ovat hyväkuntoisia ja niitä remontoidaan budjetin puitteissa	Asuntopalvelut	Taloja ja asuntoja on remontoitu annetun budjetin puitteissa	toteutunut
	Opiskelijoiden asumismahdollisuuksia edistetään	Asuntopalvelut	Majunkuja 4 valmis ja käytössä, myös vuokra-asuntoja on opiskelijakäytössä	toteutunut
Toiminnan merkittävät muutokset: v. 2025 vuokra-asuntostrategian päivitys valmistui ja hyväksyttiin.				

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (Muutos)	Tilinpäätös 2025
Koko TILA- JA KIINTEISTÖHALLINTO 02			
Tuotot (€)	6 868 191,69	6 565 944	6 532 307,8
Toimintakulut (€)	-1 763 969,69	-1 649 242	-1 715 179,76
Toimintakate (€)	5 104 222	4 916 702	4 817 128,04
Toimintakate / asukas (€)	576,94	555,06	543,82
1121 METSÄT JA MUUT KIINTEISTÖT 03			
Tuotot (€)	644 215,23	634 750	507 980,85
Toimintakulut (€)	-100 940,24	-182 109	-169 109,56
Toimintakate (€)	543 274,99	452 641	338 871,29
Toimintakate / asukas (€)	61,41	51,1	38,26
41001 METSÄTILAT			
Pinta-ala, ha (ha)	2 380	2 380	2 380

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (Muutos)	Tilinpäätös 2025
Koko ASUNTOPALVELUT 03			
Tuotot (€)	2 515 858,72	2 421 702	2 293 421,67
Toimintakulut (€)	-1 458 599,67	-1 397 641	-1 356 918,14
Toimintakate (€)	1 057 259,05	1 024 061	936 503,53
Toimintakate / asukas (€)	119,5	115,61	105,72
Kerrosala (k-m ²)	18 641,5	18 641,5	18 641,5
Toimintakulut / k-m ² (kerrosalat yhteensä) (€)	-78,24	-74,97	-72,79
Täyttöaste (%)	91,76	95,0	87,76
Vaihtuvuus (%)	33,20	25,0	23,3
Toimintakate / asukas (€)	-0,28	-0,12	-0,29
Koko TOIMITILAVUOKRAUS 03			
Tuotot (€)	3 708 117,74	3 509 492	3 730 905,28
Toimintakulut (€)	-204 429,78	-69 492	-189 152,06
Toimintakate (€)	3 503 687,96	3 440 000	3 541 753,22
Toimintakate / asukas (€)	396,03	388,35	399,84

2.1.3.3. Omarahoitusosuudet

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (Muutos)	Tilinpäätös 2025
1135 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO 03			
Toimintakulut (€)	-461 832,55	-478 208	-430 856,24
Toimintakate (€)	-461 832,55	-478 208	-430 856,24
Toimintakate / asukas (€)	-52,2	-53,99	-48,64

2.1.3.4. Keskushallinto

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025**Vastuuryhmä**

Keskushallinto

Vastuuryhmän keskeiset tehtävät

- Keskushallinnon keskeisenä tehtävänä on vastata kuntalain mukaisen hallinnon järjestämisestä ja käytännön toteuttamisesta. Keskushallinto vastaa hallituksen ja valtuuston päätösten valmistelusta, toimeenpanosta ja tiedottamisesta ja luottamushenkilöhallinnosta.
- Keskushallinto vastaa kaupungin talousarvion ja taloussuunnitelman, strategian ja tilinpäätöksen valmistelusta ja talouden ja toiminnan raportoinnista ja sisäisen valvonnan järjestämisestä.
- Keskushallinto vastaa henkilöstön terveydenhuollon ja työsuojelun järjestämisestä.
- Vastuuryhmän tehtävänä on myös tuottaa erilaisia palveluita kuntalaisille ja omille sisäisille asiakkaille. (Asianhallinta ja asiakaspalvelu, ICT-palvelut, talous- ja toimistopalvelut, henkilöstöpalvelut)
- Vastaa osaltaan kaupungin viestinnästä ja markkinoinnista
- Vastuuryhmän tehtävänä on myös kaupungin toiminnan ja talouden tarkastuksen järjestäminen ja vaalien toteuttaminen.

Kertomusvuoden tärkeimmät tapahtumat ja toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Vuonna 2025 järjestettiin alue- ja kuntavaalit samaan aikaan huhtikuussa. Vaalien järjestäminen onnistui kokonaisuudessaan suunnitellun mukaisesti.

Vuonna 2025 uudistettiin KVTES- ja OVTES G -osion tasopalkkajärjestelmän käyttöönotto 1.10.2025. Uusi järjestelmä siirtää palkkauksemme entistä selkeämmin osaamiseen, vastuuseen ja tehtävien tasokriteereihin perustuvaksi. Muutos tuo palkkausjärjestelmään läpinäkyvyyttä ja yhdenvertaisuutta, sekä tukee henkilöstön kehittymistä ja tehtävien vaativuuden mukaista palkitsemista.

Uuden hallinto- ja henkilöstöjohtajan rekrytointiprosessi käynnistettiin maaliskuussa 2025 ja virkatehtäviä oman työn ohella hoiti talousjohtaja siihen saakka, kunnes uusi viranhaltija aloitti työssään. Hallinto- ja henkilöstöjohtajan käytännön työtehtävien jaosta sovittiin talousjohtajan ja kaupunginjohtajan kesken niin, että tehtävät tulivat hoidettua parhaalla mahdollisella tavalla. Määräaikainen resurssivaje vaikutti myös muun keskuhallinnon henkilöstön tehtäviin. Jussi Stoor aloitti työnsä hallinto- ja henkilöstöjohtajana syyskuun 2025 alussa.

Työhyvinvointia ja henkilöstön pito- ja vetovoimaa kehittävinä toimina pilottikokeilu henkilöstön työkykyä ylläpitävään liikkumiseen kannustamiseksi päätettiin ja toimintaa päätettiin jatkaa toistaiseksi voimassa olevana. Lisäksi vuoden 2025 aikana tarjottiin lippuja eri kulttuuriesityksiin Jyväskylässä ja Saarijärvellä ilmoittautumisten perusteella. Elokuussa järjestettiin koko henkilöstön Venetsialaiset. Vuoden aikana oli mahdollista osallistua toukokuulta syyskuulle kestävään pyöräilyn kilometrikisaan ja henkilöstön käytössä on myös työsuohdepolku-pyöräetä. Syyskuussa oltiin mukana reitistöviikon ”työmatkarönsyilyssä” kannustaen kokeilemaan uusia työmatkareittejä. Marraskuussa osallistuttiin liikkuva aikuinen ohjelman porraspäiviin järjestämällä porrastreenejä. Marraskuun lopulla juhlittiin koko henkilöstön pikkujouluja. Loppuvuodesta toteutettiin vuosittainen henkilöstökysely, jonka tulokset olivat hyviä ja samansuuntaisia kuin kahtena edellisellä vuonna. Henkilöstöstä 88 % suosittelee Saarijärven kaupunkia työnantajana.

Työterveyshuolto kilpailutettiin vuonna 2025, ja uusi laajempi työterveys sopimus tulee voimaan alkukevästä 2026. Työsuojeluvaalit järjestettiin marraskuussa 2025. Vaaleissa valittiin työsuojeluhenkilöstö vuosille 2026-2029.

Sähköisen arkistoinnin käyttöönoton valmistautumista varten asianhallintajärjestelmä Dynastyn tiedonohjaussuunnitelma (TOS) päivitettiin loppuvuoden aikana.

Asiointipisteessä on tarjolla kunnan, Kelan, Veron ja DVV:n asiointipalvelut. Sopimus Trafín kanssa venerekisteröinnistä irtisanottiin vähäisen käytön vuoksi syksyllä

2025. Kela lakkautti kaupungintalon etätoimipisteen 1.10.2025. Vuonna 2025 asiointipisteessä asioi 4 713 asiakasta, joista kunnan asiointitapahtumia oli 3632 ja Kelan asiointitapahtumia 890.

ICT-palveluissa jatkettiin digitalisaatiokehitystä ja kyberturvallisuuden vahvistamista. Lisäksi valmisteltiin sähköisen arkiston käyttöönottoa, päivitettiin tietoturvaa ja hankittiin uusia verkkolaitteita.

Kaupungin viestintää vahvistettiin sosiaalisen median näkyvyydellä, tapahtumamarkkinoinnilla ja kaupungin veto- ja pitovoimaa tukevilla toimenpiteillä. Kokouspäätösten tiedottamisen säännöllisyyteen kiinnitettiin huomiota.

Hallinnon tukipalveluissa tapahtui henkilöstömuutoksia, kun SSYP Kiinteistöt Oy:n toimistosihteeri siirtyy kaupungin konsernipalveluihin kirjanpitäjän toimeen ja SSYP Kiinteistöt Oy ryhtyi ostamaan tarvitsemansa talous- ja toimistopalvelut kaupungin konsernipalveluista. Järjestelyllä turvattiin kaupungin ja tytäryhtiön toimintaan liittyviä henkilöriskejä. Järjestely mahdollisti tehtävien jakamisen tarkoituksenmukaisesti kaupunkiorganisaation sisällä.

Keskushallinnon toimintakulut kokonaisuudessaan alittivat talousarvion noin 296.000 eurolla. Suurimmat yksittäiset selittävät tekijät ovat tasausmaksujen n. 85 000 euroa arvioitua pienempi toteuma, työterveyshuollon kustannusten alittuminen arvioidusta n. 58 000 eurolla, 44 000 euroa budjetoitua pienempinä toteutuneet valtuuston kustannukset (säästöä mm. valtuustokoon pienentymisen myötä kokouspalkkioissa sekä uuden valtuuston koulutuskustannusten varauksissa), keskushallinnon palkkakustannussäästöt noin 70 000 euroa.

Myös keskushallinnon tileille kirjautuvat toimintatuotot toteutuivat noin 125 000 euroa muutettua talousarviota parempana. Suurimpana selittävänä tekijänä ovat hallinnon tukipalveluiden talousarviota noin 83 000 euroa parempina toteutuneet toimintatulot (mm. talouspalveluissa muut liiketoiminnan tuotot budjetoitua paremmat johtuen konsernin sisäisestä henkilösiirrosta ja siirron jälkeisestä palvelumyynnistä konsernin sisällä ja ICT-palveluiden budjetoitua parempina toteutuneet toimintatuotot) ja noin 30 000 euroa arviota parempina toteutuneet kotikuntakorvaukset.

Kokonaisuudessaan keskushallinnon vastuuryhmän toimintakate oli noin 420 000 euroa muutettua talousarviota parempi.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen ja niiden perusteella tehdyt johtopäätökset

Arvio sisäisen valvonnan suunnitelman toteutumisesta, keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnitelmakaudella:

Sisäinen valvonta on toteutunut suunnitelman mukaisesti.

Arvio riskienhallinnan toteutumisesta ja keskeiset johtopäätökset:

Riskienhallinta on toteutunut suunnitelman mukaisesti.

Todetut merkittävimmät riskit, riskitasot ja niitä koskevat toimenpiteet:

Merkittävimmät riskit liittyvät tietoturva- ja kyberturvallisuusriskeihin. Kyberturvallisuusriskeihin on pyritty vastaamaan tietoturvasuutta parantavilla toimenpiteillä ja henkilöstön säännöllisellä koulutuksella. Tietoturvasta on oltava ajan tasalla.

Henkilöriskejä on pyritty pienentämään yhteisellä toiminnan suunnittelulla, jaetuilla dokumenteilla, pyrkimyksellä toteuttaa kehittämistä pienin askelein sekä määritellyillä sijaisjärjestelyillä.

vastuuryhmä/ vastuualue	KESKUSHALLINTO/Hallinnon tukipalvelut			
	TAVOITEASETANTA 2025		ARVIOINTI	
TAVOITE: valtuusto- strategiassa nimetty KÄRKIHANKE	TOIMENPIDE	VASTUUHEN- KILÖT/-YKSIKÖT	TOTEUTUNEET TOIMEN- PITEET	ARVIOINTI
Saarijärvi tunnetaan laadukkaista kasvat-, koulutus-, kulttuuri- ja liikuntapalveluistaan	Digitaalisten palveluiden kehitys: Digitaalisuuden hyödyntäminen kasvatuksessa ja koulutuksessa	ICT-tiimi	Kouluilla otettiin käyttöön henkilökunnalle ja opiskelijoille omat portaalit, johon kootaan tärkeät linkit, tiedotteet ja uutiset. Laite- ja käyttäjähallintaa sekä automaatiota on parannettu ja vakioitu. Mm abitti 2 -koeympäristön käyttöönotto lukion oppilaille.	Suunnitellut toimenpiteet toteutuneet vuoden 2025 aikana ja jatketaan vuoden 2026 aikana.
	Markkinoinnilla tuetaan kokonaiskuvaa palveluista ja palveluiden tavoitetta vuutta. (mm. lukion markkinoinnin kehittäminen, uuden koulun ja sen piha-alueen esillä pitäminen markkinoinnissa ja viestinnässä, konserttien ja tapahtumien sekä liikuntapalveluiden markkinointi)	Markkinointikoordinaattori	Lukion kanssa yhteismarkkinointia tapahtumissa ja sosiaalisen median kanavissa (valmistuneen lukion strategian jalkauttamista). Koulun ja piha-alueen esiintuomista mm. sosiaalisessa mediassa (esim. syyslomavideo). Konserttien, tapahtumien ja liikuntapalveluiden markkinointia (messut, lehti-ilmoituksia, tiedotteita, sosiaalinen media: julkaisuja ja maksettua mainontaa). Kansalaisopiston markkinointia eri kanavissa ja vuotuinen kursiesite.	jatkuva
	Laadukkaiden tukipalveluiden tuottaminen strategian painopistealuetta tukevia toimenpiteitä tuottaville yksiköille ja tukipalveluiden jatkuva kehittäminen sekä varautuminen toimintaympäristön muutoksiin.	Kaikki tiimit	ICT-palvelut on ollut mukana mm. kirjaston omatoimikopiointin ja tulostuksen suunnittelussa ja käyttöönotossa.	Omatoimitulostus otettu käyttöön vuoden 2025 aikana. Kirjastolle on hankittu vuoden 2025 lopulla uudet tietokoneet mm. Asiakaskäyttöön. Niiden käyttöönotto on viivästynyt, mutta tarkoitus saada vaihdettua H1/2026 aikana.
Saarijärvi on haluttu asuinpaikka ja muuttovoitokaupunki. Kaupunki on viihtyisä ja elinvoimainen.	Sähköisten prosessien kehitys: Sähköiset prosessit helpottavat kuntalaisten asiointia ja mahdollistavat työntekijäresurssien suuntaamisen vaativiin asiakaspalvelutehtäviin (esim. lomakkeiden digitalisointi)	Kaikki tiimit	Organisaation lomakkeita on tunnistettu ja listattu luetteloksi. Lomakkeiden sähköistämistä tehdään vaiheittain. Prosessien osalta tukipalvelut tarjoavat tukea prosessien tunnistamisessa ja kehityksessä, kun aloite/pyyntö tulee asianosaiselta yksiköltä.	Suomi.fi käyttöönotto on myöhästynyt ja siirtynyt vuodelle 2026. Sähköisten lomakkeiden ja niihin liittyvien prosessien osalta edetään hallintokuntien toiveiden mukaisesti.

vastuuryhmä/ vastuualue	KESKUSHALLINTO/Hallinnon tukipalvelut			
	TAVOITEASETANTA 2025		ARVIOINTI	
TAVOITE: valtuusto- strategiassa nimetty KÄRKIHANKE	TOIMENPIDE	VASTUUHEN- KILÖT/ YKSIKÖT	TOTEUTUNEET TOIMEN- PITEET	ARVIOINTI
Saarijärvi on haluttu asuinpaikka ja muuttovoitokaupunki. Kaupunki on viihtyisä ja elinvoimainen.	Markkinoinnilla kehitetään kaupungin veto- ja pitovoimaa (tonttien brändääminen ja markkinointi, Yrittäjien ja tapahtumien markkinoinnin tukemista kaupungin markkinointikampanioissa)	Markkinointikoordinaattori	Tapahtumien ja ajankoh- taisten asioiden viestintää ja markkinointia, eri ka- navissa. (messut, lehti-ilmoitukset, tiedotuslehti, Lianapress viestintätyökalu, epressi-palvelu ja so- siaaliset media). Lumperon tonttien, kaupungin myytävien rakennusten ja yritystonttien markkinointia paikallisesti javalta kunnallisesti. Yhteismarkkinointia tapahtumajärjestäjien kanssa (esim. lentopallo-tapahtuma).	Omakotitontteja myyty 0 kpl Seutukaupunkien ve- tovoimatutkimus: sisäinen pi- tovoima: vuonna 2019 (3,6), 2022 (3,9) ja 2025 (4,1). Imago, asukkaat: 2019 (3,5), 2022 (3,6) ja 2025 (3,7). Imago, suurten kaupunkien asukkaat: 2019 (3,1), 2022 (3,2) ja 2025 (3,1). Facebook ja Instagram: Kasvua seuraajissa, vuo- rovaikutuksissa, katseluissa, vierailuissa, katsojissa. LinkedIn seuraajat + 64 kpl/2025. Lehdistö tiedotteita 17 kpl, avausprosentti: hu- onoin 16,98% ja paras 37,5%. Vastaanottajien toimittajien määrä 24–640 kpl/tiedote. Tavoitavuus 2,6 milj. /epressi. Verkkosivu, saarijarvi.fi, 158 000 käyn- tiä/vuosi, suunnilleen sama kuin 2024.
	Laadukkaiden tukipalvelu- iden tuottaminen strategian painopistealuetta tukevia toimenpiteitä tuottaville yksiköille ja tukipalveluiden jatkuva kehittäminen ja viestinnässä, konserttien ja tapahtumien sekä liikuntapalveluiden markki- nointi)	Kaikki tiimit	Tukipalveluita on tuotettu kaikille tarvitsijoille, palve- luita kehitetään jatkuvasti palautteen perusteella.	jatkuva
Saarijärvi kehittää monipuolisesti yritystoimintaa ja teollisuutta	Markkinoinnin keinoin tu- etaan alueen yritystoimin- nan ja teollisuuden näkyvyyttä ja tunnettavuutta (esim. messuosallistumiset yrittäjien kanssa)	Markki- nointikoordi- naattori	Yhteistyötä alueen yritysten kanssa ja yhteis- markkinointia. Yritystonttien konseptointi-hanke, josta tuotoksena toimintatapa tonttien markkinointiin ja myyntiin. Yritystonttien markkinointia Alihankin- tamessuilla, LinkedIn, Meta-kanavat, lehti-ilmoi- tuksia ja suoramarkki- nointia. Paikallisten yritysten esittelyjä (esim. tiedotuslehdessä).	jatkuva

vastuuryhmä/ vastuualue	KESKUSHALLINTO/Hallinnon tukipalvelut			
	TAVOITEASETANTA 2025		ARVIOINTI	
TAVOITE: valtuusto- strategiassa nimetty KÄRKIHANKE	TOIMENPIDE	VASTUUHEN- KILÖT/- YKSIKÖT	TOTEUTUNEET TOIMENPITEET	ARVIOINTI
Saarijärvi kehittää monipuolisesti yritystoimintaa ja teollisuutta.	Laadukkaiden tukipalveluiden tuottaminen strategian painopistealuetta tukevia toimenpiteitä tuottaville yksiköille ja tukipalveluiden jatkuva kehittäminen sekä varautuminen toimintaympäristön muutoksiin.	Kaikki tiimit	Luottamushenkilöille on otettu käyttöön luottamushenkilöportaali, johon on koottu tärkeät linkit, uutiset ja tiedotteet. ICT ottaa huomioon elinvoiman ja yritystoiminnan omia päätöksiä tai linjauksia tehdessä.	Jatkuva Luottamushenkilöportaali on otettu käyttöön 2025 aikana ja sitä arvioidaan ja kehitetään tarkemmin vuoden 2026 aikana. ICT on tarjonnut elinvoimatiimille asiantuntijatukea mm. hankehallinnan suhteen.
Saarijärvi on arvostettu kestävän bionalouden osaamis- ja yrityskeskittymä	Markkinoinnilla tuetaan bionalouden osaamis- ja yrityskeskittymän tunnettuutta (markkinointia toteutetaan yhteistyössä bionalouskampuksen kanssa)	Markkinointikoordinaattori	Tiivistä yhteistyötä Bionalouskampuksen kanssa. Ollut mukana kampuksen brändityössä, Tarvaalan tonttien markkinointia eri kanavissa. Yhteismarkkinointia kampuksen kanssa. Mukana Bionalouskampuspäivässä.	jatkuva
Saarijärven kaupunki on aktiivinen työllisyystoimija ja tavoittelee korkeaa työllisyysastetta	Hallinnollinen tuki työllisyyspalveluiden siirtoon kunnille, työllisyysalueen toiminnan käynnistymisen seuranta	Hallinto- ja henkilöstöjohtaja, talousjohtaja, kaikki tukitiimit	TE-palvelut siirtyivät työllisyysalueelle 1.1.2025 Hallinnon tukipalveluilla tuettu mm. ict-järjestelmien toimivuutta, talouden seurantaa ja työnhakijoiden asiointia.	Jatkuva
	Laadukkaiden tukipalveluiden tuottaminen strategian painopistealuetta tukevia toimenpiteitä tuottaville yksiköille ja tukipalveluiden jatkuva kehittäminen sekä varautuminen toimintaympäristön muutoksiin.	Kaikki tiimit	Suunnitteilla käynnistää esim. Arkistointiin liittyvä skannaustoiminta, johon voitaisiin rekrytoida työttömiä työnhakijoita.	Toimenpide kesken
Saarijärvi on kehittyvä alueellinen kaupan ja palveluiden keskus	Markkinoinnin keinoin tuetaan kaupan ja palveluiden löydettävyyttä (mm. tyhjiä liiketilojen myynnin/markkinoinnin tukemista, somevideoiden tuottamista, yhteistyö Yrittäjien kanssa tapahtumissa kuten markkinat, joulukadun avajaiset jne.)	Markkinointikoordinaattori	Yhteistyö yrittäjien ja yritysten kanssa.	Joulukadun avajaisien suunnittelu ja markkinointi, Joulukaupunki suunnittelu ja markkinointi. Tyhjiä liiketilojen markkinointi. Yritysten rekrymarkkinoinnissa avustaminen. Mukana Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen virstintäryhmässä ja työllisyysalueen markkinoinnissa avustaminen. Jatkuva yhteistyö Yrittäjien kanssa.

vastuuryhmä/ vastuualue	KESKUSHALLINTO/Hallinnon tukipalvelut			
	TAVOITEASETANTA 2025		ARVIOINTI	
TAVOITE: valtuusto- strategiassa nimetty KÄRKIHANKE	TOIMENPIDE	VASTUUHEN- KILÖT/- YKSIKÖT	TOTEUTUNEET TOIMENPITEET	ARVIOINTI
Saarijärvi on kehittyvä alueellinen kaupan ja palveluiden keskus.	Asiointipisteen palveluiden jatkuva kehittäminen	Asiakaspalvelu- tiimi i	Asiointipalvelujen aukio- loaikojen yhtenäistäminen. Trafin venerekisteröinti- palvelun irtisanominen. Valtion palveluntuottajien koulutuksiin osallistuminen.	Jatkuva
	Laadukkaiden tukipalvelu- iden tuottaminen strategian painopistealuetta tukevia toimenpiteitä tuottaville yksiköille ja tukipalveluiden jatkuva kehittäminen sekä varautuminen toimintaympäristön muutoksiin.	Kaikki tiimit	Tukipalveluita on tuotettu kaikille tarvitsijoille, palvelu- ita kehitetään jatkuvasti pa- lautteen perusteella.	jatkuva
Saarijärvellä on vahva ja uudistuva maa- ja metsätaloussektori	Laadukkaiden tukipalvelu- iden tuottaminen strategian painopistealuetta tukevia toimenpiteitä tuottaville yksiköille ja tukipalveluiden jatkuva kehittäminen sekä varautuminen toimintaympäristön muutoksiin.	Kaikki tiimit	Tukipalveluita on tuotettu kaikille tarvitsijoille, palvelu- ita kehitetään jatkuvasti pa- lautteen perusteella.	jatkuva
Toiminnan merkittävät muutokset v. 2025 Kunnallis- ja aluevaalit keväällä 2025, valtuustokauden vaihdos ja siihen liittyvä uusien valtuutettujen perehdyttäminen, digitalisaation kehitys, sähköisen arkiston hankinnan käynnistäminen, työehtosopimuskauden vaihdos keväällä 2025, reagointi useiden lakimuutosten vaikutuksiin kaupungin toimintaan, TE-palveluiden tulo kuntiin, asiointipisteen toiminnan kehittäminen ja sopeuttaminen henkilöstömäärän pienentyessä, yhteistyön tiivistäminen konsernin sisällä tukipalveluiden tuottamisessa ja erilaisissa selvitystehtävissä, tasopalkkajärjestelmään siirtyminen, uuden hallinto- ja henkilöstöjohtajan rekrytointi				

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (Muutos)	Tilinpäätös 2025
161 TALOUS- JA TOIMISTOPALVELUT 04			
Laskujen lukumäärä (sis.verkkolaskut) (kpl)	35 643	33 000	35 427
Tositteiden lukumäärä (kpl)	39 635	35 000	45 153
162 HENKILÖSTÖPALVELUT 04			
Palkkalaskelmat (kpl)	6 087	6 020	5 946
163 ASIANHALLINTA- JA ASIAKASPALVELUT 04			
Käynnit (kpl)	4 379	4 750	4 713
164 ICT-PALVELUT 04			
Työasemamäärä (kpl)	1 200	1 100	1 100
130 LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO 04			
Toimintakulut (€)	-297 165	-305 654	-250 195,7
10705 HENKILÖSTÖN TERVEYDENHUOLTO			
Toimintakulut (€)	-187 112,07	-246 150	-187 811,89
Toimintakate (€)	-97 096	-153 150	-101 184,53
Toimintakulut / työntekijä, vakituinen (€)	-661,17	-860,66	-706,06

Konserniyhtiöt

Saarijärven kaupungin tytäryhteisöt, osakkuusyhteisöt ja kuntayhtymät, joihin kaupunki kuuluu vuonna 2025:

	KAUPUNKI	KONSERNI
Tytäryhteisöt		
SSYP Kiinteistöt Oy	100,00 %	100,00 %
Kiinteistö Oy Saarijärven Kotikonnut	100,00 %	100,00 %
Saarijärven Kaukolämpö Oy	100,00 %	100,00 %
Kiinteistö Oy Saarijärven Virastotalo	71,79 %	96,24 %
Kiinteistö Oy Saarijärven Museotalo	50,10 %	50,10 %
Kiinteistö Oy Pylkönmäen Säästötori	50,18 %	50,18 %
Saarijärven seudun ravitsemuspalvelut SaaSeRa Oy	98,00 %	98,00 %
Tyttärentytär		
Kiinteistö Oy Saarijärven Liikennekeskus	0,00 %	100,00 %
Kuntayhtymät		
Äänekosken Ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä	15,37 %	15,37 %
Keski-Suomen liitto	3,14 %	3,14 %
Osakkuus- ja omistusyhteisyhteisöt		
Saarijärven Vesihuolto Oy	36,60 %	36,60 %
Pohjoisen K-S Verkkopalvelut Oy	29,79 %	29,79 %
Muut yhteisöt		
Sammakkokangas Oy	16,876 %	16,876 %
Visio-säätiö	41,67 %	41,67 %

SAARIJÄRVEN KAUKOLÄMPÖ OY

KONSERNIYHTIÖN TAVOITTEET			
Saarijärven Kaukolämpö Oy	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Liikevaihto 1000 €	2 098	2 059	2 035
Liikevoitto 1000 €	122	-76	-11
Tilikauden tulos 1000 €	105	-40	-37
Energian hinta/maan keskiarvo (sis. Alv 25,5 %)	59,32 / 79,55	59,32 / 85,90	64,85 / 92,41
Verkoston pituus km	24,5	24,50	25,00
Lämmitettävät kiinteistöt kpl	208	209	220
Lämmön myynti GWh	32,3	31,7	30,0
PÄÄOMAN TUOTTO, RAHOITUSASEMA JA LAINAT			
Kaupungin lainat 1000 €	625	500	1650
Kaupungin takausta/ kunta-todistuslimiittiä käytetty) 1000 €	1100	1300	850
Oman pääoman tuotto	2,80	-1,0	1,00
Omavaraisuusaste %	58,6	57,5	50,9
Quick ratio (rahoitusomaisuus/lyhytaikaiset velat – ennakkomaksut)	0,4	0,4	0,7
STRATEGISET TAVOITTEET			
TAVOITE: valtuustostrategiassa nimetty KÄRKITEEMA	TOIMENPIDE	VASTUUHENKILÖT/-YKSIKÖT	ARVIOINTI / TOTEUTUNEET TOIMENPITEET 1-12 2025
Yhtiön linjaamat tavoitteet	Tulostasokyky 50 000 - 150 000 €/vuosi	Toimitusjohtaja	EI TOTEUTUNUT
	Tulorahoitus kattaa lainan lyhennykset ja investoinnit (pl. Uusinvestoinnit, 5-vuoden keskiarvo)	Toimitusjohtaja	TOTEUTUNUT
	Yhtiön omaisuuden nettoarvo lisääntyy vähintään inflaation verran, 5-vuoden keskiarvo	Toimitusjohtaja	TOTEUTUNUT
	Uudet liittymät liitetään kaukolämpöön tarjonnan mukaan	Toimitusjohtaja, kaukolämpöasentaja (verkosto ja asiakkaat)	TOTEUTUNUT
	Selvitetään datakeskushukkalämmön hyödyntämismahdollisuudet kaukolämmön tuottamiseen	Toimitusjohtaja & käyttövastaava	TOTEUTUNUT
Toiminnan merkittävät muutokset v 2025: Lämmöntuotantoon on rakenteilla uusi 2,2 MW sähkökattila, jonka käyttöönotto on maaliskuussa 2026. Datakeskuksen käyttöönottoa tavoitellaan vuonna 2026. Yhtiö osti Rahkolan Energiaosuuskunnan lämpöliiketoiminnan Jyväskylätien varressa (Lidl, HalpaHalli ym.). Sara-ahon ja Rajalan teollisuusalueen kaukolämpöverkon laajennushanke on edelleen selvityksessä			

KIINTEISTÖ OY SAARIJÄRVEN KOTIKONNUT

KONSERNIYHTIÖN TAVOITTEET			
Kiinteistö Oy Saarijärven Kotikonnut	TP2024	TA 2025	TOT 1-12 2025
Liikevaihto 1000 €	581	580	581
Liikevoitto 1000 €	276	175	277
Tilikauden tulos 1000 €	72	0	71
Tilojen vuokrausaste %	100	100	100
PÄÄOMAN TUOTTO, RAHOITUSASEMA JA LAINAT			
Kaupungin lainat 1000 €	Ei ole	Ei ole	Ei ole
Kaupungin takaus 1000 €	Ei ole	Ei ole	Ei ole
Oman pääoman tuotto	42,2 (erinomainen)	erinomainen	33,9 (erinomainen)
Omavaraisuusaste %	3,8 (heikko)	1,5 (heikko)	4,7 (heikko)
Quick ratio (rahoitusomaisuus/lyhytaikaiset velat – ennakkomaksut)	3,5 (erinomainen)	erinomainen	2,3 (erinomainen)
STRATEGISET TAVOITTEET			
	TP2024	TA2025	ARVIOINTI 1-12 2025
Laadukkaat ja asiakaslähtöiset palvelut	Seurataan tilojen käytettävyyttä ja kuntoa aktiivisesti. Kaupungin kiinteistöhoito ja kaupungin tekninen isännöinti (Pasi Nikara) ja kiinteistön huolto (Ari Pesonen) vastaavat kiinteistön hoidon operatiivisesta puolesta.	Tehdään asiakkaan edustajan kanssa katselmus hoivakodin tiloissa loppuvuodesta 2024 ja varaudutaan mahdollisiin vuosikorjaustarpeisiin.	Tehtiin alkuvuodesta 2025 katselmus hoivakodin tiloissa ja varaudutaan mahdollisiin vuosikorjaustarpeisiin.
	Pidettiin 22.4.2024 katselmus Kotikonnun ulkotiloissa ja sovittiin asiakkaiden omatoimista liikkumista tulevan maavaraisen luiskan rakentamisesta toukokuussa 2024. Asiakkaan edustajan kanssa pidettiin 17.12. 2024 kiinteistökierrros sisätiloissa vuotta 2025 koskevia vuosikorjausasioita silmällä pitäen.	Seurataan kiinteistöhoitoa tasoa ja reagoidaan aktiivisesti esille noseviin asiakastarpeisiin.	Seurataan kiinteistöhoitoa tasoa ja reagoidaan aktiivisesti esille noseviin asiakastarpeisiin. Hallituksen kokouksissa käsitellään ja päätetään vuosikorjauksista. Toukokuussa 2025 asennettiin pysäköintialueelle 2 auton sähköauton latauspistettä. Kesällä 2025 huoltomaalattiin rakennuksen ulkopintojen puurakenteita.
Talous on tasapainossa	Arvioidaan taloustilannetta hallituksen kokouksissa sekä konserniraportoinnin kautta. Yhtiön hallitus päätti (kokous 27.2.2024) ylimääräisestä lainan lyhennyksestä ja lainoja lyhennettiin 300. 000 euroa 30.4.2024. Hallituksen kokouksessa 21.10.2024 päätettiin toisesta ylimääräisestä lainanlyhennyksestä 100.000 euroa (31.10.2024). Tätä varten kotiutettiin pääomaturvattu 100 000 euron korkotalletussopimuksesta POP pankista. Loppuvuoden aikana päätettiin lainojen kilpailuttamisesta ja siirtämisestä toimintaansa lopettavasta Handelsbankenista uuteen rahoituslaitokseen. Lainatarjouskierroksen perusteella hallitus päätti kokouksessaan 3.12.2024 siirtää lainat Kuntarahoitukseen. Lainat siirrettiin 21.1.2025 Kuntarahoitukseen.	Arvioidaan taloustilannetta hallituksen kokouksissa sekä konserniraportoinnin kautta. Rahalaitoslainan maksuohjelman takapainotteisuuden ja merkittävästi kasvaneiden korkokustannusten takia yhtiön hallitus on päättänyt nopeuttaa rahalaitoslainan takaisinmaksua ylimääräisillä lainanlyhennyksillä. Pääomavuokraa on nostettu korkomenojen nousun sekä nopeutetun lainaohjelman takia. Rahalaitoslainaa pyritään lyhentämään laskennallisin tasalyhennyksin koko loppulainajalla. Korkomenoihin voidaan saada kustannussäästöjä vuokralaiselle (korkotasosta riippuen) 0,8 - 1,0 me nopeutetun lainaohjelman myötä. Yhtiön lainat ovat Handelsbankenissa, jonka toiminta on loppumassa Suomessa. Rahoitusta koskevat neuvottelut ovat parhaallaan käynnissä mm. Kuntarahoituksen kanssa. Rahoitus kilpailutetaan ainakin 3 rahalaitoksen välillä.	Arvioidaan taloustilannetta hallituksen kokouksissa sekä konserniraportoinnin kautta. Rahalaitoslainan maksuohjelman takapainotteisuuden ja merkittävien korkokustannusten takia yhtiön hallitus on päättänyt nopeuttaa rahalaitoslainan takaisinmaksua ylimääräisillä lainanlyhennyksillä. Yhtiön lainat olivat alkuvuodesta Handelsbankenissa, jonka toiminta on loppumassa Suomessa. Rahalaitoslainat kilpailutettiin vuodenvaihteessa ja sen perusteella lainat siirrettiin Kuntarahoitukseen 26.1.2025. Saarijärven kaupungin Sotekiinteistöjen yhtiöittäminen eteni vuoden aikana ja tehtyjen päätösten mukaan Heralan Serviisi + rivitalot ja Einarintien asuntola siirtyvät yhtiön taseeseen apportikaupalla Saarijärven kaupungin kanssa. Keski-Suomen Hyvinvointialue ja Saarijärven kaupunki neuvottelivat ja hyväksyivät yhtiöitettäviä sote -kiinteistöjä koskevat uudet vuokrasopimukset.

SSYP KIIINTEISTÖT OY 1/2

KONSERNIYHTIÖN TAVOITTEET			
SSYP KIIINTEISTÖT OY	TP 2024	TA 2025	TOT 1-12 2025
Liikevaihto 1000 €	1 997	2 000	2 043
Liikevoitto 1000 €	293	251	165
Tilikauden tulos 1000 €	118	126	56
Toimitilojen käyttöaste %	95,2	95,2	96,9
Toimitiloja vuokrattu aloittaville yrityksille m2	411	500	-
PÄÄOMAN TUOTTO, RAHOITUSASEMA JA LAINAT			
Kaupungin lainat		-	
Kaupungin takaus	6 985	6 985	6 985
Oman pääoman tuotto	3,1	0,5	1,4
Omavaraisuusaste %	38,9	35,0	41,9
Quick ratio (rahoitusomaisuus/lyhytaikaiset velat – ennakkomaksut)	3,57	1,50	0,48
STRATEGISET TAVOITTEET			
	TP 2024	TA2025	TOT 1-12 2025
uudet työpaikat - kehittyvä yritystoiminta	Vapaita hallitiloja: (1) Noheva n. 450 m2 hallitilaa + toimistot, (2) Levylässä noin 817m2 (3) Toukokuussa 2024 tyhjäksi jääneet ex.käräjäikeuden salin tilat on Virastotalolla on vuokrattu KS Hyvinvointialueelle 1.9.2024 (Perhekeskus) 171m2a. (4) Nikkarilassa on kahdessa hallissa vuokraamatonta tilaa yhteensä noin 400 m2.	Vapaita tai vapautumassa olevia hallitiloja: Noheva n. 370 m2 halli vapautuu 1.5.2024 kausisäilytyskäytöstä. Nikkarilasta onvapautuu vuodenvaihteen jälkeen noin 500 m2 halli. Levylässä vapautunut n. 800m2 on käytettävissä 1.5.2024 lähtien. Toimistotilaa on vapaana muutama huone Virastotalolla. Yhtiön hallitus on päättänyt purkaa korjauskelvottoman Sukkela -rakennukset Hietalahdessa ja sen myötä vapautuu hyvällä paikalla olevaa tonttimaata myytäväksi.	Vapaita tai vapautumassa olevia hallitiloja: Noheva n. 370 m2 halli, Levylässä on vapaana n. 800m2. Nikkarilassa on kahdessa hallissa tilaa (n. 2 x n. 150 m2), jota ei ole vuokrattu. Toimistotilaa on vapaana muutama huonetta Virastotalolla. Sukkela-rakennuksen purettiin (8-9/2025) ja sen myötä on vapautunut hyvällä paikalla olevaa tonttimaata myytäväksi tai vuokrattavaksi.
	Kesän aikana tehtiin Losgtor Finland Oy:n toimistotilojen peruskorjaus ja -parannustöitä. Perhekeskusta varten on kunnostettu Virastotalolla heille vuokrattuja tiloja 171 m2. Yhden kiinteistön mahdollisen tehdaslaajennuksen käynnistämisestä keskusteltu, mutta hanketta ei ole vielä saatu käynnistymään. Keväällä 2024 tehtiin varatulle laajennusalueelle maaperätutkimus, jonka tulosten perusteella alueella on mahdollista perustaa rakennus tavanomaisella maavaraisella perustuksella.	Kaavaltuja uudistarakentamis- ja saneeraushankkeita voi käynnistyä vuonna 2024: (1) Rajalantie 5 ulkovalaistus ja tekninen tila, valaistuksen uusiminen led-valoiksi sekä toimistosiiven salaojaremontti, Lisäksi toteutetaan peruskorjauksia ja -parannuksia erillisen suunnitelman mukaan. Sähköautojen latauspisteitä on kaavailtu asennettavaksi todettujen tarpeiden perusteella.	Toteutuneita peruskorjaus- ja perusparannushankkeita 2025: (1) Rajalantie 5, sisä- ja ulkovalaistus on uusittu led-valoiksi. Lisäksi toteutetaan peruskorjauksia ja -parannuksia erillisen suunnitelman mukaan. (2) Sähköautojen latauspisteitä on kaavailtu asennettavaksi todettujen tarpeiden perusteella (JAMK Tarvaala toteutui 9/2025), (3) Sukkelakiinteistön purku(8/2025), (4) Asfaltointiin liittyviä korjauksia, (5) Rentontien 7 julkisivumaalaus ja rakennekorjaukset, (6) Keskeneräisiksi jäivät Rentontie 3 energiauudistukset ml. kaukolämpöverkoiston mahdollinen laajennus Sara-Ahon ja Rajalan teollisuusalueelle.
Yritysten sitouttaminen toimitilaratkaisuihin, yhtiön toimitilariskin vähentäminen	Vuoden 2024 aikana on tehty useamassa kiinteistössä peruskorjaus- ja perusparannustöitä (1) mm. Rentontie 7 (2) ulkovalaistus ledeiksi, lvi korjauksia, Kangastie 3 (3) muutostyöt uusille asiakkaille, mm. lattiakaivo + vesipiste.	Olemassa olevien asiakkuuksien jatkuvuuden turvaaminen ja kehittäminen siten, että kukin kiinteistö tulee kattaa kulunsa vuokratuotoilla. Toimitiloja ylläpidetään ja kehitetään yhteistyössä asiakkaiden kanssa heidän yritystoiminnan tarpeet huomioiden.	Olemassa olevien asiakkuuksien jatkuvuuden turvaaminen ja kehittäminen siten, että kukin kiinteistö tulee kattaa kulunsa vuokratuotoilla. Toimitiloja ylläpidetään ja kehitetään yhteistyössä asiakkaiden kanssa heidän yritystoiminnan tarpeet huomioiden. Sotekiinteistöjen yhtiöittäminen eteni ja Einaritien toimintakeskus ja Pylikönmäen paolaitos siirtyvät SSYPK:n taseeseen tehdyllä apporttikaupalla 1.1.2026 lähtien, minkä ansiosta yhtiön liikevaihto kasvaa noin 150 te.

SSYP KIINTEISTÖT OY 2/2

KONSERNIYHTIÖN TAVOITTEET			
SSYP KIINTEISTÖT OY	TP 2024	TA 2025	TOT 1-12 2025
STRATEGISET TAVOITTEET			
Talous on tasapainossa	Yhtiön tulevaisuuden tuloksellisuutta ja sen myötä investointikykyä pyritään lähinvuosina vahvistamaan. Tuloksellisuuden parantamiseksi löytyy eri keinoja: (1) Kiinteistökohtaista kannattavuutta voidaan edelleen parantaa, (2) Kaikkia kulueria arvioidaan jatkuvalla evaluoinnilla, (3) Korkokustannusten laskeminen (lainaa on lyhennetty lainaohjelmien mukaisesti ja lisäksi on tehty merkittäviä lisälyhennyksiä).	Talousarvio 2025 on rakennettu sillä olettamuksella, että asiakkuuksissa ei tapahdu isoja negatiivisia muutoksia. Strategisissa ja tuloksen kannalta merkittävässä asiakkuuksissa ei odoteta negatiivista kehitystä.	Talousarvio 2025 on rakennettu sillä olettamuksella, että asiakkuuksissa ei tapahdu isoja negatiivisia muutoksia. Jos sellaisia kuitenkin tapahtuu, on arvioitava talouden tasapainottamisen keinoja. Liiketoiminnan riskit sekä suhdannetilanteet vaihtelevat huomattavasti eritoimialoilla. Taloudellisesti vaikeina aikoina valmiiksi heikossa kunnossa olevat yritykset kuuluvat erityiseen riskiryhmään. Taloutta on vahvistanut rahalaitoslainojen velkakirjanohjelman mukaiset lyhennykset ja myös ylimääräiset lyhennykset sekä se ettei ole otettu uutta lainaa.
Asiakkuuksiin liittyvät riskit	Ensimmäisen vuosikolmeksennella toimitilojen kysyntä oli vaisua. Toisella vuosikolmanneksella kysyntä hieman parantui ja uusia sopimuksia on tehty (125 m2, 171 m2, 290 m2,) yhteensä 586 m2. Logstor Finland Oy:n uusi vuokrasopimuspaketti saatiin allekirjoitettua kesällä 2024. Powermaint Oy:lle on varattu vuokrattavaksi lisää uutta tilaa (noin 160 m2) ja käynnissä ovat uusia tiloja koskevat sopimusneuvottelut. Biotalouskampuksen (JAMK) kanssa on tehty vuokrasopimusmuutoksia.	Tiedossa ei ole erityistä yksittäistä asiakasriskiä. Riskit liittyvät yleisellä tasolla yritysten liiketoiminnan riskeihin sekä suhdannetilanteiden vaihteluihin eri toimialoilla. Taloudellisesti vaikeina aikoina valmiiksi heikossa kunnossa olevat yritykset voivat joutua lopettamaan toimintansa, jos toiminta muuttuu kannattomaksi.	Yksittäisiä asiakasriskejä on tunnistettu. Riskit liittyvät yleisellä tasolla yritysten liiketoiminnan riskeihin sekä suhdannetilanteiden vaihteluihin eri toimialoilla.
Saarijärvi on arvostettu kestävä biotalouden osaamis- ja yrityskeskittymä	Tarvaalan Biotalouskampuksella suunnitellaan uutta insinööritasoista koulutusta. JAMKin kanssa on neuvoteltu vuokrasopimusmuutoksista.	JAMKin osalta ei ole tiedossa uusia vuokravaikutteisia hankkeita. JAMKin osalta keskitytään kiinteistön ylläpitoon ja sen kehittämiseen.	JAMKin osalta ei ole tiedossa uusia vuokravaikutteisia hankkeita. 1.7.2025 JAMKi kiinteistönhoidon organisoinnista vastaa SSYP kiinteistöt Oy. Vuonna 2025 tehtyjä uudistuksia: Pysäköintialueiden P-ruutujen maalaus ja yksi sähköauton lataustolppa on asennettu (2 x 11 kWh) lähelle pääsisäänkäyntiä. JAMK on kasvattanut sähköpääkeskuksen kokoa Ukko -hankkeeseen liittyen.
Toiminnan merkittävät muutokset v 2025:			
--			

SAARIJÄRVEN SEUDUN RAVITSEMUSPALVELUT OY

KONSERNIYHTIÖN TAVOITTEET			
Saarijärven seudun ravitsemispalvelut SaaSeRa Oy	TP 2024	TA 2025	TP 2025
<i>Liikevaihto 1000 €</i>	1 907	1 780	1 835
<i>Liikevoitto 1000 €</i>	86	17	54
<i>Tilikauden tulos 1000 €</i>	86	17	54
<i>Suoritemäärä /vuosi</i>	436 670	464 495	415 318
<i>Suoritehintaa</i>	4,17	4,08	4,29
<i>Hävikin määrän pienentäminen vuoden aikana</i>	13 %	5 %	kasvanut 7,9 %
PÄÄOMAN TUOTTO, RAHOITUSASEMA JA LAINAT			
<i>Kaupungin lainat 1000 €</i>	ei ole	max 100 000	ei ole
<i>Kaupungin takaus 1000 €</i>	ei ole	ei ole	ei ole
<i>Oman pääoman tuotto</i>	erinomainen (>20 %)	hyvä (>15 %)	hyvä (>15 %)
<i>Omavaraisuusaste %</i>	hyvä (>40%)	hyvä (>40%)	hyvä (>40%)
<i>Quick ratio (rahoitusomaisuus/lyhytaikaiset velat – ennakkomaksut)</i>	erinomainen(>1,5)	hyvä (>1)	erinomainen(>1,5)
STRATEGISET TAVOITTEET			
TAVOITE: strategian painopistealue	TOIMENPIDE	MITTARIT / ARVIOINTI	TOTEUTUNEET TOIMENPITEET TP 2025
<i>Paikkansa vakiinnuttanut toimija</i>	Verkko- ja intrasivujen vakiintunut käyttö	Intrasivujen monipuolinen käyttö	Intrasivujen käyttö vakiintunut
	Infotaulujen käyttö tiedottamisessa	Malliannokset päivän koululounaasta	Malliannosta ei ole saatu näkyviin infotaululle
	Kasvatuksellinen vastuu	Tieto ruoan hiilijalanjäljestä	Tieto ruoan hiilijalanjäljestä ei ole vielä saatavana infotaululta
	Imagon luominen		Imagon vahvistamisen merkitys on tiedostettu
	Asiakaspalautteiden ja -kyselyjen järjestelmällinen kerääminen ja käsittely	Palautteiden ja kyselyjen määrä / vuosi	Asiakaskyselyt kaikille asiakasryhmille on tehty
<i>Arvostettu työnantaja</i>	Oppisopimuskoulutus ja yhteistyö oppilaitosten kanssa	Oppisopimuskoulutettavien tai työharjoittelijoiden määrä /vuosi	Uusi oppisopimuskouluttauja on aloittanut
	Henkilökunnan täydennyskoulutus	Koulutuspäivien määrä /vuosi	Ensiapu- ja Jamix-koulutusta on järjestetty yhteensä 14 päivänä
<i>Tehokas ja taloudellinen palvelutuotanto</i>	Tasapainoinen talous	Talouden sopeuttaminen laskeviin asiakasmääriin	Talous on tasapainossa
		Kustannustehokas palvelutuotanto	Kustannuslaskentaa on tehty myös kuluvan vuden aikana
	Ruokahävikin pienentäminen	Hävikinmäärä / vuosi	Ruokahävikki kasvoi edellisvuodesta 7,9 %
Toiminnan merkittävät muutokset v. 2025			
--			

KIINTEISTÖ OY SAARIJÄRVEN VIRASTOTALO 1/2

KONSERNIYHTIÖN TAVOITTEET			
Kiinteistö Oy Saarijärven Virastotalo	TP 2024	TA 2025	TOT 1-12 2025
TOIMINTA JA TALOUS			
Liikevaihto 1000 €	370	368	370
Liikevoitto (Käyttökate)	-58	50	-10
Tilikauden tulos 1000 €	-42	6	15
Tilojen terveellisyys ja turvallisuus, Sisä- ja ulko-olosuhteiden vuosikorjaus, peruskorjaukset ja perusparannukset	Yritystalo_1 (välitalossa) tehtiin kesällä salaojaremontti, pihavesien hallintaa parantavat muut toimet sekä rakennettiin 8 uutta sähköistettyä pysäköintipaikkaa. Lisäksi rakennuksia yhdistävän käytävän rakenteita kunnostettiin tilattujen työohjeiden mukaisesti. 2.9.2024 käynnistyi Metsänhoitoyhdistyksen sisäilman laatua koskevien korjausten toteutus, joka valmistui marraskuussa 2024. Turvallisuustiimi on päättänyt, että vuonna 2024 pidetään 1. turvallisuuskoulutus koko henkilökunnalle sekä poistumisharjoitukset keväällä ja syksyllä. Turvallisuustiimi kokoontuu vähintään kerran vuodessa.	A. Ulkotiloissa: (1). Julkisivujen puhdistustoimia, (2) Puretaan betonista rakennettu viheristusrakennelma kaupungin talon edustalta ja rakennetaan tilalle yleisökäyttöön soveltuvia pysäköintipaikkoja (noin 8 kpl), (3) Asennetaan sähköautoille tarkoitettuja latauspaikkoja (2 kpl). B. Sisätiloissa: (1) Loppuvuodesta 2024 päätetään yhtiö toimesta toteutettavista korjaustoimista yksityiskohtaisemmin. Työlistalle tulee todennäköisesti (1) sisäilman laatuun liittyviä perusparannustöitä kaupungintalon 0-kerroksessa (pohjoissiipi), (2) Varaudutaan tavanomaisiin vuosikorjaustoimiin sekä määräaikaishuoltoihin. (3) Pidetään 1. turvallisuuskoulutus koko henkilökunnalle sekä 2 poistumisharjoitusta.	A. Ulkotiloissa: (1) Julkisivujen puhdistustoimia (testi 6/ 2025, 8/2025 kaupungintalon julkisivu), (2) Purettiin betonista rakennettu viheristusrakennelma kaupungin talon edustalta ja rakennettiin tilalle yleisökäyttöön soveltuvia pysäköintipaikkoja 8 kpl, (3) Asennettiin sähköautoille tarkoitettuja latauspaikkoja 2 kpl, (4) Yritystalo 2 Salaojien kuvaus ja puhdistus tehty 5/2025 (yhden osa kohdalla korjattavaa, ei akuutti). B. Sisätiloissa: (1) Sisäilmatutkimuksia on tehty kaupungitalolla 1-2 kerroksissa sekä Yritystalo 2 / 1-kerroksessa. (2) Sisäilmakorjauksia tehtiin Yritystalo 2 / 1-kerroksessa. (3) Heinäkuun helteet nostivat rakennuksen sisälämpötilat tukalan kuumiksi, koska ilmanvaihdossa ei ole jäähdtytystä. Korjaavia toimia on pyydetty valmistelemaan kesää 2026 varten. (5) Varaudutaan tavanomaisiin vuosikorjaustoimiin sekä määräaikaishuoltoihin. (4) Järjestetään turvallisuuskävelyitä tarpeen mukaan ja päivitetään pelastusuunnitelmaan syksyllä 2025.
Toimitilojen käyttöaste (1) Saarijärven kaupunki, (b) SSYP Kiinteistöt Oy (uusi näkökulma)	Ehdotus: otetaan käyttöön käyttöasteen mittaussäilytys: n tilat ja kaupungintalo 1.1.2025 alkaen	ei tavoitteena	Virastotalon käyttöastetta ei ole seurattu, mutta se voisi olla perusteltua. KS HVA:lta vapautueet tilat kaupungintalon 1 kerroksessa ovat pitkälti vuokraamatta. Maanmittualaistus lopettaa toimintansa 4/2026. Käsitellään asiaa yhtiön seuraavassa hallituksen kokouksessa. Kohteen markkinointia tulisi kehittää niin julkisen sektorin kuin yritysten ja yhteisöjen tarpeisiin
PÄÄOMAN TUOTTO, RAHOITUSASEMA JA LAINAT			
Kaupungin lainat 1000 €	60	122	
Kaupungin takaus 1000 €	680	680	
Oman pääoman tuotto	-1,0 (Heikko)	(heikko)	0,4 (heikko)
Omavaraisuusaste %	90,8 (hyvä)	85 (Hyvä)	95,0 (hyvä)
Quick ratio (rahoitusomaisuus/ lyhytaikaiset velat – ennakkomaksut)	0,16 (heikko)	1,30 (hyvä)	0,5 (välttävä)

KIINTEISTÖ OY SAARIJÄRVEN VIRASTOTALO 1/2

KONSERNIYHTIÖN TAVOITTEET			
Kiinteistö Oy Saarijärven Virastotalo	TP 2024	TA 2025	TOT 1-12 2025
PÄÄOMAN TUOTTO, RAHOITUSASEMA JA LAINAT			
Yhteenvetoa taloudesta ja sen näkymistä (uusi kenttä)			Yhtiön vuosikorjasubudjettia on kasvatettu viimevuosina (2025 100 te) ja toteuma 93 te. Tarkoituksena kuroa kiinni korjausvelkaa kassavaroin. Yhtiön rahalaitoslainat (4 kpl) päättyvät : 2025 päätyi 2 lainaa ja loput vuonna 2027. Hoito- ja po-vastikkeita ei ole ei ole nostattu vuoden 2023 jälkeen eikä siihen ole isommin tarvetta vielääkään po-menojen vähentyessä. Lainojen takaisinmaksun myötä nykyisillä tuotoilla vuosikorjasubudjettia voidaan nostaa aina 200 te tasolle ja vahvistaa kassaa. Lähivuosien haasteena on nostaa ja ylläpitää toimitilojen käyttöaste riittävän korkeana.
STRATEGISET TAVOITTEET			
Tavoite	TP 2024	TA 2025	TOT 1-12 2025
Palveluverkon uudistaminen ja rakentaminen turvaamaan laadukkaat ja kustannustehokkaat palvelut kaikille kuntalaisille	Toteutetaan suunnitelmallisesti vuosikorjauksia ja perusparannuksia jakamalla töiden toteutusta sekä kevät-kesään ja syksyyn. Lisäksi varaudutaan yllättäviin korjausmenoihin siten, että vasta loppusyksystä päätetään jäljellä olevan vuosikorjausbudjetin käytöstä. Ulkotiloissa on määritelty yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa pelastustiet (2 kpl), jotka on merkitty asianmukaisin kyltein. Rakennukset on nimetty ja niiden sisäänkäynnit on numeroitu. Lisäksi em. liittyen on tehty alueopasteet ulkotiloihin. Talouden osalta todettakoon, että remontit ja peruskorjaukset on tehty kassavaroin. Loppuvuoden 2024 aikana on kartoitettu saneeraus- ja perusparannustarpeita vuodelle 2025.	Toteutetaan suunnitellut vuosikorjaukset ja perusparannukset jakamalla resursseja töiden toteutusta varten sekä kevääseen että syksyyn. Lisäksi varaudutaan yllättäviin korjausmenoihin siten, että vasta loppusyksystä päätetään jäljellä olevan vuosikorjausbudjetin käytöstä. Energiasäästötoimia tehdään ilmastointia ja lämmitystä optimoimalla. Jatketaan vaiheittaista siirtymistä led-valaistukseen kaikissa tiloissa. Ulkoalueisiin liittyvillä uudistuksella (julkisivun puhdistukset, pysäköinti ja sähköautojen lataus) vastataan tiedossa oleviin kehitystarpeisiin ja yleiseen tilojen siisteyteen sekä viihtyvyyteen kiinteistössä. Yhtiö rahoituskulut (lainanlyhennykset ja korot) vähenevät merkittävästi vuosina 2025 ja 2026 ja tämän myötä on mahdollista arvioida ja alkaa suunnitella isompia peruskorjaustarpeita (mm. sähkö ja iv) ja niiden toteutusaikatauluja.	Toteutettiin suunnitellut vuosikorjaukset ja perusparannukset jakamalla resursseja töiden toteutusta varten sekä kevääseen että syksyyn. Lisäksi varaudutaan yllättäviin korjausmenoihin siten, että vasta loppusyksystä päätetään jäljellä olevan vuosikorjausbudjetin käytöstä. Energiasäästötoimia tehdään ilmastointia ja lämmitystä optimoimalla. Jatketaan vaiheittaista siirtymistä led-valaistukseen kaikissa tiloissa. Ulkoalueisiin liittyvillä uudistuksella (julkisivun puhdistukset, pysäköinti ja sähköautojen lataus) vastataan tiedossa oleviin kehitystarpeisiin ja yleiseen tilojen siisteyteen sekä viihtyvyyteen kiinteistössä. Lähivuosina on aika arvioida ja alkaa suunnitella isompia peruskorjaustarpeita (mm. sähkö ja iv) ja niiden toteutusaikatauluja. Vuodelle 2026 siirty päätös varattujen pysäköintipaikkojen käytön sallimisesta kaikille kiinteistössä asioiville virka-ajan ulkopuolella (ohjeistus ja merkinnät liikennemerkein sovitava riittävällä tarkkuudella ennen niiden toteutusta)

KIINTEISTÖ OY SAARIJÄRVEN MUSEOTALO

KONSERNIYHTIÖN TAVOITTEET			
Kiinteistö Oy Saarijärven Museotalo	TP 2024	TA2025	TOT 1-12 2025
Liikevaihto 1000 €	197	197	197
Liikevoitto 1000 €	54	50	55
Tilikauden tulos 1000 €	8	7	25
Taloutta koskevat arviot	Lainanlyhennyksiä on tehty suunnitelman mukaisesti. Talousarviossa vuodelle 2024 on tehty lainahoitomenojen nousua vastaava korotus pääomavastikkeeseen. Hoitovastike pysyy edellisen vuoden tasolla. Sähkön osalta yhtiö on siirtynyt kaupungin kilpailuttamaan sopimukseen ja sähkökustannukset ovat laskeneet n. 6,9 te koko vuotta koskien. Lämmityskustannukset ovat pysyneet lähes edellisen vuoden tasolla. Kokonaisuudessaan kiinteistönhoitokulut ovat matalammat kuin edellisenä vuonna. Korkojen lasku näyttää toteutuvan hieman hitaammin mitä arvioitiin talousarviossa. Korkomenot alittuivat noin 2 te talousarvioon nähden.	Talousarviossa vuodelle 2025 ei ole tehty muutoksia pääoma- ja hoitovastikkeeseen. Korkojen odotetaan laskevan jossain määrin. Sähkön osalta yhtiö on siirtynyt kaupungin kilpailuttamaan sopimukseen ja sähkökustannukset ovat selkeästi laskeneet jo vuoden 2024 aikana. Poistot vuonna 2024 ovat hieman pienemmät kuin talousarviossa 2024. Edellä mainitut seikat huomioiden kokonaisuudessaan kiinteistönhoitokulujen ennustetaan pysyvän edellisen vuoden tasolla. Lainanlyhennyksiä tehdään suunnitelman mukaisesti.	Yhtiön talousarviossa 2025 pidettiin hoito- ja rahoitusvastikkeet edellisen vuoden tasolla. Hoitovastike pidettiin ennallaan, koska kiinteistön hoitokulut ovat tehtyjen energiasäästötoimien ansioista hieman laskeneet ja inflaatio-odotukset ovat kiinteistöhoitomenojen osalta maltillisia. Korkokustannukset laskivat (36,8%) vuoden 2025 aikana kahdesta syystä: (1) Markkinakorot (euribor) ovat laskeneet ja (2) pitkäaikainen velkapääoma vähenee lainanlyhennysten myötä vuosittain 75 te. Talouden nykytalon perusteella ei ole lähivuosina tarvetta nostaa vastikkeita. Sen sijaan rahoitusvastikkeesta voisi jatkossa siirtää inflaation kompensoimiseksi tarvittava määrä hoitovastikkeeseen.
Toimitilojen kunto	Energiakustannuksien osalta tehdyt muutokset (2023) jatkuvat 2024: 1) Lämmityksen osalta on tarkennettu sisälämpötiloja eritoten pakkasajanjaksolla: Toimistoissa suositus 20-21 astetta ja yleisötiloissa ja varastoissa 17-19 astetta celsius. Kesän osalta on säädytty jäähdytystä käynnistymään vasta, kun ulkolämpötila ylittää 26 astetta. Sateisen ja tuulisen sää aikana (kesät 2022 - 2023) on tehty joitain havaintoja rakennuksen ulkovaipan vesivuodoista. Korjaustoimia on tehty tiivistämällä ikkunan ja seinärakenteiden välisiä saumoja sekä parantamalla ikkunapellityksiä.	Kiinteistöautomaatiossa ja ilmanvaihdossa tehdyt muutokset pidetään ennallaan eli näyttelytiloja koskeva höyrystys ei ole toiminnassa sekä jäähdytystä ja lämmitystä koskevat säätöarvot pidetään ennallaan: 1) Lämmityksen suhteen voidaan tarkentaa sisälämpötiloja eritoten pakkasajanjaksolla: Toimistoissa suositus 20-21 astetta ja yleisötiloissa ja varastoissa 17-19 astetta celsius. Kesän osalta on säädytty jäähdytystä käynnistymään vasta, kun ulkolämpötila ylittää 26 astetta.	Energiakustannuksien osalta tehdyt muutokset (2023) jatkuvat 2026: On tarkennettu sisälämpötiloja parkas- ja kuin hellejaksoilla: Sisälämpötilan on noin 20-21 astetta ja yleisötiloissa ja varastoissa 17-19 astetta celsius. Kesän osalta on säädytty jäähdytystä käynnistymään vasta, kun ulkolämpötila ylittää 26 astetta. Sateisen ja tuulisen sään aikana on tehty joitain havaintoja rakennuksen ulkovaipan vesivuodoista. Korjaustoimia on tehty tiivistämällä ikkunan ja seinärakenteiden välisiä saumoja sekä parantamalla ikkunapellityksiä. Kesällä 2025 korjattiin tiivistämällä uudestaan auringolle erityisesti alttiina olevia ikkunoita.
PÄÄOMAN TUOTTO, RAHOITUSASEMA JA LAINAT			
	TP 2024	TA2025	TOT 1-12 2025
Kaupungin lainat 1000 €	-	-	-
Kaupungin takaus 1000 €	1 275	1 275	1 275
Oman pääoman tuotto	1,5 (heikko)	2 (heikko)	4,3 (heikko)
Omavaraisuusaste %	34,4 (tyydyttävä)	32,0 (tyydyttävä)	38,0 (välttävä)
Quick ratio (rahoitusomaisuus/lyhytaikaiset velat – ennakkomaksut)	0,25 (välttävä)	0,30 (välttävä)	0,35 (tyydyttävä)

2.1.4. Sivistystoimi

2.1.4.1. Sivistyspalvelut ja vapaan sivistyksen palvelut

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025

Vastuuryhmä

Sivistyslautakunta

Vastuuryhmän keskeiset tehtävät

Sivistyslautakunta vastaa sivistyspalveluiden ja vapaan sivistystoimen palveluiden järjestämisestä. Sivistyslautakunnan alaisuudessa järjestetään varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus, kulttuuripalvelut, vapaa-aikapalvelut sekä kansalaisopiston, kirjaston ja museon palvelut. Lisäksi sivistystoimi on mukana yhteistyössä kehittämässä ammatillista koulutusta (Poke, Jamk., muut yhteistyötahot) ja kesäyliopistotoimintaa (Jyväskylän kesäyliopisto).

Sivistystoimen hallinto vastaa koko sivistystoimen hallinnosta ja taloudesta sekä kokouksien valmistelusta ja osallistuu kaupungin johtoryhmätyöskentelyyn. Hallinnossa hoidetaan koulukuljetusten organisoinnin lisäksi myös kaupungin joukkoliikenteen suunnittelu ja toteutus. Sivistystoimen hallintoon on vuoden 2023 alusta sisällytetty kaupungin hyvinvointityö ja sen kehittäminen.

Sivistyslautakunnassa on seitsemän (7) jäsentä ja jokaisella jäsenellä henkilökohtainen varajäsen. Lautakunta kokoontui 10 kertaa. Kokouksia on pidetty osin lautakunnan alaisissa toimintayksiköissä tutustuen samalla niiden toimintaan, henkiloistoon ja ajankohtaisiin asioihin.

Vapaan sivistystoimen palveluihin kuuluvalla Viitasalo-opistolla on oma johtokunta, joka kokoontui 4 kertaa.

Kertomusvuoden tärkeimmät tapahtumat ja toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvointityö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tarkoituksena on parantaa asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä, estää sairauksia ja syrjäytymistä sekä vahvistaa osallisuutta. Näitä tavoitteita tuetaan kaikilla kaupungin toimialoilla. Hyvinvointityön koordinoinnista vastaa kaupungin hyvinvointi- ja osallisuustyöryhmä.

Vuonna 2025 kaupungin strategian mukaisesti jatkettiin tiivistä yhteistyötä Keski-Suomen hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin kanssa. Keski-Suomen hyvinvointialueen HYTE-kuntaneuvottelut pidettiin 6.11.2025, ja tilaisuuteen osallistuivat kunnat ja järjestöt. Tapaaminen järjestettiin yhdessä seutukunnan muiden kuntien kanssa. Hyvinvointikoordinaattori osallistui useisiin hyvinvointialueen työryhmiin.

Hyvinvointityötä tehtiin aktiivisesti yhteistyössä perhekeskuksen kanssa. Avoimia perheiden tapaamisia, joissa hyvinvointityö oli mukana, järjestettiin 42 kertaa, ja niissä kävi yhteensä

1 078 henkilöä, joista lapsia oli 568 ja aikuisia 510. Ikääntyvien hyvinvointia tukevia tapahtumia ja kiertueita järjestettiin yhteistyössä hyvinvointialueen, järjestöjen ja seurakuntien kanssa 17 kertaa, ja niihin osallistui 382 henkilöä. Vanhusten viikon tapahtumiin osallistui 450 ikäihmistä. Ehkäisevän päihdetyön kuntalaistilaisuuksia järjestettiin kaksi, joissa osallistujia n. 70 henkilöä.

Vuonna 2025 järjestettiin kolme järjestöiltaa, kolme seuraparlamenttia, kaksi kyläiltaa sekä kolme kumppanuuspyödyän tapaamista. Lisäksi Landen kaiku ry:n kanssa toteutettiin useita osallistavia Tulevaisuusvalta-tapaamisia osana Näköalatomuudesta tulevaisuusvaltaan -hanketta, jota rahoittavat Leader Viisari ja EU:n Maaseuturahasto.

Vuoden aikana järjestettiin seitsemän kuntalaiskyselyä, joiden kautta asukkaat saivat mahdollisuuden antaa palautetta kaupungin eri toimialueiden palveluista, hankinnoista ja hankkeista. Kyselyihin vastasi yhteensä 868 henkilöä.

Laaja hyvinvointikertomus vuosilta 2021–2025 hyväksyttiin sivistyslautakunnassa 8.12.2025, jossa tarkastellaan kuntalaisten hyvinvoinnin tilaa laajasti eri näkökulmista kertomuskauden ajalta. Hyvinvointityön tuloksia arvioidaan valtakunnallisen hyvinvointi-indikaattorin avulla. HYTE-kertoimen perusteella kunnat saavat valtionosuuden lisäosaa tukemaan hyvinvointijohtamista ja -työtä. Saarijärven kaupungin HYTE-kerroin vuonna 2025 oli 67, kun se vuonna 2024 oli 64. Tämän perusteella kaupungille maksettiin valtionosuuden lisäosaa 20,9 euroa asukasta kohden (vuonna 2024 18,1 euroa). Hyvinvointikertoimen perusteella maksettu valtionosuuden lisäosa oli yhteensä 184 907 euroa.

Hyvinvointityön talousarviovaraus oli -68 540 euroa ja toteutuma -68 041 euroa (99,3%).

Kirjasto

Kirjaston palveluaika väheni henkilöstösäästöjen takia 7 h/viikko. Henkilötyövuodet vähenivät -2 htv. Vakituista henkilökuntaa pääkirjastolla on 4, josta yksi on kirjastoautossa joka toinen viikko. Henkilökunnan vähenemisen takia kirjaston omatoimiaikaa on lisätty. Kirjastotoimenjohtaja ja kirjastoautonkuljettaja vaihtuivat eläköitymisen ja toiseen tehtävään siirtymisen takia.

Kirjaston fyysisten käyntien määrä väheni 3,78 %. Kokonaislainaus nousi 3,95 %. Lainaajien määrä nousi 0,26 %.

Verkkokäynnit nousivat 12,6 % ja ovat hyvällä tasolla, samoin kuin e-aineistojen käyttö yleisestikin. E-kirjaston käyttöön-otto laajensi e-kirjakokoelman määrää ja muutti tilastointitapaa kuluneena vuonna.

Tapahtumia järjestettiin yhteensä 25 kappaletta, mikä oli yli 100 % edellisvuotta enemmän. Tapahtumiin osallistui yhteensä 658 henkilöä. Käyttäjäkoulutuksia, kuten kirjavinkkauksia ja kirjaston käytön opastuksia, pidettiin yhteensä 26 kappaletta. Niihin osallistui yhteensä 576 henkilöä.

Aineiston hankintamäärä nousi takaisin aikaisempaan vuoden 2023 tasoon ollen kuitenkin edelleen Keski-kirjastojen vertailussa vähäisimpänä asukaslukuun suhteutettuna.

Keski-kirjastojen yhteinen kokoelmapolitiikka valmistui syksyllä 2025 ja tässä painotettiin kaikkien kuntien tasavertaista osallistumista aineistohankintaan. Kirjastojen tulisi pyrkiä jatkossa vähintään oman kuntaryhmittelynsä mukaiseen valtakunnalliseen keskiarvoon.

Kirjaston talousarvio alittui 26 569 €, käyttöaste 93,4 %. Suurin osa alituksesta syntyi henkilöstöressurssin pienenemisestä. Myös kirjastoauton menot alittuivat henkilöstö- ja reittimuutosten myötä. Tuloja kirjastoon tuli 3 495 euroa arvioitua enemmän.

Kansalaisopisto

Opetustuntimäärä ja valtionosuus: vuonna 2025 normaaleja kansalaisopistotoiminnan tunteja toteutui 8640 tuntia, joista Kannonkoskella 629 tuntia. Taiteen perusopetuksen tunteja toteutui 426 tuntia ja suomen kielen maahanmuuttajakoulutuksia 874 tuntia, josta valtionosuudella toteutettiin 508 tuntia ja kaupungin työllisyyspalveluiden ostamana koulutuksena 367 tuntia. Kaikkiaan opetusta toteutui 9432 tuntia. Valtionosuutta saatiin normaaliin kansalaisopistotoimintaan ja taiteen perusopetukseen 6150 tunnille ja tämän lisäksi maahanmuuttajakoulutuksiin 100% valtionosuutta 399 tunnille.

Opiskelija- ja kurssimäärät: Kansalaisopistotoimintaan osallistui 3915 kurssilaista, koulutuksia järjestettiin yhteensä 377, joista myyntipalvelukoulutuksia 9 koulutusta joilla opiskelijoita yhteensä 41. Opistossa työskenteli 99 tuntiopettajaa.

Tapahtumat: Kansalaisopiston musiikinopiskelijoiden ja eri ryhmien (kuorot ja eri soitinkokoonpanot) 8 tapahtumassa; opiston ryhmät ovat esiintyneet myös kahdessa Kulttuuritoimen järjestämässä Runebergin puiston kesätapahtumassa; kuvataidekoulun ja kansalaisopiston kädentaitojen ja taderyhmien kevätnäyttelyt; kansalaisopisto on lisäksi tukenut 5 näytelmän valmistumista ohjaajien palkkioilla ja matkakuluilla yhteensä 350 tunnilla (Saarijärven teatteri). Kansalaisopisto osallistui myös useiden kulttuuritoimen järjestämien tapahtumien järjestelyihin.

Avustukset: Opintosetelityyppisellä avustuksella on tuettu merkittävästi eri kohderyhmien (ikäntyneet, työttömät, maahanmuuttajat) opintoihin osallistumismahdollisuuksia joko kurssimaksuja alentamalla tai järjestämällä maksuttomia kursseja kohderyhmille. Opintosetelityyppistä avustusta vuosille 2024 – 2025 oli käytettävissä 7.300 €.

Talous: Kansalaisopiston talousarvio 2025 ylittyi 14 403 €, käyttöaste 102,1 %. Ylistys johtuu arvioitua paremmin toteutuneista kursseista ja tämän seurauksena n. 600 tuntia arvioitua korkeammasta toteutuneesta opetustuntimäärästä.

Kulttuuri

Saarijärven musiikkitapahtumien vahvana kivijalkana on ollut edellisvuosien tapaan kulttuuritoimen omien tilaisuuksien lisäksi opistojen konsertit ja muiden yhteisöjen kanssa yhdessä järjestettävät tilaisuudet. Yhteistyö seurakunnan ja erityisesti Kirmoja järjestävän Art Lumperoinen ry:n kanssa on ollut hedelmällistä ja mahdollistaa kattavan tarjonnan paikkakunnalle. Tapahtumarahoihin varattu vuosittainen määräraha (10.000 euroa vuodelle 2025) on mahdollistanut suositut Runebergin puiston kesäajan torstaikeikat sekä kulttuuritoimen omat tilaisuudet. Lisäksi tapahtumarahaa on käytetty myös yhteistyössä järjestettävien tilaisuuksien tila- ja siivouskuluihin sekä tapahtumien tukimainontaan. Monipuolinen musiikkitapahtumien järjestäminen melko pienellä määrärahalla vaatii kekseliäisyyttä sekä hyvähenkistä yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Tässä yhteistyössä kaupungin ja kansalaisopiston rooli on keskeinen. Kansalaisopiston musiikin suunnittelija-opettajan työpanosta käytetään merkittävästi tapahtumien suunnittelu- ja järjestämistehtäviin.

Kulttuuritoimi järjestää tapahtumia tapahtuman luonteesta ja yhteistyötahoista riippuen joustavasti eri periaattein:

1) Kulttuuritoimen omana tuotantona, jolloin tapahtuma ostetaan esiintyjien kanssa neuvotellulla esiintymiskorvauksella, kulttuuritoimi saa pääsylipputuotot. Tällaisia tapahtumia oli vuonna 2025 14 tapahtumaa (eri esiintyjien konsertit, Runebergin puiston kesäajan torstaikeikat ja muut tapahtumat), joissa yleisöä 1875 henkeä.

2) Yhteistyössä muiden järjestäjien kanssa järjestetyt konsertit ja muut tapahtumat, 9 tapahtumaa, yleisöä 2445 henkilöä, yhteistyötahoina mm. seurakunta, kaupungin muut toimijat (vapaa-aikapalvelut, perusopetus ja varhaiskasvatus) sekä muut tahot. Järjestämiseen käytetään osin kulttuuritoimen tapahtumarahaa ja/tai osin muiden toimijoiden tapahtumamäärärahaa ja/tai sovitaan tila- tai mainosyhteistyöstä, lisäksi käytetään kulttuuritoimen työntekijäpanosta.

- Yleisöä Kulttuuritoimen yksin tai yhteistyönä järjestämissä tapahtumissa kävi yhteensä 4320 henkeä.
- Muiden tapahtumajärjestäjien yksinomaisesti järjestämät tapahtumat, joissa kulttuuritoimi toimii vain tilojen vuokraajana (ohjelmatoimistot, itsenäisesti toimivat artistit), vuonna 2025 tällaisia tapahtumia ei toteutunut.
- Oma erityinen yhteistyötahonsa on Art Lumperoinen/Kirmot, jonka toimintaan kulttuuritoimi ei suoranaisesti ole sidoksissa, mutta yhteistyö tapahtumien järjestämisessä on kuitenkin hyvin tiivistä. Kesäajan Kirmot-viikon tapahtumista kaupunki ei peri tilavuokraa, muista kaupungin tiloissa järjestetyistä konserteista (10 tapahtumaa v. 2025, yleisöä yhteensä 2010 henkeä) kaupunki on perinyt tilavuokran.

Kulttuuripalveluiden myönnettiin tapahtuma-avustuksia yhteensä 2 790 euroa kymmenelle eri tapahtumajärjestäjälle ja lisäksi kymmenelle yhdistykselle myönnettiin yleisavustusta yhteensä 10 300 euroa. Tapahtuma-avustusten turvin järjestettiin muun muassa konsertteja sekä muita paikallisia kulttuuri tapahtumia, jotka keräsivät yleisöä ja edistivät yhteisöllisyyttä. Kulttuuripalveluihin myönnettyissä avustuksissa noudatettiin vapaa-aikapalveluiden myöntämien avustusten kansa yhtenäisiä kriteerejä. Yleisavustusten avulla tuettiin yhdistysten jatkuvaa toimintaa, jotka tarjoavat alueen asukkaille mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa paikalliseen kulttuurielämään.

Kulttuurin talousarviovaraus oli -41 051 € ja toteutuma -41 011 € (99,9 %).

Museo

Museon päärakennuksessa järjestettiin kolme näyttelyä ja Juholan Galleria Jarskassa yksi näyttely. Päärakennuksessa vieraili 4816 kävijää, Kivikauden kylässä 1893, Juholassa 265, Mahlun maapallopatsaalla 760, kaupungintalon näyttelyissä 2070 ja Toivi Järvisen taidekodissa 87 kävijää. Museon hoitamissa kohteissa kävi yhteensä 9891 henkilöä. Museon päärakennuksessa toteutettiin 17 tapahtumaa ja yhteensä viisi tapahtumaa Kivikauden kylässä ja Tapperien taiteilijakoti Juholassa, joka oli avoinna yleisölle viikonloppuisin 14.6.–17.8. Kivikauden kylä oli avoinna yleisölle 26.6.–2.8.2025.

Kokoelmakartuntaa oli kaikkiaan 441 objektia. Lahjoitukset sisälsivät esineitä, taideteoksia, valokuvia ja arkistoaineistoja. Museo lainasi teoksia Jyväskylässä järjestettyihin galleria- ja museonäyttelyyn, joka oli kulttuurihistoriallinen Rantasipinäyttely. Museolla on ollut kolme hanketta vuoden 2025 aikana. Kaksivuotinen Keski-Suomen liiton rahoittama Yhteinen ympäristömme -hanke alkoi 3.2. Lisäksi kaksivuotisessa Saarijärven Mannilan Taidesäätiön ja Beda, Katri ja Aune Heralan säätiön historiaa ja toimintaa käsittelevässä julkaisuhankkeessa tehtiin tutkimus- ja kirjoitustyötä. Kivikauden kylää kunnostettiin Museoviraston muinaisjäännealueen kunnostusavustuksella.

Museossa työskenteli kolme vakinaista museoammattilaista ja puoli päivää kuukaudessa palvelusihteeri, joka käsittelee museon laskuja etätyönä. Lisäksi työskenteli osa-aikainen projektityöntekijä kaksi päivää viikossa ja määräaikainen infon työntekijä.

Museon talousarviovaraus oli -384 189 € ja toteutuma -390 337 € (101,6 %).

Perusopetus

Perusopetuksen toimintaa ohjaavat valtakunnallinen opetussuunnitelma sekä lukuvuosittain laadittava koulun lukuvuosisuunnitelma. Vuonna 2025 perusopetuksen toiminta Saarijärvellä painottui opetuksen laadun vahvistamiseen, yhteisöllisiin tapahtumiin, oppimisen tuen uudistuksen käyttöönottoon sekä turvallisen arjen varmistamiseen. Kouluissa tehtiin monenlaista yhteistyötä huoltajien, kolmannen sektorin sekä eri viranomaisten kanssa. Toimintaa rikastuttivat kulttuuri- ja liikuntahankkeet, taideprojektit sekä oppilaiden osallisuutta vahvistavat tapahtumat.

Keskeiset tapahtumat ja pedagoginen toiminta

- Oppimisen tuen uudistuksen käyttöönotto ja siihen liittyvien käytäntöjen jalkauttaminen.
- Laaja kulttuuri- ja taidetoiminta (mm.):
 - Riku Niemi -orkesteri, kanteleopajat, kirjailijavierailut (mm. Tapani Bagge).
 - Taidepolku-projekti Papinkalliolla (Pylkönmäki).
 - Elokuvakasvatus ja taidetestaustoiminta.

- Liikunta- ja hyvinvointitoiminta:
 - Laskettelu- ja uintiretket, Viestikarnevaalit, frisbeetapahtumat, Keski-Suomen liikunnan koulutukset.
 - Välituntitoiminnan kehittäminen.
- Osallisuutta ja vaikuttamista tukevat tapahtumat:
 - Tulevaisuus-torstai ja Vaikuta- teemapäivä 8. luokkalaisille Yhtenäiskoulussa, oppilaskunnan teemapäivät, kunta- ja aluevaalit -teemapajat.
- Yhteistyö huoltajien ja yhteisöjen kanssa:
 - Vanhempainillat, varainhankinta, pihatalkoot, seurakunta- ja kyläyhteistyö.
- Retket ja projektit: retket mm. Piispalaan ja Kuortaneelle (urheiluopisto), Yrittäjäyyskasvatus ja Yrittäjäyyskylätoiminta eri luokka-asteilla.

Koulujen opettajista kaikki viranhaltijat täyttivät muodollisen kelpoisuuden virkoihinsa (tilanne 31.12.2025).

Tilastointipäivän (20.9.) koulujen oppilasmäärät olivat Lanneveden koulussa 39 Pylkönmäen koulussa 41 ja Saarijärven Yhtenäiskoulussa 695 oppilasta (1–6 luokat 420 opp., 7–9 luokat 275 opp.). Kokonaisoppilasmäärä väheni edellisen vuoden tilastointipäivästä 18 oppilaalla.

Oppilas- ja opiskeluhuollon järjestämisestä on vastannut Keski-Suomen hyvinvointialue. Terveystieteiden, koululääkäri- ja kuraattoripalveluita on ollut Saarijärvellä kohtuullisesti tarjolla, mutta työntekijät ovat vaihtuneet melko paljon. Psykologipalveluista oli pulaa kevätlukukaudella, mutta tilanne parani syksyllä. Yhteistyötä ja toiminnan kehittämistä hyvinvointialueen kanssa on tehty monessa työryhmässä.

Valtion erityisavustuksilla (hankehakemukset) saatiin lisäresursseja erityisesti opetukseen ja kasvatukseen. Suurinta avustusta (koulutuksellinen tasa-arvo) käytettiin mm. ryhmien jakamiseen, samanaikaisopetukseen sekä koulunkäyntiohjaajien palkkaamiseen.

Perusopetuksen talousarviovaraus oli -9 587 239 € ja toteutuma -9 668 997 € (100,9 %).

Lukio

Vuonna 2025 Saarijärven lukiossa valmistui 38 ylioppilasta (34 keväällä ja 4 syksyllä). Uusia opiskelijoita aloitti 33, ja lisäksi kolme opiskelijaa suoritti lukio-opintoja kaksoistutkintona Pokella. Opetus toteutui pääosin lähiopetuksena, lukuun ottamatta syksyn yo-kokeiden aikaisia abien lyhyitä etäopetusjaksoja tilajärjestelyjen vuoksi.

Lukiossa valmistauduttiin uudistuvan sähköisen Abitti-järjestelmän käyttöönottoon, joka tulee yo-kokeisiin syksyllä 2026. Vuonna 2025 järjestelmää käytettiin jo koulun omissa kokeissa, ja lukio osallistui valtakunnalliseen harjoituskokeeseen.

Kansainvälisyystoiminta oli vilkasta Erasmus+ -hankkeen kautta. Lukio toteutti ryhmävierailut Madridin kanssa, vastaanotti ulkomaisia opiskelijoita ja opettajia sekä mahdollisti omille opettajille ulkomaankoulutus- ja job shadow -jaksoja.

Opiskelijat osallistuivat Keski-Suomen lukioden yhteiseen korkeakouluviikkoon sekä Jyväskylän korkeakoulujen Hakijan päivään. Lisäksi järjestettiin Tulevaisuustorstai-messut yhdessä yhtenäiskoulun kanssa – tapahtumassa vieraili 14 oppilastosta ja lukion entisiä opiskelijoita kertomassa urapoluistaan.

Lukuvuoden aikana toteutettiin myös useita yhteisöllisiä tapahtumia, kuten Open stage -esitykset, säbätturnaus, vaalipaneeli, ruotsin kielen opintomatka Helsinkiin, Pyhäkin retki, kanelipullan päivä sekä elokuvaviikon näytös.

Lukion talousarviovaraus oli -1 587 991 € ja toteutuma -1 447 403 € (91,1 %). Leasing-maksut olivat noin 350 000 € ja sisäiset vuokrat noin 90 000 €. Merkittävimmät muut kulut olivat oppimateriaalit (34 000 €) ja ravitsemiskulut (59 000 €).

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on edistää lapsen kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä sekä toimia lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi yhteistyössä perheiden kanssa. Vastuualueen toimintaa ohjaavat varhaiskasvatuslaki ja -asetus, perusopetuslaki, varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki sekä laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta sekä laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen pedagogista toimintaa ohjaavat varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelman perusteet.

Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa ja perhepäivähoitokodeissa. Esiopetusryhmät toimivat päiväkodeissa. Varhaiskasvatus vastaa perheille maksettavista avustuksista, joita ovat kotihoidontuki, yksityisen hoidon tuki ja yksityisen varhaiskasvatuksen palveluseteli. Vuosina 2023–2025 varhaiskasvatus on vastannut ”Saarijärvelle syntyvien lasten tuen” ja ”Saarijärvelle muuttavien lapsiperheiden tuen” maksatusprosessista.

Varhaiskasvatuspaikka on pystytty järjestämään lakisääteisessä ajassa kaikille paikkaa hakeneille. Perhepäivähoitoa ei ole kyetty tarjoamaan kaikille sitä ensisijaisesti toivoneille perheille.

Vuoden lopussa varhaiskasvatuksessa oli yhteensä 244 lasta (v.2024 261), joista esioppilaita oli 52 (69). Kaikista palvelun piirissä olevista lapsista päiväkodissa järjestettävään varhaiskasvatukseen osallistui 230 lasta ja perhepäivähoitoon 14 lasta.

Yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli yhteensä 80 paikkaa: 76 paikkaa päiväkotit Solmussa ja neljä paikkaa omassa kodissaan työskentelevällä yksityisellä perhepäivähoitajalla. Yksityisen varhaiskasvatuksen palveluseteliä maksettiin kuukausittain keskimäärin 50 lapsesta. Esiopetusta ostettiin Pilke päiväkotit Solmusta kevätkaudella 15 ja syksyllä 14 lapselle.

Keväällä 2025 varhaiskasvatukseen palkattiin Opetus- ja kulttuuriministeriön tasa-arvorahoituksella määräaikaisten ryhmäavustaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja sekä syksyllä kotouttamisrahalla kaksi ryhmäavustajaa tukea tarvitsevien lasten osallisuuden tukemiseksi.

Vuonna 2025 Saarijärvelle syntyi 36 lasta (v.2024 44).

Kotihoidon tukea sai kuukausittain keskimäärin 30 perhettä ja osittaista/joustavaa hoitorahaa keskimäärin 10 perhettä.

Varhaiskasvatuksen talousarviovaraus oli -4 312 873 € ja toteutuma -4 093 620 € (94,9 %).

Vapaa-aikatoimi

Saarijärven vapaa-aikapalvelut tuottaa nuorisoi-, liikunta- ja kulttuuripalveluita. Vakinaista henkilöstöä on kolmetoista kappaletta ja kausi/kerhotyöntekijöitä useita kymmeniä. Vapaa-aikapalveluiden keskeiset liikuntapaikat ovat Uimahalli – Kuntokeskus Aarresaari, Paavonrinteet, jäähalli ja muut luistinnaradat, kentät ja ulkoalueet ja luontoreitit. Nuorisotyötä tehdään nuorisotalolla, koululla sekä etsivien nuorisotyöntekijöiden kautta monipaikkaisesti. Vapaa-aikapalvelut hallinnoi Runebergin puiston lavaa.

Vuonna 2025 vapaa-aikapalveluissa aloitettiin pitkän tähtäimen kehittämistyö luontoreittien ja tapahtumien kehittämiseen. Luontoreittien kehittämistyötä tehdään yhdessä kaavoituksen ja elinvoimapaalveluiden kanssa ja tapahtumien kehittämistä kansalaisopiston, kirjaston, museon ja paikallisten järjestöjen kanssa.

Luontoreittien osalta kehittämistyö sisälsi vuonna 2025 reittien kartoitusta ja akuuttia korjaustyötä sekä vuoden 2026 toiminnansuunnittelua sekä digitaalisten välineiden hyödyntämistä osana saavutettavuuden parantamista.

Nuorten osallistuvan budjetoinnin rahoituksella järjestettiin nuorten ikärajaton musiikkitapahtuma sekä suunniteltiin järjestöjä osallistavia tapahtumatuotannon malleja, joita kokeillaan vuonna 2026 osana kaupungin juhluvuotta. Ikäihmisten osallistuvan budjetin määräraha ohjattiin toiveiden pohjalta järjestettäviin musiikkiesityksiin koulu- ja kulttuurikeskudessa, jotka keräsivät runsaasti osallistujia ja loivat mahdollisuuksia sukupolvien väliseen kohtaamiseen.

Vuoden aikana järjestöavustuksia myönnettiin monipuolisesti tukemaan paikallista yhdistystoimintaa. Avustukset jaettiin yleisavustuksina, tapahtuma-avustuksina sekä monitoimitilojen ja -paikkojen ylläpitoavustuksina yhteensä 71 eri järjestölle. Tuen avulla mahdollistettiin järjestöjen toimintojen jatkuvuus, erilaisten tapahtumien toteutuminen sekä yhteisöllisten kokoontumisten ja harrastuspaikkojen ylläpito.

Harrastamisen Suomen mallin kerhot tukevat hyvin lasten ja nuorten harrastustoimintaa. Kerhoihin osallistui yhteensä yli 300 lasta. Toiminnan tueksi kasattiin syksystä 2025 alkaen ohjausryhmä, jossa on osallistujat koululta, Kansalaisopistolta ja sivistystoimelta.

Vuoden 2025 vapaa-aikapalveluiden talousarviovaraus oli -851 809 euroa, mikä oli 104 117 euroa vähemmän kuin vuoden 2024 toteutunut tilinpäätös (-955 926 euroa). Vuoden 2025 talousarviossa tulojen odotettiin kasvavan 10 447 euroa ja toimintakulujen laskevan 93 630 euroa vuoteen 2024 verrattuna.

Vapaa-aikapalveluissa tuotettiin vuonna 2025 samat palvelut kuin aikaisemminkin, mikä johti siihen, että palveluiden tuottamiseen jouduttiin hakemaan lisätalousarviota 188 000 euroa.

Säästötoimina loppuvuonna 2025 oli hankintakielto ja uinninvalvojat lomautettiin uimahallin remontin ajaksi. Näillä toimenpiteillä tulos jää lisätalousarvion jälkeen ylijäämäiseksi. Vuosikate lisätalousarvioon nähden on alittunut 38 897 euroa ja poistojen jälkeen ylijäämä on 6 339 euroa. Toimintatuotot toteutuivat 99,4 prosenttisesti (395 525 euroa) ja toimintakulut 97,1 prosenttisesti (1 402 755 euroa).

Vuoden 2025 aikana vapaa-aikapalveluiden suurin investointi oli Uimahalli-kuntokeskus Aarresaaren kuntosalilaitteiden uusiminen ja teknisen toimen suorittama uimahallin suodatinremontti. Suodatinremontin vuoksi uimahalli oli suljettuna loka-joulukuun.

Paavonrinteiden lumetusputket uusittiin loppukesällä 2025 ja Pylkönmäen urheilukenttä sai uuden pinnoitteen.

Uimahalli – Kuntokeskus Aarresaaren muutos saldovarauksesta käyntikertoihin näkyi kauden aikana vähenevinä lipputuloina. Kolmen kuukauden uimahallin sulkeminen vähensi myös osaltaan budjetoituja tuloja.

Vapaa-aikapalveluiden käyttö-/kävijämääriä:

Jäähalli: Maksulliset tekojäävuorot: 542, maksuttomat tekojäävuorot 574, tennisvuorot: 179. Käyttövuorot yhteensä 1 294

Monitoimihalli: Maksuttomia käyttövuoroja 2 457, maksullisia vuoroja 2 838.

Aarresaari: Uimahalli: 21 888 käyntiä. Kuntosali: 33 299 käyntiä. Liikuntasali: 3 731 käyntiä. Yhteensä 58 918 käyntiä.

Paavonrinteet: Kausi 2024–2025: 110 416 nousua (rinteitä ei avattu marras-joulukuussa sääolosuhteiden vuoksi). Kausi 2022–2023: 128 317 nousua. Kausi 2023–2024: 126 500 nousua.

Harrastamisen Suomen malli

Harrastamisen Suomen mallin kerhoja toteutui 37 kerhoa, joissa oli 64 ohjaajaa. Kerhoihin osallistui 301 lasta. Uutena kerhona alkoi teatterikerho.

Nuorisopalvelut

Nuorisotalo

Vuonna 2025 nuorisotalo tarjosi monipuolisia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia alueen nuorille turvallisessa ja viihtyisässä ympäristössä. Toimintaan kuului ohjattuja kerhoja, avoimia iltoja, teematapahtumia sekä mahdollisuus osallistua nuorten omaehtoiseen toimintaan ja vaikuttamiseen. Osallisuutta tuki erityisesti yhteinen nuorisotoimen ja kuntalaisten mopoilta ja tulevaisuusvalta tapaaminen, joihin osallistui kuntalaisia yhteensä n. 70 henkilöä. Nuorisotalolla oli vuonna 2025 asiakaskäyntejä n. 6 550.

Erityisnuorisotyö

Vuonna 2025 erityisnuorisotyö painottui yksilölliseen ja yhteisölliseen työhön ja varhaiseen puuttumiseen, jotta nuorten hyvinvointi ja arjen hallinta vahvistuivat. Toiminnassa tehtiin tiivistä yhteistyötä oppilaitosten, perheiden sekä muiden nuorten parissa työskentelevien tahojen kanssa. Lisäksi järjestettiin tavoitteellisia ryhmätoimintoja, joiden avulla nuoret saivat mahdollisuuden harjoitella sosiaalisia taitojaan ja löytää uusia tapoja osallistua yhteisöön mm. vaikuta-teemapäivä. Lisäksi järjestettiin ehkäisevän päihdetyön tapahtuma koululla yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa (piikkilanka ja op-pitunti). Erityisnuorisotyöntekijä teki jopo -luokassa 2pv/vko, mikä rakentaa koulun ja nuorisotyön yhteistyötä.

Etsivä nuorisotyö

Etsivä nuorisotyö tarjosi tukea niille nuorille, jotka ovat vaarassa jäädä palvelujen ulkopuolelle tai tarvitsevat apua arjen haasteissa. Työtä tehdään matalalla kynnyksellä nuoren ehdoilla, ja tavoitteena on lisätä nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Yhteistyö eri tahojen, kuten oppilaitosten ja perheiden kanssa, on keskeisessä roolissa etsivän työn arjessa. Asiakkaiden tilanne on haastava. Etsivää nuorisotyötä tehdään osittain hankerahoituksen turvin.

Talouden tavoitteiden toteutuminen

Sivistyslautakunnan talousarvion kokonaisuuden toteutuman toimintakate oli yhteensä 18 080 035 €, mikä alitti lautakunnan (muutetun) talousarvion 303 945 eurolla (käyttöaste 98,3 %).

Sivistyspalvelujen toimintatuotot olivat 567 661 € ja toimintakulut -16 123 200 €. Tuotot ylittyivät arvioidusta 196 991 euroa (OKM:n hankeraha useammalle vuodelle). Kulut alittuivat arvioidusta 61 600 euroa. Toimintakate -15 555 540 alitti arvioidun 258 990 eurolla (käyttöaste 98,4 %).

Vapaan sivistystoimen palveluiden toimintatuotot olivat 711 621 € ja toimintakulut -3 236 116 €. Tuotot ylittivät muutetun arvion 61 004 euroa ja kulut 16 048 euroa. Toimintakate -2 524 495 € alitti arvioidun 44 955 eurolla (käyttöaste 98,3 %).

Palvelut on tuotettu kohtuullisilla kustannuksilla ja saman kokoluokan kuntien vertailussa ne sijoittunevat (Kuntamaiseman vertailutietoa ei vielä ole) pääosin aikaisempien vuosien tapaan kokonaisuutena keskiarvon tienoille.

Talouden haasteet liittyvät erityisesti kustannustason nousuun palveluostoissa ja sijaiskuluissa.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen ja niiden perusteella tehdyt johtopäätökset

Arvio sisäisen valvonnan suunnitelman toteutumisesta, keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnitelmakaudella:

Sisäinen valvonta on toteutunut lautakunnan hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Toimintaa ja taloutta on seurattu jatkuvasti ja siitä on keskusteltu mm. Koulujen johtoryhmän sekä sivistysosaston johtoryhmän kokouksissa. Toteutumisesta on raportoitu kaupungin ohjeiden mukaisesti kolmannesvuosittain sivistyslautakunnalle ja edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Toiminta on järjestetty säädösten ja ohjeiden mukaisesti, hallinnon avoimuutta ja kuntalaisten osallisuutta (erityisesti hyvinvointityön osalta) on kehitetty. Tietosuojaan ja turvallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota (Eduhousen ja kaupungin omat koulutukset).

Sivistyslautakunnan sisäiset tarkastajat tekivät raportin vuoden 2025 tarkastuksista. Esille nostettuja asioita olivat mm.

- jatkoselvitys yksiköiden esihenkilöiden työn kuormittavuudesta, joka aiheutuu sijaisjärjestelyistä ja päivystyksistä
- lasten tietoja käsitteleminen vain työtehtävien edellyttämällä tavalla (lasten asioita saateta ulkopuolisten tietoon eikä henkilöstölle, joilla ei ole työtehtävien mukaista tarvetta tietoon)
- huoltajien kuulemisen käytännöt eivät kaikilta osin ilmenneet varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman kohdalla. Lisäksi kyseisen suunnitelman päivittämistiheys olisi hyvä kirjata suunnitelmaan jatkossa selkeämmin
- pyyntö vapaa-aikapalveluille laatia erillinen suunnitelman talousarviossa pysymisestä kaupunginhallituksen päätösten mukaisesti (kh § 285/2025)
- toimialan vakuutusluettelon päivittäminen tarvittaessa ja käytännöt vakuutusluettelon hallinnoinnista saatetaan toimialan esihenkilöiden tietoon
- toimivaltasäännösten noudattamisessa havaittiin poikkeama Urheilukentän ja jäähallin huoltorakennus -asiassa. Teknisen lautakunnan esitys sisälsi tilaohjelman supistamisen ja asia eteni teknisestä lautakunnasta suoraan kaupunginhallitukseen (kh § 264/2025) käymättä ensin sivistyslautakunnan käsittelyssä. Sivistyslautakunnan lausuntoa tilaohjelmasta ja pohjakuvaluonnoksesta ei odotettu, vaan sivistyslautakuntaa tiedotettiin jo tehdystä päätöksestä jälkikäteen (sivltk § 111/2025). Sivistystoimenjohtaja ja vapaa-aikapäällikkö eivät voi antaa lausuntoa sivistyslautakunnan puolesta. Sivistyslautakunnan vastuulla on johtaa ja kehittää omaa toimialaansa ja vastata palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä, joten toimialan lautakunnan käsittelyä ei olisi voinut ohittaa. Tarkastus suosittelee, että toimivaltasäännösten noudattaminen varmistetaan tarvittavilla toimilla, esimerkiksi järjestämällä ylimääräisiä kokouksia.
- kaupungin omien hankintaohjeiden, toimintasäännösten ja määräysten tarkempi tarkastelu ja tarvittaessa tarkentaminen ja päivittäminen pienhankintojen kilpailuttamisen osalta
- suositus aterioiden toimitus- ja tiedotusprosessien, tilausten ja laskutuksen sekä varhaiskasvatussyksiköissä tapahtuvien keittiötöiden tarkemmasta jatkoselvityksestä
- irtaimiston luetteloiden laatimista/päivittämistä sekä omaisuuteen liittyvien vastuiden määrittämistä, hallinnointia ja niistä ohjeistamista toimialan vastuualueiden yksiköille.
- koska tarkastettavia asioita on paljon ja toimialan vastuualue on laaja, tarkastus suosittelee sisäisen tarkastuksen toteutusta ammattilaisen toimesta. Ammattilaisen toimesta tehty tarkastus olisi tehokkaampi ja riskienhallinnan, valvontaprosessien ja hallintokäytäntöjen arvioinnin laatu paranisi.

Arvio riskienhallinnan toteutumisesta ja keskeiset johtopäätökset:

Riskienhallinta on toteutunut sivistyslautakunnan hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Erilaisten toimintaan liittyvien riskien arviointi ja ennaltaehkäisy ovat tärkeä osa sivistystoimen yksiköiden toimintaa. Toimipisteisiin on tehty toiminnassa tarvittavat lakisääteiset suunnitelmat. Kouluilla ja varhaiskasvatuksen toimipisteissä on harjoitettu erilaisia arjen riskitilanteita varten (esim. hätätilanteet, tiloista poistumisharjoitukset, turvallisuuskävelyt ja sisälle suojautuminen). Henkilökunnan ensiapuvalmiuksia on pidetty yllä (mm. Ensiapukurssit ja hätäensiapukertaukset). Erilaisia riskejä kartoitetaan ja

ytetetään ennakoida ja minimoida yhdessä keskustelemalla mm. henkilöstökokouksissa, koulujen johtoryhmässä sekä sivistysosaston johtoryhmässä. Koulut käyttävät Riski Arvi- ohjelmaa apuna riskien arvioinnissa.

Koulujen kriisisuunnitelma on tekeillä yhteistyössä Hyvinvointialueen kanssa.

Sekä sisäiseen valvontaan että riskienhallintaan liittyvien asioiden ja käsitteiden avaaminen vaatii edelleen kertausta ja koulutusta sekä koko kaupungin yhteistä ohjeistusta ja linjausta. Sivistyslautakunta päätti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmaan liittyvässä keskustelussa 27.1.2026 §7 pyytää kaupunginhallitusta tarkastelemaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä koko kaupungin osalta, jotta se olisi tehokas ja vastaisi paremmin tarkoitusta.

Todetut merkittävimmät riskit, riskitasot ja niitä koskevat toimenpiteet:

Koulujen raportoimat keskeiset tunnistetut riskit

- Tilojen ahtaus ja melu → vaikutus oppilaiden ja henkilöstön kuormitukseen (Yhtenäiskoulu).
- Liikenneturvallisuus koulun ympäristössä (kaikissa kouluissa eri tavoin).
– Esim. Pylkönmäellä portti lisätty vaarallisen liikenteen reitille.
- Liukkaus, pihan vaaranpaikat ja tapaturmariskit → torjuttu hiekoituksella, tarkastuksilla ja väylien parannuksilla (mm. kevyen liikenteen väylä Sampolaan).
- Resurssiriskit: erityisen tuen lasten määrän kasvu ja riittävien tukipalvelujen tarve, sijaisten saatavuus (erityisesti Yhtenäiskoulun YPRI- luokka).
- Tietoturvan varmistaminen: henkilöstön tietoturvakoulutus ja ohjeistukset (Eduhousen koulutukset, ICT:n tekemät ohjevideot).

Henkilöstön poissaolojen aiheuttamat sijaisjärjestelyt ovat iso haaste sivistyspalveluissa (varhaiskasvatus, perusopetus).

Henkilöstön osaamiseen liittyen erityisesti hankinta- ja tietoturva-asiat vaativat jatkuvaa kertaamista, ajan tasalla pysymistä ja uuden oppimista. Organisaatio on haavoittuva, liikaa asioita jää edelleen yksittäisen työntekijän osaamisen ja toimien varaan.

Merkittävin riski koko vastuualueella on henkilökunnan työhyvinvointi ja jaksaminen. Kuormittumista on ilmaistu henkilöstökyselyissä, kehityskeskusteluissa ja työterveyshuollon kautta. Jaksamisen suurimmat haasteet liittyvät kouluilla oppilaiden koulukäyntiin liittyviin haasteisiin ja tämän kautta lisääntyneisiin moniammatillisiin työtehtäviin.

Työnohjausta (yksilö- ja ryhmäohjaus) on lisätty ja sillä on pystytty osin vastaamaan henkilökunnan henkisen kuormituksen purkamiseen. Opetus- ja kasvatustyössä on ollut silloin tällöin ns. läheltä piti -tilanteita ryhmissä olevien aggressiivisten lasten takia. Ryhmäkokoihin ja avustavan henkilökunnan määrään on yritetty kiinnittää huomiota turvallisuuden takamiseksi. Huolta ovat aiheuttaneet myös vaativat oppilastilanteet.

Uuden henkilöstön perehdyttämiseen ja henkilöstön vertaismentorointiin tarvittaisiin enemmän aikaa työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Perehdyttämisessä käytetään osin Intro- työkalua, mutta kullakin yksiköllä on omat erityispiirteensä ja tarpeensa, joita on vaikea etukäteen perehdyttää.

Henkilökunnan pieni määrä on tuonut haasteita asiakaspalvelun hoitamiseen, lomajärjestelyihin, henkilökunnan työmäärään ja jaksamiseen erityisesti vapaan sivistystoimen palvelujen pienissä yksiköissä.

Henkilöstön kuormituksen seuraaminen edellyttää jatkotoimia.

vstuuryhmä/ vastuualue	Sivistyspalvelut ja vapaan sivistystoimen palvelut 2025			
	TAVOITEASETANTA		ARVIOINTI	
TAVOITE: valtuustostrategiassa nimetty KÄRKIHANKE	TOIMENPIDE	VASTU-UHEN-KILÖT/-YKSIKÖT	TOTEUTUNEET TOIMENPITEET	ARVIOINTI
Saarijärvi tunnetaan laadukkaista kasvatusta, koulutusta, kulttuuri- ja liikuntapalveluistaan	Muodollisesti kelpoisen henkilökunnan turvaaminen ja lisääminen	Esihenkilöt	Rekrytointia laajennettu osin maksullisiin uusiin palveluihin. Varhaiskasvatukseen laadittu sosionomin tehtäväkuva ja palkattu vakituinen ja määräaikainen sosionomi (henkilöstöön liittyvä lakimuutos v.2030). Työnantaja tukenut lastenhoitajan jatko-opiskelua varhaiskasvatuksen kandidaatiksi.	Toteutunut suunnitelman mukaisesti.
	Riittävä resurssointi opetukseen ja kasvatukseen (varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, lukio, opistot)	Sivistysjohtaja, esihenkilöt	Hankerahat apuna taloudessa. Merkittävin ns. Koulutuksellinen tasa-arvo hanke: jakotunteja, ryhmäavustajia, lastenhoitajia, koulunkäynninohjaajia	Toteutunut suunnitelman mukaisesti
	Helposti tavoitettavat ja kohtuuhintaiset kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut.	Esihenkilöt	O: opetusta toteutunut 9432 tuntia, kurssimaksuja ei korotettu. KULTT: Yhteensä 23 tapahtumaa, joista 14 Kulttuuritoimen omaa tuotantoa, 9 yhteistyössä muiden järjestäjien kanssa toteutettua tapahtumaa. 18 v. maksuton pääsy, eläkeläisille alennettu hinta. Museon kohteissa oli 4 näyttelyä ja 23 tapahtumaa. Kirjastolla tapahtumia 25, joissa kävijöitä yhteensä 658. Uimahalli-Kuntokeskus Aarresaaressa yhteensä 58 918 käyntiä. Kuntosali on käytössä 24/7. Jäähallilla/tenniskentällä yhteensä 1294 käyttövuoroa. Ilmaiset ulkokuntosalit ja kuntoportaat. Ilmaisia Harrastamisen Suomen mallin kerhoja 37 kpl. Nuorisotalolla 6550 käyntikerä.	Toteutunut suunnitelman mukaisesti

vstuuryhmä/ vastuualue	Sivistyspalvelut ja vapaan sivistystoimen palvelut 2025			
	TAVOITEASETANTA		ARVIOINTI	
TAVOITE: valtuustostrategiassa nimetty KÄRKIHANKE	TOIMENPIDE	VASTU- UHEN- KILÖT/ YKSIKÖT	TOTEUTUNEET TOIMEN- PITEET	ARVIOINTI
Saarijärvi tunnetaan laadukkaista kasvatuksesta, koulutuksesta, kulttuuri- ja liikuntapalveluistaan	Uuden koulu- ja kulttuurikeskuksen monipuolinen käyttö ja toimintakulttuurin kehittäminen	Rehtorit Sivistysjohtaja	-Kulttuuritoimen konserttitoiminta 14 konserttia 2025 -Viitasalo-opiston sekä julkiset että yhtenäiskoulun oppilaille suunnatut konsertit ja tanssiesitykset -Kansalaisopiston ja kuvataidekoulun tapahtumat ja näyttelyt - Tiloja vuokrattu myös ulkopuolisille tilaisuuksille	Toteutunut suunnitelman mukaisesti
	Viestinnän tehostaminen	Esihenkilöt Koko henkilökunta	Erityisesti vapaa-aikapalveluiden viestintää tehostettiin säännöllisellä sosiaalisen median viestinnällä.	Toteutunut osin suunnitelman mukaisesti
Saarijärvi on haluttu asuinpaikka ja muuttovoittokaupunki. Kaupunki on viihtyisä ja elinvoimainen.	Positiivisen kuvan luominen ja markkinointi laadukkaiden kasvatuksesta, koulutuksesta, kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen avulla	Esihenkilöt Koko henkilökunta	-Kansalaisopiston kurssiesitteen jakelu kaikkiin talouksiin -Tapahtumista tiedottaminen monikanavaisesti - Arjen yhteistyön tiivistäminen sidosryhmien kanssa erityisesti hyvinvointipalveluissa	Toteutunut suunnitelman mukaisesti
	Yhteisöllisyys, osallisuus ja luontolähtöisyys elinvoimamakeijoina	Esihenkilöt Koko henkilökunta	Museon Yhteinen ympäristömme -hankkeessa toteuttaa mainittuja tavoitteita. Osallistavan budjetoinnin määrärahalla toteutettu yhteisöllisyyttä tukevia konsertteja nuorille ja ikäihmisille. Vuonna 2025 järjestettiin kolme järjestöiltaa, kolme seuraparlamenttia, kaksi kyläiltaa sekä kolme kumppanuuspöydän tapaamista. Lisäksi Landen kaiku ry:n kanssa toteutettiin useita osallistavia Tulevaisuusvalta-tapaamisia eri ikäisille kuntalaisille. Mopoilta nuorille. Seitsemän kuntalaiskyselyä, mahdollisuuden antaa palautetta kaupungin eri toimialueiden palveluista, hankinnoista ja hankkeista. Kyselyihin vastasi yhteensä 868 henkilöä. Luontoliikunnan ja -matkailun työryhmän perustaminen. Luontoon.fi palvelun reittikohteiden rikastaminen, maastopyöräilytapahtumat 3 kpl.	Toteutunut suunnitelman mukaisesti

vstuuryhmä/ vastuualue	Sivistyspalvelut ja vapaan sivistystoimen palvelut 2025			
	TAVOITEASETANTA		ARVIOINTI	
TAVOITE: valtuustostrategiassa nimetty KÄRKIHANKE	TOIMENPIDE	VASTU- UHEN- KILÖT/ YKSIKÖT	TOTEUTUNEET TOIMEN- PITEET	ARVIOINTI
Saarijärvi on arvostettu kes- tävän biotalouden osaamis- ja yrityskeskittymä	Saarijärven lukion ja Jyväskylän am- mattikorkeakoulun yhteistyön jat- kaminen	Lukion rehtori	Osallistuminen korkeakouluviik- koon 7.-11.4.2025, jossa mukana mm. biotalouden opintojaksoja. JAMK:n esittelyt Tulevaisuustorstai- teemapäivässä 27.11.2025.	Toteutunut suun- nitelman muk- aisesti
Saarijärven kaupunki on aktii- vinen työllisyystoimija ja tavoit- telee korkeaa työllisyysastetta	Koulutustarjon- nan/täydennyskoulu- tuksen kehittäminen yhdessä sidosryhmien kanssa	Sivistysjohtaja, esihenkilöt	Oltu mukana hankeyhteistyön johtoryhmissä (mm. JAMK, ylio- pisto, työllisyyspalvelut)	Toteutunut suun- nitelman muk- aisesti
	Henkilöstön työkyvyn suunnitelmallinen tu- keminen		Työnohjausta on lisätty mer- kittävästi. Työkykyarviointeja ja neuvotteluja, tehtävämuutok- sia terveydentilan tukemiseksi.	Toteutunut suun- nitelman muk- aisesti
	Työllistymistä tukeva elämäntapaohjaus ja liikunnallisen elämän- tavan vahvistaminen	Vapaa-aika- palvelut ja hyvinvointityö	Avoimet viikoittaiset kuntosa- liohjaukset. Liikuntaneuvonnan asiakkaat: 56 hlöä. Nuoria/lapsia: 5 hlöä. Työikäisiä: 28 hlöä. Ikäihmisiä: 23 hlöä. Liikuntaneuvonnan käyntikertoja yhteensä: 109 krt. Etsivän nuorisotyön, Visiosäätiön ja Hyvinvointialueen kuntoutta- van työtoiminnan asiakkailla va- rattu kuntosaliaika, jossa tukena liikunnanohjaajat. Eläkeläisjärjestöjen vuorot moni- toimihallilla. Liikunnallisen elämäntavan edis- tämistä on toteutettu yhteis- työssä kaupungin hyvinvointialu- een ja erilaisten järjestöjen kanssa järjestämällä matalan kynnyksen tapahtumia sekä "voi hyvin" -tilaisuuksia.	Toteutunut suun- nitelman muk- aisesti
Toiminnan merkittävät muutokset v. 2025: Sivistysosaston johtoryhmän merkittävä uudistuminen. Varhaiskasvatusjohtaja, vapaa-aikapäällikkö ja kirja- stotoimenjohtaja vaihtuivat eläköitymisen ja toisiin tehtäviin siirtymisten takia. Kirjaston henkilökun- nan määrä väheni kahdella (eläköityminen, säästötoimet), jonka takia omatoimipalvelun aika on lisääntynyt.				

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (Muutos)	Tilinpäätös 2025
1150 SIVISTYSPALVELUT 02			
Koko SIVISTYSPALVELUT 02			
Tuotot (€)	689 504,83	370 670	567 660,58
Toimintakulut (€)	-16 193 703,53	-16 185 200	-16 126 695,72
Toimintakate (€)	-15 504 198,7	-15 814 530	-15 559 035,14
Toimintakate / asukas (€)	-1 752,48	-1 785,34	-1 756,5
1151 SIVISTYSTOIMEN HALLINTO 03			
Tuotot (€)	15 073,31	15 000	15 057,2
Toimintakulut (€)	-357 660,31	-341 427	-360 577,26
Toimintakate (€)	-342 587	-326 427	-345 520,06
Toimintakate / asukas (€)	-38,72	-36,85	-39,01
1155 VARHAISKASVATUS 03			
Tuotot (€)	172 174,84	99 670	139 395,45
Toimintakulut (€)	-4 329 742,54	-4 412 543	-4 233 015,23
Toimintakate (€)	-4 157 567,7	-4 312 873	-4 093 619,78
Toimintakate / asukas (€)	-469,94	-486,89	-462,14
Toimintakate / alle 7-vuotias asukas (€)	-10 393,92	-11 058,65	-10 496,46
1158 PERUSOPETUS JA LUKIO 03			
Koko PERUSOPETUS JA LUKIO 03			
Tuotot (€)	502 256,68	256 000	413 207,93
Toimintakulut (€)	-11 506 300,68	-11 431 230	-11 533 103,23
Toimintakate (€)	-11 004 044	-11 175 230	-11 119 895,3
Toimintakate / asukas (€)	-1 243,82	-1 261,6	-1 255,35
Huoneistokulut / oppilas (€)	-3 303,83	-3 391,37	-3 210,43
301 PERUSKOULUTOIMI 04			
Tuotot (€)	423 719,4	251 000	369 941,13
Toimintakulut (€)	-9 945 654,45	-9 838 239	-10 042 433,22
Toimintakate (€)	-9 521 935,05	-9 587 239	-9 672 492,09
Toimintakate / asukas (€)	-1 076,29	-1 082,33	-1 091,95
Toimintakulut / oppilas (€)	-12 510,26	-12 422,02	-12 957,98
Oppilaat, yhteensä 20.9. (kpl)	795	792	775
Oppilaat, erityinen tuki 20.9. (hlö)	82	79	81
Oppilaat, tehostettu tuki 20.9. (kpl)	96		110
Pidennetyn oppivelvollisuuden oppi- laat, vaikeimmin kehitysvammaiset (hlö)	8	5	6

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (Muutos)	Tilinpäätös 2025
301 PERUSKOULUTOIMI 04			
Pidennetyn oppivelvollisuuden oppi- laat, muut kuin vaikeimmin kehitys- vammaiset (hlö)	17	19	18
Kuljetettavat oppilaat (hlö)	360	360	376
Kuljetuskustannukset / kuljetettava oppilas (€)	-2 591,73	-2 838,06	-2 664,89
302 LUKIO 04			
Tuotot (€)	78 537,28	5 000	43 266,8
Toimintakulut (€)	-1 560 646,23	-1 592 991	-1 490 670,01
Toimintakate (€)	-1 482 108,95	-1 587 991	-1 447 403,21
Toimintakate / asukas (€)	-167,53	-179,27	-163,4
Varsinaiset ja aineopiskelijat yhteensä (hlö)	115	115	107
1. vuoden opiskelijat lkm (aloittavat opiskelijat) (hlö)	33	35	33
Yhdistelmätutkintoa suorittavat opis- kelijat (kpl)	13	13	16
Pakolliset kurssit (kpl)	97,5	97,5	100,5
Soveltavat kurssit (kpl)	18	18	20,5
Syventävät kurssit (kpl)	74	74	73
Kursseja yhteensä (kpl)	189,5	189,5	194
1161 VAPAA-AIKAPALVELUT 03			
Koko VAPAA-AIKAPALVELUT 03			
Tuotot (€)	488 206,99	398 018	395 524,85
Toimintakulut (€)	-1 444 496,87	-1 444 145	-1 402 754,62
Toimintakate (€)	-956 289,88	-1 046 127	-1 007 229,77
Toimintakate / asukas (€)	-108,09	-118,1	-113,71
360 LIIKUNTAPALVELUT 04			
Toimintakate (€)	-709 627,99	-783 704	-712 973,57
Toimintakate / asukas (€)	-80,21	-88,47	-80,49
Liikuntapaikkojen ja -reittien lukumäärä (lkm)	25	23	29
Käyttötunnit (h)	6 265	8 000	5 296
Yksilökäynnit (kpl)	64 604	63 000	58 918

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (Muutos)	Tilinpäätös 2025
361 NUORISOTYÖ 04			
Toimintakate (€)	-153 182,97	-172 423	-202 903,18
Toimintakate / asukas (€)	-17,31	-19,47	-22,91
Asiakkaat (hlö)	7 400		6 550
Kulut / asiakas (€)	-33,12		-37,06
363 AVUSTUKSET 04			
Toimintakate (€)	-92 074,02	-90 000	-89 237,24
Toimintakate / asukas (€)	-10,41	-10,16	-10,07
1164 KULTTUURIPALVELUT 03			
Tuotot (€)	5 236,48	1 300	6 003,86
Toimintakulut (€)	-49 217,09	-42 351	-47 014,6
Toimintakate (€)	-43 980,61	-41 051	-41 010,74
Toimintakate / asukas (€)	-4,97	-4,63	-4,63
1165 MUSEO 03			
Tuotot (€)	52 350,07	52 840	96 706,64
Toimintakulut (€)	-477 657,1	-437 029	-487 043,81
Toimintakate (€)	-425 307,03	-384 189	-390 337,17
Toimintakate / asukas (€)	-48,07	-43,37	-44,07
Käynnit (kpl)	10 727	10 000	9 891
Pysyvät näyttely (kpl)	4	5	4
Kokoelma kartunta (kpl)	451	20	441
1167 KANSALAI SOPISTO 03			
Toimintakate (€)	-670 912,03	-692 768	-707 170,91
Toimintakate / asukas (€)	-75,83	-78,21	-79,83
Maksutuotot toimintakuluista (%)	-17,69	-16,87	-15,93
Opiskelijat (hlö)	1 776	2 440	1 893
Kulut / opiskelija (€)	-477,75	-362,8	-481,28
Peittävyys (opiskelijat/asukkaat) (%)	20,07	27,55	21,37
Kurssilaiset (hlö)	3 644	4 790	3 873
Kulut / kurssilainen (€)	-232,84	-184,81	-235,23
Kurssit (kpl)	341	271	363
Opetustunnit (lkm)	8 620	7 618	9 065
Tuntiopettaja yms. (hlö)	89	92	101
Toimintayksiköiden lkm. (kpl)	3	3	3
Vakituinen opetushenkilökunta (hlö)	1	1	1

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (Muutos)	Tilinpäätös 2025
1168 KIRJASTO 03			
Tuotot (€)	8 652,76	6 000	9 494,67
Toimintakulut (€)	-400 010,4	-411 315	-388 241,03
Toimintakate (€)	-391 357,64	-405 315	-378 746,36
Toimintakate / asukas (€)	-44,24	-45,76	-42,76
Käynnit (kpl)	98 963	79 000	100 849
Toimintakulut / käynti (€)	-4,04	-5,21	-3,85
Käynnit / asukas (kpl)	11,19	8,92	11,39
Lainaukset (kpl)	118 485	112 000	132 870
Lainaukset / asukas (kpl)	13,39	12,64	15
Kulut / lainaus (€)	-3,38	-3,67	-2,92

2.1.4.2. Viitasalo-opisto

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025
Vastuualue Viitasalo-opisto
Vastuualueen keskeiset tehtävät Musiikin ja tanssin taiteen perusopetus
Kertomusvuoden tärkeimmät tapahtumat ja toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen Toiminta: Vuodelle 2025 suunniteltu opetustuntimäärä oli 4897 tuntia, opetusta toteutui 4749 tuntia, 148 tuntia suunniteltua vähemmän. Opetusta toteutui 615 tuntia alle valtionosuuden perusteena käytetyn opetustuntimäärän 5364 tuntia. Opetustuntimäärää on alentanut solististen opintojen hakijamäärän alenemisesta johtuva oppilasmäärien aleneminen n. 20 oppilaalla edelliseen lukuvuoteen verrattuna. Ryhmäopintojen hakija- ja osallistujamäärät pysyivät pääosin edellisten lukuvuosien tasolla. Yksi opettajan virka on täytetty määräaikaaisesti päätoimisen tuntiopettajan tehtävänä lukuvuodelle 2025 – 2026 opettajan viranhaltijan siirryttyä eläkkeelle 1.8.2024 alkaen. Opetussuunnitelmissa määritellyt sisällölliset ja määrälliset tavoitteet on pystytty pääosin toteuttamaan opetussuunnitelmien mukaisesti. Hyväksytyn opetussuunnitelman mukaisten erilaisten toimintamuotojen, oppimistilanteiden ja yksilöllisten oppimispolkujen mahdollistaminen vaatisi kuitenkin n. 8 viikkotunnin (300 tuntia/vuosi) lisäresursointia. Tapahtumat: Oppilaskonsertteja ja muita tapahtumia järjestettiin yhteensä 20 kaikissa toimintakunnissa, normaaliin kevät- ja joulukonserttien lisäksi konserttiohjelmassa toteutettiin myös koululaiskonsertit kaikissa toimintakunnissa maaliskoukokuun ajalla. Saarijärvellä järjestettiin 5 tanssiryhmien esitystä sekä julkisina esityksinä (2) että koululais- ja varhaiskasvatusryhmille suunnattuna esityksinä (3). Valtionosuus: Suorite- ja oppilasmäärät raportoidaan Opetushallitukselle kevätkaudella toteutuneiden suoritteiden ja syyskaudelle arvioitujen suoritteiden mukaisesti valtionosuuspäätöksen valmistelua varten. Opetustuntimäärän alenemisen seurauksena Viitasalo-opiston valtionosuuden perusteena käytettävä opetustuntimäärä aleni 197 tunnilla 5167 tuntiin vuodelle 2026. Mikäli toteutuvaa opetustuntimäärää ei saada nostettua myönnetyn valtionosuusperusteen tasolle valtionosuustuntimäärä tulee edelleen alenemaan tuleville vuosille. Talous: Kuntien maksuosuuksien tarkistuksen jälkeen talousarvio 2025 toteutuu 100,8 % käyttöasteella, toimintakate ylittyy 3.405 eurolla (Toteumavertailu 2025, 2.2.2025).
Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen ja niiden perusteella tehdyt johtopäätökset Arvio sisäisen valvonnan suunnitelman toteutumisesta: Toteutunut suunnitellusti.
Arvio riskienhallinnan toteutumisesta: Viitasalo-opiston sisäinen valvonta ja riskien hallinta on toteutunut suunnitelman mukaisesti.
Todetut merkittävimmät riskit, riskitasot ja niitä koskevat toimenpiteet: Tunnistetuista riskeistä on toteutunut oppilasmäärän aleneminen, riskin hallintatoimena opiston toiminnan markkinointia tehostetaan.

vastuuryhmä/ vastuualue	Viitasalo-opisto			
	TAVOITEASETANTA 2025		ARVIOINTI	
TAVOITE: valtuustostrategiassa nimetty KÄRKIHANKE	TOIMENPIDE	VASTUUHENKILÖT/-YKSIKÖT	TOTEUTUNEET TOIMENPITEET	ARVIOINTI
Saarijärvi tunnetaan laadukkaista kasvatusta-, koulutusta-, kulttuuri- ja liikuntapalveluistaan	Helposti tavoitettavissa olevat ja kohtuuhintaiset palvelut.	Opiston rehtori	-Oppilasmaksut naapuriopistojen tasolla -Opetusta järjestetty kaikissa toimintakunnissa	Toteutunut suunnitellusti
	Opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttaminen	Opiston rehtori	-Annettu 5 todistusta musiikin ja tanssin perusopintojen suorittamisesta	Opetussuunnitelman tavoitteet toteutuneet
	Uusi koulu- ja kulttuurikeskus: eri toimijoiden välisen toimintakulttuurin kehittäminen.	Koko henkilöstö	-Järjestetty yhteinäiskoulun oppilaille konsertteja ja tanssiesityksiä -Yhteydenpitoa toimintatapojen kehittämiseksi	Toimintakulttuuri avointa ja toimivaa
Toiminnan merkittävät muutokset v. 2025: ei merkittäviä muutoksia				

	Talousarvio 2025		
	Tilinpäätös 2024	(Muutos)	Tilinpäätös 2025
1163 VIITASALO-OPISTO 03			
Tuotot (€)	222 211,02	221 818	202 647,26
Toimintakulut (€)	-643 608,89	-645 237	-629 478,33
Toimintakate (€)	-421 397,87	-423 419	-426 831,07
Toimintakate / asukas (€)	-47,63	-47,8	-48,19
Tutkintotavoitteiset opiskelijat, 20.9 (hlö)	166	167	146
Muskari- ja valmennusoppilaat (kpl)	45	44	57
Muut opiskelijat (hlö)	11	1	5
Musiikkiopiston opiskelijat yhteensä (hlö)	222	212	208
Netto / musiikkiopiston opiskelija (€)	-1 898,19	-1 997,26	-2 052,07
Opetustunnit (lkm)	4 937	4 942	4 749
Netto / opetustunti (€)	-85,36	-85,68	-89,88
Vakituinen henkilökunta (hlö)	1	1	1
Vakituinen opetushenkilökunta (hlö)	7	4	7
Tuntiopettaja yms. (hlö)	8	11	8

2.1.5. Tekninen toimi

2.1.5.1. Tekniset- ja ympäristöpalvelut

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025

Vastuuryhmä

Tekniset- ja ympäristöpalvelut

Vastuuryhmän keskeiset tehtävät

Teknisen toimen tehtävänä on vastata kaupungin teknisen- ja ympäristöpalveluiden järjestämisestä kuten kunnallistekniikka-, kaupungin vesi- ja viemärilaitos- ja tuottajapalvelut, jossa tuotetaan rakennuttaminen, kiinteistöhoito, kunnossapito sekä puhtauspalvelut. Toimiala tuottaa myös rakennusvalvonnan, ympäristösuojelun ja maaseutupalvelun viranomaistehtävät. Teknisessä lautakunnassa on seitsemän jäsentä ja jokaisella henkilökohdainen varajäsen. Tekninen lautakunta kokoontui toimintavuoden aikana 10 kertaa. Lupalautakunnassa on viisi jäsentä ja jokaisella varajäsen. Lautakunta kokoontui 4 kertaa.

Kertomusvuoden tärkeimmät tapahtumat ja toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Teknisen toimialan toiminta jatkui vakiintuneena. Käyttötalouden toimintakate alitti talousarvion 292.289 €. (toteuma 92,9 %). Vähälumisen vuoden ansiosta kunnallistekniikka säästi noin 130.000 € katujen ylläpidosta. Samoin vesi- ja viemärilaitoksen toimintakate oli noin 146.000 € talousarviota parempi. Investointitöiden työohjelmat saatiin pääosin toteutettua. Rahaa käytettiin investointeihin 1.265.146 € (toteuma 74,2 %). Käyttötalouden ja investointikohteiden työohjelmien toteumat käydään kohdekohtaisesti läpi teknisessä lautakunnassa kolme kertaa vuodessa. Kaupunginvaltuusto teki 27.10.2025 päätöksen aloittaa Pihtiputaan kunnan kanssa sopimusneuvottelut maaseutupalveluiden järjestämisestä siten, että Saarijärvi liittyisi Pihtiputaan yhteistoiminta-alueeseen 1.1.2027 lukien.

Hallinto- ja viranomaispalvelut

Rakennusvalvonnan mainittavia hankkeita 2025 oli Ruustinnan majoitusliikerakennuksen aloittaminen, Sammakokankaan kaksi uutta jätehallivarastoa sekä pelastuslaitoksen uuden paloaseman lupa. Muu rakentaminen kohdistui pääasiassa rakennusten laajennuksiin ja suurempiin talousrakennuksiin. Rakentamislain muutokset aiheuttivat pienten rakennusten lupien karsiutumisen pois lupakäsittelystä. Rakennettujen rakennusten tilavuus pieneni vuodesta 2024 (183 378 m³) => 2025 (133 170 m³) ja rakennettujen kerrosalojen pinta-ala pieneni vuodesta 2024 (41 885 m²) => 2025 (22 141 m²). Saarijärven rakennusvalvonta tuotti Uuraisten kunnan rakennusvalvontaviranomaisen ja lupavalmistelijan tehtävät myyntipalveluna. Saarijärven rakennustarkastajan loman sijaisuus hoidetaan Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimen kanssa.

Tuottajapalvelut

Rakennuttamisessa johdettiin Kusiaismäen sekä jäähalliruhailukentän huoltorakennusten suunnittelua. Kummastakaan hankkeesta ei tehty vielä investointi- ja rakentamispäätöstä, vaan ne siirtyivät vuodelle 2026.

Kunnossapidossa keskityttiin kiireellisiin rakennusten kunnostuksiin, sekä LVIA-tekniikan toiminnan varmistamiseen. Vuosittaisilla määrärahoilla pyritään parhaan mukaan hoitamaan kiinteistöjen korjauksia, sisäilmaongelmia, sekä vanhenevaa talotekniikkaa. Kunnossapito toteutti myös vuokra-asuntojen kunnostuksia ja investointikohteita.

Kiinteistöhoitopalvelut huolehtivat kaupungin toimitilojen ja vuokra-asuntojen kiinteistöhoitopalveluista. Toiminta on vakiintunutta.

Puhtauspalvelut hoitavat kaupungin toimitilojen ja kerrostalojen yleisten tilojen puhtaudesta, jolla varmistetaan viihtyisyys ja hyvä sisäilma. Toiminta on vakiintunutta.

Kunnossapidon, kiinteistöhoiton ja puhtauspalvelun yhteenlaskettu kustannus oli 5,86 €/m²/kk.

Kunnallistekniikkapalvelut

Merkittävimpiä kunnallistekniikan töitä olivat katujen routakorjaukset, kantavuuden parantaminen ja asfaltointityöt. Katuvaloverkkoa tehtiin lisää noin 200 metriä sekä päivitettiin valojen ohjausjärjestelmä. Puisto-osasto teetti Mansikkaniemen uimarannan läheisyyteen maisemaniityn, sekä aloitti Mannilan pallokentän leikkipaikan saneeraustyön. Lisäksi toteutettiin ydinkeskustan viheralueiden viihtyvyyden parantamista esimerkiksi istuttamalla uusia katupuita.

Kaupungin viheralueiden kunnossapitoluokitus sekä ylläpitosuunnitelma 2025–2030 hyväksyttiin valtuustossa 26.5 ja leikkipaikkaohjelma 2025–2029 hyväksyttiin valtuustossa 31.3.2025.

Vesi- ja viemärilaitos

Vesi- ja viemärilaitoksen taksakorotus 15 % tehtiin 1.4.2025. Taksojen korotuksella valmistaudutaan uuden jätevedenpuhdistamon rahoittamiseen. Vuoden 2025 toteumavertailun mukaan toimintatuotot olivat n.15 % budjetoitua korkeammat. Toimintakate oli vastaavasti n.36 % budjetoitua korkeampi. Tähän vaikutti syksyllä tehty talousarvion muutos, jolla pyrittiin ottamaan huomioon talousarvioon epähuomiossa tehty virheellinen kirjaus, sekä haja-asutusalueella lopettaneet kaksi isohkoa asiakasta. Lisäksi vuoden viimeinen laskutus (tasauslasku), jonka kertymää on vaikea arvioida etukäteen, tuotti arvioitua paremman kertymä.

Syksyllä valmistui konsulttityö vesi- ja viemärilaitoksen yhtiöittämisestä sekä vesi- ja viemärilaitoksen arvonnäilytyksestä. Samalla laitoksille ja verkostolle tehtiin PTS- selvitys.

Saarilammen ja Pyrkönmäen puhdistamoilla saavutettu puhdistustulos on ollut lupaehtojen mukainen. Poikkeamia luparajoista on havaittu, mutta tulokset eivät ole olleet minkään parametrin suhteen erityisen heikkoja ja luparajojen ylitykset ovat olleet pääosin lieviä. Puhdistamoille tuleva vesi on vastannut laadultaan normaalia yhdyskuntajätevettä.

Maaseutupalvelut

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Saarijärven ja Äänekosken kaupungit sekä Kannonkosken ja Konneveden kunnat. Isäntäkuntana toimii Saarijärvi. Viljelijätukien hakeminen painottui touko-kesäkuulle. Kaikki tukihakemukset jätettiin sähköisesti. Ruokaviraston viranomaistehtävät pystyttiin hoitamaan annettujen aikataulujen mukaisesti ja viljelijöiden tukien maksatukset saatiin käynnistettyä heti maksatuslupien saavuttua. Satelliitti seurantaan liittyviä selvityspyynnöjä lähetettiin yhteensä 1 022 kpl. Suurin osa näistä koski nurmien niittovelvoitteen täyttymistä.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen ja niiden perusteella tehdyt johtopäätökset

Arvio sisäisen valvonnan suunnitelman toteutumisesta, keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnitelmakaudella

Sisäisen valvonnan suunnitelma ja toteuman valvonta on toteutettu kaupungin ohjeiden ja määräysten mukaisesti ja ne on käsitelty teknisessä ja lupalautakunnassa.

Arvio riskienhallinnan toteutumisesta ja keskeiset johtopäätökset:

Raportoitu tekniselle lautakunnalle. Riskien hallinta kunnossa.

Todetut merkittävimmät riskit, riskitasot ja niitä koskevat toimenpiteet:

Riskienkartoitukset ajan tasalla ja todetut riskit otettu huomioon toiminnassa.

vastuuryhmä/ vastuualue	Tekniset ja ympäristöpalvelut			
	TAVOITEASETANTA 2025			
TAVOITE: valtuus- tostrategiassa nimetty KÄRKIHANKE	TOIMENPIDE	VASTUUHENKI- LÖT/-YKSIKÖT	TOTEUTUNEET TOIMEN- PITEET	ARVIOINTI
Saarijärvi tunnetaan laadukkaista kasvat-, koulutus-, kulttuuri- ja liikuntapalveluistaan	Uuden koulu- ja kulttuurikeskuksen sekä viherkoulujen ylläpito- palvelujen tuottaminen	Tuottajapalvelut / kaikki esihenkilöt	Häiriötön toiminta	toteutunut
	Liikuntapalveluiden tuottamista tukevat tukipalvelut ja rakennuttamisen hankepalvelut	Tuottajapalvelut ja Kuntepa / kaikki esihenkilöt	Hankkeiden suunnittelu edennyt, tukipalvelua annettu	toteutunut
Saarijärvi on haluttu asuinpaikka ja muut- toivoittokaupunki. Kaupungin keskusta on viihtyisä ja elin- voimainen.	Kestävä, kustannustehokas ja ympäristöystävällinen infra	Kuntepa ja tuottajapalvelut / kaikki esihenkilöt	investointihankkeet tuottajapalvelut toteutunut, Kunnallistekn. ja Vesi- ja viemärilaitos yksi hanke toteutumatta.	toteutunut yhtä hanketta lukuun ottamatta.
	Tasokas puistojen ja yleisten alueiden hoito ja ylläpito.	Kuntepa / kaikki esihenkilöt	Leikkipaikkaohjelma valmistui, Viheralueiden hoitosuunnitelma valmistui helmikuu 2025.	toteutunut
	Häiriöttömät kunnallistekniset palvelut	Kuntepa ja vesi- ja viemärilaitos / kaikki esihenkilöt		toteutunut
Saarijärvi kehittää monipuolisesti yritystoimintaa ja teollisuutta	Tekniset ja ympäristöpalvelut tukevat osaltaan kaa- voituksen ja maankäytön aluekehittämistä	Toimialajohtaja ja Kuntepa / kaikki esihenkilöt	Linnan alue valmis ja elinvoimapaikat markkinoi tontteja.	toteutunut
	Nopea lupakäsittely rakennus- ja ympäristö- lupapalveluissa, neuvontapalvelu	Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu / esihenkilöt	Uusi rakentamislaki lisännyt neuvonnan tarvetta.	toteutunut
Saarijärvi on arvostettu kestävän biotalouden osaamis- ja yrityskeskittymä	Tekniset ja ympäristöpalvelut tukevat osaltaan kaa- voituksen ja maankäytön aluekehittämistä	Toimialajohtaja ja Kuntepa / kaikki esihenkilöt	Yhteistyö toimivaa ja yhteistyö palaverit pidetty. Aseman rakennuksen purettu. Ei uusia hankkeita.	toteutunut
Saarijärven kaupunki on aktiivinen työllisyystoimija ja tavoittelee korkeaa työllisyysastetta	Tekniset ja ympäristöpalvelut tukevat osaltaan yritystonttien jalostamista ja rakentamista	Toimialajohtaja ja Kuntepa / kaikki esihenkilöt	Laadukas toimialan perustyö. Ei erityisiä uusia hankkeita.	Toteutunut

vastuuryhmä/ vastuualue	Tekniset ja ympäristöpalvelut			
	TAVOITEASETANTA 2025			
TAVOITE: valtuustostrategiassa nimetty KÄRKI-HANKE	TOIMENPIDE	VASTUUHENKILÖT/-YKSIKÖT	TOTEUTUNEET TOIMENPITEET	ARVIOINTI
Saarijärvi on kehittyvä alueellinen kaupan ja palveluiden keskus	Tekniset ja ympäristöpalvelut tukevat osaltaan kaa-voituksen ja maankäytön aluekehittämistä.	Toimialajohtaja ja Kuntepa / kaikki esihenkilöt	Laadukas toimialan perustyö. Ei erityisiä hankkeita.	toteutunut
	Nopea lupakäsittely rakennus- ja ympäristölupapalveluissa, Neuvontapalvelu	Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu / esihenkilöt	Uusi hotelli rakennuslupa, rakennustyöt käynnissä.	toteutunut
	Tuottajapalvelut toteuttavat sote-palveluiden tilamuutokset kaupunkikonsernin kiinteistöihin	Tuottajapalvelut / kaikki esihenkilöt	Yhteistyö toiminut hyvin. Hyvaks tiivistänyt tilojen käyttöä. Kiinteistöt siirrettiin kaupungin yhtiöihin.	toteutunut
Saarijärvellä on vahva ja uudistuva maa- ja metsätaloussektori	Asiakaslähtöiset maaseututoimen neuvonta- ja tukipalvelut	Maaseututoimi / esihenkilöt	Palvelutehtävät toteutunut. Yhteistoiminta-alueesta tehty lopettamispäätös.	toteutunut
	Nopea lupakäsittely rakennus- ja ympäristölupapalveluissa, neuvontapalvelu	Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu / esihenkilöt		toteutunut
Toiminnan merkittävät muutokset v. 2025: Ympäristösuojelun viranomaispalvelujen siirtyminen 1.1.2025 alkaen Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelujen organisaatioon. Talousarviossa oletettu käyttämättömien kiinteistöjen nopeaa myyntiä.				

	Talousarvio 2025	
	(Muutos)	
Tilinpäätös 2024		Tilinpäätös 2025
1172 HALLINTO JA VIRANOMAISPALVELUT 03		
Koko HALLINTO JA VIRANOMAISPALVELUT 03		
Tuotot (€)	149 271,96	129 873,7
Toimintakulut (€)	-473 424,78	-457 833,54
Toimintakate (€)	-324 152,82	-327 959,84
Toimintakate / asukas (€)	-36,64	-37,02

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (Muutos)	Tilinpäätös 2025
512 YMPÄRISTÖNSUOJELU 04			
Toimintakulut (€)	-83 996,03	-98 656	-76 725,4
Toimintakate (€)	-62 738,08	-68 656	-76 725,4
Toimintakate / asukas (€)	-7,09	-7,75	-8,66
513 RAKENNUSVALVONTA 04			
Toimintakate (€)	-43 782,97	-49 159	-61 686,21
Toimintakate / asukas (€)	-4,95	-5,55	-6,96
Lupapäätökset (kpl)	112	100	75
Toimintakulut / lupa (€)	-1 520,25	-1 488,59	-2 309,86
Valvontakohteet (kpl)	300	350	250
1174 KUNNALLISTEKNIKKAPALVELUT 03			
653 PUISTOT JA YLEISET ALUEET 04			
Toimintakate / asukas (€)	-17,69	-20,38	-16,64
Pinta-ala, m ² (m ²)	171 580	175 880	170 980
Toimintakulut / neliö (m ²) (€)	-0,93	-1,04	-1,07
654 YKSITYISTIET 04			
Toimintakate (€)	-127 091,96	-116 649	-115 866,39
Toimintakate / asukas (€)	-14,37	-13,17	-13,08
655 LIIKENNEVÄYLÄT 04			
Toimintakate (€)	-507 029,32	-540 200	-444 001,96
Toimintakate / asukas (€)	-57,31	-60,98	-50,12
Pinta-ala, m ² (m ²)	393 316	373 516	393 316
Toimintakulut / neliö (m ²) (€)	-1,31	-1,46	-1,14
1175 VESI- JA VIEMÄRILAITOS 03			
Tuotot (€)	1 134 737,83	1 077 700	1 237 169,99
Toimintakulut (€)	-642 677,08	-675 461	-689 442,94
Toimintakate (€)	492 060,75	402 239	547 727,05
Toimintakate / asukas (€)	55,62	45,41	61,83
Verkoston pituus (m)	205 180	204 680	205 180
Puhdasvesitaksa, ilman alv (€/m ³)	1,61	1,61	1,61
Asiakkaat (hlö)	7 030	7 030	7 020
Veden määrä (m ³)	607 924	581 047	431 243
Netto / m ³ (€)	0,81	0,69	1,27
Kulut / m ³ (€)	-1,06	-1,16	-1,6
Jätevesitaksa, ilman alv (€/m ³)	2,92	2,92	2,92

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (Muutos)	Tilinpäätös 2025
1177 TUOTTAJAPALVELUT 03			
615 KUNNOSSAPITOPALVELUT 04			
Toimintakulut (€)	-528 029,41	-521 305	-522 315,36
Kerrosala (k-m ²)	53 467	53 467	53 467
Toimintakulut / k-m ² (kerrosalat yhteensä) (€)	-9,88	-9,75	-9,77
617 KIIINTEISTÖNHOITOPALVELUT 04			
Toimintakulut (€)	-2 088 855,08	-2 017 755	-2 093 724,47
Kerrosala (k-m ²)	53 755	53 698	52 373
Kerrosala, ostopalvelu (k-m ²)	3 642	3 642	3 642
Toimintakulut / k-m ² (kerrosalat yhteensä) (€)	-36,39	-35,19	-37,38
619 SIIVOUSPALVELUT 04			
Toimintakulut (€)	-681 156,26	-713 931	-698 875,18
Siivousala (sm ²)	25 812	25 957	25 812
Siivousala, ostopalvelu (sm ²)		60	60
Siivousalat yhteensä (sm ²)	25 812	26 017	25 872
Toimintakate / sm ² (yhteensä) (€)	-25,25	-26,13	-25,76

2.1.5.2. Jätehuollon viranomaispalvelut

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025

Vastuuryhmä

Sydän-Suomen jätelautakunta on kuntien yhteinen lautakunta, jossa on yhteensä 13 jäsentä (Äänekoskelta 2 jäsentä ja jokaisesta muusta jäsenkunnasta yksi jäsen ja heille on nimetty varajäsenet). Lisäksi Saarijärven kaupunginhallitus on nimennyt edustajan, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus. Vuonna 2025 jätelautakunta kokoontui Saarijärven kaupungintalolla yhteensä 7 kertaa. Lisäksi jätelautakunnalle pidettiin yksi iltakoulu.

Vastuuryhmän keskeiset tehtävät

Jätelain mukaiset viranomaistehtävät, kuten

- jätehuoltomääräysten hyväksyminen ja jätehuoltomääräysten poikkeamishakemusten käsittely
- jätteen keräyspaikasta päättäminen
- jätetaksan hyväksyminen
- jätemaksuista, perinnästä ja ulosotosta määrääminen
- jätemaksua koskevien hakemusten käsittely
- päätökset järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittyen
- jätehuollon liittymisvelvollisuuden toteutumisen seuranta
- päätökset jätteen käsittelystä ja hyötykäytöstä
- jätehuollon asiakasrekisterin hallinnointi

Jätelautakunta on delegoinut osan tehtävistä alaisilleen viranhaltijoille.

Kertomusvuoden tärkeimmät tapahtumat ja toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Jätelautakunnassa oli vuoden 2025 lopussa 12 jäsenkuntaa. Jätehuollossa tapahtuvat muutokset jätteiden käsittelyn ja tuottajavastuiden osalta pakottavat kuntia tiiviiseen yhteistyöhön, johon nykyisellään on hyvät edellytykset laajentuneessa jätelautakunnassa. Jätehuollon neuvottelukunta on perustettu lisäämään kuntien ja viranomaisen sekä jäteyhtiön välistä tiedonkulkua. Neuvottelukunta kokoontui maaliskuussa.

Jätelautakunnalla on kaksi viranhaltijaa. Johtava jätehuoltosuunnittelija on ollut vuoden 2025 osa-aikaisella 60 % työajalla ja jätehuoltosuunnittelija 80 % työajalla. Vakituisen henkilöstön lisäksi jätelautakunnalla on toimitustyöntekijä palkkatuella. Jäteyhtiö raportoi puolivuositain perusmaksukertymästä jätelautakunnalle, jolloin kulojen ja kuluja kattavien maksujen tasapainoa seurataan jatkuvasti. Jätelautakunnan talouden kokonaiskulujen toteuma vuonna 2025 oli 166 906,81 €, mikä oli 5424,81 € budjetoidun yli (toteuma 103,4 %). Ylitys johtui lähinnä kasvaneista henkilöstömenoista. Näihin vaikuttivat viranhaltijoiden palkkojen korotukset sekä järjestetyt ylimääräiset kokoukset.

Saostuskaivojen lietteenpoistoja seurattiin vuonna 2025 vakituisten asuinkiinteistöjen osalta niissä kunnissa, joissa seuranta on aloitettu jäterekisterissä. Näitä kuntia on 9 kpl. Kehotuskirjeet lähetettiin, mikäli kiinteistön lietteenpoistoa ei ollut ilmoitettu jätehuoltoviranomaisen rekisteriin. Kehotuksessa pyydetään tyhjentämään kaivot viipymättä. Kirjeitä lähetettiin yhteensä 928 kpl vakituksille kiinteistöille. Kompostitarkastuksia tehtiin kesällä kaikissa jäsenkunnissa. Tarkastuksia tehtiin yhteensä 461 kpl, joista 384 kpl oli hyväksytty ja 31 kpl hylätty. Osa ensimmäisen kierroksen hylätyistä otti aluekeräyspisteen biojätteen käyttöoikeuden, oman bioastian tai kimppa bioastian Vuoden 2023 aikana tuli tehdä ilmoitus omatoimisesta kompostoinnista jätehuoltoviranomaisen rekisteriin ja tätä työtä jatkettiin edelleen vuonna 2025. Ilmoituksia on saapunut noin 14 700 kpl. Tieto biojätteen käsittelystä puuttuu edelleen yli 10 000 kiinteistöltä. Vuonna 2025 käsiteltiin 15 lupaa omatoimiseen jätevesilietteen käsittelyyn. Uusitun luvan saaneilla on vuosittainen raportointivelvollisuus toteutuneista lietetyhjennyksistä. Kaikkiaan raportointivelvollisia luvan saaneita oli vuoden 2025 lopulla 194 kpl. Vuoden 2025 lopulla laitettiin selvityspyyntö 187 asiakkaalle, joilla vakituisen asunnon jätehuollon keskeytys on päättynyt vuoden 2025 loppuun. Viranhaltijapäätöksiä tehtiin yhteensä 557 kpl.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen ja niiden perusteella tehdyt johtopäätökset

Arvio sisäisen valvonnan suunnitelman toteutumisesta, keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnitelmakaudella:

Lautakunnan sisäinen valvonta on toteutunut.

Lautakunnan tehtävät ovat lakisääteisiä viranomaistehtäviä, joten johtava jätehuoltosuunnittelija seuraa voimassa olevaa lainsäädäntöä ja siinä mahdollisesti tapahtuvia muutoksia aktiivisesti. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisesti jätelautakunnan kokouksissa ja niistä raportoidaan eteenpäin kaupunginhallitukselle. Lautakunnan kulut katetaan kokonaisuudessaan kiinteistöiltä perittävillä jätehuollon perusmaksulla. Hallinnon laillisuutta ja sujuvuutta on seurattu säännöllisesti lautakunnan kokouksissa, ja viranhaltijat ovat osallistuneet aktiivisesti esim. Kuntaliiton järjestämiin koulutuksiin jätehuollon ajankohtaisten asioiden, lakimuutosten ja osaamisen ylläpitämiseksi. Johtava jätehuoltosuunnittelija ja jätehuoltosuunnittelija osallistuivat Jätelautakunnan neuvottelupäiville 5.11.-6.11.2025. Jätelautakunnalle, jätehuollon yhteistyötaidoille (kuntien ympäristöviranomaiset ja teknisen puolen viranomaiset) ja muille asiasta kiinnostuneille järjestettiin koulutus 26.9.2025.

Kaupunginhallituksen edustajana toimiva jäsen seuraa lautakunnan toimintaa ja tarvittaessa raportoi kaupunginhallitukselle.

Arvio riskienhallinnan toteutumisesta ja keskeiset johtopäätökset:

Riskienhallinta on otettu huomioon jätehuoltoviranomaisten päätöksissä ja mahdollisia riskejä on arvioitu kaikessa toiminnassa. Jätehuoltoviranomaisen ja jäteyhtiön välinen tiedonkulku on ensiarvoisen tärkeää riskien minimoimiseksi ja se tulee ottaa huomioon riskienhallintaa suunniteltaessa.

Todetut merkittävimmät riskit, riskitasot ja niitä koskevat toimenpiteet:

Toiminta oli ruuhkaantunut kesällä sekä loppuvuodesta. Ruuhkautumiseen vaikutti loppukeväästä ja kesällä toimitetut lietteenpoiston kehoituskirjeet sekä kompostitarkastuskierto. Ruuhautumista pahentaa jätehuollon henkilöstön osa-aikaisuus, minkä vuoksi töitä ei saada tehtyä yhtä nopeasti kuin, jos henkilökunta olisi täydellä työajalla. Myös muuttuva lainsäädäntö on riski, joka vaatii jatkuvaa seuraamista ja kouluttautumista asettaa riskin toiminnalle, mikäli ei koulutusta ole tarjolla.

vastuuryhmä/ vastualue	Sydän-Suomen jätelautakunta			
	TAVOITEASETANTA 2025		ARVIOINTI	
TAVOITE: valtuustostrategiassa nimetty PAINOPISTE-ALUE	TOIMENPIDE	VASTUUHENKILÖT/-YKSIKÖT	TOTEUTUNEET TOIMENPITEET	ARVIOINTI
Laadukkaat, asiakaslähtöiset palvelut	Palvelutaso määritellyn seuranta	Johtava jätehuolto-suunnittelija	Sekajätekeräyspisteverkoston muutokset ja niiden ylläpidosta aiheutuvien kustannusten väheneminen.	Sekajätepiste-verkostossa vähäisiä muutoksia, joista ei vielä huomattavaa kustannussäästöä.
Monipuolisen yritystoiminnan ja teollisuuden kehittäminen	Lietehuollon seuranta	Johtava jätehuolto-suunnittelija	Vuosittainen seuranta liete-kaivojen tyhjennysten toteutumisesta	Vakituisten seuranta toteutettu. Kehotuksia toimitettu 928 kpl.
		jätehuoltosuunnittelija	Lietteen käsittelyn oma-toimilupien seuranta	Toteutettu vuoden vaihteessa.
	Lietekuljetusjärjestelmän tarkastelu	jätehuoltosuunnittelija	Kuljetusjärjestelmiin liittyvä päätöksenteko	Päätös kuljetusjärjestelmästä Kannonkosken, Kinnulan, Kivijärven, Uuraisten ja Saarijärven osalta tehty 18.6.
Alueella on kestävää biotalouden osaamis- ja yrityskeskittymää	Jätehuollon jatkuva kehittäminen jätelain mukaisesti	Johtava jätehuolto-suunnittelija	Kompostirekisterin ylläpito	Rekisterin kokoaminen jatkuu. Kompostoreja ilmoitettuna noin 14700 kpl.
		Johtava jätehuolto-suunnittelija	Kompostitarkastukset	Toteutettu, uusintatarkastukset syyslokakuu. Tarkastuksia tehty yhteensä 461 kpl.
Tavoitteena on aktiivinen työllisyystoimija ja korkea työllisyysaste	Henkilökunnan kouluttaminen ja lainmukaisuuden seuraaminen	Johtava jätehuolto-suunnittelija	Jäteviranomaisten verkoston tapaamiset	22.8.2025, webinaari
		jätehuoltosuunnittelija	Jätelautakuntien neuvottelupäivät	Vantaa 5.-6.2025
	Viranomaisyhteistyö jäsenkuntien sekä Riikinvoiman polttolaitoksen omistajakuntien kesken	Johtava jätehuolto-suunnittelija	Jätealan yhteistyöryhmä	Ei osallistumista ajankäytön vuoksi.
			Neuvottelukunta	Kokous järjestetty 25.3.2025
			Ympäristönsuojelun yhteistyö	Osallistuivat neuvottelukunnan kokoukseen
			it 8 kokoukset.	Kokous Hankasalmella 13.2.2025
Alueellinen palveluiden kehittäminen	Aktiivinen tiedottaminen jätelautakunnan toiminnasta ja päätöksistä	Johtava jätehuolto-suunnittelija ja jätehuoltosuunnittelija	Ilmoitukset lehdissä ja nettisivuilla	Toteutunut
			Kuulutukset	Toteutunut

Toiminnan merkittävät muutokset v. 2025

Vuonna 2025 merkittävin muutos on Hankasalmen, Pihtiputaan ja Viitasaaren sekajätteenkuljetusten siirtyminen Sammakkokankaan järjestämiksi. Aluekeräyspisteiden sekajäteastian käytön päättyminen vakituisten asuinkiinteistöjen osalta Hankasalmella, Pihtiputaalla ja Viitasaarella on päättynyt 31.12.2025. Muissa kunnissa käyttö päättynyt jo aiemmin. Käyttö mahdollista enää vain poikkeuspäätöksellä. Muutoin toiminta pysynyt pääpiirteissään ennallaan.

	Talousarvio 2025		
	Tilinpäätös 2024	(Muutos)	Tilinpäätös 2025
1180 JÄTEHUOLLON VIRANOMAISPALVELUT 02			
Tuotot (€)	133 327,54	161 482	166 906,81
Toimintakulut (€)	-133 327,54	-163 221	-166 906,81
Toimintakate (€)	0	-1 739	0
Toimintakate / asukas (€)	0	-0,2	0
Kokoukset (kpl)	6	5	7
Pientalot (kpl)	13 909	13 878	13 944
Vapaa-ajan kiinteistöt (kpl)	11 998	11 909	12 095
Rivi- ja kerrostalot (kpl)	977	936	925
Lietehuollon asiakkaat, vakituiset kiinteistöt (kpl)	5 350	5 346	5 291
Lietehuollon asiakkaat, vapaa-ajan kiinteistöt (kpl)	2 529	2 531	2 534
Jätehuollon asiakkaat yhteensä (kpl)	34 763	34 600	34 789

2.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1. Käyttötalouden toteutuminen

VASTUURYHMÄT / HALLINTOKUNNAT	TP 2024	TA2025	TA muutos	TA muutettu	TOTEUMA 1-12/2025	Tot %
1 000 €						
KONSERNIPALVELUT						
ELINVOIMAPALVELUT						
Työllisyys	-1 009	-2 607	182	-2 426	-2 183	90,0
Kehittäminen	-381	-438	-2	-440	-397	90,2
Kaavoitus ja maankäyttöpalvelut	-274	-434	-5	-439	-389	88,7
YHTEENSÄ	-1 664	-3 479	175	-3 304	-2 968	89,8
KIINTEISTÖ- JA TILAHALLINTO						
Metsät ja muut kiinteistöt	543	503	-50	453	339	74,9
Asuntopalvelut	1 057	1 174	-150	1 024	937	91,4
Toimitilavuokraus	3 504	3 440	0	3 440	3 542	103,0
YHTEENSÄ	5 104	5 117	-200	4 917	4 817	98,0
OMARAHOITUSOSUUDET						
Ympäristöterveydenhuolto	-486	-620	142	-478	-431	90,1
YHTEENSÄ	-486	-620	142	-478	-431	90,1
KESKUSHALLINTO (TUKIPALVELUT)						
Hallinnon tukipalvelut	-848	-986	-9	-995	-894	89,9
Tarkastus	-23	-29	0	-29	-23	79,3
Vaalit	-2	-40	0	-40	-35	87,5
Keskushallinto	-1 920	-2 143	292	-1 851	-1 541	83,2
YHTEENSÄ	-2 792	-3 198	283	-2 915	-2 493	85,5
SIVISTYSTOIMI						
SIVISTYSPALVELUT						
Hallinto	-343	-323	-4	-326	-346	105,8
Varhaiskasvatus	-4 158	-4 242	-71	-4 313	-4 094	94,9
Perusopetus ja lukio	-11 004	-11 067	-108	-11 175	-11 120	99,5
YHTEENSÄ	-15 505	-15 631	-183	-15 815	-15 559	98,4
VAPAAAN SIVISTYSTOIMEN PALVELUT						
Vapaa-aikapalvelut	-956	-852	-194	-1 046	-1 007	96,3
Kulttuuripalvelut	-44	-41	0	-41	-41	99,9
Museo	-425	-383	-1	-384	-390	101,6
Kansalaisopisto	-671	-665	-28	-693	-707	102,1
Kirjasto	-391	-394	-11	-405	-379	93,4
YHTEENSÄ	-2 487	-2 335	-234	-2 569	-2 524	98,3
VIITASALO-OPISTON JOHTOKUNTA	-421	-419	-4	-423	-427	100,8
TEKNINEN TOIMI						
TEKNISET JA YMPÄRISTÖPALVELUT						
Ympäristötoimen hallinto ja viranomaispalvelut (sis.lautakunta)	-324	-315	-2	-317	-328	103,4
Maaseutupalvelut	-86	-100	-1	-101	-85	84,3
Kunnallistekniset palvelut	-902	-955	-3	-958	-783	81,7
Vesi- ja viemärilaitos	492	444	-42	402	548	136,2
Tuottajapalvelut	-3 189	-3 143	-11	-3 153	-3 187	101,1
YHTEENSÄ	-4 009	-4 069	-59	-4 127	-3 835	92,9
JÄTEHUOLLON VIRANOMAISPALVELUT						
YHTEENSÄ	0	0	-2	-2	0	0,0
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-22 260	-24 635	-82	-24 717	-23 420	94,8

2.2.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMA	TP 2024	TA2025 alkup	TA-muutos	TA2025 muutettu	Toteuma 1-12/2025	Tot %
Toimintatulot	12 078	11 115	82	11 197	12 079	107,9
Myyntitulot	3 658	3 688	-192	3 496	3 756	107,4
Maksutulot	501	467	0	467	444	95,1
Tuet ja avustukset	1 177	433	424	857	1 289	150,4
Muut toimintatulot	6 743	6 526	-150	6 376	6 590	103,4
Toimintamenot	-34 339	-35 750	-164	-35 914	-35 500	98,8
Henkilöstömenot	-16 908	-16 864	-140	-17 004	-16 829	99,0
Palvelujen ostot	-7 938	-8 932	-113	-9 045	-8 831	97,6
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-2 535	-2 518	-48	-2 566	-2 509	97,8
Avustukset	-1 262	-1 816		-1 816	-1 947	107,2
Muut toimintamenot	-5 696	-5 620	137	-5 483	-5 384	98,2
TOIMINTAKATE	-22 260	-24 635	-82	-24 717	-23 420	94,8
Verotulot	19 803	19 598	-157	19 441	19 785	101,8
Valtionosuudet	7 200	8 017	544	8 561	8 464	98,9
Verorahoitus yht.	27 004	27 615	387	28 002	28 249	100,9
Rahoitustuotot ja -kulut	90	20	0	20	130	649,8
Korkotulot	125	80		80	119	149,0
Muut rahoitustulot	128	70	21	91	128	140,9
Korkomenot	-74	-60		-60	-26	42,7
Muut rahoitusmenot	-89	-70	-21	-91	-91	100,6
VUOSIKATE	4 834	3 000	304	3 304	4 958	150,1
Poistot ja arvonalentumiset	-3 578	-3 000	0	-3 000	-3 260	108,7
Suunnitelman muk. poistot	-2 916	-2 950		-2 950	-2 590	87,8
Kertaluonteiset poistot	-6	-50		-50	-19	38,2
Arvonalentumiset	-656			0	-651	
TILIKAUDEN TULOS	1 256	0	304	304	1 699	558
Varausten lis.(-) tai väh.(+)	-855		-109	-109	-445	
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)					160	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	401	0	195	195	1 414	724

VEROTULOJEN ERITTELY 1000 €

31.12.2025

	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
VEROTULOT 1000 €					
Kunnan tulovero	14 306	-257	14 049	14 496	447
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 762	100	1 862	1 884	22
Kiinteistövero	3 530	0	3 530	3 405	-125
Yhteensä	19 598	-157	19 441	19 785	344

	Tulovero %		2025
Verovuosi 2000-2005	18,5	Yleinen kiinteistövero / rakennukset	1,04 %
Verovuosi 2006-2007	19,0	Yleinen kiinteistövero / maapohja	1,30 %
Verovuosi 2008-2010	19,75	Vakituinen asuminen	0,49 %
Verovuosi 2011-2012	20,0	Muu kuin vak.asuminen	1,36 %
Verovuosi 2013-2014	21,0	Voimalaitokset	3,10 %
Verovuosi 2015-2020	21,5	Rakentamaton rak.paikka	2,40 %
Verovuosi 2021-2022	22,0		
Verovuosi 2023	9,36		
Verovuosi 2024-2025	9,30		

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY 1000 €

31.12.2025

	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
VALTIONOSUUDET					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	7 850	14	7 864	6 561	-1 303
Siitä: Verotuloon perustuva valtionosuuden tasaus	0	0	0	4 807	4 807
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionos.	167	530	697	600	-97
Verotulomenetyksen korvaus	0	0	0	1 304	1 304
Yhteensä	8 017	544	8 561	8 464	-96

2.2.3. Investointien toteutuminen

TOIMIALA / INVESTOINTIKOhteet	TOIMENPIDE/ SELOSTUS	KOKO HANKKEEN KUSTANNUSARVIO JA VALMISTUMIS- AIKATAULU	TA2025	TA-muutos	MUUTETTU TA2025	Toteuma 1-12/2025	Tot %
KONSERNIPALVELUT							
TILA- JA KIINTEISTÖHALLINTO, MUUT KIINTEISTÖT	Kiinteistöjen ja asuntojen myyntitulot		50 000		50 000	147 949	295,9
TILA- JA KIINTEISTÖHALLINTO, ASUNTOPALVELUT							
Koirankoukunpolku 1	Ovien uusinta	25 000	-25 000		-25 000	-30 947	123,8
Riihipellontie 6	Käyttövesiputket	70 000	-70 000	-22 000	-92 000	-121 156	131,7
KIINTEISTÖ- JA TILAHALLINTO YHTEENSÄ		MENOT	-95 000	-22 000	-117 000	-152 103	130,0
		TULOT	50 000	0	50 000	147 949	295,9
		NETTO	-45 000	-22 000	-67 000	-4 154	6,2
ELINVOIMAPALVELUT							
Maanhankinnat ja tonttien rakennusvalmiuden parantaminen			-100 000	KH päätös 10.3.2025 § 46: 10 600	-89 400	0	0,0
ELINVOIMAPALVELUT YHTEENSÄ		MENOT	-100 000	10 600	-89 400	0	0,0
		TULOT	0	0	0	0	0,0
		NETTO	-100 000	10 600	-89 400	0	0,0
KESKUSHALLINTO							
HALLINNON TUKIPALVELUT							
Elokuvalaitteiden uusiminen	Määräraahavarauksen käytön edellytyksenä on, että laitehankintaan saadaan elokuvasäätien myönteinen avustuspäätös.	70% avustus haettu	-80 000		-80 000	-63 264	79,1
				KH päätös 10.3.2025 § 46:			
	Hankeavustus		40 000	-10 600	29 400	23 520	80,0
AV- ja esitystekniikan parantaminen Saarijärvi-sali	Liittyy edelliseen. Määräraahavarauksen käytön edellytyksenä on, että elokuvalaitteiden laitehankintaan saadaan elokuvasäätien myönteinen avustuspäätös		-35 000		-35 000	-55 602	158,9
Saarijärvi-salin penkkien päällystys	218 penkkiä		-40 000		-40 000	-33 545	83,9
	rahoitusosuus					11 240	
Sähköisten järjestelmien kehittäminen	sähköisten järjestelmien kehittäminen		-60 000		-60 000	-33 032	55,1
Verkkolaitteet			-10 000		-10 000	-10 640	106,4
Osakkeet						-2 705	
	tulot		0		0	3 364	
KESKUSHALLINTO YHTEENSÄ		MENOT	-225 000	0	-225 000	-198 787	88,3
		TULOT	40 000	-10 600	29 400	38 124	129,7
		NETTO	-185 000	-10 600	-195 600	-160 664	82,1
KONSERNIPALVELUT YHTEENSÄ		MENOT	-420 000	-11 400	-431 400	-350 891	81,3
		TULOT	90 000	-10 600	79 400	186 073	234,3
		NETTO	-330 000	-22 000	-352 000	-164 818	46,8

TOIMIALA / INVESTOINTIKOhteet	TOIMENPIDE/ SELOSTUS	KOKO HANKKEEN KUSTANNUSARVIO JA VALMISTUMIS- AIKATAULU	TA2025	TA-muutos	MUUTETTU TA2025	Toteuma 1-12/2025	Tot %
SIVISTYSTOIMI							
SIVISTYSPALVELUT							
Koulujen ICT-hankinnat		-30 000	-10 000		-10 000	-10 207	102,1
Varhaiskasvatuksen ICT-hankinnat	käytössä olevat tietokoneet ovat kaikki 6-9 vuotta vanhoja, päivitykset eivät enää onnistu	-16 100	-16 100		-16 100	-15 467	96,1
SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ		MENOT	-26 100	0	-26 100	-25 674	98,4
		TULOT	0	0	0	0	0,0
		NETTO	-26 100	0	-26 100	-25 674	98,4
VAPAAAN SIVISTYSTOIMEN PALVELUT							
VAPAA-AIKAPALVELUT							
Pylkönmäen urheilukentän pinnoitteen uusiminen			-15 000		-15 000	-14 991	99,9
Korkeushyppäpatjojen ja kaluston uusiminen	Hankitaan uudet patjat ja tarvikkeet vanhojen tilalle		-13 000		-13 000	-10 604	81,6
Aarresaaren kuntosalilaitteiden uusiminen			-120 000		-120 000	-92 623	77,2
Paavonrinteet	lumetusjärjestelmä ja sompahissin kunnostus			-81 500	-81 500	-88 846	109,0
	Ulkoaluehoidon kalusto					2 284	
Uusi urheilukentän ja jäähallin huoltorakennus	Suunnittelu ja avustushaku 2025, rakentaminen 2027-2028		-40 000		-40 000	-26 835	67,1
Uusi Kusiaismäen ulkoilualan huoltorakennus	Suunnittelu ja avustushaku 2025, rakentaminen 2025- 2026	lopullinen kustannusarvio selviää hankesuunnittelun edetessä	-40 000		-40 000	-18 772	46,9
VAPAAAN SIVISTYSTOIMEN PALVELUT YHTEENSÄ		MENOT	-228 000	-81 500	-309 500	-252 669	81,6
		TULOT	0	0	0	2 284	0,0
		NETTO	-228 000	-81 500	-309 500	-250 385	80,9
SIVISTYSTOIMI YHTEENSÄ		MENOT	-254 100	-81 500	-335 600	-278 343	82,9
		TULOT	0	0	0	2 284	0,0
		NETTO	-254 100	-81 500	-335 600	-276 059	82,3
TEKNINEN TOIMI							
VESI- JA VIEMÄRILAITOS							
Saarilammen uusi jätevedenpuhdistamo	Uuden puhdistamon suunnittelu 2024-2026, rakentaminen 2026-2028, vanhan purku 2028	10,6 milj. €, arvio tarkentuu 2025, hanke valmistuu 2028	-600 000	400 000	-200 000	-159 413	79,7
Saarilammen nykyinen puhdistamo	Nykyisen laitoksen häiriötöntä ylläpitoa turvaavat investointikorjaukset	Ylläpidettävä vuoteen 2028	-30 000		-30 000	-20 427	68,1
Viemärien ja kaivojen saaneeraus	sekaviemäriselvitys, kuntoarvio ja kunnossapito-ohjelman laadinta 2025, akuutit saneeraukset	vuosittaista	-50 000		-50 000	-47 345	94,7

TOIMIALA / INVESTOINTIKOhteet	TOIMENPIDE/ SELOSTUS	KOKO HANKKEEN KUSTANNUSARVIO JA VALMISTUMIS- AIKATAULU	TA2025	TA-muutos	MUUTETTU TA2025	Toteuma 1-12/2025	Tot %
TEKNINEN TOIMI							
VESI- JA VIEMÄRILAITOS							
Vastuualueen pienet hankkeet	Uusien jv/vj-linjojen rakentamisen, linjojen ja laitosten akuutit korjaukset	vuosittaista	-50 000		-50 000	-4 382	8,8
Pumppaamoiden saneeraus	Vanhoiden pumppaamoiden saneeraus	vuosittaista	-50 000		-50 000	-9 497	19,0
VESI- JA VIEMÄRILAITOS YHTEENSÄ		MENOT	-780 000	400 000	-380 000	-241 064	63,4
		TULOT	0	0	0	0	0,0
		NETTO	-780 000	400 000	-380 000	-241 064	63,4
KUNNALLISTEKNISET PALVELUT							
Kaavateiden asfaltointi	Sorapäälysteisten katujen asfaltointi ja uudelleen päällystäminen	vuosittaista	-50 000		-50 000	-13 716	27,4
Kevyen liikenteen väylien korjaukset			-50 000		-50 000	-22 589	45,2
Katujen kuntovaurioluokituksen mukaiset korjaukset	v. 2018 valmistuneen kuntovaurio/elinkaari-mallin mukaiset	2022 päivityksessä korjausvelka 7,8 milj.€	-600 000		-600 000	-472 846	78,8
Leikkipaikkaohjelman mukaiset korjaukset	Leikkipaikkaohjelman 2024-2029 mukaiset leikkipaikkojen peruskorjaukset	korjausohjelma 2025-2029 yhteensä 280 000	-20 000		-20 000	-22 478	112,4
Ydinkeskustan viheralueiden viihtyvyyden parantaminen	puiden ja istusalueiden ja puistopenkkien lisääminen		-15 000		-15 000	-15 400	102,7
Mansikkaniemen luonnonniityn rakentaminen	uimarannan viereisen alueen rakentaminen luonnonniityksi		-15 000		-15 000	-13 422	89,5
Hulevesiviemärit saneeraus	Akuutit saneeraukset	vuosittaista	-30 000		-30 000	-3 133	10,4
Kaavateiden valaistus	Valaistuksen rakentaminen ja uusiminen (pylväät, kaapelit ja ohjauskeskukset)	Vuosittaista: 30 000 € korjaukset, 30 000 € uudet	-60 000		-60 000	-60 463	100,8
Nahkurintien katusuunnittelu	Keskustan asemakaavamuutoksen johdosta tarve	toteutuskustannuks et selviää suunnittelun edetessä	-10 000		-10 000	-6 169	61,7
Ketunniementien katusuunnittelu	Keskustan asemakaavamuutoksen johdosta tarve	toteutuskustannuks et selviää suunnittelun edetessä	-10 000		-10 000	-4 000	40,0
Husuahontien katusuunnittelu	Klv-suunnittelutarve, katusuunnitelmien päivitys	toteutuskustannuks et selviää suunnittelun edetessä	-10 000		-10 000	-5 860	58,6

TOIMIALA / INVESTOINTIKOhteet	TOIMENPIDE/ SELOSTUS	KOKO HANKKEEN KUSTANNUSARVIO JA VALMISTUMIS- AIKATAULU	TA2025	TA-muutos	MUUTETTU TA2025	Toteuma 1-12/2025	Tot %
----------------------------------	----------------------	---	--------	-----------	--------------------	----------------------	-------

TEKNINEN TOIMI							
KUNNALLISTEKNISET PALVELUT							
Kukonhiekantien katusuunnittelu	Kukonhiekantie muuttaminen kaduksi, katusuunnitelman laadinta yhteistyössä ELY:n kanssa, kustannusjako 50/50%	toteutuskustannuks et selviää suunnittelun edetessä	-90 000	50 000	-40 000	-54 888	137,2
Irtaimen omaisuuden hankinta	vanhempi traktori uusiminen 2026 ja alueauran uusiminen 2026	5 000 - 25 000 /vuosi	0		0	0	0,0
KUNNALLISTEKNISET PALVELUT		MENOT	-960 000	50 000	-910 000	-694 963	76,4
		TULOT	0	0	0	0	0,0
		NETTO	-960 000	50 000	-910 000	-694 963	76,4

TUOTTAJAPALVELUT							
kirjasto	vesikaton huolto ja maalauk		-70 000		-70 000	-53 177	76,0
Terveysasema	Ylläpitoa ja terveellistä sisäilmaa edellyttävät korjaukset, hyvinvointialueen tarvitsemat tilamuutokset	vuosittaista	-50 000		-50 000	-16 669	33,3
Uimahalli (teknltk 5.3.2025 § 17)	Ylläpitoa edellyttävät pakolliset korjaukset	vuosittaista	-65 000	-150 000	-215 000	-213 666	99,4
TUOTTAJAPALVELUT YHTEENSÄ		MENOT	-185 000	-150 000	-335 000	-283 512	84,6
		TULOT	0	0	0	0	0,0
		NETTO	-185 000	-150 000	-335 000	-283 512	84,6
TEKNINEN TOIMI YHTEENSÄ		MENOT	-1 925 000	300 000	-1 625 000	-1 219 539	75,0
		TULOT	0	0	0	0	0,0
		NETTO	-1 925 000	300 000	-1 625 000	-1 219 539	75,0

INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ			MENOT	-2 599 100	207 100	-2 392 000	-1 848 773	77,3
			TULOT	90 000	-10 600	79 400	188 357	237,2
			NETTO	-2 509 100	196 500	-2 312 600	-1 660 416	71,8

2.2.4. Rahoitusosan toteutuminen

TALOUSARVION RAHOITUSOSA	TP 2024	TA2025	TA-muutos	TA 2025 Muutettu	Toteuma 1-12/2025	Tot %
Toiminnan rahavirta	4 731	3 000	304	3 304	4 846	146,7
Vuosikate	4 834	3 000	304	3 304	4 958	150,1
Satunnaiset erät	-	-			-	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	- 103	-			- 112	0,0
Investointien rahavirta	- 1 430	- 2 509	197	- 2 313	- 1 660	71,8
Investointimenot	- 1 892	- 2 599	207	- 2 392	- 1 849	77,3
Rahoitusosuudet investointimenoihin	323	40	- 11	29	35	43,8
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	139	50	-	50	154	
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 301	491	501	992	3 186	321,3
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	- 5	- 8		- 8	- 8	95,8
Antolainasaamisten lisäykset	- 19	- 10		- 10	- 10	100,0
Antolainasaamisten vähennykset	14	2		2	2	116,7
Lainakannan muutokset	- 978	413		413	- 1 212	-293,5
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-	1 000		1 000	-	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 978	- 587		- 587	- 1 212	206,5
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-	-		-	-	
Muut maksuvalmiuden muutokset	- 850	- 1 300		- 1 300	- 1 085	
Rahoituksen rahavirta	- 1 833	- 895	-	- 895	- 2 305	257,5
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 468	- 404	501	97	881	910,9
Rahavarat 31.12.	5 299	4 627		4 627	6 180	133,6
Rahavarat 1.1.	3 831	5 031		5 031	5 299	105,3

TAVOITTEET JA TUNNUSLUKUJEN

TAVOITEARVOT

Lainanhoitokate	5,43	5,81		5,81	4,20	72,3
LAINAKANTA	1 541	3 020		3 020	329	10,9
asukasluku *)	8 856	8 823		8 823	8 763	99,3
toimintakate euroa / asukas	- 2 514	- 2 792		- 2 792	- 2 673	95,7
vuosikate euroa / asukas	546	340		340	566	166,4
vuosikate poistoista, %	135 %	100 %		100 %	152 %	152,1
vuosikate investoinneista, %	338 %	120 %		143 %	299 %	249,7
lainat euroa / asukas	174	342		342	38	11,0
investoinnit poistoista %	40 %	84 %		77 %	51 %	60,9

2.2.5. Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Määrärahat								Tuloarviot					
	Sito- vuus	TA:n						Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muutos- ten jälkeen	Toteu- ma	Poikkeama	
	N	Alkup.	muutok-	TA muutos-	Toteu-	Poikkeama							
	B	talousarvio	set	ten jälkeen	ma	€	%						
KÄYTTÖTALOUSOSA													
Elinvoimapaalvelut (kehittäminen)	N	-3 479	175	-3 304	-2 968	-336	10,2						
Kiinteistö- ja tilahallinto	N	5 117	-200	4 917	4 817	100	2,0						
Omarahoitusosuudet	N	-620	142	-478	-431	-47	9,9						
Keskushallinto	N	-3 198	283	-2 915	-2 493	-422	14,5						
Sivistyspalvelut	N	-15 631	-183	-15 815	-15 559	-255	1,6						
Vapaan sivistystoimen palvelut	N	-2 335	-234	-2 569	-2 524	-45	1,7						
Viitasalo-opiston johtokunta	N	-419	-4	-423	-427	3	-0,8						
Tekniset ja ympäristöpalvelut	N	-4 069	-59	-4 127	-3 835	-292	7,1						
Jätelautakunta	B	-161	-2	-163	-167	4	-2,3	161		161	167	-5	-3,4
TULOSLASKELMAOSA													
Verotulot	B							19 598	-157	19 441	19 785	344	1,8
Valtionosuudet	B							8 017	544	8 561	8 464	-96	-1,1
Korkotulot	B							80		80	119	39	49,0
Muut rahoitustulot	B							70	21	91	128	37	40,9
Korkomenot	B	-60		-60	-26	-34	57,3						
Muut rahoitusmenot	B	-70	-21	-91	0	-91	100,6						
Satunnaiset erät	B	0		0	0	0							
INVESTOINTIOSA													
Investoinnit netto		-2 509	197	-2 313	-1 660	-652	28,2						
RAHOITUSOSA													
Antolainauksen muutokset	N	-8		-8	-8	0	4,2						
Lainakannan muutokset	N	413		413	-1 212	1 625	393,5						

2.2.6. Poikkeamat vuoden 2025 talousarvioon

Kiinteistö- ja tilahallinnon toteuma oli muutettua talousarviota noin 100 000 euroa heikompi. Asuntopalveluiden osalta toteuma jäi muutetusta budjetista 88 000 euroa heikommaksi. Metsät ja muut kiinteistöt- vastualueen tulos toteutui 114 000 heikompana. Toimitilavuokrauksen vastualueen toimintakate toteutui puolestaan muutettua budjettia noin 102 000 euroa parempana. Asuntopalveluiden toimintatuotot toteutuivat budjetoitua selvästi pienempinä, johtuen täyttöasteen muutoksista. Erityisesti Pylkönmäellä vuokraustilanne on huonontunut. Asuntopalvelujen kokonaiskulujen alittuminen noin 55 000 eurolla tasasi toisaalta kokonaistilannetta. Isoimmat kulusäästöt muodostuivat lämmityksen ja sähkökustannusten toteumasta ja alueiden kunnossapidon kustannuksista. Metsien myyntitulot jäivät budjetoidusta noin 125 000 euroa. Sateisen ja lämpimän alkutalven vuoksi talvikorjuukelpoisten leimikoiden hakkuut siirtyivät vuodenvaihteen yli. Toimitilavuokrauksessa vuokratuottojen toteuma oli ennakoitua parempi.

Omarahoitusosuuksien eli ympäristöterveydenhuollon toimintakate alittui talousarvioon nähden 47 000 eurolla.

Sivistyspalveluiden toimintakate alittui muutettuun talousarvioon nähden noin 255 000 euroa. Perusopetuksen ja lukion vastuualue alitti kehyyksen 55 000 eurolla ja varhaiskasvatuksen vastuualue 220 000 eurolla. Sivistystoimen hallinto ylitti kehyyksensä 19 000 euroa. Varhaiskasvatuksen tilinpäätöksen toteutumiseen vaikuttivat myönteisesti asiakasmaksutuotot ja kotihoidon tukimenot. Lisäksi tulokseen vaikuttivat henkilöstökustannusten budjetoitua pienempi toteuma. Perusopetuksen ja lukion vastualueen avustustulot olivat noin 100 000 euroa budjetoitua suuremmat. Lisäksi muita toimintatuottoja toteutui

ennakoitua enemmän. Henkilöstökulut ylittyivät budjettiin nähden 230 000 euroa ja palvelujen ostot noin 100 000 euroa, mutta vastaavasti säästöä kertyi erityisesti rakennusten vuokratulussa, kun koulu- ja kulttuurikeskuksen leasingmaksut toteutuivat talousarviossa ennakoitua pienempinä. Hallinnon kustannuksia kasvattivat ennakoitua suurempina toteutuneet kuljetuskustannukset.

Vapaan sivistystoimen palveluiden toimintakate alittui muutettuun talousarvioon nähden kokonaisuudessaan 45 000 euroa. Pienimuotoiset talousarvion ylitykset toteutuivat museon vastuualueella (-6 000 €) ja kansalaisopiston vastuualueella (-14 000 €). Muilla vastuualueilla toteumat hieman alittivat talousarvion. Vapaa-aikapalveluiden vastuualueelle päätettiin osoittaa vuoden kuluessa 194 000 euron lisämääräraha, mutta lopullinen toteuma alitti muutetun talousarvion noin 39 000 eurolla. Henkilöstökuluissa säästö oli noin 20 000 euroa ja muissa toimintakuluissa noin 16 000 euroa. Toimintatuotot toteutuivat lähes muutetun talousarvion mukaisesti. Kansalaisopiston ylitys aiheutui arvioitua paremmin toteutuneista kursseista ja tämän seurauksena n. 600 tuntia arvioitua korkeammasta toteutuneesta ope-
tustuntimäärästä.

Viitasalo-opiston talousarvio toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisena.

Teknisen toimen toimintakate toteutui noin 290 000 euroa muutettua talousarviota parempana. Vesi- ja viemärlaitoksen toimintakate oli budjetoitua 145 000 euroa parempi, ja kunnallistekniikan toimintakate toteutui 175 000 euroa budjetoitua parempana. Muiden vastuualueiden toteumat eivät merkittävästi poikenneet budjetoidusta. Vähälumisen vuoden ansiosta kunnallistekniikka säästi noin 130.000 € katujen ylläpidosta. Vesi- ja viemärlaitoksen toimintatuotot olivat n. 15 % budjetoitua korkeammat. Tähän vaikutti syksyllä tehty talousarvion muutos, jolla pyrittiin oikaisemaan talousarvioon epähuomiossa tehty kirjaus, sekä haja-asutusalueella lopettaneet kaksi isohkoa asiakasta. Lisäksi vuoden viimeinen tasauslaskutus, jonka kertymää on vaikea arvioida etukäteen, tuotti arvioitua paremman kertymä.

Elinvoimapaalveluiden toimintakate toteutui yhteensä 336 000 euroa muutettua talousarviota parempana. Elinvoimapaalveluiden kaikkien vastuualueiden toimintakate oli muutettua talousarviota parempi. Eniten alittui työllisyyden vastuualue, johon toimintatuottoja kirjattiin noin 260 000 euroa talousarviota enemmän. Kotoutumislain mukaisia korvauksia vastaanotettiin noin 110 000 euroa talousarviossa ennakoitua enemmän ja muita tukia ja avustuksia noin 60 000 euroa talousarviota enemmän. Myyntituottoja kirjattiin noin 30 000 euroa enemmän, ja muita toimintatuottoja 55 000 euroa budjetoitua enemmän. Toimintakulut toteutuivat kokonaisuudessaan lähes talousarvion mukaisina. Kehittämisen vastuualue alitti toimintakatteensa 43 000 eurolla. Hankkeille on vuosittaiset varaukset, mutta hankerahoituksia haetaan vain tarpeen mukaan, jolloin vuosittaisen toimintakatteen muodostumiseen vaikuttavat hankekokonaisuudet. Kaavoituksen ja maankäytön vastuualueen toimintakulut olivat erityisesti säästyneiden henkilöstökulujen (18 000 €) ja ostopalvelukulujen (27 000 €) myötä noin 47 000 euroa budjetoitua pienemmät. Toimintakate muodostui noin 50 000 euroa talousarviota paremmaksi.

Keskushallinnon vastuuryhmän toimintakate alittui kaikkiaan 422 000 euroa. Suurin säästö muutettuun talousarvioon nähden kohdistui keskushallinnon vastuualueelle, säästön ollessa 310 000 euroa. Tulokseen on vaikuttanut talousarviota noin 86 000 euroa pienempänä toteutuneet tasausmaksut, jotka on budjetoitu koko kaupungin osalta keskitetysti keskushallintoon. Keskushallinnon henkilöstökustannusbudjetista sivukuluineen säästyti noin 76 000 euroa, mikä osittain johtui vuonna 2025 keskushallinnossa olleesta resurssivajeesta kun hallinto- ja henkilöstöjohtajan tehtävä oli avoimena noin puolen vuoden ajan. Työterveyshuollon kustannukset toteutuivat noin 70 000 euroa arvioitua pienempinä. Hallinnon tukipalveluiden vastuualueella toimintakate toteutui 100 000 euroa talousarviota parempana. Sisäiset myyntitulot toteutuivat noin 76 000 euroa parempina ja muut liiketoiminnan tuotot, kuten palvelumyynnit tytäryhtiöille, noin 45 000 euroa parempina.

Verotulojen kehitys ja toteuma talousarvioon nähden vuonna 2025 on selvitetty kappaleessa 1.2.4., kohdassa kaupungin talouden kehitys.

Budjettipoistot toteutuivat talousarviota pienempinä johtuen edellisenä vuonna ja tilinpäätösvuonna maltillisena toteutuneista investoinneista ja vuoden 2024 tilinpäätöksessä tehdyistä taloudellisen pitoajan muutoksiin pohjautuneista arvonalennuksista ja romutuksista. Tonttialueisiin kohdistuneita lisäpoistoja tehtiin noin 19 000 eurolla. Vuonna 2025 taloudelliseen pitoajan muutokseen perustuvia arvonalennuksia tehtiin noin 651 000 eurolla. Suurimmat arvonalentumiskirjaukset muodostuivat Saarijärven terveyskeskuksen ja asuntopalveluiden vuokra-asuntostrategiassa myytäviksi tai purettaviksi määritettyjen asuntokohteiden arvonalennuksista.

Rahoitustulojen ja rahoitusmenojen erissä eroa budjetoituun nähden oli noin 110 000 euroa ja erotus johtui osaltaan korkotulojen ja muiden rahoitustulojen ennakoitua suuremmista toteumista. Korko- ja rahoitustulot toteutuivat talousarviota parempina muun muassa ennakoitua suurempien viivästyskorkotulojen, osinkotuottojen sekä pankkitilin talletuskoron myötä. Maksuliikennetilin korkoja saatiin noin 47 000 euroa. Osaltaan positiivinen erotus talousarvioon nähden muodostui pitkäaikaisten lainojen korkokustannusten arvioitua pienemmästä toteumasta.

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1. Tuloslaskelma

Saarijärven kaupunki Tuloslaskelma

ILMAN SISÄISIÄ ERIÄ	1.1.-31.12.2025		1.1.-31.12.2024	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	3 003 298,88		2 905 145,69	
Maksutuotot	437 160,16		495 243,95	
Tuet ja avustukset	1 288 202,91		1 175 605,24	
Muut toimintatuotot	4 952 567,92	9 681 229,87	5 081 838,99	9 657 833,87
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-13 684 459,80		-13 645 314,20	
Henkilöstösivukulut				
Eläkekulut	-2 756 687,28		-2 879 267,97	
Muut henkilösivukulut	-387 931,42		-383 231,80	
Palvelujen ostot	-8 061 563,35		-7 198 472,26	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 460 129,73		-2 491 927,74	
Avustukset	-1 946 244,55		-1 259 291,45	
Muut toimintakulut	-3 804 504,09	-33 101 520,22	-4 060 417,97	-31 917 923,39
Toimintakate	-23 420 290,35		-22 260 089,52	
Verotulot		19 784 569,92		19 803 449,91
Valtionosuudet		8 464 188,00		7 200 268,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	119 160,25		125 387,55	
Muut rahoitustuotot	38 292,98		38 479,95	
Korkokulut	-25 610,72		-73 671,08	
Muut rahoituskulut	-1 879,91	129 962,60	-164,80	90 031,62
Vuosikate	4 958 430,17		4 833 660,01	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 608 795,04		-2 921 297,77	
Arvonalennukset	-650 878,56	-3 259 673,60	-656 235,00	-3 577 532,77
Tilikauden tulos	1 698 756,57		1 256 127,24	
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-445 000,00		-855 000,00	
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	160 405,00		0,00	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 414 161,57		401 127,24	

3.2. Rahoituslaskelma

Saarijärven kaupunki
Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2025		1.1.-31.12.2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	4 958 430		4 833 660	
Tulorahoituksen korjauserät	-111 946	4 846 484	-102 703	4 730 957
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 848 773		-1 891 831	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	34 760		322 632	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	153 597	-1 660 416	138 863	-1 430 335
Toiminnan ja investointien rahavirta		3 186 068		3 300 622
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-10 000		-18 750	
Antolainasaamisten vähennys	2 333	-7 667	13 903	-4 847
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 211 970		-977 987	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-1 211 970	0	-977 987
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-77 400		-31 434	
Saamisten muutos	-1 079 369		-364 347	
Korottomien velkojen muutos	71 550	-1 085 220	-454 062	-849 843
Rahoituksen rahavirta		-2 304 857		-1 832 677
Rahavarojen muutos		881 212		1 467 945
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	6 179 856		5 298 644	
Rahavarat 1.1.	5 298 644	881 212	3 830 700	1 467 945

3.3. Tase

**SAARIJÄRVEN KAUPUNKI
TASE**

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	37 459,41	20 388,45
Muut pitkävaikutteiset menot	82 482,03	144 750,83
	119 941,44	165 139,28
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	7 867 831,07	7 970 247,06
Rakennukset	13 572 934,71	15 151 559,60
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 996 774,38	5 030 840,46
Koneet ja kalusto	628 260,78	531 887,40
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankkeet	268 562,54	91 283,87
	27 334 363,48	28 775 818,39
III Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	4 719 389,96	4 720 048,72
Muut lainasaamiset	4 042 974,49	4 035 307,83
	8 762 364,45	8 755 356,55
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	54 625,94	37 369,90
Muut toimeksiantojen varat	2 692,86	4 692,86
	57 318,80	42 062,76
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	1 520 000,00	435 000,00
	1 520 000,00	435 000,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	669 161,58	684 802,11
Lainasaamiset	319 021,64	219 227,50
Muut saamiset	76 989,24	96 932,28
Siirtosaamiset	1 105 760,38	1 175 601,46
	2 170 932,84	2 176 563,35
IV Rahat ja pankkisaamiset	6 179 855,92	5 298 644,38
VASTAAVAA YHTEENSÄ	46 144 776,93	45 648 584,71

SAARIJÄRVEN KAUPUNKI
TASE

VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	29 324 346,06	29 324 346,06
III Muut omat rahastot	393 615,49	554 020,49
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	8 031 792,33	7 630 665,09
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 414 161,57	401 127,24
	39 163 915,45	37 910 158,88
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Vapaaehtoiset varaukset	1 300 000,00	855 000,00
	1 300 000,00	855 000,00
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	46 389,40	33 969,71
Muut toimeksiantojen pääomat	173 820,46	248 384,36
	220 209,86	282 354,07
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	246 690,00	954 022,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	98 850,62
	246 690,00	1 052 872,62
II Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	82 332,00	457 332,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	30 787,73
Saadut ennakot	122 714,34	129 658,80
Ostovelat	2 362 177,64	2 330 119,21
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	278 336,96	245 792,16
Siirtovelat	2 368 400,68	2 354 509,24
	5 213 961,62	5 548 199,14
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	46 144 776,93	45 648 584,71

3.4. Konsernilaskelmat

**SAARIJÄRVEN KAUPUNKI
KONSERNITULOSLASKELMA**

1000 euro

	2025	2024
Toimintatuotot	14 679	14 398
Toimintakulut	-38 653	-37 158
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	15	-15
Toimintakate	-23 959	-22 775
Verotulot	19 622	19 653
Valtionosuudet	11 265	10 152
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	119	141
Muut rahoitustuotot	43	45
Korkokulut	-334	-517
Muut rahoituskulut	-8	-15
Vuosikate	6 749	6 684
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 411	-4 841
Arvonalentumiset	-651	-656
Tilikauden tulos	1 687	1 187
Tilipäätössiirrot	154	-23
Laskennalliset verot	0	8
Vähemmistöosuudet	-14	-5
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 827	1 167

SAARIJÄRVEN KAUPUNKI
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2025 1000 euro	2024 1000 euro
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 749	6 684
Tulorahoituksen korjauserät	-121	-95
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 888	-2 891
Rahoitusosuudet investointimenoihin	41	416
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	154	152
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 935	4 266
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-10	-19
Antolainasaamisten vähennys	2	14
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 150	267
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 311	-2 972
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-450	200
Oman pääoman muutokset	29	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-166	-212
Vaihto-omaisuuden muutos	62	46
Saamisten muutos	-985	-311
Korottomien velkojen muutos	-70	-542
Rahoituksen rahavirta	-2 749	-3 529
Rahavarojen muutos	1 187	737
Rahavarat 31.12., 1000 e	9 617	8 431
Rahavarat 1.1., 1000 e	8 431	7 693

SAARIJÄRVEN KAUPUNKI

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	29 324	29 324
Aineettomat oikeudet	100	147	Muut omat rahastot	4 826	4 982
Muut pitkävaikutteiset menot	139	160	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	12 831	11 634
	239	307	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 827	1 167
				48 807	47 108
Aineelliset hyödykkeet			VÄHEMMISTÖOSUUDET	587	573
Maa- ja vesialueet	9 560	9 520			
Rakennukset	29 714	32 369	PAKOLLISET VARAUKSET		
Kiinteät rakennukset ja laitteet	5 046	5 088			
Koneet ja kalusto	2 033	2 095	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut aineelliset hyödykkeet	2 600	2 486	Valtion toimeksiannot	135	270
Ennakkomaksut ja kesken-			Lahjoitusrahastojen pääomat	46	34
eräiset hankkeet	708	301	Muut toimeksiantojen pääomat	174	248
	49 660	51 859	VIERAS PÄÄOMA	355	552
Sijoitukset			Pitkäaikainen		
Osakkuusyhteisöosuudet	850	835	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoks	7 978	9 673
Muut osakkeet ja osuudet	540	589	Lainat julkisyhteisöiltä	0	99
Muut lainasaamiset	2 161	2 153	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2	2
	3 550	3 578	Laskennalliset verovelat	369	369
TOIMEKSIANTOJEN VARAT				8 349	10 142
Valtion toimeksiannot	95	146	Lyhytaikainen		
Lahjoitusrahastojen varat	55	33	Joukkovelkakirjalainat	850	1 300
Muut valtion toimeksiannot	3	5	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoks	870	1 191
	152	184	Lainat julkisyhteisöiltä	0	114
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Saadut ennakot	275	290
Vaihto-omaisuus			Ostovelat	2 705	2 634
Aineet ja tarvikkeet	86	112	Muut velat/Liittymismaksut ja muut	446	416
Keskeneräiset tuotteet	40	76	Siirtovelat	2 896	2 952
Valmiit tuotteet	4	4		8 042	8 897
	130	192			
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	66 140	67 272
Lainasaamiset	256	271			
Muut saamiset	2	2			
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	1 033	962			
Lainasaamiset	129	11			
Muut saamiset	210	318			
Siirtosaamiset	1 160	1 157			
	2 791	2 721			
Rahoitusarvopaperit					
Osakkeet ja osuudet	0	0			
Sijoitukset rahamarkkina-					
instrumentteihin	1 549	1 311			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	121	92			
	1 671	1 403			
Rahat ja pankkisaamiset	7 947	7 028			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	66 140	67 272			

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot 31.12.2025

1. ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuuspaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Jaksotuseriaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Vesi- ja viemärilaitos on eriytetty kirjanpidollisesti ja toimintamalli on muu taseyksikkö. Vesi- ja viemärilaitoksen talousarvion toteutumisvertailu sisältyy kunnan tilinpäätöstietoihin kyseisessä kohdassa.

Asunto- ja toimitilavuokrauksesta on esitetty kilpailulain 30 d §:n edellyttämä eriytetty tuloslaskelma siltä osin, kuin vuokraustoiminta katsotaan taloudelliseksi toiminnaksi, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla. Eriytetyssä tuloslaskelmassa on huomioitu vapaarahoitteisten asuntojen ja kunnan omistamien asunto-osakkeiden vuokraustoiminta kokonaisuudessaan, sekä sellainen toimitilojen ulosvuokraus joka on luonteeltaan toimimista kilpailutilanteessa markkinoilla, eikä koske kunnan vastuulla olevaa palvelutuotantoa. Vapaarahoitteisten kohteiden ja asunto-osakekohteiden tuloslaskelmat saadaan suoraan kirjanpidosta. Toimitilojen osalta jako eriytettävien ja ei-eriytettävien erien kesken on tehty Tampuuri-vuokrausjärjestelmästä raportoitujen neliötietojen perusteella. Toimitilakohteet on eritelty ei-eriytettäviin kiinteistöihin, osittain eriytettäviin kiinteistöihin ja kokonaan eriytettäviin kiinteistöihin ja toiminnan tulot ja menot on huomioitu eriytetyssä laskelmassa neliöihin pohjautuvien jako-osuuksien suhteessa. Kaupungin taselainoja ei ole korvamerkitty toimintokohtaisesti. Tästä syystä laskelmassa ei ole arvioitu korkokulujen osuutta.

4.2. Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot 31.12.2025

2. TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAVAN MUUTOKSET

Ei muutoksia.

3. OIKAISUT EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOIHIN

Ei oikaisuja.

4. EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

TE-palveluiden siirtyessä valtiolta kuntien vastuulle vuoden 2025 alussa kasvatti Saarijärven kaupungin toimintatuottoja ja toimintakuluja. Toimintatuotoissa kasvu oli muissa toimintatuotoissa noin 55 000 euroa, tuissa ja avustuksissa vähennystä edelliseen vuoteen nähden oli 48 000 euroa. Toimintakuluissa tuli vastaavasti vähennystä henkilöstökuluissa 127 000 euroa ja lisäystä palveluiden ostoissa noin 912 000 euroa ja avustuksissa noin 742 000 euroa. Työllisyysviranomaisena toimivalla Äänekosken kaupungille yhteistoimintaosuuksien tasausmaksuja maksettiin vuonna 2025 reilut 915 000 euroa.

TE-uudistukseen liittyvä työllisyysalueen toimintaan kohdennettu valtionosuus oli 1 008 861 €. Lisäksi saatiin TE-uudistuksen perusteella kotoutumislain mukaisiin tehtäviin 4 460 € ja työttömyys-etuusmenojen rahoitusvastuun laajentumiseen 569 654 €.

5. AIKAISEMPIIN TILIKAUSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT SEKÄ VIRHEIDEN KORJAUKSET

Ei oikaisuja.

4.3. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot 31.12.2025

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta Kiinteistö Oy Pylkönmäen Säästötori. Saarijärven kaupungin omistamassa liikehuoneistossa ei ole toimintaa.

SSYP Kiinteistöt Oy:n tytäryhtiö Kiinteistö Oy Saarijärven Liikennekeskus Oy on yhdistetty konsernitilinpäätökseen. SSYP Kiinteistöt Oy:n alakonsernin tilinpäätös on jätetty laatimatta kirjanpitolain 6 luvun mukaan.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Äänekosken Ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä muodostaa oman alakonsernin.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät erät on vähennetty. Konserniyhteisöjen maksamat kiinteistöverot on eliminoitu.

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa. Laskennallinen verovelka on esitetty kokonaisuudessaan pitkäaikaisena vieraana pääomana.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty sovelletulla hankintamenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhtiöiden suunnitelman mukaiset poistot on oikaistu niissä yhtiöissä, joissa ne poikkeavat merkittävästi kunnan poistoihin verrattuna. Ne asunto- ja kiinteistöosakeyhteisöt, jotka eivät kirjaa poistoja lainkaan tai kirjaavat kuntaa olennaisesti pienemmät poistot, ovat oikaistu. Oikaisuissa on arvioitu hyödykkeiden pitoaika, teknistaloudellista kulumista ja vastaisia tulonodotuksia.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty sovelletun pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Visio-säätiö ja sen alakonserni jätetään yhdistelemättä, määräysvallan säätiössä ollessaan alle 50 %.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vertailuvuoden tietoja ei ole muutettu.

Konsernitaseen edellisten tilikausien yli-/alijäämätilin jatkuvuuden ero.

Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä on korjannut konsernitaseessa kertyneitä poistoroja edellisten tilikausien yli/alijäämätillä. Tämän takia edellisten yli/alijäämä -tili erottaa -29.510 €.

Konsernin luvut on liitetiedoissa esitetty ilman senttejä.

4.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot 31.12.2025

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Elinvoimapalvelut	1 363 687 €	1 054 499 €	1 236 312,84 €	925 758,62 €
Tila- ja kiinteistöhallinto	4 962 698 €	5 294 797 €	4 962 697,97 €	5 294 797,32 €
Keskushallinto	488 614 €	366 141 €	488 613,59 €	366 141,36 €
Sivistyspalvelut	853 133 €	939 338 €	565 380,58 €	686 834,45 €
Vapaan sivistystoimen palv.	822 762 €	887 881 €	812 761,10 €	881 047,78 €
Tekniset palvelut	6 020 878 €	5 722 458 €	1 448 556,98 €	1 369 926,80 €
Jätehuollon viranom.palv.	166 907 €	133 328 €	166 906,81 €	133 327,54 €
<i>Yhteensä</i>	14 678 679 €	14 398 443 €	9 681 229,87 €	9 657 833,87 €

7) Verotulojen erittely		
	2025	2024
Kunnan tulovero	14 495 951,95 €	14 446 149,54 €
Kiinteistövero	3 404 896,76 €	3 555 217,56 €
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 883 721,21 €	1 802 082,81 €
<i>Verotulot yhteensä</i>	19 784 569,92 €	19 803 449,91 €

8) Valtionosuuksien erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspalvelujen valtionosuus siitä:	6 560 577 €	5 148 871 €	6 560 577 €	5 148 871 €
- Verotuloihin perustuva	4 807 272 €	4 751 160 €	4 807 272 €	4 751 160 €
valtionosuuksien tasaus (+/-)	600 087 €	168 261 €	600 087 €	168 261 €
- Harkinnanvarainen vos-korotus				
Opetus- ja kultt.toimen valtionosuudet	1 303 524 €	1 883 136 €	1 303 524 €	1 883 136 €
Ammatillisen koulutuksen ja ammatti-korkeakoulujen yksikköhinta konsernin valtionosuuksissa	2 801 242 €	2 951 574 €		
Valtionosuudet yhteensä	11 265 430 €	10 151 842 €	8 464 188 €	7 200 268 €

9) Palvelujen ostojen erittely		
ulkoiset	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	842 129,10 €	767 418,83 €
Muiden palveluiden ostot	7 219 434,25 €	6 431 053,43 €
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	8 061 563,35 €	7 198 472,26 €

10. VALTUUSTORYHMILLE ANNETUT TUET, ei ole

11. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA KUNNAN TILINPÄÄTÖKSESSÄ

Poistoalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa (KV 5.11.2012 § 51). Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Muut pitkävaikutteiset menot	2 - 5 vuotta	tasapoisto 20-50 %
Atk-ohjelmistot	2 - 5 vuotta	tasapoisto 20-50 %
Rakennukset	20-45 vuotta	tasapoisto 2,2 % - 5%
Kadut, tiet, torit ja puistot		menojäännöspoisto 15%- 20%
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet		menojäännöspoisto 7%-25%
Koneet ja kalusto		menojäännöspoisto 15%-40%

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 €, on kirjattu vuosikuluksi.

12) Pakollisten varausten muutokset, ei ole

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja –tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	109 710 €	73 862 €	109 709,89 €	73 862,14 €
Rakennusten myyntivoitot				
Muut myyntivoitot (irtain omaisuus)	2 136 €	35 836 €	2 235,98 €	28 840,71 €
Myyntivoitot yhteensä	111 946 €	109 698 €	111 945,87 €	102 702,85 €
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot				
Rakennusten myyntitappiot				
Muut myyntitappiot (irtain omaisuus)				
Myyntitappiot yhteensä	0 €	0 €	0,00 €	0,00 €

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät, ei ole

14) Muut rahoitustuotot ja –kulut, ei ilmoitettavaa

15) Erittely poistoeron muutoksista, ei ole

4.5. Taseen vastaavia ja vastattavia koskevat liitetiedot 31.12.2025

16. Lainan liikkeelle laskeminen, ei ole

17. Arvonkorotukset, ei ole

18. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

PYSYVÄT VASTAAVAT 31.12.2025

	Aineettomat hyödykkeet		
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	20 388,45 €	144 750,83 €	165 139,28 €
Lisäykset tilikauden aikana	33 032,00 €	33 544,74 €	66 576,74 €
Rahoitusosuudet tilikaudella		-11 240,00 €	-11 240,00 €
Vähennykset tilikauden aikana			0,00 €
Siirrot erien väliltä			0,00 €
Tilikauden poisto	-15 961,04 €	-84 573,54 €	-100 534,58 €
Arvonlennukset ja niiden palautukset			
Poistamaton hankintameno 31.12.	37 459,41 €	82 482,03 €	119 941,44 €
Arvonkorotukset			
Kirjanpitoarvo 31.12.	37 459,41 €	82 482,03 €	119 941,44 €

Aineelliset hyödykkeet						
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusteet	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	7 970 247,06 €	15 151 559,60 €	5 030 840,46 €	531 887,40 €	91 283,87 €	28 775 818,39 €
Lisäykset tilikauden aikana		463 940,01 €	791 020,85 €	347 251,89 €	177 278,67 €	1 779 491,42 €
Rahoitusosuudet tilikaudella				-23 520,00 €		-23 520,00 €
Vähennykset tilikauden aikana	-57 339,44 €			-48,21 €		-57 387,65 €
Siirrot erien väliltä	-45 076,55 €		45 076,55 €			0,00 €
Tilikauden poisto		-1 391 686,34 €	-870 163,48 €	-227 310,30 €		-2 489 160,12 €
Arvonlennukset ja niiden palautus		-650 878,56 €				-650 878,56 €
Poistamaton hankintameno 31.12	7 867 831,07 €	13 572 934,71 €	4 996 774,38 €	628 260,78 €	268 562,54 €	27 334 363,48 €
Arvonkorotukset						
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 867 831,07 €	13 572 934,71 €	4 996 774,38 €	628 260,78 €	268 562,54 €	27 334 363,48 €

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIOITUKSET 31.12.2025

Osakkeet ja osuudet						
	Osakkeet tytäryhteisöt	Kunta-yhtymä- osuudet	Osakkeet osakkuus- ja muut omist.yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Asunto- osakkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 504 830,72 €	562 479,48 €	118 820,91 €	266 577,86 €	267 339,75 €	4 720 048,72 €
Lisäykset				2 705,00 €		2 705,00 €
Vähennykset				-3 363,76 €		-3 363,76 €
Siirrot erien välillä						0,00 €
Hankintameno 31.12.	3 504 830,72 €	562 479,48 €	118 820,91 €	265 919,10 €	267 339,75 €	4 719 389,96 €
Arvonlennukset						
Aktivoidut korkomenot						
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 504 830,72 €	562 479,48 €	118 820,91 €	265 919,10 €	267 339,75 €	4 719 389,96 €
Markkina-arvo 31.12.						

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset jäsenkunta- yhtymät	Saamiset osakkuus- ja muut omist.yht.	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 881 879,26 €	0,00 €	0,00 €	2 153 428,57 €	4 035 307,83 €
Lisäykset				10 000,00 €	10 000,00 €
Vähennykset				-2 333,34 €	-2 333,34 €
Siirrot erien välillä					0,00 €
Hankintameno 31.12.	1 881 879,26 €	0,00 €	0,00 €	2 161 095,23 €	4 042 974,49 €
Arvonlennukset					
Aktivoidut korkomenot					
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 881 879,26 €	0,00 €	0,00 €	2 161 095,23 €	4 042 974,49 €

OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ**SAARIJÄRVI-KONSERNI**

31.12.2025

SAARIJÄRVEN KAUPUNKI

	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €) omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
19) Tytäryhteisöt						
SSYP Kiinteistöt Oy	Saarijärvi	100,00 %	100,00 %	4 384	5 475	148
Kiinteistö Oy Saarijärven Kotikonnut		100,00 %	100,00 %	211	4 086	71
Saarijärven Kaukolämpö Oy	Saarijärvi	100,00 %	100,00 %	1 953	2 859	-37
Kiinteistö Oy Saarijärven Virastotalo	Saarijärvi	71,79 %	96,24 %	3 825	202	14
Kiinteistö Oy Saarijärven Museotalo	Saarijärvi	50,10 %	50,10 %	294	549	13
Saarijärven seudun ravitsemuspalvelu SaaSeRa Oy	Saarijärvi	98,00 %	98,00 %	317	200	52
Tyttären tytär						
Kiinteistö Oy Saarijärven Liikennekeskus Oy	Saarijärvi	0,00 %	100,00 %	244	9	1
			YHT.	11 228	13 380	263
20) Kuntayhtymät						
Äänekosken Ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä (konserni)	Äänekoski	15,37 %	15,37 %	3 653	417	20
Keski-Suomen liitto	Jyväskylä	3,14 %	3,14 %	36	48	2 888
			YHT.	3 688	465	2 908
21) Osakkuus- ja omistusyhteisyydet						
Saarijärven Vesihuolto Oy	Saarijärvi	36,60 %	36,60 %	684	488	14
Pohjoisen K-S Verkkopalvelut Oy	Karstula	29,79 %	29,79 %	164	9	1
			YHT.	848	497	15
Yhdistelemättä tytäryhtiö						
Kiinteistö Oy Pylkönmäen Säästötori	Pylkönmäki	50,18 %	50,18 %			

22. Saamisten erittely

	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		23 256,50 €		29 184,81 €
Lainasaamiset	1 520 000,00€	190 000,00 €	435 000,02 €	207 857,14 €
Siirtosaamiset				42 050,53 €
Yhteensä	1 520 000,00€	213 256,50 €	435 000,02 €	279 092,48 €
Saamiset jäsenkuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		14 613,31 €		16 162,99 €
Siirtosaamiset				
Yhteensä		14 613,31 €		16 162,99 €
Saamiset osakkuus- sekä muilta omis- tusyhteisyyksiltä				16 307,41 €
Myyntisaamiset		13 241,57 €		
Yhteensä		13 241,57 €		16 307,41 €
Saamiset yhteensä	1 520 000,00€	241 111,38 €	435 000,02 €	311 562,88 €

23. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät, Kuntarahoitus Oyj:n leasingvuokrien v.2026 osuudet 763.000,55 € 2025 siirtosaamisissa.

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

24. Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	29 324 346 €	29 324 346 €	29 324 346,06€	29 324 346,06€
Peruspääoma 31.12.	29 324 346 €	29 324 346 €	29 324 346,06€	29 324 346,06€
Muut omat rahastot				
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	168 188 €	168 188 €	168 187,93 €	168 187,93 €
Vahinkorahaston pääoma 31.12.	168 188 €	168 188 €	168 187,93 €	168 187,93 €
Rakentamisrahaston pääoma 1.1.	65 967 €	65 967 €	65 967,03 €	65 967,03 €
Rakentamisrah. pääoma 31.12.	65 967 €	65 967 €	65 967,03 €	65 967,03 €
Asuintalorahaston pääoma 1.1.	319 866 €	319 866 €	319 865,53 €	319 865,53 €
Muutokset	-160 405 €		-160 405,00 €	
Asuintalorah. pääoma 31.12.	159 461 €	319 866 €	159 460,53 €	319 865,53 €
Muut omat rahaston pääoma1.1.	4 428 049 €	4 429 072 €		
Muutokset	3 947 €	-1 023 €		
Muut omat rah. pääoma 31.12.	4 431 996 €	4 428 049 €		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	4 825 612 €	4 982 070 €	393 615,49 €	554 020,49 €
Edellisen tilikausien yli/alijäämä	12 830 759 €	11 634 173 €	8 031 792,33 €	7 630 665,09 €
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 826 666 €	1 167 075 €	1 414 161,57 €	401 127,24 €
Oma pääoma yhteensä	48 807 382 €	47 107 664 €	37 413 915,45€	37 910 158,88€

25. Erittely poistoeroista, ei ilmoitettavaa

26. Pitkäaikaiset velat (jotka erääntyvät 5 vuoden kuluttua tai sen jälkeen)		
	31.12.2025	31.12.2024
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta 5 vuoden kuluttua	148 958 €	290 774 €
Lainat julkisyhteisöiltä 5 vuoden kuluttua	0 €	0 €
<i>Jäljellä oleva pääoma yhteensä 5 vuoden kuluttua</i>	148 958 €	290 774 €

27. Joukkovelkakirjalainat, ei ole

28. Pakolliset varaukset, ei ole

29. Vieras pääoma				
	2025		2024	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		161 639,98 €		196 711,57 €
Siirtovelat				
Yhteensä		161 639,98 €		196 711,57 €
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		873 471,70 €		873 471,70 €
Siirtovelat				
Yhteensä		873 471,70 €		873 471,70 €
Velat osakkuus- tai sekä muille omistus-yhteisöille				
Ostovelat		45 829,86 €		40 081,06 €
Yhteensä		45 829,86 €		40 081,06 €
Yhteensä	0,00 €	1 080 941,54 €	0,00 €	1 110 264,33 €

Ostovelat kuntayhtymille on K-S sairaanhoitopiirin lasku vanhojen alijäämien kattamisista. Asia on riittainen ja hallinto-oikeudessa käsittelyssä.

30. Sekkilimiitti, ei ole

31. Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut velat				
Liittymismaksut				
Muut velat	445 846 €	415 912 €	278 336,96 €	245 792,16 €
Muut lyhytaikaiset velat yhteensä	445 846 €	415 912 €	278 336,96 €	245 792,16 €

32. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Lomapalkkavelka	2 061 699 €	2 073 631 €	1 764 254,71 €	1 763 207,18 €
Korkojaksotukset	28 483 €	42 756 €	1 945,11 €	9 540,49 €
Muut siirtovelat	805 769 €	835 920 €	602 200,86 €	581 761,57 €
Siirtovelat yhteensä	2 895 951 €	2 952 307 €	2 368 400,68 €	2 354 509,24 €

4.6. Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot 31.12.2025

33) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	7 750 000 €	7 750 000 €		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	7 750 000 €	7 750 000 €		

34.-36.Vakuudet, ei ilmoitettavaa

37) Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yht.,	357 657 €	336 104 €	190 197,39 €	184 674,93 €
- seuraavalla tilikaudella				
maksettava osuus	355 391 €	309 605 €	190 197,39 €	184 674,93 €
Leasingvastuut yht.	28 299 955 €	33 875 555 €	28 274 359,43€	33 848 963,30€
- seuraavalla tilikaudella				
maksettava osuus	2 043 687 €	2 666 968 €	2 028 961,31 €	2 641 703,01 €
- sopimukseen sisältyvät				
lunastusveloitteet			9 619 047,85 €	9 381 586,88 €
Yhteensä	28 657 612 €	34 211 659 €	28 464 556,82€	34 033 638,23€
Koulu- ja kulttuurikeskuksen sekä				
Pylkönmäen koulu/päiväkodin				
osuus leasingvastuista			28 819 128,40€	33 776 522,51€

Saarijärven kaupungilla on leasingkauden jälkeen, luetteloiduin ehdoin, osto-oikeus koulukeskuksen rakennukseen. Jos tätä osto-oikeutta ei käytetä, vuokraohteelle on velvollisuus osoittaa ostaja.

38) Vastuusitoumukset				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin				
kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			15 515 000 €	15 515 000 €
Jäljellä oleva pääoma			5 367 073 €	6 580 827 €
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 300 000 €	3 330 000 €	2 300 000 €	3 330 000 €
Jäljellä oleva pääoma	1 955 004 €	2 032 504 €	1 955 004 €	2 032 504 €

39) Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12. Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12. Kunnan mahdollista vastuutta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	2025	2024
	82 280 274 €	76 460 344 €
	105 317 €	82 049 €

40) Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Arvonlisäveron palautusvastuu kiinteistöinvestoinnit Yhteensä *)	2 044 068 €	2 234 585 €	1 211 949 €	1 361 745 €
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	2 863 880 €	3 579 120 €	667 930 €	1 383 170 €
Saadut vakuudet			43 666 €	69 565 €
Kunnalla ja konserniyhtiöillä ei ole koronvaihtosopimuksia				
*) Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusparantamiseen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattaan tarkoitukseen (ALV 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.				

4.7. Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot 31.12.2025

41. Henkilötyövuodet 31.12.	2025	2024
Keskushallinto	22	22,3
Elinvoimapalvelut	26,55	25,27
Tila- ja kiinteistöhallinto	2	1,8
Sivistyspalvelut	163	177,16
Vapaan sivistystoimen palvelut	37,29	37,87
Tekniset ja ympäristöpalvelut	46,86	50,12
Jätelautakunta	2,2	2,23
Yhteensä	299,9	316,75
Henkilöstön palvelusuhteen kesto 31.12. mennessä 3 kk tai yli. Lisäksi henkilö on 31.12. saanut palkkaa.		

42. Henkilöstökulut	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	16 829 078,50 €	16 907 813,97 €
Henkilöstökulut aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	132 415,70 €	77 079,57 €
Henkilöstökulut yhteensä	16 961 494,20 €	16 984 893,54 €

43. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2025	2024
Saarijärven Sosiaalidemokraattinen Kunnallisjärjestö ry	2 703,25 €	3 459,00 €
Kokoomus/Saarijärvi	809,00 €	840,00 €
Keskustapuolue/Saarijärvi	4 317,46 €	3 626,00 €
Saarijärven Vasemmistoliitto	734,00 €	770,00 €
Saarijärven seudun Perussuomalaiset	1 071,99 €	1 018,98 €
Saarijärven Vihreät	273,00 €	330,00 €
Kristillisdemokraattisen puolueen Saarijärven osasto	382,00 €	454,00 €
Yhteensä	10 290,70 €	10 497,98 €

44. Tilintarkastajien palkkiot	2025	2024
Tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	10 993,73 €	9 558,27 €
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	2 665,18 €	4 277,96 €
Muut palkkiot		277,66 €
Palkkiot yhteensä	13 658,91 €	14 113,89 €

45. Sidonnaisuusilmoitukset

Kaupunginjohtajan kanssa on 14.3.2022 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus (KV 14.3.2022 § 9 liite 18). Jos luottamuspuolan vuoksi on käynnistetty kaupunginjohtajan irtisanomismenettely, maksetaan 10 kuukauden palkkaa vastaava siirtymäkorvaus hänen itse irtisanoutuessaan virastaan. Tämä korvaus sisältää irtisanomisajan palkan.

Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

5. Eriytetyn liiketoiminnan tilinpäätöslaskelmat

5.1. Muun taseyksikön tuloslaskelma 31.12.2025

SAARIJÄRVEN KAUPUNKI

VESI- JA VIEMÄRILAITOS

Tuloslaskelma

euro

euro

1.1.-31.12.2025

1.1.-31.12.2024

Liikevaihto	1 237 131,86	1 134 664,12
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-199 371,96	-159 331,55
Palvelujen ostot	-274 579,43	-268 695,19
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-158 564,19	-158 808,66
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-26 966,52	-27 094,25
Muut henkilösivukulut	-4 570,13	-4 471,99
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-251 200,98	-267 543,75
Liiketoiminnan muut kulut	-40 610,56	-41 524,31
Liikeliiketoiminta (-) (alijäämä)	281 268,09	207 194,42
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot ja -kulut	4 254,13	5 286,59
Korvaus peruspääomasta	-89 235,61	-89 235,61
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	196 286,61	123 245,40
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	196 286,61	123 245,40
Vapaaehtoisten varausten lisäys(-) tai vähennys(+)	-195 000,00	-55 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 286,61	68 245,40
Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,89	1,21
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	3,89	1,21
Voitto, %	15,87	10,86

5.2. Muun taseyksikön rahoituslaskelma 31.12.2025

SAARIJÄRVEN KAUPUNKI
VESI- JA VIEMÄRILAITOS
Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2025		1.1.-31.12.2024	
Liiketoiminnan rahavirta				
Liikeliikettä (-alijäämä)	281 268,09		207 194,42	
Poistot ja arvonalentumiset	251 200,98		267 543,75	
Rahoitustuotot ja -kulut	-84 981,48	447 487,59	-83 949,02	390 789,15
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-241 063,74		-99 280,22	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	-241 063,74	0,00	-99 280,22
Toiminnan ja investointien rahavirta		206 423,85		291 508,93
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Lyhytaikaisten saamisten muutokset kunnalta	-248 429,65		0,00	
Saamisten muutos	15 176,39		-80 566,21	
Korottomien velkojen muutos	26 829,41	-206 423,85	-210 942,72	-291 508,93
Rahoituksen rahavirta		-206 423,85		-291 508,93
Vaikutus maksuvalmiuteen		0,00		0,00

5.3. Muun taseyksikön tase 31.12.2025

SAARIJÄRVEN KAUPUNKI
VESI- JA VIEMÄRILAITOS
Tase

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
II Aineelliset hyödykkeet		
Hallinto- ja laitosrakennukset	613 497,10	652 485,90
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 782 162,10	1 912 722,49
Koneet ja kalusto	0,00	1,10
Keskeneräiset hankkeet	211 635,84	52 222,79
	2 607 295,04	2 617 432,28
B VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	237 601,23	247 357,70
Saamiset kunnalta	293 635,65	45 206,00
Siirtosaamiset	47 937,31	53 357,23
	579 174,19	345 920,93
III Rahoitusarvopaperit		
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 186 469,23	2 963 353,21
VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	2 748 247,80	2 748 247,80
IV Edellisten tilikausien ylijäämä(alijäämä)	126,28	-68 119,12
V Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	1 286,61	68 245,40
	2 749 660,69	2 748 374,08
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
	250 000,00	55 000,00
C PAKOLLISET VARAUKSET		
D VIERAS PÄÄOMA		
II Lyhytaikainen		
Ostovelat	95 338,91	84 966,69
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	91 469,63	75 012,44
	186 808,54	159 979,13
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 186 469,23	2 963 353,21

5.4. Eriytetty tuloslaskelma, asunto- ja toimitilavuokraus 31.12.2025

SAARIJÄRVEN KAUPUNKI
ERIYTETTY KIRJANPITO, TOIMITILA- JA ASUNTOVUOKRAUS
Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Liikevaihto	1 942 100,41	2 026 105,55
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-268 731,34	-271 971,17
Palvelujen ostot	-189 403,33	-159 565,73
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-114 463,21	-103 597,90
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-18 954,86	-17 018,16
Muut henkilösivukulut	-3 248,16	-2 836,98
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-373 517,48	-406 331,82
Arvonalentumiset	-515 231,20	-570 615,31
Liiketoiminnan muut kulut	-321 759,26	-300 806,72
Liikeliiketoiminta (-alijäämä)	136 791,58	193 361,77
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot ja -kulut	0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	136 791,58	193 361,77
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	136 791,58	193 361,77
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	136 791,58	193 361,77

Kaupungin taselainoja ei ole korvamerkitty toimintokohtaisesti.

Laskelmassa ei ole arvioitu korkokulujen osuutta.

6. Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Kirjanpitokirjat;

Kirjanpitokirjat;	Säilytysaika	Säilytystapa
tilinpäätös	pysyvästi	paperisessa muodossa
päiväkirjat	10 vuotta	sähköisesti pdf-tiedostona
pääkirjat	10 vuotta	sähköisesti pdf-tiedostona
tase-erittelyt	10 vuotta	paperisessa muodossa
konsernilaskenta	10 vuotta	paperisessa muodossa
palkanlaskennan tulosteet	10 - 50 vuotta	paperisessa muodossa
ostoreskontra	10 vuotta	sähköisesti pdf-tiedostona
myyntireskontra	10 vuotta	paperisessa muodossa
liitetietotositteet	10 vuotta	paperitositteina

tositelajit:

001	Muistiot	601	Sekalaiset laskut
007	Vyörytykset	613	Abilita/Kyläkuntien vesilaskutus
008	Oikaisut tilinavaus	621	Kansalaisop.laskut/Hellewi
009	Käyttöomaisuusviennit	654	Varhaiskasvatusmaksut
010	Tiliotetositteet	657	Rakennusvalvontamaksut
021	Myyntiresk viitesuor.	658	Tampuuri/vuokralaskutus
040	Ostoresk., suoritukset	660	Abilita jätevesilaskutus
301	Palkat	950	Konsernin eliminoinnit
401	Ostolaskut/verkkolaskut		

7. Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilintarkastusmerkintä

Sähköisellä allekirjoituksella

Saarijärvellä 23.3.2026

SAARIJÄRVEN KAUPUNGINHALLITUS

Suvi Ahola, puheenjohtaja

Onni Moisio, I varapuheenjohtaja

Kirsi Siekkinen, II varapuheenjohtaja

Miikkael Reiman, jäsen

Katja Honkonen, jäsen

Kati Hänninen, jäsen

Harri Tollola, jäsen

Kari Salokivi, jäsen

Timo Leppäaho, jäsen

Satu Autiosalo, kaupunginjohtaja

TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Sähköisen allekirjoituksen päiväyksellä

BDO Audiator Oy, Tilintarkastusyhteisö

Joni Mäkitalo

JHT, HT

7. Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilintarkastusmerkintä

Sähköisellä allekirjoituksella

Saarijärvellä 23.3.2026

SAARIJÄRVEN KAUPUNGINHALLITUS

Suvi Ahola, puheenjohtaja

Onni Moisio, I varapuheenjohtaja

Kirsi Siekkinen, II varapuheenjohtaja

Miikkael Reiman, jäsen

Katja Honkonen, jäsen

Kati Hänninen, jäsen

Harri Tollola, jäsen

Kari Salokivi, jäsen

Timo Leppäaho, jäsen

Satu Autiosalo, kaupunginjohtaja

TILINTARKASTUSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Sähköisen allekirjoituksen päiväyksellä

BDO Audiator Oy, Tilintarkastusyhteisö

Joni Mäkitalo

JHT, HT

This document contains 155 pages before this page

Dokumentet inneholder 155 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 155 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 155 sider før denne side

Detta dokument innehåller 155 sidor före denna sida

Onni Juuso Elias Moisio

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Saarijärven kaupunki

21409fcb-b5ab-4c0f-91ec-e6d8ff396ba0 - 2026-04-29 08:56:14 UTC +03:00

BankID / MobileID - c07275a8-b894-4f6d-a649-5b9fe978a4b0 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

KATJA-MARIKA JOHANNA HONKONEN

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Saarijärven kaupunginhallitus

149c1a87-995f-4417-a969-87f780dc452a - 2026-04-29 08:56:43 UTC +03:00

BankID / MobileID - bec50d58-00d6-44f5-8fb5-ebea57e5efad - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

SUVI MAARIT AHOLA

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Saarijärven kaupunki

9499573d-2a73-496e-b8a8-8e4e3d48e3f3 - 2026-04-29 08:59:45 UTC +03:00

BankID / MobileID - 1f68d2de-14a7-4fec-bc21-52915a6b85f9 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

SATU SINIKKA AUTIOSALO

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Saarijärven kaupunki

9cff5377-324c-4189-8e3c-d84b0ad02b0d - 2026-04-29 10:15:43 UTC +03:00

BankID / MobileID - 25ba7176-6176-4c52-9adb-1915a7f9ba0d - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

KATI SUSANNA HÄNNINEN

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Saarijärven kaupunki

1009f616-034e-4df2-987c-2275377d3d04 - 2026-04-29 14:14:25 UTC +03:00

BankID / MobileID - 65ee0c46-c29d-459c-a3c6-47475e86b87b - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

TIMO TUOMAS LEPPÄAHO

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Saarijärven kaupunki

96f64d2c-e76d-49d4-b4ae-5d60e96754eb - 2026-04-29 15:27:25 UTC +03:00

BankID / MobileID - c83d90d0-e958-47c8-8737-6983d229b532 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

HENRI MIIKKAEEL REIMAN

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Saarijärven kaupunki

6f57f597-116c-4ea4-9e46-4ef2252e6d5f - 2026-04-29 16:42:35 UTC +03:00

BankID / MobileID - ee69bc05-3c5b-4f4d-b435-baa3c6f2d2d1 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuutus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

This document contains 156 pages before this page

Dokumentet inneholder 156 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 156 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 156 sider før denne side

Detta dokument innehåller 156 sidor före denna sida

KIRSI MARJATTA SIEKKINEN

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Saarijärven kaupunki luottamushenkilö

50cba5fb-d2af-4d55-8c02-563715bd32da - 2026-04-29 22:42:00 UTC +03:00

BankID / MobileID - be9e6aac-2861-48a8-9663-6abb8ad3e979 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

KARI MARKUS SALOKIVI

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Saarijärven kaupunki

70f82f4f-9c39-4af2-b809-e1b47365bcb6 - 2026-04-30 10:34:38 UTC +03:00

BankID / MobileID - 7369ce63-b315-409d-8ca4-fad7d4144f14 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

HARRI JUHANI TOLLOLA

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: hallitus

c199e374-89f7-46ff-a75f-7463a66e891f - 2026-04-30 14:22:56 UTC +03:00

BankID / MobileID - 5a8e053d-1280-428a-8407-b0513fb46b7e - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign	asemavaltuutus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmateckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende

This document contains 157 pages before this page

Dokumentet inneholder 157 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 157 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 157 sider før denne side

Detta dokument innehåller 157 sidor före denna sida

JONI JUHANI MÄKITALO

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: BDO Audiator Oy

bf77d2b4-1e10-40ec-92c9-a6a6ee150eba - 2026-05-20 09:58:50 UTC +03:00

BankID / MobileID - 2e2382fe-71ee-4aeb-9896-3278f4bf98ad - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuutus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende